

Informe de **15** **socio**
conjuntura **econòmica**
de Mataró Març 2004

Ajuntament de Mataró

15

Informe de
conjuntura

**socio
econòmica**

de Mataró Març 2004

monogràfic

L'economia social a Mataró

Presentació

En un entorn d'incertesa, diferents analistes assenyalen els primers indicis de recuperació econòmica a nivell mundial. Cal dir, però, que aquesta recuperació, tal i com es mostra en l'apartat de conjuntura internacional d'aquest número 15 de l'Informe de Conjuntura Socioeconòmica, presenta ritmes i característiques molt diferenciats geogràficament.

En aquest context, Mataró mostra uns primers signes de reactivació econòmica força febles. Els diferents indicadors que conformen els apartats de consum, activitat econòmica i mercat laboral, coincidiran amb aquestes encara tímides perspectives de recuperació.

Aquest no és el cas, però, de l'evolució demogràfica, apartat en el qual la ciutat continua experimentant un creixement força important, sense precedents en les dues darreres dècades. En aquest apartat de població, el present número de l'informe fa una anàlisi detallada de la mobilitat interna, com a reflex dels canvis urbanístics, socials i demogràfics que la ciutat ha experimentat en els darrers anys.

Com és habitual, l'Informe incorpora les darreres dades d'altres apartats com ara la mobilitat, l'habitatge o l'estructura sectorial. En aquest sentit, aquesta edició es fa ressò de l'augment dels accidents de trànsit, del creixement més moderat que han experimentat els preus de l'habitatge nou a Mataró, de la pèrdua continuada d'ocupació que registra el sector tèxtil en els darrers anys o de l'evolució de l'ocupació hotelera.

A més, també s'hi inclouen els resultats i l'anàlisi de la tercera edició de l'enquesta que s'ha realitzat sobre el nivell d'ús i coneixement de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació, per encàrrec de TecnoCampusMataró. Aquesta enquesta ha estat adreçada a la població i teixit empresarial de la ciutat durant el mes de setembre de 2003.

El monogràfic d'aquest Informe, realitzat pel Gabinet d'Anàlisi i Planificació S.C.C.L., està dedicat a l'economia social, el tercer sector i, en especial, al cooperativisme, força arrelat en el teixit productiu de Mataró i que en els darrers anys s'ha consolidat com un dels àmbits creadors d'ocupació més estable.

Esperem que tota aquesta informació que posem a l'abast dels nostres usuaris contribueixi a aportar més llum al coneixement de la situació i evolució de la nostra ciutat.

Agraïments

En l'elaboració de l'Informe de Conjuntura Socioeconòmica de Mataró número 15 hi han col·laborat persones, empreses i institucions que ens subministren les dades i que atenen els nostres dubtes i consultes. És per això que volem expressar públicament el nostre agraïment a:

- Abertis S.A.
- Alberg de Can Soleret
- ASEGEMA
- Aigües de Mataró, S.A.
- Autoritat del Transport Metropolità
- Banc d'Espanya
- Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona
- Centre de Seguretat i Condicions de Salut en el Treball de Barcelona del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya
- Consorci per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme
- Consorci Port Mataró
- CTSA
- Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya
- Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya
- Direcció General d'Arquitectura i Habitatge de la Generalitat de Catalunya
- Direcció General d'Indústria i Energia de la Generalitat de Catalunya
- Direcció General de Carreteres de la Generalitat de Catalunya
- Gas Natural SDG
- Hotel Castell de Mata
- Hotel Ciutat de Mataró
- Hotel Colón
- Institut d'Estadística de Catalunya
- Regidoria de Ciutat Sostenible de l'Ajuntament de Mataró
- RENFE
- Secció de Gestió Tributària del Departament d'Interior i Hisenda de l'Ajuntament de Mataró
- Secció de Residus i Neteja Viària del Departament de Serveis Municipals i Manteniment de l'Ajuntament de Mataró
- Servei d'Informació de Base del Departament d'Interior i Hisenda de l'Ajuntament de Mataró
- Servei d'Obres i Servei de Llicències del Departament d'Urbanisme, Obres i Llicències de l'Ajuntament de Mataró
- Servei de Mobilitat del Departament de Via Pública de l'Ajuntament de Mataró
- Servei de la Policia Local del Departament de Via Pública de l'Ajuntament de Mataró
- Unitat Acústica de l'Escola Universitària Politècnica de Mataró

També volem agrair a Jordi Planas, de l'empresa Gabinet d'Anàlisi i Planificació, S.C.C.L., l'elaboració del monogràfic d'aquest informe, dedicat a la situació de l'economia social a Mataró. Finalment, volem agrair a la Diputació de Barcelona el seu suport econòmic i tècnic a través del Fons Social Europeu i de la Xarxa d'Observatoris Provincial de Barcelona.

Índex

Índex de taules	Pàg.6
Índex de gràfiques	Pàg.8

Síntesi	Pàg.10
----------------------	--------

Conjuntura socioeconòmica

Situació general, economia internacional, Espanya, Catalunya i Maresme	Pàg.16
Altres indicadors macroeconòmics bàsics	Pàg.26

Resum de la conjuntura a Mataró	Pàg.29
--	--------

Població	Pàg.35
-----------------------	--------

Consum

Energia i aigua	Pàg.50
Matriculació de vehicles	Pàg.52
Residus	Pàg.54

Habitatge

Habitatges iniciats per tipologia i preus dels habitatges	Pàg.60
---	--------

Activitat i estructura empresarial

Activitat i estructura empresarial a Mataró i el Maresme	Pàg.66
Terciarització de l'economia	Pàg.75
Llicències d'activitats	Pàg.77

Anàlisi sectorial

Indústria tèxtil i de la confecció	Pàg.81
Construcció	Pàg.85
Comerç a l'engròs	Pàg.89
Comerç al detall	Pàg.91
Hostaleria i sector turístic	Pàg.95
Educació i investigació i desenvolupament	Pàg.100
Altres activitats empresarials	Pàg.109

Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC)

Ús i disposició de les TIC a la població de Mataró	Pàg.112
Ús i disposició de les TIC al teixit empresarial de Mataró	Pàg.119
Conclusions de l'ús de les TIC a Mataró	Pàg.122

Ocupació

Contractacions a Mataró i al Maresme	Pàg.124
Expedients de regulació de l'ocupació a Mataró i al Maresme	Pàg.128
Atur registrat a Mataró i al Maresme	Pàg.130
Comparació entre el mercat laboral de Mataró i el del conjunt del Maresme	Pàg.135

Transport i mobilitat

Trànsit i mobilitat en vehicle privat	Pàg.138
Transport públic	Pàg.142

Monogràfic

L'economia social a Mataró	Pàg.146
----------------------------------	---------

Índex de taules

T1	Perspectives econòmiques de l'OCDE	Pàg. 19
T2	Inflació, competitivitat i tipus d'interès. Setembre 2002 - setembre 2003	Pàg. 26
T3	Quadre resum de la conjuntura a Mataró. Fins al 3r trim. de 2003	Pàg. 30
T4	Procedència i destinació de les altes i baixes. Mataró. 1998 - 2002	Pàg. 37
T5	Evolució de la població al Maresme Central. 1998 - 2003	Pàg. 37
T6	Saldo migratori. Mataró. 1998 - 2002	Pàg. 38
T7	Procedència i destinació de les altes i baixes de nacionalitat espanyola. Mataró. 1998 - 2002	Pàg. 38
T8	Saldo migratori de la població espanyola. Mataró. 1998 - 2002	Pàg. 39
T9	Moviment intern i extern de la població espanyola a seccions atradores de Mataró. 1998 - 2002	Pàg. 39
T10	Moviment intern i extern de la població espanyola a seccions censals de Palau-Escorxador. 1998 - 2002	Pàg. 42
T11	Moviment intern i extern de la població espanyola a seccions censals de Rocafonda. 1998 - 2002	Pàg. 43
T12	Moviment intern i extern de la població espanyola a seccions censals de Cerdanyola Sud. 1998 - 2002	Pàg. 44
T13	Moviment intern i extern de la població espanyola a seccions censals del Centre. 1998 - 2002	Pàg. 46
T14	Moviment intern i extern de la població espanyola a seccions censals de l'Eixample. 1998 - 2002	Pàg. 46
T15	Moviment intern i extern de la població espanyola a seccions censals del Cerdanyola Nord. 1998 - 2002	Pàg. 46
T16	Consum d'electricitat. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 50
T17	Consum d'aigua a Mataró. 3r trim. 2001 - 3r trim. 2003	Pàg. 51
T18	Evolució dels residus generats. Mataró. 2002 - 2003	Pàg. 54
T19	Recollida selectiva. Mataró. 2002 - 2003	Pàg. 55
T20	Evolució del nombre d'habitatges iniciats a Mataró. 1998 - 3r trim. 2003	Pàg. 61
T21	Evolució del nombre d'autònoms, assalariats i empreses a Mataró. 2002 - 2003	Pàg. 67
T22	Evolució del nombre d'autònoms, assalariats i empreses a Catalunya. 2002 - 2003	Pàg. 67
T23	Estructura empresarial (mínim 1 assalariat) de Mataró. 3r trim. 2002 - 3r trim. 2003	Pàg. 69
T24	Evolució nombre d'autònoms, assalariats i empreses al Maresme. 2002 - 2003	Pàg. 69
T25	Estructura empresarial (mínim 1 assalariat) del Maresme. 3r trim. 2002 - 3r trim. 2003	Pàg. 70
T26	Nombre d'empreses i assalariats segons subsectors. Mataró. 2002 - 3r trim. 2003	Pàg. 70
T27	Nombre d'autònoms segons subsectors. Mataró. 2002 - 3r trim. 2003	Pàg. 71
T28	Evolució del pes dels assalariats i de les empreses segons subsectors. Mataró. 2002 - 3r trim. 2003	Pàg. 71
T29	Variació en l'afiliació al Règim General de la Seguretat Social per paràgrafs. Mataró i província de Barcelona. 3r trim. 2002 - 3r trim. 2003	Pàg. 72
T30	Relació dels subsectors amb major guany i pèrdua de treballadors assalariats. Mataró. 2002 - 2003	Pàg. 72
T31	Nombre d'empreses i assalariats segons subsectors. Maresme. 2002 - 3r trim. 2003	Pàg. 73
T32	Nombre d'autònoms segons subsectors. Maresme. 2002 - 3r trim. 2003	Pàg. 73
T33	Relació dels subsectors amb major guany i pèrdua de treballadors assalariats. Maresme. 2002 - 2003	Pàg. 74
T34	Components de l'anàlisi Shift-Share. Mataró / Província de Barcelona. 2002 - 2003	Pàg. 74
T35	Pes relatiu nombre d'empreses i assalariats segons sectors a Mataró i al Maresme. 2002 - 2003	Pàg. 76
T36	Anàlisi de sol·licitud de llicències d'activitat per annexos. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 77
T37	Anàlisi de sol·licitud de llicències d'activitat per annexos els tercers trimestres. 2002 - 2003	Pàg. 77
T38	Mataró i els seus principals sectors d'activitat	Pàg. 80
T39	Indústria tèxtil (17) i de la confecció i pel·leteria (18). Mataró. 2002 - 2003	Pàg. 83
T40	Detall de les activitats incloses en la indústria tèxtil i de la confecció. Mataró. 2002 - 2003	Pàg. 84
T41	Sol·licituds de llicències d'obres. Mataró. 1999 - 3r trim. 2003	Pàg. 86
T42	Construcció (45). Mataró. 2002 - 2003	Pàg. 86
T43	Detall de les activitats incloses a la construcció. Mataró. 2002 - 2003	Pàg. 88
T44	Comerç a l'engròs (51). Mataró. 2002 - 2003	Pàg. 89
T45	Detall de les activitats incloses en el comerç a l'engròs. Mataró. 2002 - 2003	Pàg. 90
T46	Índex de vendes. Espanya. Setembre 2002 - setembre 2003	Pàg. 91
T47	Comerç al detall (52). Mataró. 2002 - 2003	Pàg. 92
T48	Detall de les activitats incloses en el comerç al detall. Mataró. 2002 - 2003	Pàg. 93
T49	Indicadors de clima comercial urbà. Catalunya. 2n trimestre 2003	Pàg. 93
T50	Indicadors de clima comercial urbà. Mataró. 2n trimestre 2003	Pàg. 93
T51	Hostaleria (55). Mataró. 2002 - 2003	Pàg. 96
T52	Detall de les activitats incloses en el hostaleria. Mataró. 2002 - 2003	Pàg. 97
T53	Percentatge d'ocupació hotelera trimestral. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 98
T54	Pernoctacions a l'alberg municipal. Mataró. 1999 - 2003	Pàg. 98
T55	Pernoctacions dels transeünts al Port de Mataró segons nacionalitat del patró de l'embarcació. Gener a setembre 2001 - 2003	Pàg. 99
T56	Distribució de les embarcacions que han recalat al Port de Mataró segons la nacionalitat del patró de les embarcacions. Gener a setembre 2001 - 2003	Pàg. 99
T57	Nombre d'embarcacions que han recalat al Port de Mataró segons nacionalitat del patró de les embarcacions. Gener a setembre 2001 - 2003	Pàg. 99
T58	Educació (80) i investigació i desenvolupament (73). Mataró. 2002 - 2003	Pàg. 100
T59	Detall de les activitats incloses en l'educació i la recerca i desenvolupament. Mataró. 2002 - 2003	Pàg. 101
T60	Nombre de patents i models d'utilitat registrades a l'Oficina Española de Patentes y Marcas. 2000 - 2003	Pàg. 102
T61	Nombre d'articles publicats en publicacions científiques d'àmbit internacional en matèries de medicina, biologia molecular, bioquímica, biofísica, genètica... 2000 - 2003	Pàg. 102
T62	Alumnes matriculats en educació infantil de 0-3 anys. Mataró	Pàg. 103

T63	Educació infantil (0-3 anys). Mataró. Curs 2003-2004	Pàg.103
T64	Alumnes matriculats en educació infantil de 3-6 anys. Mataró	Pàg.104
T65	Alumnes matriculats en educació primària de 6-12 anys. Mataró	Pàg.105
T66	Alumnes matriculats en educació secundària obligatòria de 12-16 anys. Mataró	Pàg.106
T67	Alumnes matriculats en Programes de Garantia Social (PGS). Mataró	Pàg.106
T68	Alumnes matriculats en batxillerat de 16-18 anys. Mataró	Pàg.106
T69	Alumnes matriculats en cicles formatius de grau mig de 16-18 anys. Mataró	Pàg.107
T70	Alumnes matriculats en cicles formatius de grau superior. Mataró	Pàg.107
T71	Alumnes matriculats a les escoles universitàries. Mataró	Pàg.108
T72	Altres activitats empresarials (74). Mataró. 2002 - 2003	Pàg.109
T73	Detall de les activitats incloses en altres activitats empresarials. Mataró. 2002 - 2003	Pàg.110
T74	Evolució percentual de la disposició i ús d'equipaments TIC a la llar. Mataró i Catalunya. 2002-2003	Pàg.112
T75	Evolució percentual de la disposició i ús d'equipaments TIC a les empreses. Mataró. 2002-2003	Pàg.119
T76	Evolució de les contractacions a Mataró* i el Maresme**. 2001 - 3r trim. 2003	Pàg.125
T77	Nombre d'expedients i treballadors afectats pels Expedients de Regulació d'Ocupació autoritzats. Mataró. 2001 - 3r trim. 2003	Pàg.128
T78	Nombre d'expedients i treballadors afectats pels Expedients de Regulació d'Ocupació autoritzats. Maresme. 2001 - 3r trim. 2003	Pàg.129
T79	Dades d'atur a Mataró*. 2002 - 2003	Pàg.132
T80	El mercat laboral a Mataró* i el Maresme**. 2000 - 2003	Pàg.135
T81	Tipologia dels accidents. Mataró. 2002 - 2003	Pàg.139
T82	Distribució per lesivitat de les víctimes en accident de trànsit. Mataró. 2002 - 2003	Pàg.140
T83	Tipologia de víctima per situació en el moment del accident. Mataró. 2002 - 2003	Pàg.140
T84	Distribució percentual de la situació en el moment de l'accident de les víctimes i l'edat. Mataró. 2003	Pàg.141
T85	Distribució percentual per edat de les víctimes i situació en el moment de l'accident. Mataró. 2003	Pàg.141
T86	Nombre de cancel·lacions per estació. 2002 - 2003	Pàg.142
T87	Evolució del nombre de viatgers segons tipologia del Mataró Bus. 1996 - 3r trim. 2003	Pàg.143
T88	Entitats d'economia social a Espanya. 31 desembre 2002	Pàg.147
T89	Treballadors en entitats d'economia social a Espanya per forma jurídica de l'entitat. 31 desembre 2002	Pàg.147
T90	Evolució del nombre d'empreses i d'ocupats en empreses cooperatives i societats laborals. Espanya. 1994 - 2002	Pàg.148
T91	Evolució de la població activa i ocupada. Espanya. 1994 - 2002	Pàg.148
T92	Nombre d'empreses i entitats d'economia social donades de l'alta al padró de l'IAE. Mataró. 31 desembre 2002	Pàg.151
T93	Evolució del nombre d'empreses i entitats d'economia social donades de l'alta al padró de l'IAE. Mataró. 2000 - 2002	Pàg.152
T94	Principals subsectors de les empreses i entitats d'economia social. Mataró. 31 desembre 2002	Pàg.156
T95	Distribució de les associacions per tipus d'activitat. Mataró	Pàg.157
T96	Distribució de les fundacions per tipus d'activitat. Mataró	Pàg.157
T97	Variables utilitzades	Pàg.162

Índex de gràfics

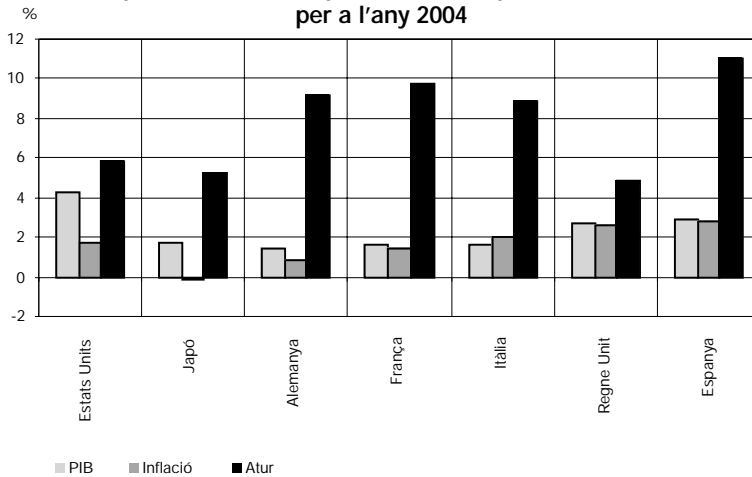
G1	Evolució del PIB sectorial. Espanya. 2002 - 2003	Pàg. 20
G2	PIB per habitant en paritat de poder de compra (UE 15=100). 2002	Pàg. 21
G3	Inversió anual en I+D en % del PIB	Pàg. 21
G4	Creixement de la productivitat per hora	Pàg. 22
G5	Evolució del PIB sectorial. Catalunya. 2002 - 2003	Pàg. 23
G6	Creixement del PIB. Catalunya i Maresme. 1996 - 2002	Pàg. 24
G7	Creixement del PIB per sectors. Catalunya i Maresme. 2002	Pàg. 24
G8	Aportacions sectorials a la variació real del PIB. Catalunya i Maresme. 2002	Pàg. 24
G9	Evolució de l'IPC. Setembre 2002 - setembre 2003	Pàg. 26
G10	Evolució del tipus d'interès interbancari. Setembre 2002 - setembre 2003	Pàg. 26
G11	Evolució del tipus de canvi. Setembre 2002 - setembre 2003	Pàg. 26
G12	Creixement dels municipis de més de 50.000 habitants de la província de Barcelona. 1998 - 2003	Pàg. 31
G13	Diagrama d'informació local a Mataró. Període de referència 3r trim. 2003	Pàg. 32
G14	Moviment intern de la població espanyola. Mataró. 1998 - 2002	Pàg. 40
G15	Seccions censals de Mataró	Pàg. 40
G16	Moviment intern de la població. Mataró. 1998 - 2002	Pàg. 40
G17	Moviment intern de la població espanyola. Mataró. 1998 - 2002	Pàg. 41
G18	Moviment de sortida de la secció censal 24	Pàg. 42
G19	Moviment de sortida de la secció censal 25	Pàg. 42
G20	Moviment de sortida de la secció censal 52	Pàg. 43
G21	Moviment de sortida de la secció censal 54	Pàg. 43
G22	Moviment d'entrada a la secció censal 33	Pàg. 44
G23	Moviment d'entrada a la secció censal 39	Pàg. 44
G24	Moviment d'entrada a la secció censal 38	Pàg. 45
G25	Moviment d'entrada a la secció censal 40	Pàg. 45
G26	Moviment d'entrada a la secció censal 42	Pàg. 45
G27	Consum d'aigua a Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 51
G28	Consum d'aigua segons destinació. 2000 - 3r trim. 2003	Pàg. 51
G29	Variació interanual en la matriculació de turisme i en la despesa en consum final de les famílies. Espanya. 1991 - 2003	Pàg. 52
G30	Matriculació de turismes per part de persones físiques. Mataró. 2000 - 2003	Pàg. 53
G31	Matriculació de turismes per part d'empreses. Mataró. 2000 - 2003	Pàg. 53
G32	Residus generats. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 54
G33	Residus generats anualment per càpita. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 55
G34	Evolució del percentatge de reciclatge sobre el total de residus generats. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 56
G35	Diagrama de recollida selectiva en alguns municipis de la província de Barcelona. 2001 - 2002	Pàg. 56
G36	Evolució dels habitatges iniciats a Mataró. 2000 - 2003	Pàg. 62
G37	Evolució dels habitatges iniciats al Maresme. 2000 - 2003	Pàg. 62
G38	Evolució dels habitatges iniciats a Barcelona. 2000 - 2003	Pàg. 62
G39	Evolució dels habitatges iniciats a Catalunya. 2000 - 2003	Pàg. 62
G40	Habitatges iniciats per càpita. Catalunya base 100 (gener-setembre 1996). Gener-setembre 2003	Pàg. 63
G41	Evolució del total d'habitatges iniciats per càpita. Catalunya base 100 (Gener-setembre 1996)	Pàg. 63
G42	Euribor a un any. Setembre 2000 - setembre 2003	Pàg. 63
G43	Preu del m2 de venda d'habitatges nous en alguns municipis de Catalunya. 2001 - 2003	Pàg. 64
G44	Preu del m2 de venda d'habitatges nous i el seu increment en el darrer any en els municipis de més de 50.000 habitants de la província. Desembre 2002 - desembre 2003	Pàg. 64
G45	Variació interanual del PIB i dels treballadors afiliats a la Seguretat Social. Espanya. 1996 - 2003	Pàg. 66
G46	Empreses i assalariats. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 67
G47	Autònoms. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 67
G48	Assalariats per empresa. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 67
G49	Empreses i assalariats. Catalunya. 2001 - 2003	Pàg. 68
G50	Evolució de l'increment dels assalariats. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003	Pàg. 68
G51	Empreses i assalariats. Maresme. 2001 - 2003	Pàg. 70
G52	Autònoms. Maresme. 2001 - 2003	Pàg. 70
G53	Assalariats per empresa. Maresme. 2001 - 2003	Pàg. 70
G54	Variació del nombre de treballadors assalariats respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró (paràgrafs CCAE 93). 2003	Pàg. 71
G55	Variació del nombre de treballadors assalariats respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Maresme (paràgrafs CCAE 93). 2003	Pàg. 73
G56	Percentatge d'assalariats a la indústria en els municipis majors de 50.000 habitants de la província de Barcelona. Setembre 2003	Pàg. 75
G57	Sol·licituds de llicències d'activitats. Mataró. 2000 - 3r trim. 2003	Pàg. 77
G58	Enquesta conjuntura sector tèxtil. Maresme. 2002 - 2003	Pàg. 82
G59	Indústria tèxtil i confecció i pel·leteria. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 83
G60	Assalariats per empresa. Indústria tèxtil i confecció i pel·leteria. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 83
G61	Variació interanual assalariats. Indústria tèxtil i confecció i pel·leteria. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003	Pàg. 83
G62	Evolució del total de llicències d'obres. Mataró. 3r trim. 1999 - 3r trim. 2003	Pàg. 86
G63	Construcció. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 87
G64	Assalariats per empresa. Construcció. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 87
G65	Variació interanual assalariats. Construcció. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003	Pàg. 87
G66	Comerç a l'engròs. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 89
G67	Assalariats per empresa. Comerç a l'engròs. 2001 - 2003	Pàg. 90
G68	Variació interanual assalariats. Comerç a l'engròs. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003	Pàg. 90
G69	Comerç al detall. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 92
G70	Assalariats per empresa. Comerç al detall. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 92
G71	Variació interanual assalariats. Comerç al detall. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003	Pàg. 92
G72	Indicador de clima comercial urbà. Marxa del negoci en el trimestre segons el saldo de resposta. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003	Pàg. 94
G73	Indicador de clima comercial urbà. Expectatives per als propers sis mesos de la marxa del negoci segons saldo resposta. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003	Pàg. 94
G74	Nombre de turistes per marca turística. 2002 - 2003	Pàg. 95
G75	Nombre de pernoctacions per marca turística. 2002 - 2003	Pàg. 96
G76	Percentatge de variació de turistes i pernoctacions per marques turístiques. 2002 - 2003	Pàg. 96
G77	Hostaleria. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 96

G78	Assalariats per empresa. Hostaleria. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 97
G79	Variació interanual assalariats hostaleria. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003	Pàg. 97
G80	Percentatge d'ocupació hotelera. Mataró. 2001 - 2003	Pàg. 98
G81	Pernoctacions a l'alberg municipal. Mataró. 2000 - 2003	Pàg. 99
G82	Educació i recerca i desenvolupament. Mataró. 2001 - 2003	Pàg.100
G83	Assalariats per empresa. Educació i recerca i desenvolupament. Mataró. 2001 - 2003	Pàg.101
G84	Variació interanual assalariats. Educació i recerca i desenvolupament. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003	Pàg.101
G85	Percentatge de titulats de tercer grau als municipis de més de 50.000 habitants de la província de Barcelona. Cens 2001	Pàg.102
G86	Evolució del nombre d'alumnes matriculats en educació infantil (0-3 anys). Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004	Pàg.103
G87	Ubicació de les escoles bressol i les llar d'infants públiques i privades a Mataró, i radi de cobertura segons la capacitat	Pàg.104
G88	Evolució del nombre d'alumnes matriculats en educació infantil (3-6 anys). Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004	Pàg.104
G89	Variació de la població i del nombre d'alumnes matriculats entre 0 i 12 anys a les escoles de Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004	Pàg.105
G90	Evolució del nombre d'alumnes matriculats en educació primària (6-12 anys). Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004	Pàg.105
G91	Evolució del nombre d'alumnes matriculats en ESO (12-16 anys). Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004	Pàg.106
G92	Evolució del nombre d'alumnes matriculats en PGS. Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004	Pàg.106
G93	Evolució del nombre d'alumnes matriculats en batxillerat (16-18 anys). Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004	Pàg.107
G94	Evolució del nombre d'alumnes matriculats en CFGM. Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004	Pàg.107
G95	Evolució del nombre d'alumnes matriculats en CFGS. Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004	Pàg.108
G96	Evolució del nombre d'alumnes matriculats en les escoles universitàries. Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004	Pàg.108
G97	Altres activitats empresarials. Mataró. 2001 - 2003	Pàg.110
G98	Assalariats per empresa. Altres activitats empresarials. Mataró. 2001 - 2003	Pàg.110
G99	Variació interanual assalariats . Altres activitats empresarials. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003	Pàg.110
G100	Evolució de l'ús habitual de l'ordinador. Mataró. 2001 - 2003	Pàg.113
G101	Evolució de l'ús habitual d'Internet. Mataró. 2001 - 2003	Pàg.113
G102	Percentatge de disposició i ús d'ordinador i Internet. Mataró i Catalunya. 2003	Pàg.113
G103	Sistema de connexió a Internet. Mataró. 2001 - 2003	Pàg.114
G104	Lloc preferent de connexió a Internet. Mataró. 2003	Pàg.114
G105	Persones usuàries de l'ordinador per freqüència d'ús. Mataró. 2003	Pàg.114
G106	Persones usuàries d'Internet per freqüència d'ús. Mataró. 2003	Pàg.114
G107	Motius pels quals es fa servir Internet. Mataró. 2003	Pàg.115
G108	Distribució percentual d'ús d'Internet per sexes. Mataró. 2003	Pàg.115
G109	Distribució percentual d'ús d'Internet per edat. Mataró. 2003	Pàg.116
G110	Usuaris d'Internet per nivell d'instrucció. Mataró. 2003	Pàg.116
G111	Motius pels quals no es connecta a Internet. Mataró. 2003	Pàg.117
G112	Motius pels quals no considera que són necessàries les TIC. Mataró. 2003	Pàg.117
G113	Disposició a pagar per les TIC. Mataró. 2003	Pàg.117
G114	Nivell de formació subjctiu en TIC. Mataró. 2003	Pàg.118
G115	Evolució en la disposició i ús d'equipament TIC per part de les empreses de Mataró. 2002 - 2003	Pàg.119
G116	Sistema de connexió a Internet. Mataró. 2003	Pàg.119
G117	Percentatge d'empreses (igual o més de 10 treballadors) connectades a Internet	Pàg.120
G118	Percentatge d'empreses usuàries d'Internet. Mataró. 2001 - 2003	Pàg.120
G119	Percentatge d'empreses que fan ús d'Internet per grandària. Mataró. 2003	Pàg.120
G120	Percentatge d'empreses usuàries d'Internet. Mataró. 2003	Pàg.121
G121	Valoració empresarial de falta de formació en TIC del personal de la seva empresa. Mataró. 2003	Pàg.121
G122	La contractació a Mataró* i a la resta del Maresme**, 1992 - estimació 2003	Pàg.125
G123	Proporció de contractats tercers sexe els tercers trimestres. 2001 -2003	Pàg.126
G124	Proporció de contractats per edat els tercers trimestres. 2001 -2003	Pàg.126
G125	Proporció de contractats per durada els tercers trimestres. 2001 -2003	Pàg.127
G126	Proporció de contractats per sectors els tercers trimestres. 2001 -2003	Pàg.127
G127	Tr treballadors afectats per ERO. Acumulat darrers 12 mesos. Mataró. 2001 - 3r trim. 2003	Pàg.128
G128	Tr treballadors afectats ERO als serveis i a la indústria. Acumulat darrers 12 mesos. Mataró. 2001 - 3r trim. 2003	Pàg.128
G129	Tr treballadors afectats per ERO. Acumulat 12 mesos. Acumulat darrers 12 mesos. Maresme. 2001 - 3r trim. 2003	Pàg.129
G130	Tr treballadors afectats ERO als serveis i a la indústria. Acumulat darrers 12 mesos. Maresme. 2001 - 3r trim. 2003	Pàg.129
G131	Comparació de la taxa d'atur registrat a Mataró*, província de Barcelona i Catalunya. 1998 - 2003	Pàg.131
G132	Diagrama de la taxa d'atur i la seva evolució a diversos municipis de la província de Barcelona. 3r trim. 2002 - 3r trim. 2003	Pàg.131
G133	Comparació de la taxa d'atur registrat a Mataró* i la resta de la comarca del Maresme**. 1999 - 2003	Pàg.132
G134	Comparació entre l'increment interanual de l'atur registrat. Mataró* i la resta de la comarca del Maresme**. 1999 - 2003	Pàg.132
G135	Increment d'aturats segons sexe respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2002 - 3r trim. 2003	Pàg.133
G136	Increment d'aturats segons edat respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2002 - 3r trim. 2003	Pàg.133
G137	Increment d'aturats segons sector respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2002 - 3r trim. 2003	Pàg.134
G138	Increment d'aturats segons formació respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2002 - 3r trim. 2003	Pàg.134
G139	Nombre d'accidents de trànsit amb víctimes. Mataró. 2001 - 2003	Pàg.139
G140	Nombre de víctimes en accidents de trànsit. Mataró. 2001 - 2003	Pàg.140
G141	Lesivitat dels accidents de trànsit. Mataró. 2002 - 2003	Pàg.140
G142	Evolució del nombre de viatgers de RENFE a Mataró. 2001 - 2003	Pàg.143
G143	Nombre de viatgers Mataró Bus acumulats els darrers dotze mesos. 2001 - 2003	Pàg.144
G144	Increment del nombre de viatgers del Mataró Bus. 2003	Pàg.144
G145	Nombre de cooperatives catalanes per any de constitució	Pàg.150
G146	Nombre de societats laborals catalanes per any de constitució	Pàg.150
G147	Nombre d'empreses catalanes d'economia social per any de constitució	Pàg.151
G148	Distribució de les empreses i entitats d'economia social a Mataró per any de constitució	Pàg.153
G149	Distribució de les cooperatives i societats laborals a Mataró per any de constitució	Pàg.153
G150	Distribució per nombre de socis de les cooperatives i societats laborals. Mataró. 31 desembre 2002	Pàg.153
G151	Distribució per volum de facturació de la mostra d'empreses d'economia social de Mataró	Pàg.154
G152	Distribució de les empreses per nombre de treballadors. Mataró. 31 desembre 2002	Pàg.155
G153	Distribució dels principals problemes de les empreses i entitats socials de Mataró que tenen com empresa	Pàg.155
G154	Distribució per sectors de les empreses i entitats d'economia social. Mataró. 31 desembre 2002	Pàg.156
G155	Grau d'afiliació a federacions de les cooperatives i societats laborals de Mataró	Pàg.159
G156	Disposició de local en propietat de les cooperatives, societats laborals i associacions i fundacions de Mataró	Pàg.159

Síntesi

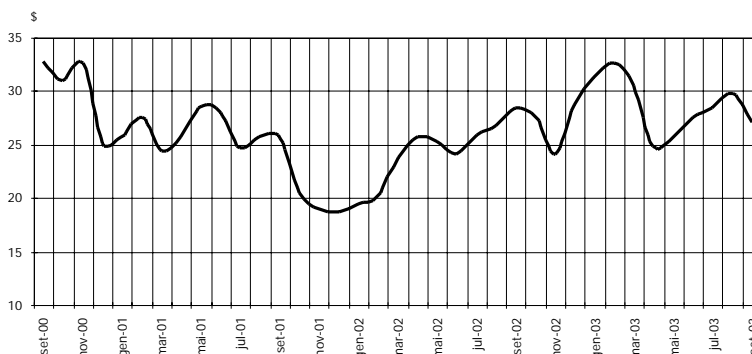
Síntesi de la conjuntura internacional

Perspectives econòmiques a diversos països de l'OCDE per a l'any 2004

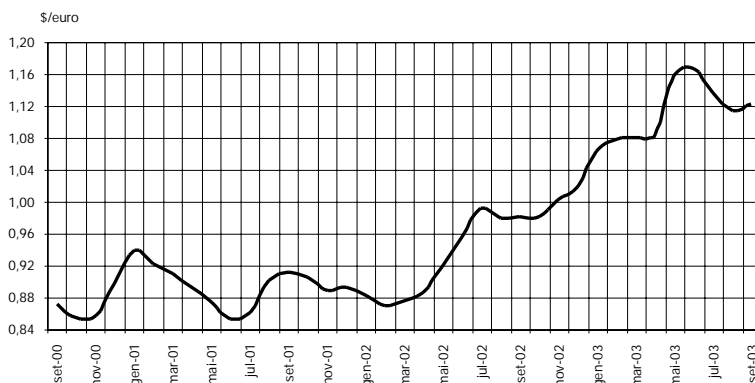
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'OCDE.

Evolució del preu del barril de petroli. 2000 - 2003

Font: web del Ministeri d'Economia.

Tipus canvi dòlar/euro. 2000 - 2003

Font: web del Banc d'Espanya.

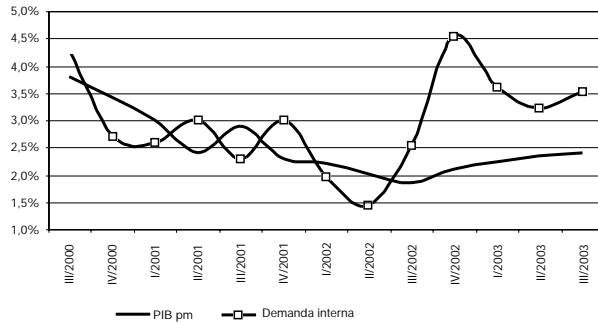
El 2004, segons les previsions de diferents organismes internacionals, serà l'any de la confirmació de la recuperació econòmica, que estarà encapçalada pels Estats Units, i secundada per l'economia asiàtica, amb la Xina com a país abanderat del creixement asiàtic, amb un PIB del 7,8%. Pel que fa als principals països europeus, la previsió és d'un creixement més moderat.

El preu del barril de petroli ha començat la seva escalada fins a situar-se al mes d'agost en el llindar dels 30\$ per barril, a causa de l'augment del consum de petroli. A aquest augment hi ha contribuït, principalment, el calorós estiu que s'ha sofert al 2003, que ha disparat el consum elèctric i, per tant, el consum de petroli.

L'apreciació de l'euro davant del dòlar iniciada al mes de març de 2002 continua amb força, i al mes de setembre de 2003 l'euro se situa a 1,12\$. Aquest alça de l'euro s'ha fet prescindint de la conjuntura de la Unió Europea, essent l'elevat dèficit comercial dels Estats Units el motiu principal d'aquesta depreciació del dòlar, fet que afavoreix les exportacions nord-americanes.

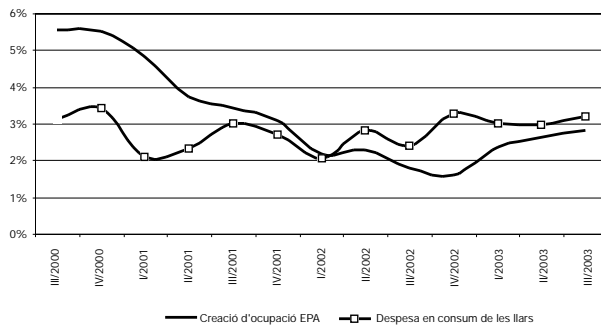
Síntesi de la conjuntura espanyola i catalana

Evolució del PIBpm i la demanda interna. Espanya. 2000-2003

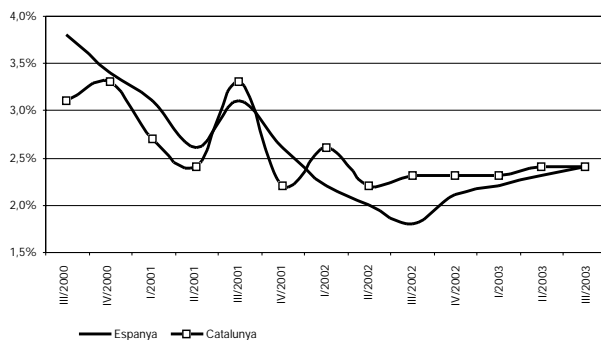
Font: web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Evolució de la despesa a la llar i de la creació d'ocupació. Espanya. 2000-2003

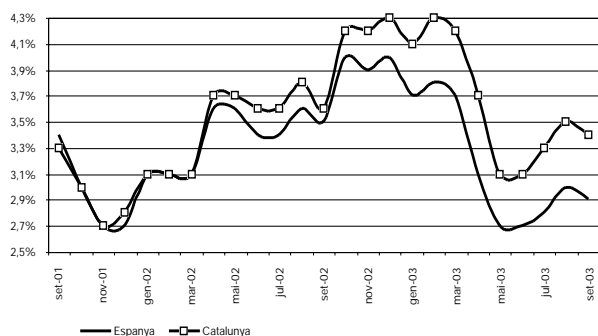
Font: web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Evolució del PIBpm. Espanya i Catalunya. 2000-2003

Font: web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Evolució de l'IPC. Espanya i Catalunya. 2001-2003

Font: web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

L'acceleració del PIB espanyol té en la demanda interna el seu principal punt fort, ja que del segon al tercer trimestre ha augmentat la seva aportació al creixement agregat de 3,2 a 3,5 punts. Per contra, la demanda externa augmenta la seva aportació negativa de -0,9 punts a -1,1.

Durant l'any 2003 s'ha experimentat una millora en el ritme de creació d'ocupació. La lleugera millora estimada en la generació de llocs de treball té la seva repercussió més immediata en un augment el creixement de la despesa per part de les famílies.

El canvi de tendència del PIB és molt més notori en el cas del conjunt de l'Estat espanyol que no pas a Catalunya. Així, en el tercer trimestre de 2002, el creixement del PIB espanyol era de l'1,8% i un any després ja és el 2,4%. A Catalunya, l'augment del PIB en un any ha estat de només un dècima, i s'ha situat en el mateix nivell que a l'Estat espanyol.

En els nou primers mesos de 2003 s'ha produït un descens considerable de l'IPC, tant a l'Estat espanyol com a Catalunya. Malgrat aquesta davallada, la inflació continua sent prou elevada, ja que en ambdós àmbits se supera el límit del 2% que va marcar com objectiu el BCE per aconseguir l'estabilitat en els preus.

Síntesi de la conjuntura de Mataró

Quadre resum de la conjuntura a Mataró. Fins al 3r trimestre de 2003

		Signe[+]	Valor	Variació Interanual	Període
Demografia	Població		114.125	2,5%	30 de setembre 2003
	Edat mitjana		39,05	0,10 anys	1 gener 2003
	Esperança de vida		80,33	0,21 anys	1 gener 2003
	Taxa bruta natalitat		10,56‰	0,26 p.m.	2002
	Taxa bruta mortalitat		7,35‰	-0,05 p.m.	2002
	Taxa altes		49,04‰	10,28 p.m.	2002
	Taxa baixes		28,43‰	3,84 p.m.	2002
Consum	Aigua (domèstic) ^{1,2}		5.170.156	4,5%	3r trim. 2003
	Electricitat (Baixa Ten.<=15 Kw) ^{1,2}		175.091.262	2,6%	1r sem. 2003
	Gas (domèstic) ¹		185.345	45,3%	2002
	Matriculació turismes ²		4.284	-1,1%	3r trim. 2003
	Residus generats ²		61.758.230	1,2%	3r trim. 2003
Habitatge	Habit. unifam. inic. ²	+	78	4,0%	3r trim. 2003
	Habit. plurifam. inic. ²	-	767	-3,9%	3r trim. 2003
	Preu m ² construït (euros)	-	1.612	12,2%	2003
Activitat	IAE	+	10.870	5,0%	3r trim. 2003
	Núm. empreses	+	4.032	2,6%	3r trim. 2003
	Obres menors ²	+	286	32,4%	3r trim. 2003
	Obres majors ²	+	268	8,9%	3r trim. 2003
	Llic. activ. sol·licitades ²	-	636	-5,4%	3r trim. 2003
R+D	Patents ⁸	-	0,80	-41,4%	2003
	Articles publicats ^{8,9}	-	0,45	-51,2%	2003
Hostaleria i turisme	Ocupació hotelera ³	-	61,7%	-1,42 pp	3r trim. 2003
	Pernotacions a l'alberg ²	-	4.385	-2,7%	3r trim. 2003
	Pernotacions al Port ²	-	731	-34,3%	3r trim. 2003
Ocupació	Assalariats	+	31.100	0,9%	3r trim. 2003
	Autònoms	+	8.735	1,1%	3r trim. 2003
	Contractes ^{2,7}	-	20.332	-33,6%	3r trim. 2003
	Treb. afectats ERO ²	+	282	133,1%	3r trim. 2003
	Atur registrat	-	4.264	6,4%	3r trim. 2003
	Taxa d'atur registrat	-	8,12%	0,49 pp	3r trim. 2003
	Accidents laborals ⁴	+	67	-11,2%	2002
Transport	Autobús urbà ²	+	4.757.901	11,8%	3r trim. 2003
	RENFE viatgers Mataró ²	+	2.313.386	29,9%	3r trim. 2003
	IMD Autopista C-32 ³	+	48.838	4,3%	2002
	IMD Autovia C-60 ³	+	41.689	4,0%	2002
	Seguretat viària ⁵	-	7,8	17,2%	2003
Recollida selectiva i vectors	Vidre recollit selectivament ²	+	1.134.570	15,0%	3r trim. 2003
	Paper recollit selectivament ²	+	2.233.572	18,2%	3r trim. 2003
ambientals	Entrada vehicles deixalleria ²	+	25.834	14,6%	3r trim. 2003
	Envasos recollits selectivament ²	+	716.100	29,1%	3r trim. 2003
	Piles recollides selectivament ²	-	7.610	-33,1%	3r trim. 2003
	Qualitat de les platges ⁶	+	4,92	0,05	2003
	Soroll a la xarxa viària	+	72,4	-0,50 dBA	2003

[+] El signe positiu (+) indica una evolució favorable de la variable, i el signe negatiu (-), desfavorable.

1 Variables altament afectades per factors externs, climàtics, mesures d'estalvi...

2 Variació interanual entre l'acumulat dels darrers dotze mesos.

3 Variació interanual sobre la mitjana dels darrers dotze mesos.

4 Accidents laborals cada 1.000 assalariats.

5 Accidents a la xarxa viària de Mataró cada 1.000 vehicles.

6 Puntuació d'1 a 5 punts.

7 Dada estimada.

8 Nombre de patents cada 10.000 habitants.

9 Articles publicats en publicacions científiques d'àmbit internacional en matèria de medicina.

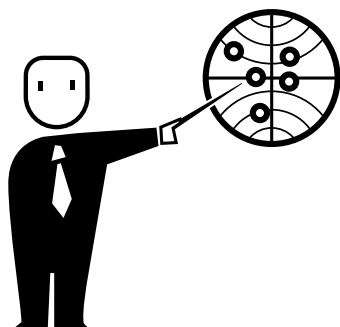
La fi de la desacceleració econòmica, assenyalada pels diferents informes econòmics per al conjunt d'Espanya i Catalunya, encara sembla poc perceptible en el cas de Mataró, segons assenyalen alguns indicadors, sobretot en l'àmbit del mercat de treball, on el ritme de creixement d'indicadors com el nombre d'assalariats i autònoms és inferior al de Catalunya. També es dona el mateix cas en l'atur registrat: mentre que a Catalunya ha augmentat un 1,6% en el darrer any, a Mataró ha crescut un 6,4%. Com a nota positiva, caldria destacar que el ritme de creixement de l'atur registrat s'està frenant respecte de períodes precedents, i que el ritme de creació d'empreses a Mataró creix per sobre del ritme de Catalunya, fet que apuntaria la possibilitat de recuperació en els propers períodes també a Mataró. L'apartat més dinàmic de la ciutat és el demogràfic, amb un nombre total d'habitants a la ciutat per sobre dels 114.000.

Mataró i els seus principals sectors d'activitat

		Total Mataró setembre 2002	Total Mataró setembre 2003	Diferència	Increment
	Nombre assalariats	30.834	31.100	266	0,86%
	Nombre empreses	3.931	4.032	101	2,57%
	Nombre autònoms	8.643	8.735	92	1,06%
	N. assal. / N. emp.	7,84	7,71	-0,13	-1,66%
Pes dels sectors respecte del total de Mataró					
Indústria tèxtil i de la confecció	Nombre assalariats	19,67%	18,89%	-0,78 pp	-3,98%
	Nombre empreses	19,16%	18,87%	-0,28 pp	-1,47%
	Nombre autònoms	13,68%	13,29%	-0,38 pp	-2,81%
Construcció*	Nombre assalariats	7,85%	8,10%	0,25 pp	3,20%
	Nombre empreses	12,85%	13,02%	0,17 pp	1,36%
	Nombre autònoms	14,82%	15,76%	0,94 pp	6,36%
Comerç a l'engròs	Nombre assalariats	6,42%	6,98%	0,56 pp	8,71%
	Nombre empreses	7,35%	7,24%	-0,11 pp	-1,49%
	Nombre autònoms	5,35%	5,35%	0,00 pp	0,02%
Comerç al detall	Nombre assalariats	8,89%	9,26%	0,37 pp	4,17%
	Nombre empreses	16,51%	16,02%	-0,49 pp	-2,96%
	Nombre autònoms	20,83%	20,46%	-0,37 pp	-1,77%
Hostaleria	Nombre assalariats	3,14%	2,98%	-0,16 pp	-5,05%
	Nombre empreses	6,21%	6,40%	0,19 pp	3,09%
	Nombre autònoms	7,94%	7,72%	-0,22 pp	-2,78%
Educació i investigació	Nombre assalariats	4,95%	4,88%	-0,07 pp	-1,38%
	Nombre empreses	2,04%	2,08%	0,05 pp	2,37%
	Nombre autònoms	1,13%	1,11%	-0,02 pp	-2,06%
Altres activitats empresarials	Nombre assalariats	8,25%	7,38%	-0,87 pp	-10,59%
	Nombre empreses	6,66%	6,57%	-0,09 pp	-1,39%
	Nombre autònoms	4,77%	5,16%	0,40 pp	8,31%

*S'hi inclouen els instal·ladors.
Nota: pp vol dir punts percentuals.

Pel que fa a la distribució dels assalariats per sectors a la ciutat, la indústria tèxtil i de la confecció continua essent la que n'ocupa més: el 18,9% dels assalariats de la ciutat treballen en aquest sector. Aquesta especialització de Mataró en el sector del tèxtil s'està reduint en els darrers anys. La construcció i els serveis –principalment el comerç– han esdevingut els sectors amb un guany de pes relatiu més important. Malgrat que en termes generals el creixement del nombre d'assalariats a la ciutat encara és baix, sembla que els principals sectors de la ciutat, tret del tèxtil, comencen a refer-se de la pèrdua soferta durant els dos darrers anys.

Conjuntura socioeconòmica

Situació general, economia internacional,
Espanya, Catalunya i Maresme
Altres indicadors macroeconòmics

L'economia nord-americana sembla haver recuperat dinamisme, la qual cosa afavoreix el clima econòmic mundial. Els fonaments d'aquesta recuperació, però, no semblen gaire sòlids, ja que tant l'atur com la balança comercial presenten una situació desfavorable.

Fonts utilitzades: El País, La Vanguardia, Cinco Días, Expansión, Avui i El Punt, diversos articles (2003-2004); Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya; Enquesta de població Activa (EPA); Boletín Económico y Estadístico del Banco de España, diversos períodes (2003-2004); Nota de Conjuntura Econòmica, diversos períodes (2003-2004); Perspectiva econòmica de Catalunya, diversos períodes (2003). Caixa de Catalunya, informe sobre la Conjuntura Econòmica, diversos períodes (2003-2004); La Caixa, informe mensual, diversos períodes (2003-2004); BBVA, Situació Catalunya, diversos períodes (2003). IESE, Comentarios de Coyuntura Económica, diversos períodes (2003).

Situació general, conjuntura internacional, Espanya, Catalunya i Maresme

Conjuntura internacional (visió general)

Per a l'any 2004 hi ha perspectives de millora de la conjuntura econòmica internacional, tot i que el context general encara està presidit per la incertesa, amb una distribució de la recuperació molt desigual per àrees geogràfiques.

Hi ha un conjunt de factors que generen incertesa en la situació econòmica mundial

En aquest sentit, paga la pena de destacar tota una sèrie de factors que generen incertesa pel que fa a la marxa de l'economia mundial, entre els quals: la inacabada guerra a l'Iraq i el clima de desconfiança de l'opinió pública envers els motius que van justificar-ne la intervenció armada; l'atemptat terrorista a Madrid; la creixent inestabilitat a l'Orient Mitjà (conflicte àrab-israelià, atemptats de

Turquia, etc.) i l'efecte que aquest està tenint sobre les economies petrolíferes i diferents països de l'Àsia i del nord de l'Àfrica¹; l'extensió de l'epidèmia de la SARS que ha comportat el tancament de fronteres; l'esclat dels casos de malversació dels fons de pensions als EEUU², que juntament amb altres fallides escandaloses de grans empreses d'arreu del món, com per exemple Parmalat, posen en qüestió una part del conjunt del sistema econòmic i la confiança dels inversors; les tensions socials i el risc de cops d'estats a diferents països sud-americans, com per exemple Bolívia, Veneçuela o Haití; la intervenció judicial en l'afer Yukos, que ha generat una incertesa sobre l'orientació econòmica de Rússia; les guerres comercials entre els EEUU i la Unió Europea pel tema de l'acer i dels ajuts a empreses exportadores³ i entre els EEUU i la Xina per la producció tèxtil i la paritat iuan i dòlar; les tensions generades entre governs i empresaris com a conseqüència dels compromisos adquirits a la Cimera de Kyoto sobre el canvi climàtic⁴; els enfrontaments en el si de la UE per l'incompliment del Pacte d'Estabilitat per part d'Alemanya i França, les dificultats de tirar endavant el projecte de constitució europea i les propostes de reducció i/o pràctica desaparició dels fons regionals d'ajuda en el marc d'una nova ampliació d'Europa.

La incertesa que afecta a la situació econòmica internacional també deriva dels mecanismes que estan emprant les principals

economies mundials per a reactivar-se. Paga la pena de destacar els mínims històrics assolits pels tipus d'interès als EEUU, al Japó o a la UE, l'ús intensiu del dèficit públic que està fent els EEUU⁵ i el Japó i, en menor mesura, el Regne Unit, Alemanya i França i les polítiques de reducció de la pressió fiscal als EEUU.

Així mateix, com ja hem apuntat, la recuperació està sent molt desigual segons les zones geogràfiques. Així, els EEUU, els gegants demogràfics de la Xina i l'Índia, i les economies del sud-est asiàtic, semblen haver entrat o es mantenen en la senda del creixement econòmic, mentre que la Unió Europea i, en particular la zona euro, mostren signes de recuperació menys forts i sembla que no guanyaran intensitat fins al 2005.

Aquesta recuperació de les economies més desenvolupades també es confirma en les previsions de la tardor de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament (OCDE). En l'informe s'apunta cap a un creixement del 2% de mitjana per al 2003, que arribaria al 3% i al 3,1% en el 2004 i 2005, respectivament.

Conjuntura econòmica per àmbits geogràfics

L'economia nord-americana registra un bon creixement L'economia dels EEUU sembla haver recuperat dinàmica, la qual

¹ Això ha fet que a finals de l'any el preu del petroli s'hagi mantingut al voltant dels 28 dòlars per barril tipus Brent i que a finals del primer trimestre del 2004 aquest s'hagi apujat fins als 33 dòlars, un valor molt negatiu per a la recuperació de les economies europees.

² El valor d'aquests fons és dotze vegades el pressupost de l'Estat espanyol.

³ La UE aplica des de l'1 de març les primeres sancions comercials a 1.700 productes dels EEUU.

⁴ A principis de març la reunió de ministres de medi ambient de la UE va decidir ratificar el compromís de Kyoto, malgrat les pressions rebudes per part d'Itàlia i Espanya.

⁵ En el cas dels EEUU, a més, amb un elevat desequilibri de la seva balança comercial.

cosa afavoreix el clima econòmic mundial. Així, en el tercer trimestre la taxa de creixement interanual es troba prop del 4%. No obstant això, aquest creixement podria ser enganyós, perquè és el reflex directe dels impulsos econòmics i fiscals directament injectats a l'economia. En aquest sentit, la baixada d'impostos del juliol ha suposat un increment espectacular de la renda disponible de les llars -taxa interanual superior al 6%-. Caldrà esperar a veure si l'economia dels EEUU és capaç de mantenir aquest ritme de creixement o si un cop hagi passat l'efecte torna a caure com ja va passar amb la injecció fiscal i monetària efectuada el primer trimestre de 2002. A més, l'actual fase expansiva s'està desenvolupant sense reduir els desequilibris dels balanços financers de famílies, empreses i sector públic.

L'atur i el dèficit comercial posen en dubte els fonaments del creixement dels EEUU Hi ha, a més, altres factors que qüestionen la solidesa de la recuperació nord-americana. En primer lloc, es tracta d'un creixement sense reflex en el mercat laboral, ja que la taxa d'atur s'aproxima al 6% de la població activa⁶. En segon lloc, existeix preocupació pel que fa al dèficit exterior de l'economia dels EEUU, que ha arribat a assolir un saldo de 365.968 milions de dòlars fins al setembre. Aquest dèficit és expressiu d'un excés de demanda interna sobre l'oferta existent i que s'ha de finançar amb crèdit subministrat per la resta del món, mitjançant l'acumulació progressiva de dòlars als seus bancs centrals i en els seus sistemes financers. De moment, poc s'ha fet per redreçar la situació i el dòlar fluctua a la baixa respecte d'altres monedes, en particular l'euro⁷, i els tipus d'interès marquen mínims històrics. Per últim, el dèficit fiscal nord-americà està pròxim al 5% del PIB; un dèficit de 521 bilions de dòlars conseqüència d'un nivell de despesa pròxim als 2,4 trilions de dòlars destinada a l'enfortiment de les dotacions de capital físic, tecnològic i humà que és la base de les diferències de productivitat i renda dels EEUU respecte de la Unió Europea.

Gran part de la recuperació de les economies del sud-est asiàtic es deguda a la nord-americana, ja que són països exportadors als EEUU, tant directament com indirecta, a través de Xina, la gran proveïdora industrial dels EEUU.

El Japó comença a sortir de la recessió Pel que fa a l'economia japonesa, aquesta sembla haver superat en part la situació de recessió en què es trobava. Així, en els

darrers quatre trimestres s'han registrat creixements per sobre del 2% (2,3% en el tercer trimestre⁸). Els dos motors principals de l'economia nipona han estat la inversió, amb un increment del 5,9% en el tercer trimestre, i les exportacions que han crescut un espectacular 10%.

L'altra cara de la moneda continua sent el consum intern, tant el públic com el privat, amb creixements mínims del 0,4% i 0,1%, respectivament. Això podria explicar en part la desconfiança de la societat japonesa després de l'experiència dels dos darrers anys en què es van trencar alguns dels elements del contracte social que la vertebraven des de finals de la Segona Guerra Mundial. La taxa d'atur se situa a finals de l'any 2003 en el 5,2% de la població activa, rebaixant-se dues dècimes respecte de trimestres anteriors. Aquesta millora ha estat més l'efecte d'una disminució de la població activa que no pas un augment del nombre d'ocupats, ja que el seu nombre també s'ha reduït, tot i que de forma menys significativa. En definitiva, l'economia del Japó destrueix ocupació i les taxes positives de creixement encara no tenen reflex en el mercat laboral.

Per al 2004 es preveu que el creixement a la Unió Europea arribi a l'1,8% Pel que fa a la UE i la zona euro les previsions són de manteniment de l'atonia, quelcom que es reflexa en les previsions de la tardor de la Comissió Europea i de l'OCDE, que limiten el creixement de la zona euro per al 2003 al 0,4% o 0,5% i per al 2004 a l'1,8%. Aquests resultats són conseqüència dels baixos o negatius creixements d'Alemanya i França, països que han hagut de recórrer a mesures de caire pres-

⁶ Les dades del mercat de treball dels EEUU s'han de prendre amb reserves per dos motius. En primer lloc, la taxa d'atur no reflecteix el que ha passat els darrers anys al mercat de treball amb la sortida de prop de dos milions d'actius; de fet, si encara estiguessin demanant feina, la taxa se situaria al voltant del 7,2% de la població activa. En segon lloc, l'ocupació que es destrueix als EEUU és bàsicament industrial, per tant, de recuperació més difícil.

⁷ La intervenció decidida dels Bancs del Japó i la Xina en els mercats de canvi comprant actius financers americans (en especial, deute del tresor dels EEUU) i venent a canvi les seves pròpies monedes, ha tingut com efecte negatiu sobre l'euro, la seva apreciació respecte el dòlar i respecte totes les monedes asiàtiques, amb la qual cosa l'ajust del dòlar s'està produint fonamentalment en relació amb l'euro, afectant a les exportacions europees.

⁸ Un creixement que, tanmateix, seria nul en termes nominals si es tingués en compte el procés de deflació.

supostari, com ara la baixada d'impostos i l'augment de la despesa pública, per a reactivar les seves economies, situant-les a prop o per sobre del límit del 3% del PIB establert en el Pacte d'Estabilitat⁹.

Aquesta situació ha obert un front d'enfrontament en el si de la UE sobre si s'havia d'aplicar a aquests dos països la normativa del Pacte d'Estabilitat amb total rigor o si s'hauria de modificar el Pacte, equilibrant l'objectiu d'estabilitat monetària, actualment predominant, amb el reforçament de l'objectiu del creixement econòmic, si més no en els moments recessius del cicle¹⁰. La decisió dels ministres d'economia i finances de l'àrea de l'euro de deixar sense aplicació les sancions per l'incompliment del Pacte ha obert una crisi entre els països membres i també en les institucions, perquè la decisió s'ha pres en contra de l'opinió de l'executiu comunitari i del BCE.

Com a conseqüència de les tensions produïdes per l'incompliment del Pacte d'estabilitat s'han obert nous camps de lluites amb importants implicacions econòmiques i socials, entre les quals cal destacar, d'una banda, el fracàs durant la Presidència Europea per part d'Itàlia, per tirar endavant el projecte de Constitució Europea i, de l'altra, la posició expressada per escrit pels països més rics de la UE (Alemanya, França, el Regne Unit, Holanda, Àustria i Suècia) en què es planteja que les despeses de la Unió per al període 2007-2013 no superin l'1% del PIB de la UE. Tot això, malgrat que al mes de maig de 2004 entren 10 nous membres, fet que posa en perill la quantitat de fons a repartir per a països com Espanya, avui dia el més beneficiat amb 8.000 milions l'any¹¹.

A més, al novembre de 2003 va publicar-se l'Informe de la Comissió Europea sobre ocupació en què en poques paraules s'assenyalava que era poc plausible que s'aconseguissin els objectius de creixement sostenible i ocupació establerts a la Cimera de Lisboa per al 2010. D'entre tots els països, Espanya és un dels que està més lluny de poder-los assolir, ja que el seu nivell d'ocupació és del 58,4%, 11,6 punts per sota l'objectiu del 70% i, a més, la taxa d'atur és la més elevada.

El 2003 ha estat un any molt dolent per a l'economia alemanya L'economia alemanya ha crescut un 0,2% en el tercer trimestre, després d'haver assolit valors negatius en els tres anteriors; tanmateix, en termes interanuals, continua en recessió tècnica, ja que l'evolució ha estat

negativa (-0,2%). Les previsions de la Comissió Europea de creixement de l'economia d'Alemanya han estat revisades a la baixa i situen en el 0% per a aquest any i en l'1,6% per al 2004.

Si bé el context econòmic internacional més favorable podria ajudar a sortir a Alemanya de la seva atonia mitjançant un augment de les exportacions, la incidència de la revalorització de l'euro pot ser un factor que minvi la seva força. Altres factors que actuen de forma negativa en aquesta recuperació són, d'una banda, la caiguda del consum privat com a conseqüència de l'elevat nivell d'atur (el 10,5% de la població activa a finals de 2003, que previsiblement es mantindrà fins al 2005) i, d'altra banda, una major contenció previsible del consum públic com a conseqüència dels esforços que haurà de fer el govern alemany per reduir el seu dèficit públic.

França ha tancat el 2003 amb indicis de recuperació de la seva economia L'economia francesa sembla haver tancat l'etapa de recessió i ara inicia una nova fase de certa recuperació; així, el PIB

francès ha registrat un creixement del 0,3% el tercer trimestre de 2003. La feblesa mostrada per l'economia francesa en el decurs de tot l'any ha obligat la Comissió Europea a revisar d'un punt a la baixa les seves previsions de creixement per a enguany, situant-les en el 0,1%. Les previsions per al 2004 són més favorables, amb un creixement del PIB de l'1,7%.

La feblesa de la demanda interna, particularment de la inversió productiva, ja que el consum privat i sobretot el públic haurien

⁹ Recordem que el dels EEUU estava a prop del 5% i que el de Japó és del 7,3% del PIB.

¹⁰ Cal recordar que el Pacte d'Estabilitat, lluny de ser un final en si mateix, es constituïa en un mitjà per a assolir un creixement econòmic sostenible; per tant, si més no resulta discutible anteposar restriccions pressupostàries a les exigències d'enfortiment de la base del capital físic, tecnològic i humà per a aconseguir aquest creixement econòmic i d'ocupació en moment de recessió. Diferents analistes han assenyalat que en aquests moments l'ortodòxia pressupostària no pot constituir-se en l'objectiu últim i gairebé únic de la política econòmica, ja que per ella mateixa i en tota situació no comporta un major benestar dels ciutadans.

¹¹ Com diu Joaquín Estefanía, la conjuntura es refredava i molts països, entre ells els més importants entraven en recessió; el Pacte d'Estabilitat i Creixement, elaborat en temps de bonança, no ha estat substituït per altres regles del joc més realistes, i d'aquesta manera s'adormia la solidaritat als països, base de la construcció europea.

mantingut un bon ritme de creixement, i les dificultats que ha trobat el sector exterior com a conseqüència del context d'incertesa, fan que la recuperació no arribi a presentar un perfil clar i sostenible a curt termini. La desacceleració econòmica del 2003 s'ha traslladat al mercat laboral, i la taxa d'atur arriba al 9,4% de la població activa.

L'economia transalpina tampoc aconseguirà uns bons registres en el 2003 A l'igual que França, Itàlia ha deixat els registres negatius de principis d'any i en el tercer trimestre el PIB pujava un 0,5%. Una evolució positiva que s'explica bàsicament pel comportament del consum i pels millors registres de les exportacions. Les previsions de la Comissió Europea per a enguany són encara força prudentes, tot i que es pensa que el panorama serà molt millor per al 2004 (1,5%) i per al 2005 (1,9%).

Pel que fa al mercat de treball, segons la Comissió, l'ocupació mantindrà registres força deprimits, amb avenços per sota de l'1% per a enguany i els propers dos anys. La taxa d'atur, que se situa en el 8,8% de la població activa, no es preveu que es redueixi el 2004.

Bons resultats en l'economia del Regne Unit Per últim, la conjuntura econòmica del Regne Unit ve marcada per un creixement del PIB en el tercer trimestre força positiu (2%), recolzat pel creixement de la demanda interna, tant del consum privat interanual (2,5%) com públic (4,3%). Les previsions de la Comissió Europea apunten cap a un creixement per a aquest any del 2% i del 3% per al 2004.

Les tensions inflacionistes vinculades a l'accentuació del boom immobiliari i a la recuperació de l'activitat, com a conseqüència parcial de l'afebliment de la lliura esterlina, han obligat el Banc d'Anglaterra a intervenir i a elevar els tipus d'interès de 25 punts bàsics, situant-los en el 3,75%¹².

Pel que fa al mercat de treball, i segons les previsions de la Comissió Europea, s'espera una lleugera mode-

ració de la taxa d'atur que per al 2003 se situaria en el 4,9% de la població activa.

Espanya

Les previsions de creixement de l'economia espanyola per al 2003 se situen entre el 2,3% i 2,4% D'acord amb les previsions de la tardor de la Comissió Europea, el creixement per al 2003 serà del 2,3% i del 2,9% per al 2004, taxes que suposen mantenir el diferencial de creixement favorable en relació amb la mitjana de la zona euro¹³. Un diferencial que,

TAULA 1. Perspectives econòmiques de l'OCDE

	2003	2004	2005
PIB (1)			
Estats Units	2,9	4,2	3,8
Japó	2,7	1,8	1,8
Alemanya	0,0	1,4	2,3
França	0,1	1,7	2,4
Itàlia	0,5	1,6	2,1
Regne Unit	1,9	2,7	2,9
Espanya	2,3	2,9	3,1
Unió Europea	0,7	1,9	2,5
Zona de l'euro	0,5	1,8	2,5
Inflació (2)			
Estats Units	1,9	1,3	1,2
Japó	-1,4	-0,6	-0,4
Alemanya	0,9	0,8	0,7
França	1,7	1,5	0,9
Itàlia	2,9	2,0	2,0
Regne Unit	1,2	1,7	2,3
Espanya	3,0	2,8	2,9
Unió Europea	1,8	1,6	1,6
Zona euro	1,9	1,6	1,4
Taxa d'atur (3)			
Estats Units	6,1	5,9	5,2
Japó	5,3	5,2	5,0
Alemanya	8,9	9,1	8,8
França	9,6	9,8	9,7
Itàlia	8,9	8,9	8,8
Regne Unit	5,0	4,9	4,8
Espanya	11,4	11,0	10,6
Unió Europea	8,0	8,1	7,9
Zona euro	8,8	9,0	8,7

(1) Taxes percentuals de variació en termes reals.

(2) Taxes percentuals de variació del deflactor del PIB a l'OCDE.

(3) Percentatge de població activa.

Font: Economic Outlook núm. 74 de l'OCDE.

¹² La Gran Bretanya, a finals del 4t trimestre ha crescut gairebé tant com Espanya, amb un 2,3%, tècnicament té plena ocupació i el seu dèficit públic és del 3,1% del PIB -qualcom que no ha suposat un càstig dels mercats- i amb uns tipus d'interès superiors als de la zona euro.

¹³ Comparativament, però, es tracta de creixements moderats si es té present que fora de l'any 1993 l'economia espanyola va estar creixent des de començaments dels 80 a un ritme del 3,2% de mitjana anual i que en la darrera meitat dels 90 el creixement va ser del 4%.

tanmateix, s'ha de matisar pels factors que ajuden a explicar-lo. Així, d'una banda, la taxa de creixement és superior a la d'altres membres de l'UE perquè els tipus d'interès de la Unió Econòmica i Monetària afavoreixen a aquells països que tenen una inflació més elevada, com seria el cas d'Espanya i, d'altra banda, perquè els fons regionals, dels quals Espanya és un dels principals receptors, són una font d'impuls al creixement¹⁴.

Les recents estimacions publicades pel Banc d'Espanya eleven en una dècima les previsions de la Comissió Europea i les situen en el 2,4%. Els dos pilars d'aquest creixement han estat el consum i la inversió en el sector de la construcció.

El consum és un dels pilars del creixement econòmic espanyol

La fortalesa del consum s'explica per la recuperació de l'ocupació i l'efecte de la reforma fiscal¹⁵. Tanmateix, el Banc d'Espanya avisa que el nivell d'endeutament de les llars, juntament amb el baix nivell d'estalvi (poc més del 2% del PIB), resten capacitat a les famí-

lies per acarar canvis adversos, com podria ser una pujada de tipus d'interès o un empitjorament del mercat laboral. En aquest sentit, s'avalua que el passiu de les llars ha continuat creixent en el quart trimestre de l'any, fins a superar el 87% de la renda bruta disponible. El principal motiu pel qual augmenta l'endeutament familiar és l'acceleració del crèdit destinat a l'habitatge.

La construcció és l'altre pilar del l'augment del PIB espanyol

La construcció continua mantenint un elevat dinamisme. Segons informacions d'Eurostat, l'edificació ha crescut en el tercer trimestre respecte d'ara fa un any en un 5,4% i l'obra civil, en un 1,9%. Així, a finals de

juny, el nombre d'habitatges en construcció assolía la xifra històrica més elevada amb més d'1.418.000 habitatges, amb un increment del 6,3% en relació amb un any abans. En el mateix sentit, el total d'habitatges iniciats en els darrers dotze mesos arribava a més de 657.000, un 15,3% més que el juny de 2002, i també batia el record històric absolut. En sintonia amb aquestes xifres, el mercat de treball sectorial ha mantingut un notable dinamisme. El nombre d'ocupats ha arribat a 1.989.200 en el període juliol-setembre, valor que representa l'11,8% del total d'ocupats a Espanya, molt per sobre de la participa-

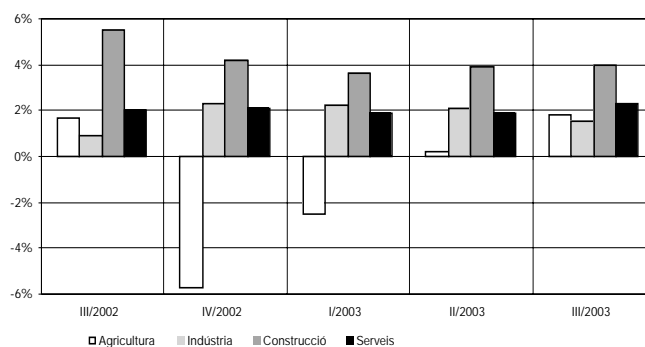
ció mitjana que ha tingut la construcció al voltant del 9% del PIB.

En contrast amb la fortalesa del consum i de la construcció, la inversió en béns d'equip, la més relacionada amb el procés productiu, no acaba d'arrençar. El Banc d'Espanya considera que aquest ha estat un dels principals déficits del 2003. Així mateix, el sector exterior tanca l'any amb dades encara menys favorables que les del 2002. L'aportació negativa del sector exterior al PIB és aproximadament de nou dècimes, malgrat la lleugera recuperació registrada a partir del tercer trimestre. Una millora deguda més a una desacceleració de les importacions que no pas a un augment de les exportacions. GRÀFIC 1.

El sector industrial ha estat el més perjudicat per la debilitat econòmica internacional

De forma similar, la indústria, amb un creixement del resultat ordinari net inferior a l'1%, és el sector que ofereix resultats més negatius. La feblesa de la indústria també pot apreciar-se

GRÀFIC 1. Evolució del PIB sectorial. Espanya. 2002 - 2003

Font: web de l'IDESCAT.

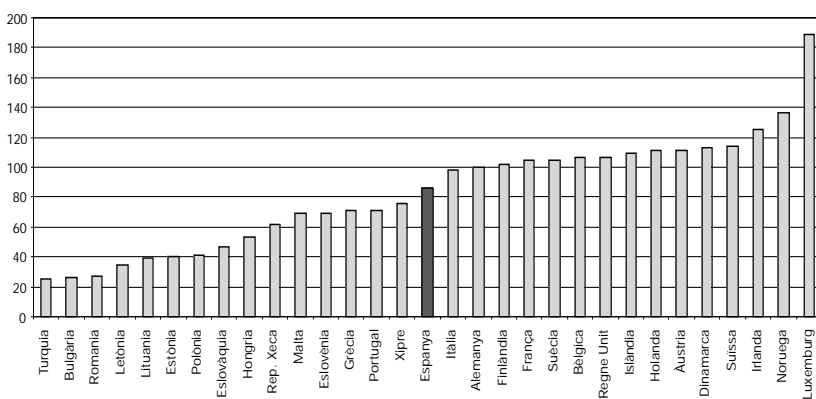
¹⁴ Si bé Espanya ha convergit en termes de PIB amb el conjunt de la Unió Europea, i se situa actualment en el 86% de la renda comunitària, destaca el cas d'Irlanda, que en 8 anys el PIB en unitat de compra (combinació del PIB real per habitant i els preus de cada país), ha passat de ser el 90% de la mitjana europea al 125%, actualment el segon país només per darrere de Luxemburg.
¹⁵ No obstant això, la pressió fiscal a Espanya el 2002 va pujar fins al 35,6% del PIB, quan la càrrega fiscal es va reduir en gairebé tots els països de l'OCDE, passant en el cas de la UE del 41% al 40,5%. A aquest increment ha contribuït l'augment dels impostos indirectes, no progressius, que graven segons el consum i no la renda.

en l'evolució de l'índex de producció industrial que, filtrant les diferències de calendari, amb prou feines va avançar un 1% entre els mesos de juliol i octubre en relació amb el mateix període de l'any anterior. L'enquesta de conjuntura industrial tampoc no ofereix senyals d'una propera recuperació. De fet, l'indicador de clima industrial continua movent-se en nivells negatius (0,6 punts al novembre), tot i haver millorat lleugerament en els últims mesos.

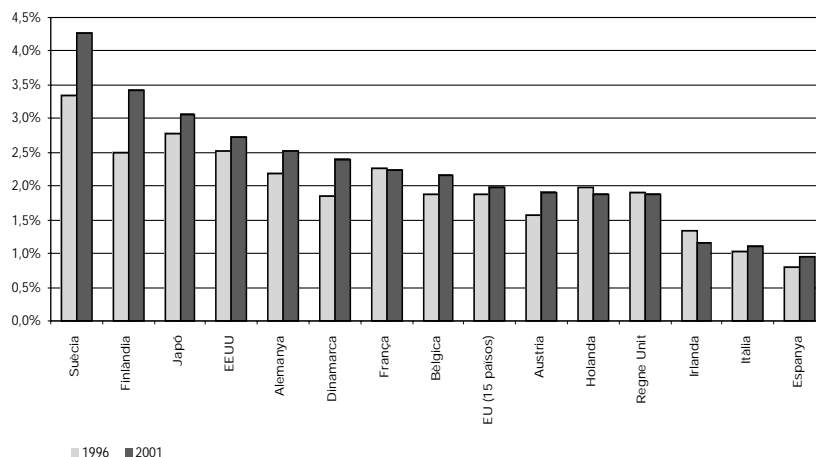
Han estat diferents les veus, entre les quals es compta la del Banc d'Espanya, que han manifestat la necessitat d'introduir canvis en el model de creixement, atesa la vulnerabilitat i manca de consistència de l'actual¹⁶. En aquest sentit, s'ha apuntat la necessitat

de millorar els nivells d'inversió, pública i privada, en tecnologies de la informació i en R+D com a pilars sobre els quals aconseguir un creixement econòmic sostenible, l'increment de la renda per habitant, l'augment de l'ocupació i de la productivitat. En aquests moments, la voluntat ferma de l'equilibri pressupostari esdevindria un fre per a aquest increment de la inversió. Actualment, Espanya compta amb un 86% de la renda mitjana de la UE, una taxa d'ocupació inferior a la mitjana de la UE, un nivell de productivitat que representa tan sols el 90% de la mitjana comunitària i una despesa en R+D que no arriba a l'1%. Les recents dades d'Eurostat situen a Espanya a la cua de la UE en R+D, amb un 0,96% del PIB, tan sols per davant de Grècia i Portugal¹⁷. GRAFICS 2 i 3.

GRAFIC 2. PIB per habitant en paritat de poder de compra (UE 15=100). 2002

GRAFIC 3. Inversió anual en R+D en % del PIB

Font: Eurostat en base a dades OCDE.

El model econòmic, que sobredimensiona la importància del sector de la construcció, està basat en una ocupació de baixos salaris i en la productivitat. La poca importància donada a la incorporació de la innovació i la tecnologia al procés productiu porta a establir com a irreconciliables els guanys de productivitat amb la màxima ocupació, quelcom que no hauria de ser així en una autèntica economia del coneixement, tal i com posen de relleu altres països com els EEUU¹⁸, Austràlia, Nova Zelanda, els països escandinaus i Irlanda. El denominador comú de l'estratègia dels països europeus esmentats és l'enfortiment de l'educació i la investigació, a més d'una difusió relativament intensa de les noves tecnologies¹⁹. GRAFIC 4.

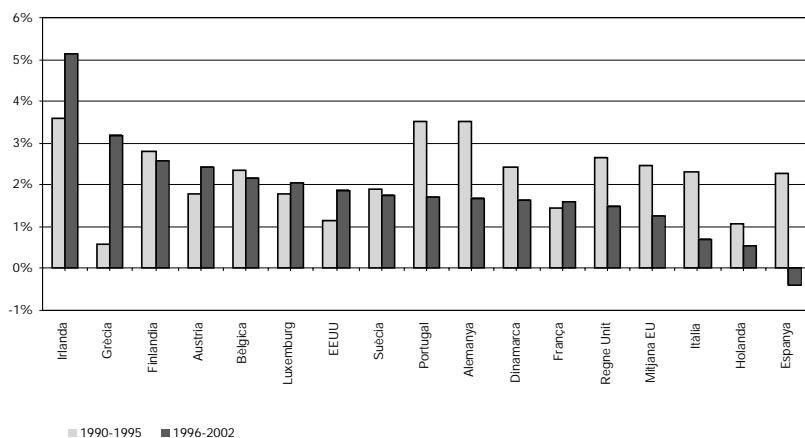
¹⁶ Recordem l'efecte afegit de la reducció i/o eliminació de les transferències comunitàries a partir de 2007.

¹⁷ L'impacte de la manca d'inversió en R+D també té implicacions en els processos de deslocalització. Per exemple, en el tancament recent de Samsung es va donar un problema de descapitalització derivat del pagament de la filial a la casa matriu per la seva tecnologia i altres serveis (43,3 milions de euros en el 2003). El cost total d'això era el doble que els seus costos laborals. Corea, país d'on és Samsung, inverteix anualment al voltant del 4% del seu PIB en R+D.

¹⁸ En el cas dels EEUU hi ha un factor que també té molta rellevància per explicar aquest augment de la productivitat que és l'augment del nombre d'hores treballades. Un nord-americà treballa de mitjana 1.825 hores mentre que un holandès tan sols en treballa 1.340. El cas d'Espanya, treballant gairebé el mateix nombre d'hores que un nord-americà 1.815, s'aconsegueixen nivells de productivitat inferiors als d'Holanda. La productivitat del capital i de la tecnologia semblen ser les raons d'aquests diferencials.

¹⁹ En els anys de màxima aplicació empresarial de les tecnologies de la informació (1996-2002), alguns d'aquests països van arribar a assolir taxes de creixement anual en el valor de la producció per hora superiors a les dels EEUU. Mentre la mitjana de creixement de la productivitat de la UE era del 1,27% en el període esmentat, la d'Espanya queia un 0,41%.

GRÀFIC 4. Creixement de la productivitat per hora

Font: Comissió Europea. European Competitiveness Report 2003.

Fort creixement de l'economia submergida

Un altre aspecte que planteja interrogants sobre el model de creixement econòmic i els seus efectes en la cohesió social és l'explosió de l'economia submergida, tant des del seu punt de vista financer com productiu. Així, un recent estudi de l'Institut de Estudios Fiscales calcula que entre l'any 1980 i el 2000 el pes de l'economia submergida ha passat de representar el 15% a gairebé el 21% del PIB. A més d'això, un altre indicador d'aquest procés és l'acumulació d'efectius pels particulars i que se situa en el 9% del PIB.

Altres aspectes rellevants en la conjuntura socioeconòmica espanyola han estat la renovació del Pacte de Toledo, amb l'aprovació de totes les forces polítiques. El Consejo Económico y Social es va manifestar en contra de la llei que privava les CCAA de posar en pràctica les seves competències pel que fa als complements de les pensions no contributives.

Pel que fa als preus, l'IPC va augmentar el 0,3% al setembre i va millorar lleugerament el registre del mateix període de l'any anterior amb un retallada d'una dècima de punt fins a situar-se en el 2,9%, resultat que no altera notablement el context d'estabilitat, al voltant del 3% en què s'ha mogut l'IPC en els últims mesos. D'altra banda, la inflació subjacent ha moderat la tendència de davallada del primer semestre i, al setembre, s'ha estabilitzat en el 2,8%.

Les dades del tercer trimestre de 2003 de l'EPA indiquen un creixement de la població activa en el darrer any del 2,5%. Aquest

augment ha afavorit l'increment del nombre d'ocupats en un 2,8% i ja hi ha més de 16,8 milions de treballadors. També ha crescut la desocupació estimada en el darrer any, un 0,4%, i ja hi ha més de 2,11 milions d'aturats, sent la taxa d'atur de l'11,2% la més elevada de la UE. També les dades d'aturats registrats al mes de setembre a les oficines de l'INEM i a les OTG ha augmentat el darrer any un 1,1%, i es comptabilitzen 1,6 milions de desocupats.

Catalunya

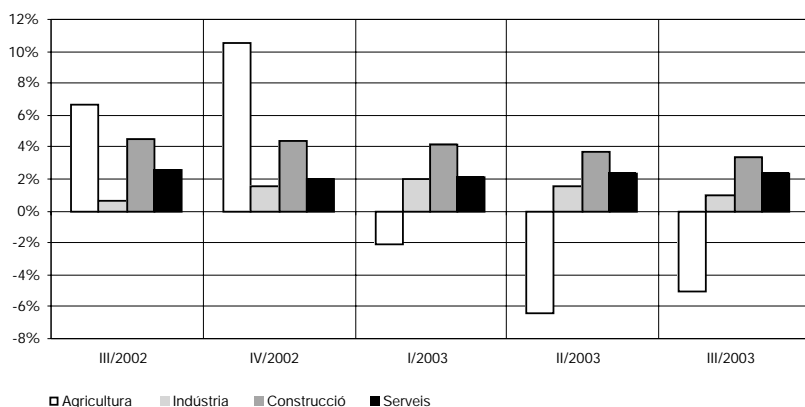
El creixement econòmic de Catalunya ha estat inferior a l'espanyol Al tercer trimestre de l'any 2003, el Producte Interior Brut (PIB) de Catalunya va créixer un 2,2%, dues dècimes per sota de l'augment experimentat per l'economia espanyola (2,4%) i més d'un punt i mig per sobre del registrat a la Unió Europea (0,6%).

L'anàlisi dels elements de la demanda ens mostra com la **demanda interna** de Catalunya durant el tercer trimestre de 2003 va créixer un 2,6% interanual. Aquesta dada suposa una lleugera reducció de l'aportació d'aquest component al creixement de l'economia catalana, que va ser compensat per la millora en l'evolució del sector exterior, que transforma la seva aportació negativa del -0,9% en el segon trimestre a una del -0,4% en el tercer. D'aquesta forma, el creixement global es manté.

Mentre que el consum de les llars ha crescut en el tercer trimestre un 2,5% i presenta pràcticament el mateix resultat que en el trimestre anterior, la inversió

presenta una clara tendència a la desacceleració, tant pel comportament progressivament més moderat de la construcció com, especialment, per l'evolució de la inversió en béns d'equipament.

GRÀFIC 5. Evolució del PIB sectorial. Catalunya. 2002 - 2003

Font: web de l'IDESCAT.

L'any 2003 ha estat un any difícil per a la indústria catalana

L'anàlisi dels elements d'oferta ens mostra com la indústria²⁰ va créixer un 1%, sis dècimes per sota del segon trimestre de l'any. Els principals indicadors confirmen una desacceleració de l'activitat industrial en aquest trimestre, com és el cas de l'índex de producció industrial (IPI), que va disminuir un 1,4%.

En aquest context, han tingut força ressò els anuncis de deslocalització d'algunes empreses emblemàtiques com Phillips o Samsung cap a altres països de l'est d'Europa, sobredimensionant el paper que en aquests processos tenen els costos laborals. D'altra banda, també s'han fet diversos anuncis per part d'altres empreses com Hawlett-Packard o Sony de continuar i ampliar les seves instal·lacions, fet que pot haver contribuït a normalitzar la situació. Els processos de deslocalització tenen moviments d'entrada i sortida que s'haurien d'interpretar en el marc d'una economia globalitzada.

Per la seva banda, el sector de la construcció ha registrat un augment d'un 3,4% en el tercer trimestre de l'any, tres dècimes per sota de la taxa registrada en el trimestre anterior. Aquest és el sector més dinàmic de l'economia catalana, dins del qual l'obra civil continua sent-ne el motor. De totes maneres, l'indicador més general del sector, el dels treballadors afiliats, mostra tant a Catalunya com a Espanya un perfil de progressiva desacceleració.

Per acabar, el sector serveis presenta un creixement d'un 2,3% en el tercer trimestre de l'any, i manté la dada respecte del trimestre precedent. Diversos indicadors mostren el comportament estable d'aquest sector com l'indicador de clima comercial urbà. Val a dir, però, que Catalunya ha rebut una menor afluència de turisme estranger, tot i que el turisme domèstic presenta taxes positives, tant pel que fa al nombre de viatgers (6,2%) com al de pernотacions (10,5%).

L'índex de preus al consum (IPC) a Catalunya al mes de setembre de 2003 presenta un creixement interanual del 3,4%, mig punt percentual per sobre de la inflació espanyola, i és un dels punts més negatius de l'economia catalana. Aquest increment dels preus cal cercar-lo en els aliments i en l'ensenyament, ja que aquests apartats han augmentat els seus preus un 5,1%.

Pel que fa al mercat de treball, les dades de l'atur estimat per l'EPA a Catalunya situen el nombre de desocupats en més de 292.000, amb un creixement interanual de l'1,9%. Cal tenir en compte que en el tercer trimestre de 2002 la variació interanual de la desocupació a Catalunya va ser del 12,7%. També les dades de persones desocupades que hi ha registrades a les Oficines de Treball de la Generalitat (OTG) han augmentat. Així, a Catalunya, al mes de setembre, hi havia registrades 196.400 persones desocupades, un 1,6% més que de les que hi havia un any abans. També cal destacar que s'ha frenat considerablement el ritme de creixement de l'atur registrat, que al mes de setembre de 2002 va ser del 12,8%.

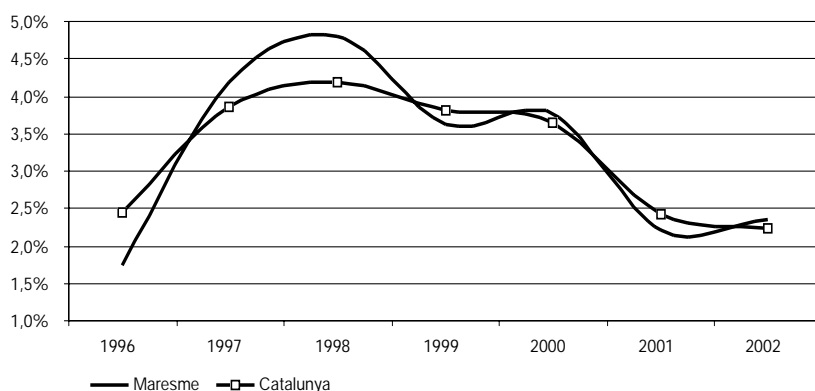
²⁰ La importància que té el sector industrial a Catalunya és superior a la d'Espanya, com ho demostra el fet que el 25,1% del PIB de Catalunya prové de la indústria, mentre que a Espanya representa el 18,1%.

Maresme

L'economia del Maresme al 2002 va créixer un 2,34%

Com pot observar-se en el gràfic 6, el 2001 i el 2002 han estat uns anys d'alentiment econòmic de Catalunya i també de la comarca del Maresme. Si bé el PIB real en aquests dos anys ha registrat valors positius, aquests resten lluny dels aconseguits el 1998 i el 1999. Així, a Catalunya, el PIB al 2002 va créixer un 2,23%, 0,18 punts menys que l'any 2001. Al Maresme, el creixement del PIB al 2002 va créixer un 2,34%, la qual cosa representa un augment de 0,15 punts percentuals respecte del 2001.

GRÀFIC 6. Creixement del PIB. Catalunya i Maresme. 1996 - 2002

Font: Anuari Econòmic Comarcal 2003 de Caixa Catalunya.

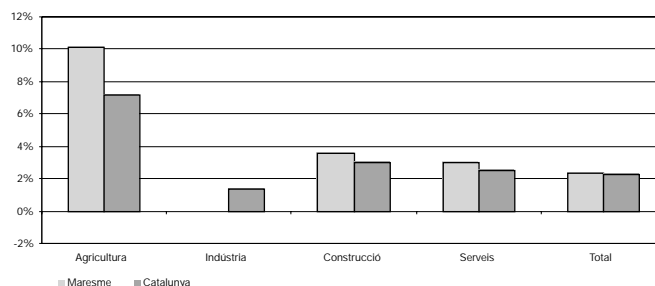
Sectorialment, el sector primari al Maresme va augmentar al 2002 un 10,11%, xifra que canvia el signe negatiu que va registrar-se al 2001. Catalunya també ha canviat de signe en el creixement del PIB en el sector primari al 2002, i presenta un creixement del 7,16%. Aquesta millora al 2002 en el sector agrícola i ramader cal atribuir-lo a la forta empenta del valor afegit de l'oli d'oliva, les hortalisses i les flors i plantes ornamentals.

L'activitat constructora al Maresme va créixer un 3,55%, també per sobre del 3,01% de Catalunya. Aquest creixement del sector al Maresme cal atribuir-lo a un augment dels habitatges en construcció, del 3,5%, i una reducció dels iniciats del 12,3%, mentre que l'obra pública alentia la seva progressió per la reducció de la inversió (la pressupostada en carreteres per la

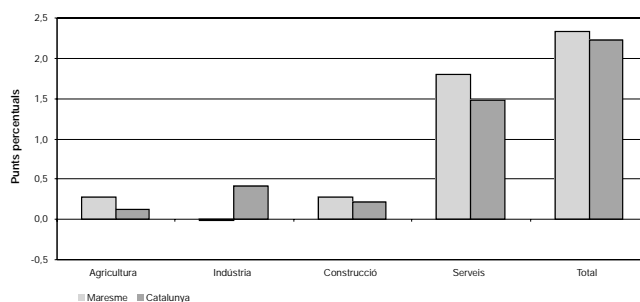
Generalitat va caure fins a als 761.000 d'euros, davant dels 2.307 del 2001). En el mercat de treball, aquesta dinàmica es va traduir en un increment dels afiliats a la Seguretat Social molt intens, del 5%. GRÀFICS 7 I 8.

Per contra, l'activitat industrial va mantenir-se pràcticament amb un creixement 0 (una caiguda del 0,05%), per sota del creixement de l'1,33% registrat a Catalunya, i per sota del modest creixement del 0,75% registrat el 2001 a la comarca. El subsector més important, el del tèxtil, cuir, confecció i calçat (amb un pes de gairebé d'un terç del total del sector industrial de la comarca el 2002), va accentuar la caiguda del 2001, amb una davallada del VAB del 4% (davant el -0,2% del 2001). A més, el subsector alimentari, que hauria pogut contrarestar aquesta davallada, només va presentar un augment

GRÀFIC 7. Creixement del PIB per sectors. Catalunya i Maresme. 2002

GRÀFIC 8. Aportacions sectorials a la variació real del PIB total. Catalunya i Maresme. 2002

Font: Anuari Econòmic Comarcal 2003 de Caixa Catalunya.

de l'1,7%, molt per sota de l'augment mitjà del conjunt de Catalunya (4%). En aquest context baixista, el mercat de treball a la indústria va presentar registres negatius de l'afiliació, amb una davallada del 3,3%.

Els serveis van contribuir al creixement del Maresme amb 1,8 punts Quant al principal sector econòmic de la comarca, l'activitat terciària al 2002 ha registrat un creixement del 3,01%, xifra que modera lleugerament el creixement assolit el 2001 (3,3%). Val a dir, però, que el creixement del sector a Catalunya ha estat per sota del creixement del Maresme, amb un 2,47%. En l'anàlisi per subsectors, la desacceleració dels serveis ve motivada per una menor empenta del comerç (el primer subsector en importància al Maresme, amb prop d'un 21% del total del valor afegit del terciari) fins al 3% (4,1% el 2001). Aquesta desacceleració en el comerç ha evitat que els creixements en els subsectors de les activitats immobiliàries i els serveis empresarials i en l'hoteleria ajudessin a accelerar el sector terciari al Maresme. Els afiliats al sector serveis al 2002 van avançar un punt percentual (6,4%) respecte del 2001 (5,4%).

Altres indicadors macroeconòmics bàsics (2002 - 2003)

TAULA 2. Inflació, índex de competitivitat i tipus d'interès. Set. 2002 - set. 2003

	Preus IPC*	Índex de competitivitat**	Tipus d'interès interbancaris***
set 2002	3,50%	99,10%	3,24%
oct 2002	4,00%	99,08%	3,13%
nov 2002	3,90%	99,20%	3,02%
des 2002	4,00%	99,29%	2,87%
gen 2003	3,70%	99,57%	2,71%
feb 2003	3,80%	99,78%	2,50%
mar 2003	3,70%	100,02%	2,41%
abr 2003	3,10%	100,11%	2,45%
mai 2003	2,70%	100,51%	2,25%
jun 2003	2,70%	100,32%	2,01%
jul 2003	2,80%	100,31%	2,08%
ago 2003	3,00%	100,30%	2,28%
set 2003	2,90%	100,22%	2,26%

* Taxa de variació interanual de l'Índex de Preus al Consum.

** Component nominal respecte de la Unió Europea (base 1996-1997=100).

*** EURIBOR a un any.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Banco de España.

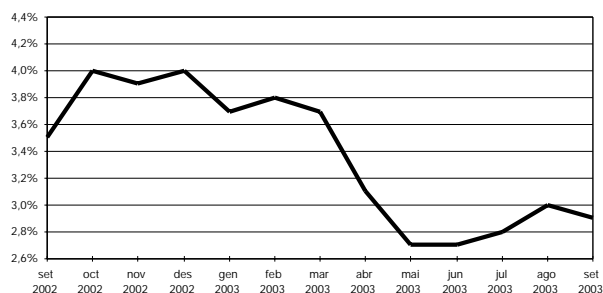
Al llarg dels nou primers mesos de 2003 s'ha confirmat una rebaixa en la tensió inflacionista que va patir Espanya amb l'entrada de l'euro. El 2002 va acabar amb un inflació del 4%, mentre que en el mes de setembre de 2003 l'IPC s'ha situat en el 2,9%. Malgrat aquesta davallada de la inflació, Espanya continua incomplint l'objectiu primordial que va marcar-se el Banc Central Europeu (BCE): el manteniment de l'estabilitat de preus, amb una inflació màxima del 2%. La dada de setembre certifica la impressió que el marge de reducció de l'IPC a curt termini està esgotat i que s'hauria de basar en una contenció dels preus dels aliments frescos, ja que el comportament de la resta de components tendirà, en el millor dels casos, a ésser estable. **GRÀFICS 9, 10 i 11.**

El tipus d'interès ha frenat el seu descens que venia produint-se de forma gairebé ininterrompuda des del mes d'agost de 2000, mes en què el tipus d'interès interbancari a un any va ésser del 5,25%, fins al 2,26% del mes de setembre de 2003. Aquesta davallada de gairebé 3 punts en el tipus d'interès ha estat un factor que ha contribuït al fet que el consum de les famílies evités en bona mesura un alentiment econòmic més important. Amb aquest tipus d'interès del 2,26%, i la inflació del 3%, el tipus

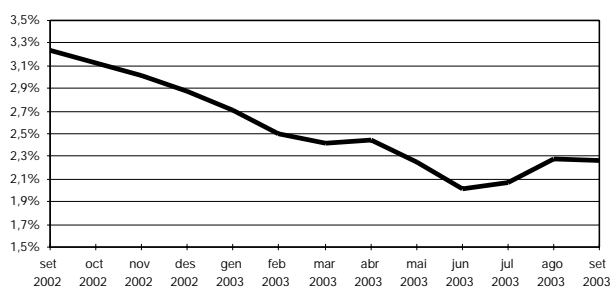
d'interès real a Espanya és negatiu. Les previsions assenyalen una pujada moderada dels tipus d'interès per als propers mesos, per evitar entrar en un procés deflacionari com en el qual es troba el Japó.

En el darrer any, la competitivitat de l'economia espanyola davant la Unió Europea ha sofert un fort retrocés, i ha passat de tenir un índex de 99,1 a tenir-ne un de 100,2. Cal recordar

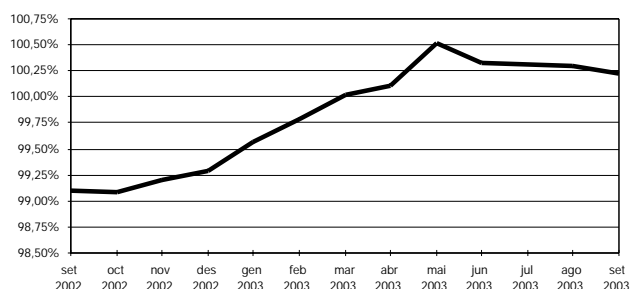
GRÀFIC 9. Evolució de l'IPC*. Setembre 2002 - setembre 2003

GRÀFIC 10. Evolució del tipus d'interès interbancari***. Setembre 2002 - setembre 2003

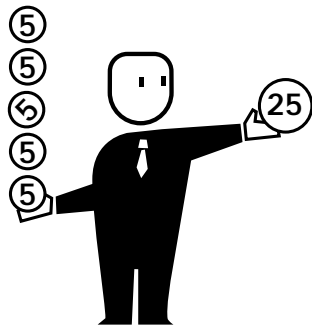

GRÀFIC 11. Evolució de l'índex de competitivitat**. Setembre 2002 - setembre 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Boletín Estadístico del Banco de España.

que l'índex de competitivitat és una mitjana geomètrica calculada mitjançant el sistema de doble ponderació a partir de les xifres de comerç exterior de manufactures del període 1995-1997. Aquesta pèrdua de competitivitat cal atribuir-la en bona mesura al creixement dels preus dels productes espanyols per sobre del creixement de preus de la Unió Europea. Aquest diferencial dificulta l'exportació de les manufactures espanyoles i afavoreix la importació, com així ho demostra la taxa de cobertura del 87,1%. És a dir, el valor de les exportacions realitzades cap a la Unió Europea de gener a juliol de 2003 cobreixen el 87,1% del valor de les importacions procedents de la Unió Europea.

Resum de la conjuntura a Mataró

En una situació de debilitat econòmica, tant nacional com internacional, els indicis de recuperació a Mataró són encara febles. En aquesta situació d'alentiment generalitzat, hi destaca el creixement demogràfic experimentat per la ciutat durant els darrers anys.

La conjuntura a Mataró. 3r trimestre 2003

TAULA 3. Quadre resum de la conjuntura a Mataró. Fins al 3r trimestre de 2003

		Signe ^[+]	Valor	Variació Interanual	Període
Demografia	Població		114.125	2,5%	30 de set. 2003
	Edat mitjana		39,05	0,10 anys	1 gener 2003
	Esperança de vida		80,33	0,21 anys	1 gener 2003
	Taxa bruta natalitat		10,56‰	0,26 p.m.	2002
	Taxa bruta mortalitat		7,35‰	-0,05 p.m.	2002
	Taxa altes		49,04‰	10,28 p.m.	2002
	Taxa baixes		28,43‰	3,84 p.m.	2002
Consum	Aigua (domèstic) ^{1, 2}		5.170.156	4,5%	3r trim. 2003
	Electricitat (Baixa Ten.<=15 Kw) ^{1, 2}		175.091.262	2,6%	1r sem. 2003
	Gas (domèstic) ¹		185.345	45,3%	2002
	Matriculació turismes ²		4.284	-1,1%	3r trim. 2003
	Residus generats ²		61.758.230	1,2%	3r trim. 2003
Habitatge	Habit. unifam. inic. ²	+	78	4,0%	3r trim. 2003
	Habit. plurifam. inic. ²	-	767	-3,9%	3r trim. 2003
	Preu m ² construït (euros)	-	1.612	12,2%	2003
Activitat	IAE	+	10.870	5,0%	3r trim. 2003
	Núm. empreses	+	4.032	2,6%	3r trim. 2003
	Obres menors ²	+	286	32,4%	3r trim. 2003
	Obres majors ²	+	268	8,9%	3r trim. 2003
	Llic. activ. sol·licitades ²	-	636	-5,4%	3r trim. 2003
	R+D	Patents ⁸	-	0,80	-41,4%
	Articles publicats ^{8, 9}	-	0,45	-51,2%	2003
Hostaleria i turisme	Ocupació hotelera ³	-	61,7%	-1,42 pp	3r trim. 2003
	Pernotacions a l'alberg municipal ²	-	4.385	-2,7%	3r trim. 2003
	Pernotacions al Port de Mataró ²	-	731	-34,3%	3r trim. 2003
Ocupació	Assalariats	+	31.100	0,9%	3r trim. 2003
	Autònoms	+	8.735	1,1%	3r trim. 2003
	Contractes ^{2, 7}	-	20.332	-33,6%	3r trim. 2003
	Treb. afectats ERO ²	+	282	133,1%	3r trim. 2003
	Atur registrat	-	4.264	6,4%	3r trim. 2003
	Taxa d'atur registrat	-	8,12%	0,49 pp	3r trim. 2003
	Accidents laborals ⁴	+	67	-11,2%	2002
Transport	Autobús urbà ²	+	4.757.901	11,8%	3r trim. 2003
	RENFE viatgers Mataró ²	+	2.313.386	29,9%	3r trim. 2003
	IMD Autopista C-32 ³	+	48.838	4,3%	2002
	IMD Autovia C-60 ³	+	41.689	4,0%	2002
	Seguretat viària ⁵	-	7,8	17,2%	2003
Recollida selectiva i vectors ambientals	Vidre recollit selectivament ²	+	1.134.570	15,0%	3r trim. 2003
	Paper recollit selectivament ²	+	2.233.572	18,2%	3r trim. 2003
	Entrada vehicles deixalleria ²	+	25.834	14,6%	3r trim. 2003
	Envasos recollits selectivament ²⁺	+	716.100	29,1%	3r trim. 2003
	Piles recollides selectivament ²	-	7.610	-33,1%	3r trim. 2003
	Qualitat de les platges ⁶	+	4,92	0,05	2003
	Soroll a la xarxa viària	+	72,4	-0,50 dBA	2003

[+] El signe positiu (+) indica una evolució favorable de la variable, i el signe negatiu (-), desfavorable.

1 Variables altament afectades per factors externs, climàtics, mesures d'estalvi...

2 Variació interanual entre l'acumulat dels darrers dotze mesos.

3 Variació interanual sobre la mitjana dels darrers dotze mesos.

4 Accidents laborals cada 1.000 assalariats.

5 Accidents a la xarxa viària de Mataró cada 1.000 vehicles.

6 Puntuació d'1 a 5 punts.

7 Dada estimada.

8 Nombre de patents cada 10.000 habitants.

9 Articles publicats en publicacions científiques d'àmbit internacional en matèria de medicina.

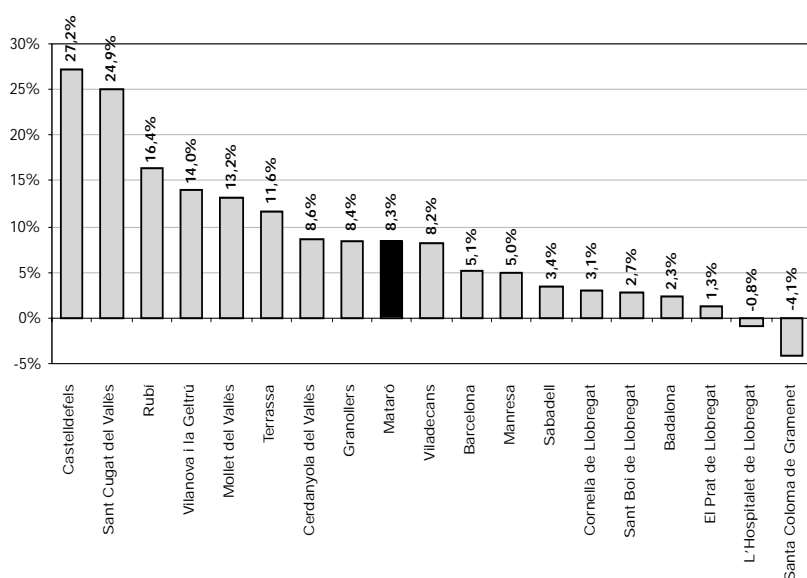
El 2003 ha estat un any difícil per a l'economia europea, especialment per Alemanya i França. Els dos països estan estancats en el seu creixement econòmic, i l'excessiva fortalesa de l'euro no els afavoreix gens ni mica, ja que en dificulta les exportacions europees. Per contra, l'economia nord-americana s'enlaira en registrar, durant el tercer trimestre, un creixement del PIB intertrimestral del 7,2% i interanual del 3,3% (2,5% interanual en el segon trimestre), gràcies a l'acceleració del consum privat i de la inversió. També el fort repunt de les exportacions –gràcies a la debilitat del dòlar– ha contribuït a reduir el dèficit de la balança comercial dels Estats Units. A l'Estat espanyol, si bé s'ha retallat la previsió de creixement per al 2003 del 3% al 2,3%, aquest continua sent superior al de la Unió Europea. Per al 2004, el Ministeri d'Economia situa el creixement del PIB espanyol en el 3%, mentre que segons la Comissió Europea i l'OCDE serà del 2,9%.

Situats a Mataró, l'apartat demogràfic continua amb un elevat dinamisme. El nombre d'habitants de Mataró no para de créixer, i a finals del mes de setembre s'hi comptabilitzen 114.125 habitants, un 2,5% més que ara fa un any. Aproximadament el 90% d'aquest creixement s'ha produït per l'arribada d'habitants procedents d'altres indrets, bé sigui de dins o de fora de l'Estat espanyol. El creixement natural (naixement – defuncions), tot i presentar una tendència a l'alça, és manté en nivells força modestos. Aquesta alça del creixe-

ment vegetatiu s'ha produït gràcies a l'augment, en els darrers dos o tres anys, del nombre de naixements a la ciutat, si bé aquests continuen essent força modestos, en consonància amb els valors registrats en el conjunt de Catalunya o de l'Estat espanyol.

Si bé el creixement demogràfic a la ciutat és important, si el comparem amb els municipis de la província de més de 50.000 habitants podem observar com el creixement poblacional de Mataró ocupa un posició intermèdia, amb un creixement del 8,3% en cinc anys, xifra similar a la registrada a Granollers o Viladecans. El creixement més elevat el trobem a Castelldefels, amb un 27,2% més d'habitants que l'any 1998, mentre que Santa Coloma es troba a l'altra banda, amb un pèrdua del 4,1% dels seus habitants.

GRÀFIC 12. Creixement dels municipis de més de 50.000 habitants de la província de Barcelona. 1998 - 2003

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

Respecte de l'anterior informe de conjuntura, la major part dels indicadors de l'apartat de consum han canviat de signe. Així, observem que el consum domèstic d'aigua ha crescut un 4,5%, tot i que cal tenir en compte que l'estiu de 2003 va ser molt calorós. També s'ha incrementat la generació de residus domèstics en un 1,2%. Quant a la matriculació de turismes, si bé la variació interanual continua essent negativa (-1,1%), cal tenir en compte que sis mesos abans la variació va ser del -6,1%. Per tant, sembla que hi ha un canvi de tendència en aquest indicador i que, possiblement, en els propers mesos la matriculació de turismes presentarà una taxa de variació interanual positiva.

En l'apartat de l'habitatge, el continu encariment dels habitatges nous a la ciutat esdevé un punt conflictiu per als mataronins i mataronines. Segons dades de l'empresa de taxació Sociedad de Tasación, a finals de 2003, el preu del metre quadrat de l'habitatge nou a Mataró era de 1.612 euros, la qual cosa representa un creixement del 3,1% en els darrers sis mesos i del 12,2% en el darrer any. Quant a la construcció d'habitatges nous, entre l'octubre de 2002 i el setembre de 2003, a Mataró se'n van iniciar 845, un 3,2% menys que un any abans. El 90,7% dels habitatges que s'han començat a construir són plurifamiliars. Per contra, les sol·licituds de llicència d'obra, major i menor, han crescut en el darrer any a Mataró.

Els indicadors més propers a l'activitat empresarial també segueixen una evolució dispar. Així, d'una banda, observem que el nombre d'empreses amb assalariats a la ciutat (2,6%) creix amb força i, d'altra banda, les sol·licituds de llicència d'activitat s'han reduït considerablement en el darrer any (-5,4%). Així doncs, no sembla clar que la reactivació econòmica de Mataró sigui una conseqüència directa de l'activitat empresarial.

L'activitat turística tampoc ha estat bona a Mataró, seguint la tònica del Maresme. En l'acumulat anual fins al tercer trimestre de 2003, tant l'ocupació hotelera com el nombre de pernотacions a l'alberg municipal, així com el nombre de pernотacions al Port de Mataró, s'han reduït respecte del mateix període de l'any anterior.

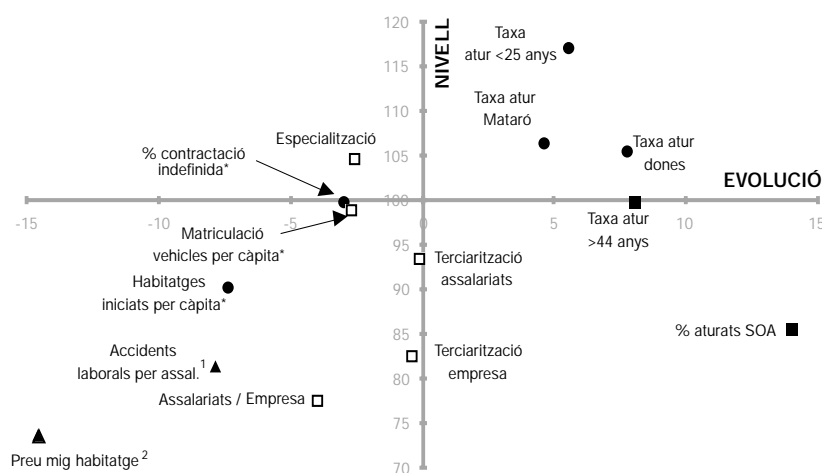
El mercat de treball és l'apartat que presenta una situació més descoratjadora,

ja que si bé el nombre de treballadors assalariats i d'autònoms creix, ho fa d'una forma tímida. En els assalariats, el creixement ha estat del 0,9% i en els autònoms, de l'1,1%. Aquests creixements, malgrat ésser els més elevats del darrer any i mig, són molt minsos. Altres indicadors que mostren un futur a curt termini poc favorable són la davallada en la contractació comunicada a l'OTG de l'Esplanada i l'augment de treballadors afectats per expedients de regulació. Pel que fa a l'atur registrat a la ciutat, aquest continua creixent. En el mes de setembre hi havia 4.264 persones desocupades, un 6,4% més que un any abans. Malgrat el creixement de la desocupació, cada mes que passa aquest es va suavitzant.

Quan a l'apartat de la mobilitat, s'apunta un augment generalitzat en el darrer any en el transport públic. El nombre de viatgers en autobús urbà ha crescut un 11,8% i el de trens de rodalia, un 30%. El transport en vehicle privat té associada una sèrie d'externalitats, essent la més negatives la dels accidents: durant l'any 2003 se'n van produir 495 amb 635 víctimes; és a dir, 7 accidents cada 1.000 vehicles, la qual cosa suposa un increment del 17,2% respecte de l'any 2002.

Pel que fa a la recollida selectiva, s'hi constata un volum creixent en la recollida de vidre, paper i envasos, a un ritme superior al del creixement del volum total de residus sòlids urbans, la qual cosa suposa un augment en el percentatge de recollida selectiva sobre el total de residus generats a Mataró. Aquest creixement evidencia una major consciència de la ciutadania en la separació dels residus, fet que també s'observa en el creixement de les entrades a les dues deixalleries de Mataró, un 14,6% més que durant l'any anterior. En els vectors ambientals, s'hi observa una evolució favorable en el soroll a la xarxa viària de la ciutat, en reduir-se aquest en mig decibel, si bé continua essent molt elevat (72,4 dBA). Per contra, la qualitat de les platges de Mataró continua essent elevada, 4,92 punts d'una puntuació que va d'1 a 5, i la seva evolució en el darrer any ha estat favorable en augmentar la seva puntuació en 0,05 punts.

GRÀFIC 13. Diagrama d'informació local a Mataró (Comparació amb la província de Barcelona)

NIVELL: 3r trim. 2003

EVOLUCIÓ: 3r trim. 2003 - 3r trim. 2002

* Acumulat darrers dotze mesos

1. Nivell any 2002 i evolució respecte 2001

2. Nivell 2003 i evolució respecte 2002

- ▲ Indicador favorable (nivell i evolució favorable)
- Indicador desfavorable (nivell i evolució desfavorable)
- Indicador incert (evolució favorable i nivell desfavorable o a l'inrevés)
- Indicador no interpretat (no hi ha una interpretació clara sobre el nivell i l'evolució)

DIAGRAMA D'INFORMACIÓ LOCAL A MATARÓ (DILMA) Comparació amb la província de Barcelona

El DILMA és un gràfic que ens permet veure, comparant-ho amb la província de Barcelona²¹, en quin estat es troben els diferents indicadors socioeconòmics de Mataró i com han evolucionat en el darrer any. **GRÀFIC 13.**

En l'anterior número de l'informe de conjuntura, el gràfic presentava un panorama de convergència amb l'evolució i el nivell mitjà de la província. En aquest informe s'ha produït un empitjorament per a Mataró res-

²¹ Cal recordar que el diagrama presenta, en l'eix vertical, l'estat o nivell de cada indicador en comparació amb la província i es poden adquirir, per a cada variable analitzada, valors superiors o inferiors a 100 segons, tant si es troba per sobre o per sota del nivell del conjunt provincial. A l'eix horitzontal, s'hi presenta l'evolució durant el darrer any de l'indicador, en què el valor crític és 0, i el valor de l'indicador és positiu o negatiu segons si l'evolució de la variable a Mataró ha estat superior o inferior a la de la província. A més, per a cada indicador s'intenta donar una valoració de la seva situació pel que fa al nivell i evolució mitjançant l'ús de diferents símbols.

pecte de la província. Així, en només sis mesos s'ha passat de tenir només una dada amb un nivell i una evolució comparada desfavorable a tenir-ne cinc. S'ha passat de tenir tres indicadors amb nivell i evolució favorable a tenir-ne dos. Els sis indicadors restants que apareixen en el gràfic o bé presenten nivells per sobre dels de la província i evolucions per sota (o la seva situació inversa), o bé són indicadors que no tenen una interpretació socioeconòmica clara.

La situació desfavorable d'indicadors a Mataró no vol dir que socioeconòmicament la ciutat hagi empitjorat, sinó que fins i tot pot haver millorat, tot i que la província de Barcelona ha evolucionat més favorablement que Mataró.

El pas d'indicadors incerts a indicadors desfavorables s'ha centrat principalment en l'apartat del mercat de treball. La taxa d'atur a la ciutat, la taxa d'atur femení, la taxa d'atur juvenil i el percentatge de contractació indefinida registren en el tercer trimestre de 2003 un nivell i una evolució més desfavorables que a la província. Només la taxa d'atur dels majors de 44 anys i el percentatge de desocupats que cerquen la seva primera feina aconseguen un nivell més favorable que a la província, si bé l'evolució d'ambdós indicadors en el darrer any ha estat desfavorable.

Una de les característiques més rellevants de l'estructura econòmica de Mataró és l'elevada especialització productiva²² de la indústria tèxtil i del gènere de punt. Val a dir, però, que gradualment aquesta especialització s'ha anat reduint des de principis dels noranta, essent el sector terciari el gran beneficiari d'aquesta tendència desindustrialitzadora. Així, malgrat el fet que el percentatge d'assalariats i d'empreses en el sector serveis és inferior a la mitjana de la província, Mataró va retallant progressivament distància respecte dels percentatges de la província. D'altra banda, Mataró es continua caracteritzant per tenir un teixit de petites unitats productives, tal i com ho demostra la mitjana de treballadors assalariats per empresa, considerablement inferior en el conjunt provincial.

Referent al consum privat, la matriculació de vehicles per càpita se situa lleugerament per sota del conjunt provincial, gràcies al fet que en la comparació interanual el nombre de vehicles matriculats a la província s'ha incrementat, mentre que a Mataró s'ha registrat un descens en la matriculació.

Quant a l'habitatge, el nivell d'intensitat en la construcció d'habitatges ha sofert un canvi total en la seva situació. Així, el nombre d'habitatges que han iniciat la seva construcció dividit per la població, tenien en l'informe anterior tant un nivell com una evolució favorables, mentre que en aquest informe se situa a l'altra banda, amb un nivell i evolució inferiors al de la província. Respecte del preu del metre quadrat de l'habitatge nou a Mataró, aquest continua per sota de la mitjana de la província (molt marcat per l'elevat preu de Barcelona ciutat i la seva connurbació), i el seu increment ha estat inferior a l'increment de la província en el darrer any.

²² Proporció d'assalariats que concentren els 5 primers subsectors (CCAE-93 a 2 dígitos). La comparació és amb els municipis de la província de Barcelona amb més de 10.000 assalariats.

El moviment intern ens ajuda a caracteritzar l'estructura social i espacial de Mataró. Els moviments interns més significatius de la població espanyola es produeixen dins i entre les seccions censals de la perifèria, sense afectar la tradicional divisió centre-perifèria.

El moviment intern de la població en la realitat urbana i social de Mataró (1998-2002)

Introducció

L'objectiu del present apartat és descriure i analitzar els trets principals del moviment entre barris de la població de Mataró, en particular de la població de nacionalitat espanyola, en el període 1998-2002. El moviment intern fa necessària la seva relació amb el moviment extern d'altres i baixes del mateix període, i la reflexió sobre els efectes que aquest ha tingut sobre l'estructura social i urbana actual de la ciutat.

L'espai físic reflexa les jerarquies de l'espai social La interpretació de les dades del moviment intern de població té en compte diferents idees presents en aquest anàlisi. En primer lloc, la morfologia de la ciutat i la distribució de la seva població són el producte històric de la interacció entre grups socials; així, l'espai físic s'estructura a imatge de l'espai social, de manera que les jerarquies i les distàncies de l'espai social adopten formes concretes en l'espai físic com a distàncies materials en l'accés i la possessió dels recursos. Per tant, els moviments de població i, en concret, el moviment intern, suposen al mateix temps moviments en l'espai físic i social.

D'altra banda, la recerca de millors condicions d'habitatge/entorn, justifica una part important dels moviments i, per tant, entra en relació directa amb el mercat de l'habitatge. El mercat, lluny de funcionar d'acord amb la lògica de l'oferta i la demanda, és el resultat de tot un seguit de condicions socials i econòmiques, en les quals intervé de forma clara la "política d'habitatge"²³, resultat de la política de l'Estat i dels agents en disposició d'influir-hi, orientant directament i indirectament les inversions financeres i afectives dels individus i grups socials. En el cas espanyol, la baixa presència d'habitatges de protecció social o de lloguer social, les desgravacions fiscals i l'oferta d'hipoteques i crèdits en consonància amb baixos tipus d'interès, han afavorit el desig de comptar amb un habitatge de propietat, fins i tot en aquells col·lectius menys proclius com podrien ser-ho els dels joves i dels immigrants. Altres factors com ara la manca de regulació del preu del sòl i de l'habitatge han contribuït a convertir l'habitatge en un atractiu producte per a la inversió financera o l'especulació de particulars i empreses.

En l'adquisició d'un nou l'habitatge, motiu de bona part dels moviments interns i externs, hi intervenen directament les estratègies familiars²⁴, prenyades d'història i condicionades per les institucions que estructuren l'ordre social (família, educació, treball, etc.), que ajuden a interpretar aquests canvis que tenen com objectiu perpetuar la unitat domèstica i la millora en l'espai social.

Trets generals del moviment extern

El moviment total de la població és la suma del moviment extern i l'intern. És important analitzar el primer moviment amb l'objectiu de contextualitzar la importància quantitativa i qualitativa que el segon té en relació amb la població total i, en particular, respecte de la de nacionalitat espanyola.

Moviment extern protagonista del creixement de la ciutat El moviment extern de la població, o sigui, les altes i les baixes de i cap altres municipis o l'estranger, ha estat el protagonista de l'important creixement de la població que ha experimentat la ciutat en els darrers anys. Un flux migratori extern que té diferents components principals. Una primera està relacionada amb l'arribada de població estrangera de fora de la Unió Europea; sobre el total d'altres del període 1998-2002, representa el 31,82% del total. La diferència existent entre les altes i les baixes d'aquesta component és la que fa que es pugui

²³ P. Bourdieu. Las Estructuras sociales de la Economía. Anagrama, 2003.

²⁴ Autors com M. Pacci, L. Balbo, E. Mingione o P. Bourdieu destaquen la necessitat de parar atenció a tots els mecanismes de reproducció social per entendre el funcionament de les transaccions "econòmiques" i no tan sols a la dimensió de mercat.

explicar, en bona mesura, els guanys de població que en els darrers anys ha experimentat la ciutat, mentre que tota la resta de components, constituïdes bàsicament per població de nacionalitat espanyola, ha tingut un saldo minsament positiu, ja que les altes de població es compensen amb les baixes.

TAULA 4. Procedència i destinació de les altes i baixes de Mataró. 1998 - 2002

	Provenen de			Marxen a		
	Nombre	(*)	(**)	Nombre	(*)	(**)
Estranger	6.208	31,82		129	1,01	
Estat espanyol ⁽¹⁾	2.540	13,02		2.741	21,37	
Catalunya ⁽²⁾	2.234	11,45		2.982	23,25	
Maresme						
Arenys de Mar	172	0,88	3,13	167	1,30	2,98
Arenys de Munt	99	0,51	1,80	251	1,96	4,48
Argentona	934	4,79	17,02	1.514	11,80	27,03
Cabrera de Mar	237	1,21	4,32	131	1,02	2,34
Cabrils	126	0,65	2,30	89	0,69	1,59
Caldes d'Estrac	93	0,48	1,69	127	0,99	2,27
Dosrius	289	1,48	5,27	558	4,35	9,96
Llavaneres	352	1,80	6,41	587	4,58	10,48
Premià de Dalt	209	1,07	3,81	95	0,74	1,70
Premià de Mar	793	4,06	14,45	238	1,86	4,25
Sant Vicenç de Montalt	91	0,47	1,66	312	2,43	5,57
Vilassar de Dalt	129	0,66	2,35	62	0,48	1,11
Vilassar de Mar	643	3,30	11,71	268	2,09	4,78
Resta del Maresme	1.322	6,78	24,08	1.202	6,16	21,46
Total	5.489	28,13	100	5.601	43,67	100
Barcelonès	3.041	15,59		1.373	10,70	
Total	19.512	100		12.826	100	

(*) Percentatge sobre el total d'altes i baixes.

(**) Percentatge sobre el total d'altes i baixes del Maresme.

(1) Excepte Catalunya.

(2) Excepte el Maresme i el Barcelonès.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del padró continu. Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró.

Una segona component està relacionada amb la dinàmica social i urbana de l'Àrea metropolitana de Barcelona. Mataró, amb un 15,6% de les altes, estaria entre les ciutats de la segona corona receptora de població que ha marxat i/o ha estat expulsada de les àrees centrals d'aquesta àrea per motius relacionats, principalment, amb l'habitatge²⁵.

El mercat de l'habitatge i la política urbanística de Mataró han estat molt diferents als de la resta del Maresme. Mentre que les noves operacions urbanístiques es decantaven per la construcció de pisos amb densitats mitjanes, al Maresme la tipologia constructiva era la pròpia del model territorial difús, reflex de l'explosió demogràfica dels municipis més petits, amb el efectes que això pot comportar en termes de sostenibilitat ecològica, social i econòmica. TAULA 5.

D'aquesta manera, els factors que defineixen l'oferta, i relacionats amb una determinada política territorial i d'habitatge, han contribuït a la forma concreta que ha pres la demanda i la manera com aquesta s'ha establert. TAULA 6.

L'estranger, Maresme i Barcelonès són les tres procedències principals Deixant de banda les procedències de l'estranger i del Barcelonès, paga la pena també destacar la contribució del 28,13% del Maresme, de l'11,45% de la resta de Catalunya i del 13,02% de la resta de l'Estat espanyol, en el període 1998-2002. D'una banda, ens trobem que el saldo de Mataró amb l'estranger i el Barcelonès ha estat positiu en 30,81 i 4,88 punts, respectivament; de l'altra, ha estat negatiu en el cas del Maresme (15,54), amb la resta de Catalunya (11,80) i amb la resta de l'Estat espanyol (8,35).

Mataró manté el saldo positiu amb els municipis més grans del Maresme Central Si en lloc de centrarnos en el conjunt de la població, tan sols prenem la població de nacionalitat espanyola, s'hi observen alguns canvis significa-

TAULA 5. Evolució població al Maresme Central. 1998 - 2003

	Població		Variació 1998 - 2003	
	01/01/1998	01/01/2003	Absoluta	Relativa (%)
Arenys de Mar	12.238	13.431	1.193	9,7
Arenys de Munt	5.759	6.977	1.218	21,1
Argentona	8.959	10.302	1.343	15,0
Cabrera de Mar	3.561	3.869	308	8,6
Cabrils	4.112	5.703	1.591	38,7
Caldes d'Estrac	1.808	2.310	502	27,8
Dosrius	2.538	3.504	966	38,1
Mataró	103.265	111.879	8.614	8,3
Premià de Dalt	8.043	9.543	1.500	18,6
Premià de Mar	25.529	27.326	1.797	7,0
Sant Andreu de Llavaneres	6.418	8.450	2.032	31,7
Sant Vicenç de Montalt	2.638	4.326	1.688	64,0
Vilassar de Dalt	7.264	7.814	550	7,6
Vilassar de Mar	16.024	18.321	2.297	14,3

Font: INE.

²⁵ Poques vegades hi ha casos tan clars com el de l'habitatge per veure que la demanda no configura l'oferta, sinó a l'inrevés. Hi ha hagut moltes persones i col·lectius que han manifestat el seu desig de quedar-se a viure a Barcelona; tanmateix, la manca de lloguers a preus assequibles o d'habitatge social i l'anunci, per part dels constructors, de la dificultat de construir aquesta tipologia d'habitatges en el context actual, fan més que probable el no acompliment d'aquest desig.

TAULA 6. Saldo migratori*. Mataró. 1998 - 2002

	Diferència absoluta	Diferència relativa ⁽³⁾
Estranger	6.079	30,81
Estat espanyol ⁽¹⁾	-201	-8,35
Catalunya ⁽²⁾	-748	-11,80
Maresme		
Arenys de Mar	5	-0,42
Arenys de Munt	-152	-1,45
Argentona	-580	-7,02
Cabrera de Mar	106	0,19
Cabrils	37	-0,05
Caldes d'Estrac	-34	-0,51
Dosrius	-269	-2,87
Llavaneres	-235	-2,77
Premià de Dalt	114	0,33
Premià de Mar	555	2,21
Sant Vicenç de Montalt	-221	-1,97
Vilassar de Dalt	67	0,18
Vilassar de Mar	375	1,21
Resta del Maresme	120	0,62
Total	-112	-15,54
Barcelonès	1.668	4,88
Total	6.686	0,00

(*) Diferència entre altes i baixes.

(1) Excepte Catalunya.

(2) Excepte Maresme i Barcelonès.

(3) Diferència entre percentatge d'altes i percentatge de baixes.

TAULA 7. Procedència i destinació de les altes i baixes de nacionalitat espanyola. Mataró. 1998 - 2002

	Provenen de			Marxen a		
	Nombre	(*)	(**)	Nombre	(*)	(**)
Estranger	350	3,09		36	0,32	
Estat espanyol ⁽¹⁾	1.987	17,53		2.431	21,70	
Catalunya ⁽²⁾	1.789	15,78		2.446	21,83	
Maresme						
Arenys de Mar	143	1,26	3,12	149	1,33	2,82
Arenys de Munt	82	0,72	1,79	248	2,21	4,70
Argentona	883	7,79	19,24	1.458	13,01	27,62
Cabrera de Mar	188	1,66	4,10	124	1,11	2,35
Cabrils	78	0,69	1,70	73	0,65	1,38
Caldes d'Estrac	74	0,65	1,61	113	1,01	2,14
Dosrius	286	2,52	6,23	547	4,88	10,36
Llavaneres	299	2,64	6,52	569	5,08	10,78
Premià de Dalt	173	1,53	3,77	90	0,80	1,70
Premià de Mar	558	4,92	12,16	215	1,92	4,07
Sant Vicenç de Montalt	87	0,77	1,90	309	2,76	5,85
Vilassar de Dalt	118	1,04	2,57	61	0,54	1,16
Vilassar de Mar	497	4,38	10,83	229	2,04	4,34
Resta del Maresme	1.123	9,91	24,47	1.094	9,76	20,72
Total	4.589	40,49	100	5.279	47,11	100
Barcelonès	2.620	23,11		1.013	9,04	
Total espanyols	11.335	100	58,09	11.205	100	87,36
Total	19.512			12.826		

(*) Percentatge sobre el total d'altes i baixes.

(**) Percentatge sobre el total d'altes i baixes del Maresme.

(1) Excepte Catalunya.

(2) Excepte el Maresme i el Barcelonès.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del padró continu. Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró.

tius pel que fa a la intensitat percentual de les procedències. Així, entre 1998-2002, el 40,5% de les altes a Mataró de nacionalitat espanyola han estat d'altres municipis del Maresme (en particular, d'Argentona, Vilassar de Mar, Premià de Mar, Dosrius i Sant Andreu de Llavaneres). Pot semblar interessant destacar que, mentre que el saldo d'altes i baixes de la població espanyola és lleugerament favo-

rable o gairebé nul amb els municipis més petits dels Maresme central, quelcom que entra dins del que era previsible, el saldo amb els municipis més grans d'aquesta àrea és positiu per a Mataró. Aquest seria el cas respecte de Vilassar de Mar i Premià de Mar. TAULA 7.

Les altres procedències són, per ordre d'importància, el Barcelonès (23,11%), l'Estat espanyol (17,5%), la resta de Catalunya (15,7%) i, en últim lloc, l'estranger (3,09%). Mentre que la importància del Barcelonès era previsible per tot allò que hem esmentat abans, no ho era tant el percentatge -encara molt significatiu- de les altes que provenen de la resta de l'Estat espanyol. En termes de saldo, la primera dada que hi destaca és que el saldo positiu de Mataró, quan només tenim en compte la població espanyola, es redueix de 6.686 a 130 habitants, la qual cosa confirma que ha estat el diferencial entre altes i baixes de la població estrangera el que més ha impulsat el darrer creixement de la ciutat. Pel que fa als saldos parcials amb els altres àmbits territorials, Mataró manté el saldo positiu respecte del Barcelonès (augmentant fins als 14,07 punts) i, en canvi, negatiu respecte del Maresme (6,6 punts), la resta de Catalunya (6,1 punts) i la resta de l'Estat espanyol (4,17 punts). TAULA 8.

Si bé la distribució dels nouvinguts ha estat molt àmplia, hi ha zones que han estat particularment atractores

Des d'una anàlisi més capil·lar, a nivell de secció censal, s'hi observa que el ventall d'àrees receptors de població nouvinguda en els darrers cinc anys

TAULA 8. Saldo migratori* població espanyola. Mataró. 1998 - 2002

	Diferència absoluta	Diferència relativa ⁽³⁾
Estranger	314	2,77
Estat espanyol ⁽¹⁾	-444	-4,17
Catalunya ⁽²⁾	-657	-6,05
Maresme		
Arenys de Mar	-6	-0,07
Arenys de Munt	-166	-1,49
Argentona	-575	-5,22
Cabrera de Mar	64	0,55
Cabrils	5	0,04
Caldes d'Estrac	-39	-0,36
Dosrius	-261	-2,36
Llavaneres	-270	-2,44
Premià de Dalt	83	0,72
Premià de Mar	343	3,00
Sant Vicenç de Montalt	-222	-1,99
Vilassar de Dalt	57	0,50
Vilassar de Mar	268	2,34
Resta del Maresme	29	0,14
Total	-690	-6,63
Barcelonès	1.607	14,07
Total	130	0,00

(*) Diferència entre altes i baixes.

(1) Excepte Catalunya.

(2) Excepte el Maresme i el Barcelonès.

(3) Diferència entre percentatge d'altes i percentatge de baixes.

TAULA 9. Moviment intern i extern de la població espanyola a seccions atractores de Mataró. 1998 - 2002

Secció censal(*)	Saldo de moviments ⁽¹⁾	% Saldo del moviment extern ⁽²⁾	% Saldo del moviment intern ⁽³⁾
11 Cal Collut	247	11,74	88,26
33 Figuera Major	354	5,93	94,07
38 Cirera-Via Europa	1.345	17,92	82,08
39 La Llàntia-Via Europa	907	14,11	85,89
40 Cirera-Parc Central	878	20,27	79,73
42 Cerdanyola Nord-Via Europa	903	29,13	70,87
Total	4.634	18,56	81,44

(*) La numeració d'aquestes seccions es correspon amb les seccions del padró d'habitants: districte 2, secció 3; districte 3, secció 13; districte 4, secció 4; districte 4, secció 5; districte 4, secció 6 i districte 5, secció 1.

(1) Saldo moviments extern + Saldo moviment intern.

(2) Moviment extern = Altes - Baixes.

(3) Moviment intern = Arribada procedents d'altres seccions de Mataró - Sortida cap a altres seccions de Mataró.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del padró continu. Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró.

és molt ampli. Aquest seria especialment el cas de la població espanyola, ja que aquelles àrees que més han destacat pel seu nivell d'atracció en el període 1998-2002 – Via Europa, Parc Central, Camí de la Figuera i Cal Collut- tan sols representen el 16,54% del total de les destinacions de fora del municipi.

En aquest sentit, paga la pena de destacar que en aquestes seccions, si bé és cert que totes elles mantenen un saldo positiu amb l'exterior en relació amb l'arribada de població de nacionalitat espanyola, el veritable factor del seu creixement és el moviment intern, en més d'un 80%. Així, el creixement explicat pel moviment intern (població procedent d'altres zones de la ciutat) d'aquestes seccions varia entre el 94,07%

del sector de la Figuera Major i el 70,87% de la secció de Cerdanyola Nord, que engloba el trams inicials de la Via Europa des de la Plaça Granollers.

TAULA 9.

Mataró ha viscut en els darrers anys una complexa transformació de la perifèria

En definitiva, les característiques de la política urbanística i del mercat de l'habitatge català i local han modelat gran part de la distribució dels fluxos migratoris externs i dels moviments interns. En el cas de Mataró, el resultat ha estat una complexa reestructuració de la perifèria de la ciutat, que com podem veure, presenta tres trets principals. En primer lloc, ha facilitat la concentració de col·lectius relativament homogenis de classe treballadora i mitjana en l'eix Via Europa- Parc Central; col·lectius que provenen bàsicament d'altres barris perifèrics de la ciutat. En segon lloc, l'arribada d'aquests fluxos i les intervencions urbanístiques no han tingut un efecte significatiu a l'hora de trencar la dualitat històrica entre centre i perifèria, ja que la tendència dominant és la de moviments entre àrees perifèriques. I finalment, en tercer lloc, la reurbanització d'una part de la perifèria,

alhora que ancorava una part de la població espanyola que podria haver marxat fora del municipi, probablement, ha accentuat el ritme de vulnerabilitat de la resta de barris perifèrics. La concentració dels col·lectius de població magribina i subsahariana és un indicador d'aquest procés doble de sortida de població espanyola i substitució per població immigrant²⁶.

Sintèticament, la mobilitat residencial a la ciutat podria representar-se pels

²⁶ La degradació urbana d'una àrea és un procés sobre el qual actuen diferents factors: insuficient inversió en urbanització i equipaments, dèficits d'accessibilitat, baixa qualitat constructiva, etc., independentment del factor o la combinació d'ells, la qüestió és que es posa en funcionament un procés de causació circular acumulativa que comporta la pèrdua de l'atractiu locacional, cosa que suposa l'abandonament de la zona per part de la població que hi vivia i un procés de substitució per col·lectius de menors nivell de rendes (sovint immigrants) que reutilitzen els habitatges i barris degradats o en vies de degradació. Aquests nous ocupants acceleren el procés de degradació, atesa la impossibilitat de realitzar qualsevol inversió de manteniment o per l'efecte dissuasori que exerceixen sobre la població de rendes superiors. Aquesta darrera situació és una de les bases principals de la segregació social i urbana. (A. Esteban; J. Curiel i S. Perelló. Immigració y segregación urbana. Papeles de Economía, Núm. 98).

següents fluxos de mobilitat interna i externa.
GRÀFIC 14.

L'habitatge nou construït és ocupat en un 80% per població ja resident a Mataró L'habitatge nou construït a les àrees de la perifèria possibilita el creixement de la ciutat, però no de forma directa, ja que el 80% de la població que ara hi viu ja era resident de Mataró. Per tant, el creixement té lloc com a efecte del progressiu desplaçament de població espanyola cap a aquestes àrees, un desplaçament que alhora deixa habitatges buits als seus barris d'origen, que en una part important seran ocupats per població estrangera -principalment, d'origen magribí o subsaharià-.

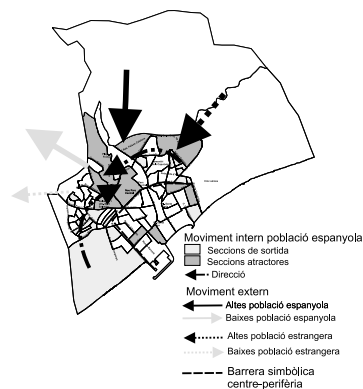
Caracterització del moviment intern

Una primera aproximació a les dades entre 1998-2002 ens permet afirmar l'existència d'una important àrea d'atracció vertebrada al voltant de la Via Europa i el Parc Central i de dues zones més, tot i que menys significatives, que se situarien a Vista Alegre (Ronda dels Països Catalans i la Riera de la Figuera Major) i al Palau-Escorxador (Cal Collut). A aquestes seccions les anomenarem "atractores"²⁷. **GRÀFICS 15 i 16.**

Al contrari, els barris i seccions més significatius per ser origen del moviment de població resident de nacionalitat espanyola són una part considerable de Cerdanyola Sud, Pla d'en Boet i Rocafonda, la zona central del Palau-Escorxador i alguna secció puntual de l'Eixample, Molins Torner i Peramàs. A aquestes seccions les anomenarem "de sortida". Com podem observar en els mapes, hi ha una gran coincidència entre les seccions atractores i les de sortida, tant si tenim en compte la població total com si només ens centrem en la de nacionalitat espanyola.

Les seccions atractores han estat la destinació del 21% de les sortides d'altres seccions Paga la pena de destacar que les seccions "atractores" han estat la destinació del 21% dels moviments de sortida d'altres barris de població de nacionalitat espanyola en el període 1998-2002; un percentatge important, si tenim en compte que des-

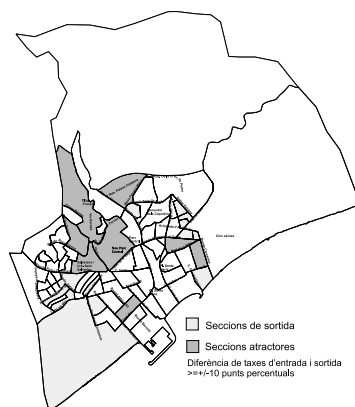
GRÀFIC 14. Moviment intern de la població espanyola. Mataró. 1998 - 2002.

GRÀFIC 15. Seccions censals de Mataró.

GRÀFIC 16. Moviment intern de la població. Mataró. 1998 - 2002.

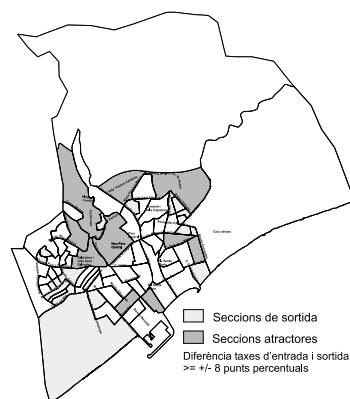

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del padró continu. Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró.

plaçar-se a prop d'on es viu o a la mateixa secció on es viu continua tenint un paper rellevant, fins i tot per a aquelles seccions que es caracteritzen per ser "de sortida"²⁸. **GRÀFIC 17.**

²⁷ La definició d'una secció censal com "atractora" o "de sortida" es basa en la diferència de taxes d'entrada i sortida. El llindar per formar part o no d'aquesta classificació dual és que la diferència sigui igual o superior a 10 o -10 punts percentuals i en el cas de la població espanyola +8 o -8 punts. Les seccions atractores considerades són l'11 (Cal Collut), 33 (Vista Alegre- Figuera Major), 38 (Cirera-Via Europa), 39 (La Llàntia-Via Europa), 40 (Parc Central) i 42 (Cerdanyola Nord- Via Europa).

GRÀFIC 17. Moviment intern de la població espanyola. Mataró. 1998 - 2002

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del padró continu. Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró.

A partir del mapa de seccions “de sortida” i “atractores” cal descriure quina és la relació que mantenen entre si per comprendre la història recent de la dinàmica social i urbana de la ciutat. Com hem avançat al començament, l'espai físic és un reflex de l'espai social i en el acte de canviar de domicili hi ha un component simbòlic destacat, ja que el pis o la casa, exposat a la percepció de tots, revela de forma més determinant que en altres aspectes el “ser social” del seu propietari. En altres paraules, els seus possibles i els seus gustos, que a la vegada permeten a la resta situar-lo dins l'espai social.

Importància de la localització per tot un seguit de raons socials i econòmiques

L'accés de l'habitatge amaga diferències internes considerables d'acord amb la localització de l'habitatge i les seves característiques. Per exemple, tenir espai, la proximitat a centres públics i als mitjans de transport, la proximitat al lloc de treball o les mancances de confort són aspectes cabdals. Unes diferències que també estan relacionades amb els beneficis d'ús i comercialització eventual de l'habitatge. En aquest sentit, els pisos i cases tenen un valor molt desigual a causa de la seva qualitat tècnica i estètica, però també del lloc on estan localitzats²⁹.

Caracterització de les seccions “de sortida”

Hi ha tot un seguit de trets que comparteixen les seccions de sortida, a banda de destacar per la pèrdua de població espanyola. En

primer lloc, s'emplacen en barris on la tònica general és la d'un saldo negatiu de població espanyola entre entrades i sortides³⁰. En segon lloc, el moviment dins la pròpia secció i cap a seccions pròximes és important, però també ho és el moviment cap a les seccions “atractores”. En tercer lloc, no es comptabilitzen actuacions urbanístiques i construcció edilícia significativa en el període d'estudi. En quart lloc, són seccions amb una important presència de població estrangera. Per últim, en cinquè lloc, no s'hi detecten moviments significatius des d'elles cap al centre-Eixample.

Les seccions de sortida identificades serien, en el cas del Palau-Escorxador, la 12 i la 14; de Rocafonda, la 22, 23, 24 i 25³¹; de Cerdanyola Sud, la 51, 52, 53, 54, 55 i 59; i de Pla d'en Boet, la 71 i la 74. Taula 10.

La proximitat és una variable bàsica per entendre el moviment intern

Com ja hem apuntat, en la majoria d'aquestes seccions, les primeres destinacions acostumen a ser la pròpia secció o seccions pròximes. No obstant això, també paga la pena de destacar que hi ha tot un seguit de seccions que, malgrat la seva contigüitat, no resulten una destinació atractiva per les sortides de població espanyola des d'aquestes seccions de sortida. Aquestes seccions serien el lloc on de forma més clara s'estaria produint un procés de substitució de població espanyola per estrangera. Gràfics 18 i 19.

Però la proximitat no ho explica pas tot. Així, en el cas de gairebé totes aquestes

²⁸ Aquesta dada, que es repetirà en gairebé tots els casos, qüestiona alguns dels trets que caracteritzen el procés de nuclearització familiar, ja que si bé és cert que el nucli familiar es fa més petit, la proximitat a la resta de la família continua tenint un gran valor. Per exemple, les parelles joves amb fills i amb dificultats de poder-les portar a una escola bressol, possiblement trobin en l'ajuda dels parents i, particularment, de les àvies, un element central d'estructuració de la vida familiar. En aquest cas, la proximitat és un element clau.

²⁹ El temor a la pèrdua de valor del propi patrimoni com a conseqüència de l'arribada de població estrangera ha estat un dels elements que més ha destacat en els discursos individuals i col·lectius de molts veïns de barris vulnerables, ja que limita les possibilitats de canviar a una altra posició de l'espai social i físic de la ciutat.

³⁰ Hi ha barris, com Cerdanyola Nord, en què la dinàmica és bàsicament negativa, però que té una de les seccions “atractores” més potents i no se'n farà esment explícit en aquest apartat.

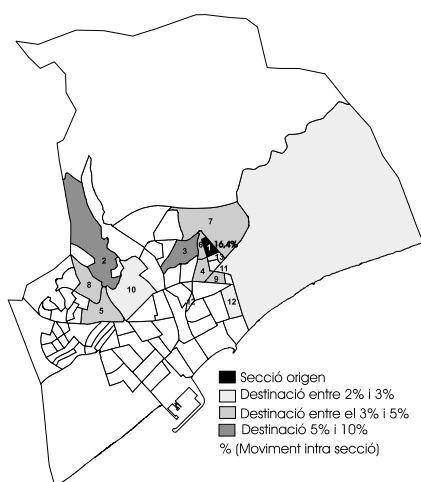
³¹ Una enquesta realitzada sobre les condicions de vida dels barris de Rocafonda i el Palau-Escorxador de l'any 1997 assenyalava en les seves conclusions que l'habitatge és un element que veu especial importància a l'hora de conèixer les condicions de vida de la població dels barris esmentats, no només perquè, com per tot arreu, constitueixi un identificador clar de l'estructura social de la població, sinó també perquè, en aquest cas, té unes característiques que el fan susceptible d'esdevenir motiu important de la seva degradació.

TAULA 10. Moviment intern de la població espanyola a les seccions censals de Palau-Escorxador. 1998 - 2002.

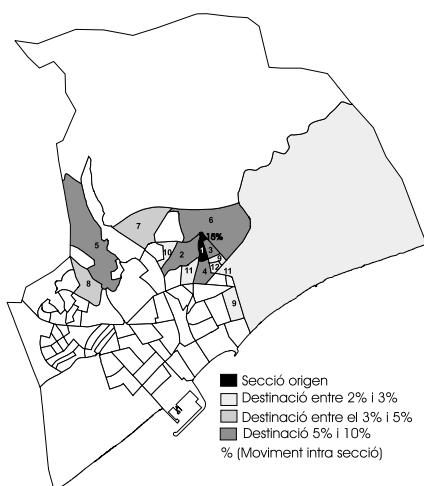
Secció censal	Entrades		Sortides		Saldo	Població 2003	Taxa d'entrades (%)	Taxa de sortida (%)	Diferència de taxes
	espanyoles	altres	espanyoles	altres					
	seccions	seccions	seccions	seccions					
11	378	160	218	965	39,17	16,58	22,59		
12	169	383	-214	1.250	13,52	30,64	-17,12		
13	383	387	-4	1.871	20,47	20,68	-0,21		
14	274	527	-253	1.967	13,93	26,79	-12,86		

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del padró continu. Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró.

GRÀFIC 18. Moviment de sortida de la secció censal 24

GRÀFIC 19. Moviment de sortida de la secció censal 25

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del padró continu. Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró.

seccions, també són prou importants, depenent de cada cas en particular, les sortides amb destinació cap a l'eix de Via Europa-Parc Central i, en particular, cap a les seccions 38 (Cirera- Via Europa) i la 42 (Via Europa-Cerdanyola Sud). **TAULA 11** i **GRÀFICS 20** i **21**.

En el cas de Cerdanyola Sud, i de forma encara més accentuada que en els casos de Palau Escorxador i de Rocafonda, s'hi observa una propensió més elevada a desplaçar-se cap a l'eix de Via Europa. **TAULA 12**.

També a Cerdanyola Sud, més que no pas a Rocafonda o a Palau-Escorxador, s'hi detecta l'efecte "buit", ja que hi ha tot un seguit de seccions, coincidint com anteriorment dèiem amb aquelles amb una proporció més elevada de població estrangera, que s'han fet poc atractives com a destinació de la població espanyola; així, s'hi detecten moviments laterals o que bé les superen i que tenen com a destinació alguna de les seccions de l'eix Via Europa-Parc Central. Aquest fet justifica que pugui afirmar-se que les noves àrees han jugat un paper d'ancoratge de població espanyola a Mataró que comparteix uns determinats trets socials i econòmics, i, al mateix temps, han accelerat el procés de vulnerabilitat d'algunes zones de la perifèria. En aquest cas, en realitat, la proximitat física mostra llunyania social.

Caracterització de les seccions atractores

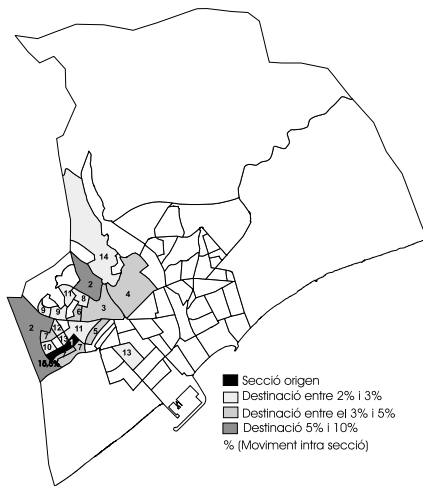
També resulta interessant descriure mínimament les seccions atractores. A més a més de pel balanç positiu d'entrades i sortides de població espanyola, aquestes seccions es caracteritzen, en primer lloc, per estar emplaçades en barris on el saldo relatiu de població espanyola és positiu, tot i que Cerdanyola Nord en seria la principal excepció. En segon lloc, són seccions que tenen, en termes relatius, o bé un petit moviment intern dins la pròpia secció o bé el tenen extremadament gran.

TAULA 11. Moviment intern de la població espanyola a les seccions censals de Rocafonda. 1998 - 2002.

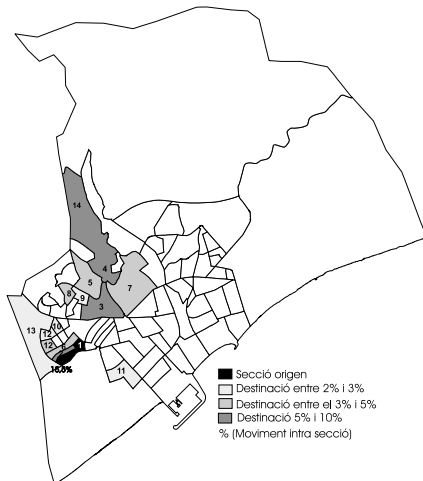
Secció censal	Entrades		Sortides		Saldo	Població 2003	Taxa d'entrades (%)	Taxa de sortida (%)	Diferència de taxes
	espanyoles	altres	espanyoles	altres					
21	354		427		-73	1.519	23,30	28,11	-4,81
22	349		678		-329	1.739	20,07	38,99	-18,92
23	329		513		-184	1.533	21,46	33,46	-12,00
24	417		742		-325	2.330	17,90	31,85	-13,95
25	338		522		-184	1.764	19,16	29,59	-10,43
31	309		385		-76	1.431	21,59	26,90	-5,31

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del padró continu. Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró.

GRÀFIC 20. Moviment de sortida de la secció censal 52

GRÀFIC 21. Moviment de sortida de la secció censal 54

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del padró continu. Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró.

cions urbanístiques i que concentren bona part del nou habitatge construït. En cinquè lloc, es tracta de seccions amb un percentatge de població estrangera molt inferior al de les seccions de sortida. I, per últim, en sisè lloc, comparteixen amb les seccions de sortida la poca intensitat dels moviments de destinació que provenen de seccions del Centre o de l'Eixample, ja que tan sols la secció 11 (Cal Collut-Palau Escorxador) i en menor grau la 40 (Parc Central-Cirera) presenten valors significatius en alguna secció determinada d'aquesta darrera zona.

Les dues seccions que es caracteritzen per tenir un elevat pes del moviment dins de la pròpia secció són la 33 (Vista Alegre- Riera de la Figuera Major) i la 39 (Via Europa-La Llàntia). En ambdós casos, gairebé una tercera part de la població resident ja hi residia. De la resta de residents, una part força important també provenen de seccions properes. GRÀFICS 22 i 23.

Les seccions 38, 40 i 42 han estat les seccions amb major capacitat d'atracció

Fem un esment particular, per la seva importància quantitativa, a tres seccions de l'eix Via Europa-Parc Central: la 38, la 40 i la 42. La secció 38 ha estat, juntament amb la 42, una de les dues seccions amb major capacitat d'atracció. Això es reflecteix en el percentatge relativament petit que significa el moviment intern, ja que se situa en un 10% de les procedències totals, el més minso de totes quatre.

En tercer lloc, com en el cas de les seccions de sortida, una part important dels moviments d'entrada provenen de seccions properes del propi barri o barris adjacents. En quart lloc, són seccions que en el període de referència han sofert profundes transforma-

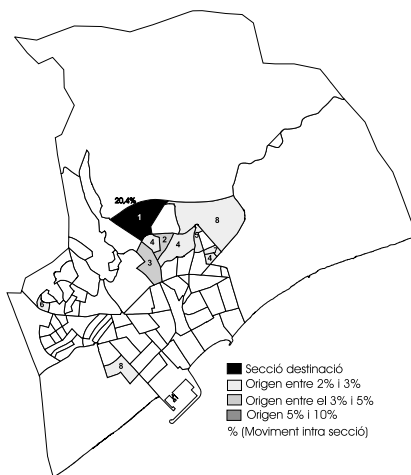
Malgrat que el ventall de procedències és ampli, les dades mostren que el gruix

TAULA 12. Moviment intern de la població espanyola a les seccions censals de Cerdanyola Sud. 1998 - 2002.

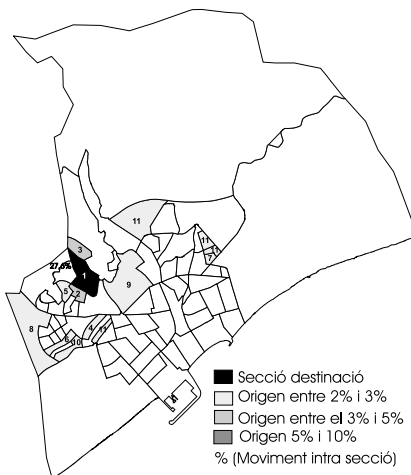
Secció censal	Entrades		Sortides		Saldo	Població 2003	Taxa d'entrades (%)	Taxa de sortida (%)	Diferència de taxes
	espanyoles	altres	espanyoles	altres					
	seccions	seccions	seccions	seccions					
48	363	398	-35	1.663	21,83	23,93	-2,10		
49	309	341	-32	1.455	21,24	23,44	-2,20		
50	218	275	-57	1.082	20,15	25,42	-5,27		
51	95	138	-43	597	15,91	23,12	-7,20		
52	350	633	-283	1.873	18,69	33,80	-15,11		
53	289	396	-107	1.401	20,63	28,27	-7,64		
54	335	579	-244	2.074	16,15	27,92	-11,76		
55	164	312	-148	919	17,85	33,95	-16,10		
58	268	260	8	1.037	25,84	25,07	0,77		
59	135	195	-60	697	19,37	27,98	-8,61		
60	159	204	-45	965	16,48	21,14	-4,66		

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del padró continu. Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró.

GRAFIC 22. Moviment d'entrada a la secció censal 33

GRAFIC 23. Moviment d'entrada a la secció censal 39

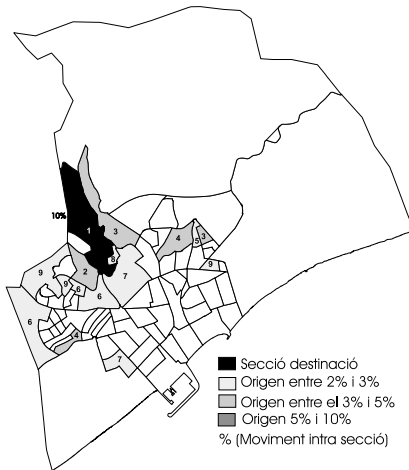
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del padró continu. Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró.

de la població prové de les seccions més pròximes del propi barri o dels barris contigus. Així, les dues seccions principals han estat la 39 (La Llàntia) i la 36 (Cirera) amb el 3,6% i el 3,2% del total de procedències, respectivament. Per sota d'aquestes dues seccions, n'hi trobem altres de barris perifèrics –Cerdanyola Nord, Cerdanyola Sud, Rocafonda, Molins Torner i Pla d'en Boet-. Així, les seccions 24 i 25 de Rocafonda representen el 3,2% i el 2,5% del total, respectivament; la 29, de Molins-Torner, el 3%; i la 54, de Cerdanyola Sud, també el 3%. Entre el 3% i el 2% també s'hi situen diverses seccions de Rocafonda, Cerdanyola nord i sud i Pla d'en Boet. **GRAFIC 24.**

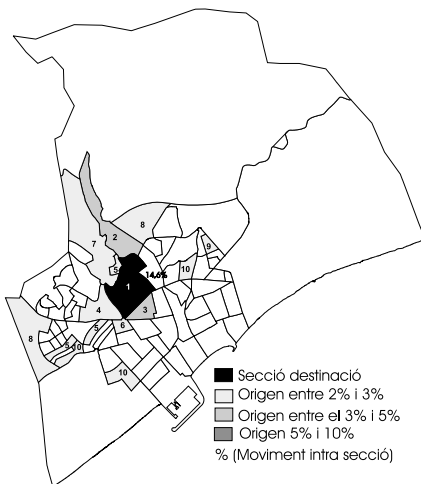
El moviment intern no ha trencat la dialèctica històrica entre centre i perifèria de Mataró Paga la pena de destacar l'absència d'un flux significatiu des d'alguna secció del Centre o de l'Eixample cap a aquesta secció.

La constant reproducció d'aquest esquema, en què la distribució de canvis d'entrada i sortida es dona entre seccions de barris perifèrics sense afectar-ne les de l'Eixample i del Centre, té implicacions profundes. La frontera simbòlica entre el centre i la perifèria, que seguiria la línia Ronda Alfons X el Savi, Passeig de la Geganta, Plaça Granollers, Ronda Prim sembla no haver-se modificat ni amb les noves actuacions urbanístiques. El Mataró dual s'ha continuat mantenint i el barri i la ciutat continuen barrejant-se en la ment dels residents del centre, mentre que a les barriades podria perfectament continuar-se mantenint la identitat de barriada, si no fos per l'afebliment que

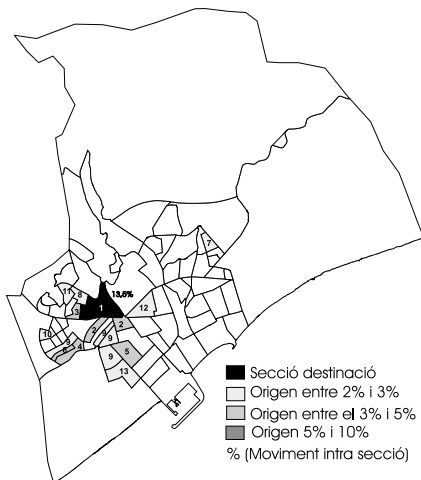
GRÀFIC 24. Moviment d'entrada a la secció censal 38

GRÀFIC 25. Moviment d'entrada a la secció censal 40

GRÀFIC 26. Moviment d'entrada a la secció censal 42

el propi moviment genera sobre aquests aspectes identitaris.

El Parc Central coincidiria en bona part amb la secció 40 de Cirera. Un 14,6% de les procedències ja hi residien. La resta de procedències presenten una gran dispersió, destacant lleugerament les arribades que provenen de la secció 36 de Cirera (3,9%) i la 6 de l'Eixample (3,1%). Aquesta darre-ra secció és, juntament amb la 73, les dues úniques de l'Eixample origen de fluxos significatius amb destinació cap a l'Eix de Via Europa-Parc Central. També han estat orígens destacats la secció 42 (Cerdanyola Nord) -amb el 2,8% del total de procedències-, i les seccions 37 (Cirera), 70 (Peramàs) i 52 (Cerdanyola Sud), totes elles amb el 2,7%. Amb percentatges inferiors, hi trobem la secció 68 (Peramàs) amb el 2,6%; la 38 (Cirera) amb el 2,4%; i la 33 (Vista Alegre), 48 (Cerdanyola Sud) i 24 (Rocafonda) amb el 2,3%. **GRÀFICS 25 i 26.**

Per últim, la secció 42 ha atret població de les seccions i barris més pròxims, principalment de Peramàs i de Cerdanyola Sud. Així, del primer barri les seccions més significades del total de les arribades han estat la 68 i 70, i la 69 i 67, amb el 4,1% i el 2,6%, respectivament. En el cas de Cerdanyola Sud, les seccions més significatives són la 54 (3,8%), la 53 (3,1%), la 52 (2,6%) i la 49 (2,4%). Fora d'aquests dos barris també destaquen les procedències de Cerdanyola nord, ja que de la secció 61 prové el 4% dels nous arribats i de la 43, el 2,8%. Així mateix, han estat també seccions importants la secció 73 de l'Eixample (3,5%), la 24 de Rocafonda (2,9%) i la 74 del Pla d'en Boet (2,6%).

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del padró continu. Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró.

Per acabar aquesta descripció del moviment intern, volem fer un breu comentari sobre els barris del Centre, l'Eixample i de Cerdanyola Nord, per tal de poder aportar nous arguments sobre una realitat encara més complexa i rica en matisos.

En el cas del centre domina la tendència general a una atracció de població de nacionalitat espanyola força moderada, que en el cas de la banda dreta de la riera i del centre històric presenta un balanç lleugerament negatiu.

TAULA 13. Moviment intern de la població espanyola a les seccions censals del Centre. 1998 - 2002.

Secció censal	Entrades espanyoles altres seccions	Sortides espanyoles altres seccions	Saldo	Població 2003	Taxa d'entrades (%)	Taxa de sortida (%)	Diferència de taxes
3	273	295	-22	1.178	23,17	25,04	-1,87
17	312	249	63	1.216	25,66	20,48	5,18
18	351	314	37	1.159	30,28	27,09	3,19

TAULA 14. Moviment intern de la població espanyola a les seccions censals de l'Eixample. 1998 - 2002.

Secció censal	Entrades espanyoles altres seccions	Sortides espanyoles altres seccions	Saldo	Població 2003	Taxa d'entrades (%)	Taxa de sortida (%)	Diferència de taxes
1	254	171	83	847	29,99	20,19	9,80
2	259	298	-39	1.193	21,71	24,98	-3,27
4	248	245	3	1.135	21,85	21,59	0,26
5	384	281	103	1.591	24,14	17,66	6,47
6	465	539	-74	2.335	19,91	23,08	-3,17
7	356	258	98	1.516	23,48	17,02	6,46
8	125	134	-9	599	20,87	22,37	-1,50
9	365	354	11	1.912	19,09	18,51	0,58
10	175	276	-101	1.085	16,13	25,44	-9,31
15	175	96	79	613	28,55	15,66	12,89
16	279	366	-87	1.555	17,94	23,54	-5,59
19	345	307	38	1.211	28,49	25,35	3,14
20	212	238	-26	1.088	19,49	21,88	-2,39
30	115	132	-17	733	15,69	18,01	-2,32
63	332	412	-80	2.106	15,76	19,56	-3,80
64	138	131	7	798	17,29	16,42	0,88
65	344	207	137	1.424	24,16	14,54	9,62
66	331	366	-35	1.437	23,03	25,47	-2,44
73	695	540	155	2.679	25,94	20,16	5,79

TAULA 15. Moviment intern de la població espanyola a les seccions censals de Cerdanyola Nord. 1998 - 2002.

Secció censal	Entrades espanyoles altres seccions	Sortides espanyoles altres seccions	Saldo	Població 2003	Taxa d'entrades (%)	Taxa de sortida (%)	Diferència de taxes
42	1119	479	640	2.460	45,49	19,47	26,02
43	441	491	-50	1.901	23,20	25,83	-2,63
44	375	428	-53	1.867	20,09	22,92	-2,84
45	198	218	-20	1.337	14,81	16,31	-1,50
46	168	240	-72	898	18,71	26,73	-8,02
47	316	461	-145	1.636	19,32	28,18	-8,86
56	195	249	-54	1.118	17,44	22,27	-4,83
57	286	261	25	1.243	23,01	21,00	2,01
61	412	499	-87	1.653	24,92	30,19	-5,26
62	167	204	-37	922	18,11	22,13	-4,01

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del padró continu. Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró.

El moviment intern mostra com l'Eixample és una realitat molt heterogènia

Parlar de l'Eixample, en el cas de Mataró, és fer-ho d'una realitat social i urbana molt heterogènia, ja que no totes les seccions que en formen part tenen la mateixa constitució social i urbana. En aquest sentit, paga la pena de destacar que aproximadament la meitat de les seccions que el componen tenen saldo negatiu pel que fa a la població de nacionalitat espanyola. Tan sols destaquen en sentit positiu les seccions 1 i 65, que correspondrien a les actuacions davant de l'estació de RENFE i a l'entorn d'Alfons XII. En el balanç negatiu destaca una de les seccions que configura el barri de l'Havana, situada a prop de les Rondes. TAULA 14.

Per últim, en el cas de Cerdanyola Nord resulta necessari fer una ullada de conjunt i excloure la dinàmica de la secció 42 -que aplega part de la Via Europa-, de la resta del barri, ja que fora d'aquesta secció 42 i en molta menor mesura la 57, tota la resta presenten un balanç negatiu pel que fa a la població espanyola. Les seccions 46 i 47 es troben en el llindar de poder formar part de les "de sortida". TAULA 15.

Conclusions finals a partir de la descripció del moviment intern

De l'anàlisi de les dades sobre el moviment intern es desprenen tot un seguit de conclusions que poden ajudar-nos a caracteritzar l'estructura social i espacial del Mataró de començaments de segle.

En primer lloc, paga la pena de destacar la coincidència entre les seccions "atractores" de població de nacionalitat espanyola i aquelles que han englobat les actuacions urbanístiques més importants i el nombre d'habitatges més voluminosos del període estudiat.

En segon lloc, en termes de conjunt, el pes relatiu del moviment intern de les seccions "atractores" sobre el total del moviment ha estat molt elevat, la qual cosa vol dir que el gruix de la població que ara resideix en aquestes seccions ja ho feia al mateix barri o en altres barris de la ciutat. El pes del moviment extern d'aquestes seccions no arriba mai, en cap cas, a significar més del 30% del total d'entrades.

En tercer lloc, l'origen de la població que s'ha traslladat a viure a les seccions "atractores" prové d'altres barris perifèrics de Mataró. Aquest moviment, en la majoria dels casos, s'ha interpretat com un moviment ascendent dins l'espai social.

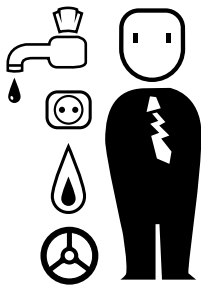
En quart lloc, tanmateix, el fet que la majoria dels moviments més significatius cap a aquestes seccions sigui des de la perifèria implica que en bona part el tarannà d'aquestes seccions i barris continuï mantenint els trets bàsics dels d'origen en termes de classe social, capital econòmic i cultural, fet que possibilita que en aquests casos es presentin les majors discrepàncies entre posició social subjectiva i objectiva. Els moviments interns significatius s'han produït dins i entre seccions perifèriques, manifestant-se la permanència de forces centrífugues i factors identitaris que les diferenciarien del centre, que servirien per conèixer el perquè de la manca de fluxos migratoris significatius des de el Centre i l'Eixample cap a aquestes zones.

La localització i la tipologia de l'oferta d'habitatge a les seccions atractores ha facilitat la concentració en una àrea residencial socialment homogènia de col·lectius de classe treballadora i mitjana d'origen espanyol, alhora que ha accelerat el procés de vulnerabilitat de la resta de barris perifèrics. L'habitatge nou possibilita el creixement de la ciutat, però no pas de forma directa, ja que el 80% dels residents ja vivien a Mataró. El creixement és de població estrangera que ocupa els buits que deixa la població espanyola, que marxa d'altres barris de la perifèria cap a aquestes zones de nova construcció³².

Per últim, els barris de Cirera, Vista Alegre i la Llàntia, on es concentren el major nombre de seccions atractores, de no haver mediat les intervencions urbanístiques³³, possiblement haguessin tingut una evolució semblant a la resta de barris vulnerables.

³² L'esmentada enquesta sobre les condicions de vida dels barris de Rocafonda i Palau-Escorxador de 1997 destacava que les característiques del parc d'habitatge (...) són motiu suficient per a dissuadir a potencials nous residents. D'aquesta manera es pot produir un estancament del barri o, fins i tot, d'una arribada selectiva de població que no pot accedir a un habitatge millor, derivant així en un progressiva degradació del barri.

³³ El Pla Estratègic de 1993 assenyalava que les actuacions urbanístiques que s'anaven a dur a terme en aquells barris havien de permetre generar suficients espais públics per a equipaments i amb la finalitat de vertebrar i relligar aquests barris amb la resta de la ciutat, qüestió que en aquells moments presentava forces deficiències.

Consum

Energia i aigua
Matriculació de vehicles
Residus generats

La matriculació de turismes a Mataró presenta una tendència de recuperació en consonància amb allò que podria anomenar-se el consum en general de la ciutat. Cal estar atent als efectes de la recuperació del consum en termes mediambientals, que en el cas de l'augment del parc de vehicles pot suposar evolucions desfavorables de la contaminació acústica i atmosfèrica.

Consum d'energia i aigua

Electricitat

Augmenta el consum energètic a la ciutat El consum d'energia elèctrica és un indicador que ens pot ajudar a analitzar el consum a la ciutat i la seva evolució. Cal tenir en compte que aquest indicador pot veure's afectat per factors externs que distorsionin la seva anàlisi, com ara les condicions climàtiques o els seus processos de desregularització.

Pel que fa al consum elèctric, primerament, cal dir que des de l'any 1998 el sector ha sofert un procés de liberalització que s'ha vist culminat amb la consideració de tots els consumidors d'electricitat com a consumidors qualificats l'1 de gener de 2003. Aquesta liberalització permet que els consumidors puguin escollir el seu subministrador, si bé a la pràctica la principal empresa del sector a Mataró, FECSA-ENDESA, continua mantenint el major nombre de clients. La liberalització també ha suposat un canvi en el sistema tarifari: ha passat de comptabilitzar-se en funció del tipus d'ús (domèstic, comercial i industrial) a fer-ho en funció del tipus de potència i de la quantitat de potència contractada. Val a dir, però, que la major part dels consumidors domèstics i els comerços i les petites indústries contracten una potència inferior als 15 kW.

Pel que fa a les dades de consum de baixa tensió a Mataró, amb una potència contractada inferior o igual als 15 kW, en el primer semestre de 2003 s'hi han consumit més de 84,8 milions de kWh, un 8% menys de potència que la consumida en el primer semestre de l'any. Aquesta davallada, però, és un fet habitual entre el primer i el segon semestre de l'any. No obstant això, la variació interanual mostra un creixement en el consum elèctric del 2,35%, per sobre del registrat en el semestre anterior (1,98%), però per

sota de l'enregistrat en el mateix semestre de 2002 (3,22%). Aquesta acceleració en el consum elèctric de baixa tensió cal atribuir-lo, en bona part, a les elevades temperatures que s'han produït durant l'estiu arreu de Catalunya i de l'Estat espanyol, amb el conseqüent ús intensiu dels aparells d'aire condicionat.

TAULA 16.

Aigua

Es redueix el consum d'aigua a Mataró A l'igual que amb l'electricitat, el consum d'aigua és un indicador que es veu afectat per factors externs. Les elevades temperatures sofertes durant l'estiu de 2003 han estat determinants per poder explicar els elevats creixements registrats en el consum d'aigua en el segon i, sobretot, tercer trimestre.

Així, en l'àmbit domèstic, el consum d'aigua en el tercer trimestre s'ha incrementat un 11,3% respecte del mateix trimestre de l'any anterior; en el comerç i obres l'augment ha estat del 14,5%, i en la indústria, del 20,3%. Evidentment, l'increment registrat en la indústria i en el comerç i obres no és tot

TAULA 16. Consum d'electricitat. Mataró. 2001 - 2003

	Consum en kWh				Variació (%) mateix període de l'any anterior			
	BT =<15 kw	BT >15 kw	Altres*	Total	BT =<15 kw	BT >15 kw	Altres*	Total
1r sem. 2001	87.573.721	55.091.940	49.995.453	192.661.114	--	--	--	--
2n sem. 2001	80.274.421	55.782.397	70.965.678	207.022.496	--	--	--	--
1r sem. 2002	90.446.208	53.682.725	50.562.127	194.691.060	3,28%	-2,56%	1,13%	1,05%
2n sem. 2002	82.857.923	53.755.662	73.720.806	210.334.391	3,22%	-3,63%	3,88%	1,60%
1r sem. 2003	92.233.339	56.159.045	61.413.102	209.805.486	1,98%	4,61%	21,46%	7,76%
2n sem. 2003	84.805.228	56.621.167	70.967.573	212.393.968	2,35%	5,33%	-3,73%	0,98%

* Enllumenat públic i subministraments alta tensió.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de FECSA-ENDESA.

atribuïble a les elevades temperatures, sinó més aviat a una major activitat comercial de la construcció i de la indústria.

En el consum d'aigua acumulat en els darrers dotze mesos observem que s'elimina l'estacionalitat observada en l'evolució trimes-

tral. Lògicament, el tercer trimestre (corresponent als mesos d'estiu) registra els majors nivells de consum.

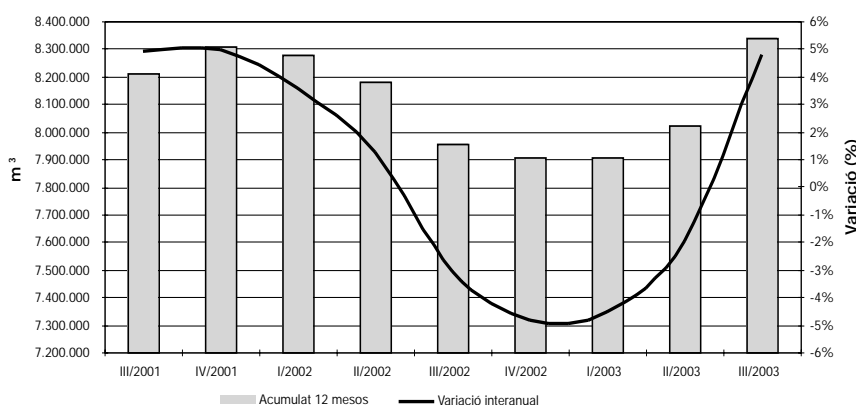
Centrats només en l'apartat de consum domèstic d'aigua, la sèrie presenta una evolució paral·lela a la del consum total (més del 60% de l'aigua consumida a Mataró és domèstica). Així, les famílies mataronines, entre el quart trimestre de 2002 i el tercer de 2003, han consumit 5,17 milions de m³, un 4,5% més que en el mateix interval de temps de l'any anterior.

Això no obstant, a banda del factors climàtics, també cal tenir en compte la component demogràfica com una variable que influeix en el creixement del consum domèstic d'aigua a Mataró. En el darrer any, la ciutat ha augmentat en més de 2.600 persones, amb el conseqüent creixement en el nombre d'abonats domèstics (2.414 abonats més en el tercer trimestre de 2003 que en el de 2002). Si es calcula el consum mitjà dels abonats domèstics de Mataró, l'increment del tercer trimestre de 2003 respecte del de 2002 és del 5,1%.

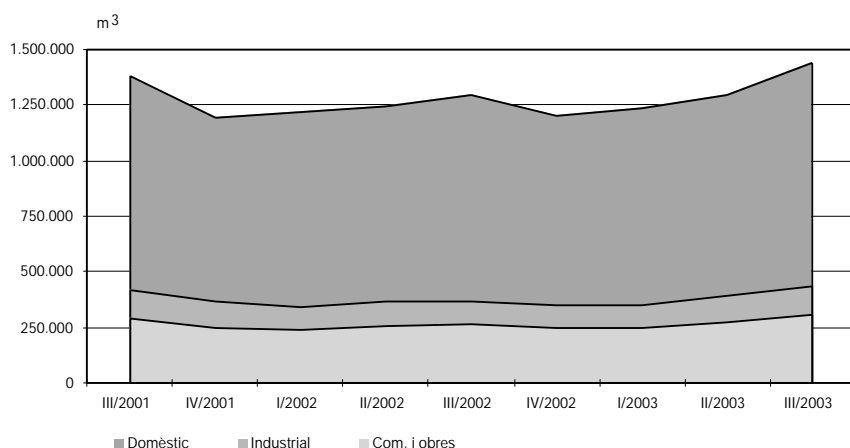
TAULA 17. Consum d'aigua a Mataró. 3r trim. 2001 - 3r trim. 2003

	Consum m ³ a Mataró			Variació m ³ trim. any anterior		
	Domèstic	Com. i obres	Industrial	Domèstic	Com. i obres	Industrial
III/2001	1.380.443	288.641	418.956	1,50%	5,85%	13,28%
IV/2001	1.190.815	245.830	363.109	7,64%	8,13%	-6,67%
I/2002	1.220.002	241.651	342.222	1,46%	1,63%	-9,08%
II/2002	1.245.130	257.205	365.849	0,66%	-1,02%	-11,20%
III/2002	1.291.651	268.266	364.478	-6,43%	-7,06%	-13,00%
IV/2002	1.199.614	251.316	350.699	0,74%	2,23%	-3,42%
I/2003	1.237.647	245.267	346.439	1,45%	1,50%	1,23%
II/2003	1.295.693	271.590	394.046	4,06%	5,59%	7,71%
III/2003	1.437.202	307.044	438.474	11,27%	14,46%	20,30%

GRÀFIC 27. Consum d'aigua a Mataró. 2001 - 2003

GRÀFIC 28. Consum d'aigua segons destinació. 2001 - 3r trim. 2003

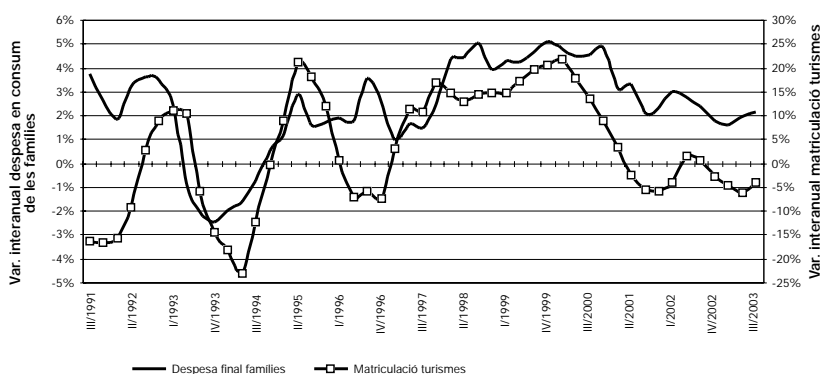
Font: elaboració pròpia a partir de les dades d'Algües de Mataró S.A.

Matriculació de Vehicles (turismes)

Situació general

Les previsions de la Federació d'Associacions de Concessionaris d'Automoció (FACONAUTO) anunciaven un descens en la matriculació de vehicles per al 2003. Les previsions situaven en 1.579.000 el nombre de vehicles matriculats, amb una davallada prevista del 4,3%. Amb dades reals, sembla que aquesta previsió no s'acomplirà, ja que segons la Direcció General de Trànsit (DGT), de gener a setembre de 2003, a l'Estat espanyol van matricular-se 1.400.973 vehicles, un 7% més que en el mateix període de l'any anterior. El 78% d'aquest vehicles són turismes, pràcticament 1,1 milions d'unitats, xifra un 5% superior a la de gener a setembre de 2002.

GRÀFIC 29. Variació interanual en la matriculació de turismes i en la despesa en consum final de les famílies. Espanya. 1991 - 2003

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE i DGT.

A Catalunya, l'increment en la matriculació ha estat més elevada. En els nou primers mesos de 2003 la DGT ha matriculat pràcticament 240.000 vehicles, un 11,2% més que el 2002. El 76% d'aquest vehicles matriculats han estat turismes, un 9,5% més que els turismes matriculats entre gener i setembre de 2002.

Com s'observa en el gràfic 29, hi ha una elevada correlació entre la matriculació de turismes i el consum final de les famílies. De fet, el sector apunta que el mercat automobilístic resulta molt sensible a l'evolució dels principals indicadors econòmics com ara la inflació, els tipus d'interès, la desocupació, la borsa i l'augment de la renda disponible per la rebaixa de l'impost sobre la renda. Segons els experts, l'auge del mercat també pot explicar-se per la reacció de les marques i els concessionaris i les seves campan-

yes d'ofertes i descomptes. Els concessionaris preveuen que el seu marge de benefici baixi un 20%.

Això no obstant, a banda de la seva vinculació econòmica, la matriculació de turismes genera altres externalitats que no tenen un reflex en els comptes de l'Estat. Així, en un estudi encarregat per l'Associació Nacional de Fabricants d'Automòbils i Camions (ANFAC), l'any 1999 hi van haver 148.632 víctimes d'accidents de trànsit amb un cost que va oscil·lar entre els 10.538 i 14.484 milions d'euros. Cal tenir present que l'any 2002 s'han registrat 3.632 víctimes més que l'any 1999, fet que suposa un increment aproximat del 2%. Altres externalitats associades a la matriculació de turismes són la contaminació acústica i atmosfèrica. Si bé cada vegada més es fabriquen vehicles més silenciosos i que emeten menys CO₂, el creixement del parc automobilístic impossibilita la reducció del soroll i de l'emissió de contaminants en termes globals.

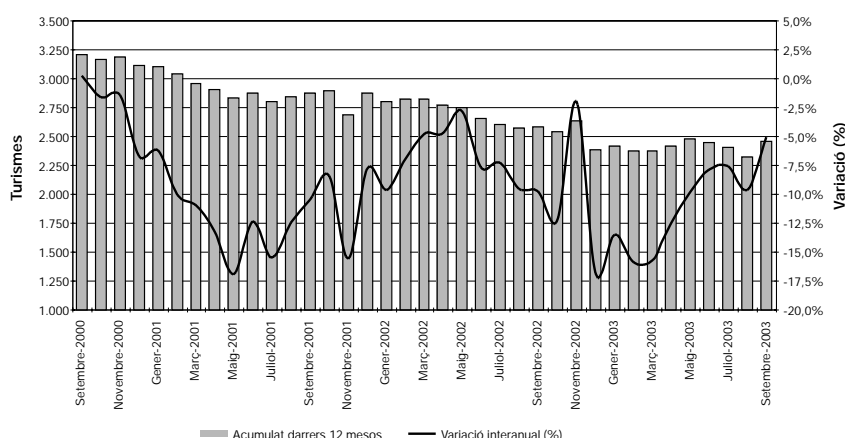
Mataró

S'incrementa la matriculació de vehicles a la ciutat, però no la de turismes A Mataró es tornen a registrar valors positius en la variació interanual de la sèrie de vehicles matriculats, fet que no succeïa des del mes de gener de 2001. Així, entre l'octubre de 2002 i el setembre de 2003, a la ciutat s'han matriculat 5.278 vehicles, un 1,1% més que en el mateix període de l'any anterior, dels quals el 81% (4.284 unitats) són turismes i tot terrenys. Si analitzem

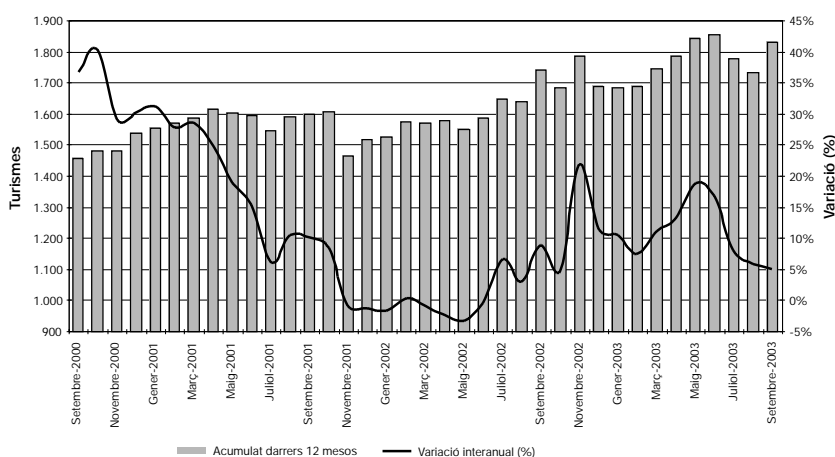
només la sèrie corresponent als turismes, la comparació interanual continua presentant xifres negatives (-1,1% en el mes de setembre), però amb una tendència clara cap a la recuperació.

Separant la propietat dels turismes matriculats entre empreses i particulars, el 57,3% (2.455) dels turismes matriculats en el darrer any a Mataró corresponen a particulars i el 42,7% restant (1.829), a empreses. La variació interanual en ambdues sèries és a l'alça, amb la diferència que la sèrie corresponent a les empreses fa més d'un any que està registrant valors positius (5% en el mes de setembre), mentre que la sèrie corresponents a particulars registra valors negatius des de finals de l'any 2000, si bé la tendència seguida al llarg dels nou primers mesos de 2003 és de clara recuperació

GRÀFIC 30. Matriculació de turismes en persones físiques. Mataró. 2000 - 2003

GRÀFIC 31. Matriculació de turismes en empreses. Mataró. 2000 - 2003

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció de Gestió Tributària de l'Àrea de Serveis Centrals de l'Ajuntament de Mataró.

Residus

Generació de residus

Dins l'apartat de residus, s'hi inclouen els residus sòlids urbans que es recullen a Mataró i tot allò que es recull a les dues deixalleries de la ciutat. Indirectament, la generació de residus és un indicador que avalua alhora el nivell de consum a la ciutat i l'impacte ambiental del nostre model de creixement econòmic.

A Mataró s'han recollit en el darrer any prop de 62 milions de quilograms d'escombraries A Mataró, s'hi han recollit 61.758 tones de residus entre els mesos que van d'octubre de 2002 a setembre de 2003. Aquesta xifra suposa un increment de 732 tones respecte dels residus recollits en el mateix interval de temps de l'any anterior. En termes relatius suposa un creixement de l'1,2%. Si s'observa la sèrie en el gràfic 32, entre el mes de maig de 2002 i el mes d'abril de 2003, els residus generats a la ciutat cauen de forma continuada i és a partir del mes d'abril quan la sèrie es recupera i al mes de setembre aconseguix el valor més alt de la sèrie. Val a dir que part de la davallada en el còmput de residus sòlids urbans podia ser deguda al fet que hi havia residus industrials que es comptabilitzaven com a residus domèstics i que, actualment, són gestionats de forma autònoma per algunes empreses i que, per tant, no arriben a la planta de tractament.

Pel que fa a la taxa de variació interanual dels residus generats, el perfil de la sèrie ens mostra també un descens des del mes de maig de 2002 fins al mes d'abril de 2003, mes a partir del qual es produeix un canvi a l'alça en la variació interanual, ja que es passa de tenir un descens de -2,6% al mes d'abril a l'1,2% al mes de setembre. **TAULA 18 I GRÀFIC 32.**

Els mataronins generen 540 quilograms d'escombraries l'any de mitjana Amb el quocient entre quilograms de residus generats i nombre d'habitants s'obté una sèrie amb un comportament més suavitzat, si bé en termes generals presenta el mateix perfil. La taxa de variació interanual presenta una línia

TAULA 18. Evolució dels residus generats. Mataró. 2002 - 2003

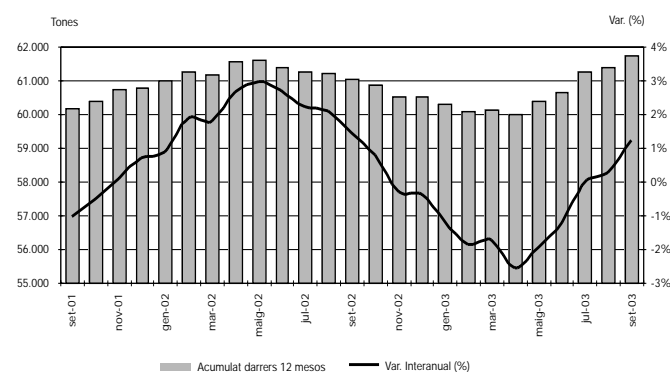
	TM residus generats	Variació % (1)	Variació % (2)
set-02	5.022,15	-4,03%	12,45%
oct-02	5.268,59	-2,57%	4,91%
nov-02	4.940,51	-6,57%	-6,23%
des-02	4.948,17	-0,06%	0,15%
gen-03	5.082,33	-4,38%	2,71%
feb-03	4.516,97	-4,43%	-11,12%
mar-03	5.187,45	0,38%	14,84%
abr-03	4.964,76	-2,31%	-4,29%
maig-03	5.561,74	7,44%	12,02%
juny-03	5.334,80	4,98%	-4,08%
jul-03	5.949,32	11,39%	11,52%
ago-03	4.626,27	3,59%	-22,24%
set-03	5.377,34	7,07%	16,23%

(1) Variació percentual respecte del mateix període de l'any anterior.

(2) Variació percentual respecte del mes anterior.

TM = Tones Mètriques

GRÀFIC 32. Residus generats. Mataró. 2001 - 2003

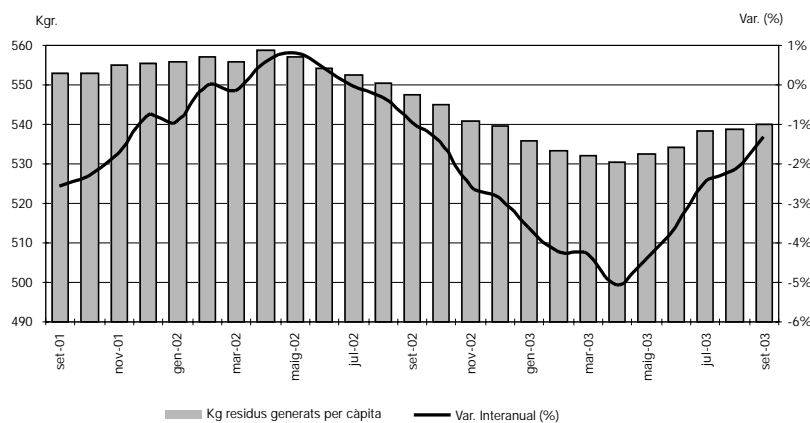
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Consorci per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme i Secció de Residus i Neteja Viària del Departament de Serveis Municipals i Manteniment de l'Ajuntament de Mataró.

descendent, des de maig de 2002, fins que arriba a registrar una reducció del 5,1% al mes d'abril de 2003. D'aleshores ençà, la variació interanual presenta una tendència ascendent, si bé encara continua recollint valors inferiors a zero. **GRÀFIC 33.**

Recollida selectiva i reciclatge

Mes rere mes creix la recollida selectiva a la ciutat Dels més de 61,7 milions de quilograms de residus que s'han generat

**Gràfic 33. Residus generats anualment per càpita.
Mataró. 2001 - 2003**

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Consorci per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme i Secció de Residus i Neteja Viària del Departament de Serveis Municipals i Manteniment de l'Ajuntament de Mataró.

a Mataró en l'acumulat anual fins al mes de setembre de 2003, el 23,1% s'ha recollit de forma selectiva, ja sigui mitjançant els contenidors especials que hi ha a la via pública o mitjançant la recollida a les dues deixalleries de Mataró –la del carrer Layret i la del carrer Galícia-. La recollida amb contenidors (principalment de paper, envasos, vidre i piles) representa poc més del 6% del total de residus recollits a Mataró, un punt percentual per sobre del que aquest tipus de recollida selectiva representava al mes de setembre de 2002.

Les principals magnituds en la recollida selectiva al carrer -paper, vidre, envasos i piles-, que semblava que començaven a presen-

tar símptomes d'esgotament al llarg del primer trimestre de 2003, en els dos trimestres següents han tornat a recuperar lleugerament l'empenta. Així, pel que fa al vidre, que al mes de març va registrar un creixement del 3,2%, al mes de setembre ha accelerat la seva recollida amb un creixement del 15%. En el paper i els envasos, les taxes de creixement interanual al mes de setembre són semblants a la del mes de març, amb un 17,2% més de quilograms de paper recollits i un 29,1% d'envasos. En la recollida de piles, si bé registra un descens del 33%, cal tenir en compte que la seva recollida és força irregular.

Pel que fa a l'ús de la deixalleria per part dels mataronins, aquest continua creixent, si bé aquest creixement es va alentint, com així ho demostra el 14,6% més d'entrades que es van produir entre els mesos d'octubre de 2002 i setembre de 2003, davant del 39,6% que va registrar-se en el mateix interval de temps de l'any passat. TAULA 19.

Tanmateix, la recollida selectiva no és més que una de les parts de tot el cicle

TAULA 19. Recollida selectiva al carrer. Mataró. 2002-2003

	Paper		Vidre		Envasos		Piles		Entrades deixalleria	
	Kg. ⁽¹⁾	Var. % ⁽²⁾	Kg. ⁽¹⁾	Var. % ⁽²⁾	Kg. ⁽¹⁾	Var. % ⁽²⁾	Kg. ⁽¹⁾	Var. % ⁽²⁾	Nombre. ⁽¹⁾	Var. % ⁽²⁾
setembre-2002	2.019.921	16,21%	986.740	8,56%	554.800	51,52%	11.380	75,62%	22.550	39,57%
octubre-2002	2.067.741	18,23%	1.005.420	10,66%	562.840	44,93%	11.690	85,56%	23.041	36,51%
novembre-2002	2.127.490	21,24%	1.003.230	4,44%	570.720	37,65%	9.430	13,34%	23.559	35,19%
desembre-2002	2.172.581	21,61%	1.022.400	2,46%	583.940	35,13%	10.510	29,75%	23.955	34,70%
gener-2003	2.222.231	22,84%	1.001.330	1,07%	600.640	33,49%	8.150	-11,80%	24.123	30,19%
febrer-2003	2.224.101	20,62%	1.013.830	0,85%	612.900	33,07%	9.610	8,96%	24.238	29,60%
març-2003	2.233.572	18,16%	1.048.700	3,16%	614.120	29,17%	8.810	0,80%	24.420	26,35%
abril-2003	2.255.182	16,91%	1.017.750	-2,18%	628.240	27,07%	9.850	10,92%	24.649	22,47%
maig-2003	2.272.492	15,94%	1.041.410	3,12%	641.140	22,77%	10.330	23,27%	25.182	20,83%
juny-2003	2.290.952	16,13%	1.021.270	-1,74%	660.980	25,89%	7.270	-26,86%	25.334	17,59%
juliol-2003	2.319.482	16,20%	1.101.630	9,89%	670.880	23,94%	9.450	7,88%	25.788	16,12%
agost-2003	2.312.502	14,43%	1.143.590	13,17%	698.560	27,68%	8.990	-9,38%	25.777	15,53%
setembre-2003	2.366.532	17,16%	1.134.570	14,98%	716.100	29,07%	7.610	-33,13%	25.834	14,56%

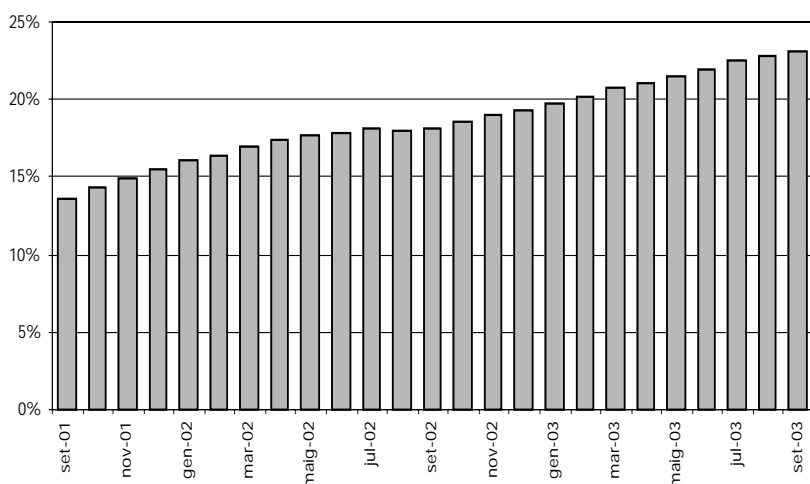
(1) Acumulat en els darrers dotze mesos.

(2) Taxa de variació interanual.

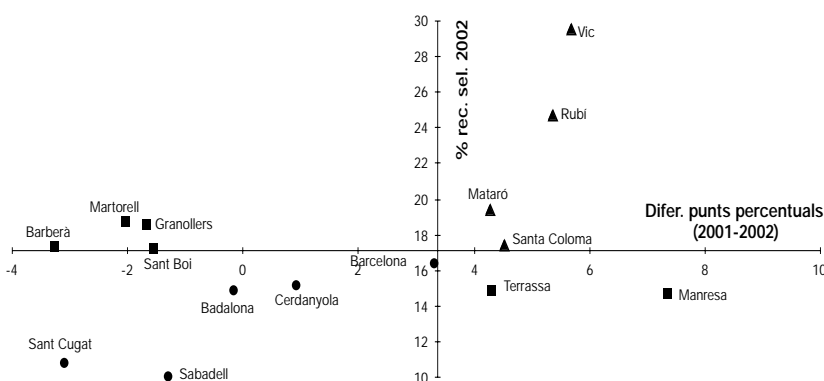
Font: Secció de Residus i Neteja Viària del Departament de Serveis Municipals i Manteniment de l'Ajuntament de Mataró.

seguit pels residus des d'una òptica social i ecològica, ja que l'altra part fonamental és la valorització d'aquests materials mitjançant la seva reutilització, reciclatge, compostatge o tractament especial. Mataró, com gairebé totes les ciutats catalanes, per bé que ha millorat els seus registres, es troba lluny d'arribar a assolir els objectius marcats pel Programa de gestió de residus municipals de Catalunya (2001-2006) per a l'any 2003.

Gràfic 34. Evolució del percentatge de recollida selectiva sobre el total de residus generats a Mataró. 2001 - 2003

Gràfic 35. Recollida selectiva en alguns municipis de la província de Barcelona. 2001 - 2002

- ▲ Indicador favorable (nivell i evolució favorable)
- Indicador desfavorable (nivell i evolució desfavorable)
- Indicador incert (evolució favorable i nivell desfavorable o a l'inrevés)

Font: elaboració pròpia a partir de dades del web del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya i Secció de Residus i Neteja Viària del Departament de Serveis Municipals i Manteniment de l'Ajuntament de Mataró.

En el període gener-setembre de 2003, dels més de 47 milions de quilograms generats a Mataró, el 80,7% van tenir com a destinació la incineració (el Programa de residus de Catalunya marcava com objectiu de valorització energètica reduir el seu ús a un 21% del total de residus). Així mateix, en aquest

Programa es marcava que la valorització de paper, dels envasos lleugers, del vidre i de la matèria orgànica mitjançant el seu reciclatge i reutilització havia d'assolir al 2003 el 36% sobre el total de residus. A Mataró, en el període esmentat, el reciclatge per a aquest període ha estat del 15,7%: 2% compostatge i 13,7% reciclat per gestors. En el cas de la matèria orgànica, la recollida selectiva se situa a Mataró només en un 3,14%, quan l'objectiu del Programa de Residus marca un 40% de reciclatge; el paper-cartró recollit selectivament suposa a Mataró un 17,7%, quan el Programa proposava un objectiu del 60% de reciclatge; pel que fa al vidre també es marca un objectiu de reciclatge del 60%, mentre a Mataró va assolir-se un 22,5% de vidre recollit selectivament (fet que suposa que en reciclatge encara s'estaria molt lluny de l'objectiu plantejat).

També caldria afegir-hi, perquè moltes vegades és motiu de confusió, que no tot allò que es recull selectivament posteriorment es recicla. Així, en el període gener-setembre de 2003 es va reciclar el 67,3% del total recollit selectivament i un 32,7% no va ser reciclat.

Tot i la distància respecte dels objectius plantejats en el Programa de Residus de Catalunya, la recollida selectiva a Mataró presenta compa-

rativament uns registres de nivell i evolució superiors als d'altres municipis de la província.

Pot ser interessant esmentar finalment l'important paper que en aquest procés de recollida i valorització de residus estan jugant a Catalunya les empreses d'inserció social³⁴. Empreses que en vincular els objectius socials i ambientals posen especial atenció en millorar els processos de recollida selectiva i tractament de residus. L'any 2001, les 170 deixalleries catalanes van gestionar un total de 131.003.890 quilograms de residus. Les deixalleries gestionades per les entitats d'AIREs³⁵, n'haurien gestionat 9.639,6, xifra que representa un 7,4% del total català. D'aquestes, 70,5 tones van ser de material recuperat; 7.382,9 tones de material per reciclar i, per últim, només 2.186,2 tones van ser de rebuig.

³⁴ En el cas del Maresme l'Arca gestiona les deixalleries d'Argentona i Tiana.

³⁵ Segons dades aparegudes en el Parrac 15-16 d'octubre de 2003.

Habitatge

Habitatges iniciats per tipologia i preus dels habitatges

El ritme de construcció d'habitatges a Mataró presenta nivells més modestos, tant en comparació amb períodes anteriors com amb altres àmbits de referència. Per altra banda, l'escalada en els preus de l'habitatge ha continuat, si bé amb un cert alentiment respecte d'anys anteriors.

Fons utilitzades: ICTNET, El País, La Vanguardia, Cinco Días, Expansión, Avui i El Punt.

Habitatge

Situació general

El desembre de 2003, el Banc Central Europeu confirmava que Espanya ha estat el país de la Zona euro on més s'ha apujat el preu de l'habitatge en el 2002, superant en 10 punts percentuals la mitjana dels dotze països que han adoptat la moneda única. Una situació anòmala i excepcional, ja que no hi ha cap altre país on s'hagi donat una situació semblant. I malgrat això, s'hi han construït gairebé 540.000 pisos l'any des de l'any 1998, més del 40% de tots els habitatges nous de la Unió Europea en els darrers quatre anys.

Aquesta escalada constant dels preus de l'habitatge, a més d'augmentar ja l'escletxa entre els que poden o no accedir a l'habitatge (el preu de l'habitatge ha augmentat cinc cops més que els salaris), també ha portat a diferents institucions a assenyalar el risc real d'esclat a Espanya del que s'ha anomenat la "bombolla immobiliària". El risc d'una dràstica correcció dels preus ha estat destacat pel FMI, el Banc d'Espanya, el BCE i la Comissió Europea. Segons el Banc d'Espanya, els preus dels habitatges estan sobrevalorats entre un 8% i un 20%, segons la tipologia i la zona (altres estudis com el de la revista *The Economist* assenyalaven una sobrevaloració del 30%). Altres experts assenyalen que, si bé el preu de l'habitatge pot estar subjecte a ajustaments a la baixa en un futur, el preu actual no s'explica necessàriament per una sobrevaloració de preus o un bombolla, sinó que diferents factors o fonaments del mercat explicarien l'increment de preus immobiliaris.

Si bé, en un principi, la pujada del preu de l'habitatge estava molt relacionada amb l'alça del preu del sòl, actualment l'encariment del sòl sembla haver-se moderat en comparació amb l'evolució de preu de l'habitatge construït o del de segona mà: mentre que al 2002 el metre quadrat va encarir-se un 10,6%, l'habitatge nou ho va fer en un 17'5%³⁶.

Sigui o no sigui una bombolla, en l'explicació d'aquesta situació d'espectacular pujada de preus de l'habitatge en els darrers anys podrien haver-hi diferents factors.

D'una banda, podríem trobar aquells factors relacionats amb la demanda d'habitatge. En aquest sentit, tindria especial rellevància el factor demogràfic derivat del baby boom dels 60 i mitjans dels 70, que ha conformat una part important de la demanda de primers habitatges (25 i 34 anys) durant els darrers anys. Aquesta pressió del component demogràfic aniria acompanyada, al mateix temps, d'un creixement de la població ocupada a partir de la segona meitat dels 90. Així mateix, durant els darrers anys s'ha anat reduint progressivament la dimensió mitjana de les llars, fet que també ha contribuït a augmentar la demanda d'habitatges. El creixement del nombre de llars a Espanya en els darrers 10 anys ha estat de més d'1,3 milions.

Un altre factor, com ha indicat el propi Banc d'Espanya, ha estat l'entrada massiva de capitals d'inversors o especuladors, que segons el BBVA expliquen més del 50% de l'increment dels preus l'any 2002.

Relacionat amb aquest fet, l'efecte que ha produït l'oferta d'hipoteques a tipus d'interès baixos en un context de poderosos incentius fiscals per a la compra d'habitatges i de nul·les ajudes al lloguer³⁷ ha estat força important. En aquest sentit, diversos experts assenyalen el risc d'un esclat de la bombolla immobiliària, ja que el principal actiu de les famílies és el seu habitatge i si perdés valor suposaria una pèrdua de riquesa i de capacitat adquisitiva³⁸.

³⁶ Per tant, en els darrers anys, l'augment de l'oferta no ha reduït el preu i la liberalització del sòl no ha suposat un descens del cost de l'habitatge.

³⁷ Un estudi de la Fundació un Sol Món de Caixa de Catalunya assenyalava l'existència d'un traspass de renda del sector financer a l'immobiliari. És a dir, d'operacions especulatives sobre el sòl i sobre les construccions per compensar la pèrdua de rendibilitat d'altres inversions (Informe sobre la Situació de l'Habitatge. Càritas, novembre 2003).

³⁸ A juliol de 2002, el crèdit hipotecari de les entitats financeres pujava a 349.953 milions d'euros, amb una pujada interanual del 23,1%. El Banc d'Espanya ha assenyalat en diferents ocasions el risc que això comporta atès l'elevat endeutament de les famílies espanyoles.

D'altra banda, a Espanya, l'habitatge, a diferència de la majoria dels països europeus, està en mans gairebé exclusives del mercat i, fins al moment, força al marge de la intervenció decidida dels poders públics, tant a l'hora d'establir els processos de construcció dels preus com de relació i intervenció dels diferents operaris. En aquest sentit, l'esquema de distribució de recursos entre les administracions ha comportat que bona part dels ingressos de les administracions locals es basin en els impostos sobre les llicències d'obra, mentre que, per la seva banda, l'habitatge social ha sofert d'un manca de prioritat en la política de l'Estat. En els pressupostos del 2004, la despesa en habitatge puja un 2,5% i tan sols representa el 0,3% de la despesa pública, el mateix percentatge que al 2003. Així mateix, l'habitatge de protecció oficial (VPO) amb prou feines arriba al 10% del total d'habitatges que es construeixen³⁹.

En termes de conjuntura econòmica es posaria en qüestió un model de creixement econòmic que ha tingut en la construcció uns dels seus principals motors d'expansió. Segons un informe de Fundació de Cajas de Ahorros Confederadas (Funcas), el sector ha aportat el 26,4% del creixement del PIB dels darrers tres anys, i segons el BBVA, la meitat del capital privat acumulat a Espanya (1,27 bilions d'euros el 2000), que representa el 80% de l'estoc total, està invertit en el sector residencial. Una quantitat de recursos que es desvia de la inversió productiva i d'altres sectors de major futur per al model de desenvolupament.

Mataró

Entre gener i setembre de 2003 s'han començat a construir 676 habitatges Les dades dels nou primers mesos de 2003 s'han mantingut en nivells força similars a les del mateix període de l'any anterior. Així, en l'apartat d'habitatges unifamiliars, de gener a setembre, se n'han començat a construir 52, dos menys que en el mateix període de 2002. L'inici d'habitatges plurifamiliars durant els tres primers trimestres de 2003 ha estat de 624, vint menys que al 2002. Pel que fa a la distribució d'habitatges iniciats, aquesta és manté pràcticament invariable al 2003 respecte del 2002. Així, els habitatges plurifamiliars representen el 92,3% dels habitatges iniciats a Mataró, davant el 7,7% que representen els unifamiliars. L'habitatge

plurifamiliar ha anat augmentant el seu pes a Mataró, ja que fa cinc anys representava el 85% dels habitatges construïts. **TAULA 20 I GRÀFICS 36, 37, 38 I 39.**

Mataró construeix principalment habitatges de menys de 100 m²

Mataró ha estat l'únic àmbit en què s'ha reduït la construcció d'habitatges (-3,1%), mentre que a la resta d'àmbits s'ha incrementat: un 5,9% al Maresme, un 6,7% a la província de Barcelona i un 16,2% a Catalunya. Amb aquests increments, al Maresme s'ha iniciat la construcció de 3.115 habitatges de gener a setembre de 2003, trencant amb la línia descendent que venia registrant-s'hi des de 1999. A la província de Barcelona s'han començat a construir 32.374 habitatges i a Catalunya, 64.638.

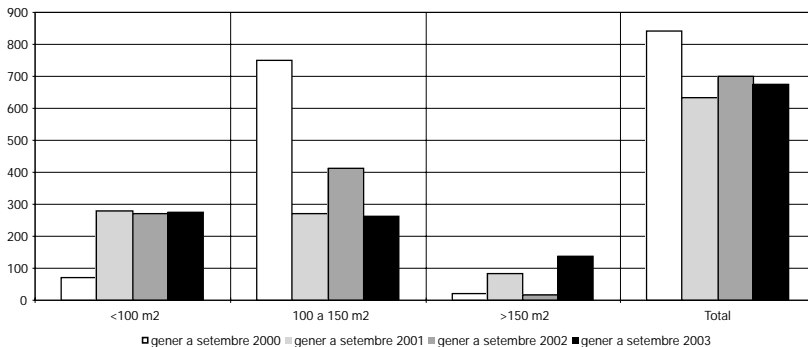
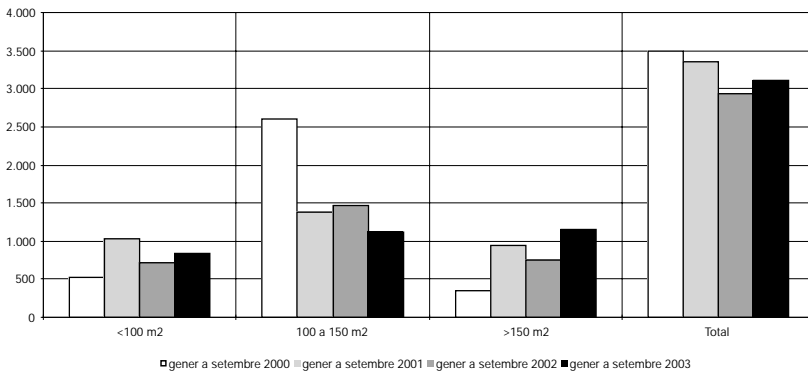
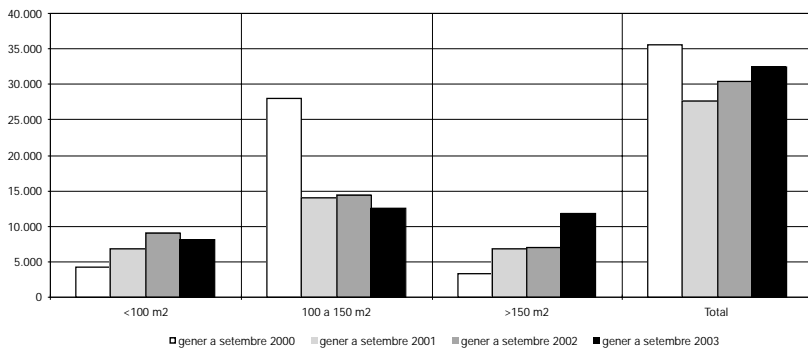
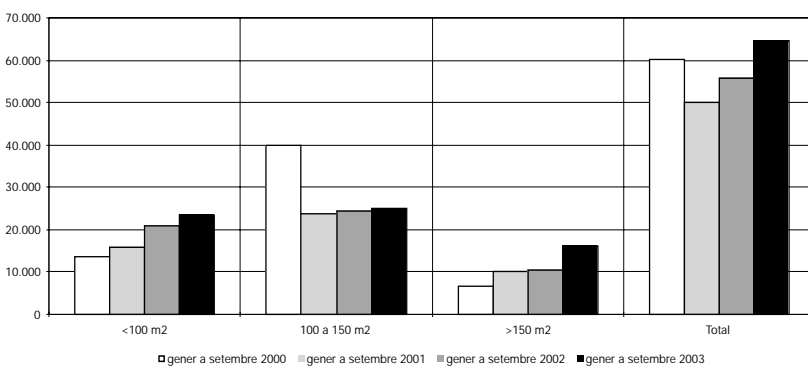
Entre Mataró i la resta d'àmbits s'observa un clara diferència en la dimensió de

TAULA 20. Evolució del nombre d'habitatges iniciats a Mataró. 1998 - 3r trim. 2003

Unifamiliars	<50 m ²	51 a 75	76 a 100	101 a 125	126 a 150	>150 m ²	Total
1998	0	1	47	22	8	92	170
1999	0	0	11	39	63	31	144
2000	0	1	35	35	32	15	118
2001	0	1	35	10	5	51	102
2002	0	9	16	13	19	23	80
Fins 3r trim. 2002	0	9	8	4	18	15	54
Fins 3r trim. 2003	0	0	4	22	9	17	52
Plurifamiliars	<50 m ²	51 a 75	76 a 100	101 a 125	126 a 150	>150 m ²	Total
1998	0	22	67	336	246	347	1.018
1999	1	7	134	99	586	30	857
2000	25	0	53	151	733	183	1.145
2001	0	89	216	196	150	57	708
2002	0	82	211	371	112	11	787
Fins 3r trim. 2002	0	70	182	289	100	3	644
Fins 3r trim. 2003	4	22	246	168	65	119	624
Total	<50 m ²	51 a 75	76 a 100	101 a 125	126 a 150	>150 m ²	Total
1998	0	23	114	358	254	439	1.188
1999	1	7	145	138	649	61	1.001
2000	25	1	88	186	765	198	1.263
2001	0	90	251	206	155	108	810
2002	0	91	227	384	131	34	867
Fins 3r trim. 2002	0	79	190	293	118	18	698
Fins 3r trim. 2003	4	22	250	190	74	136	676

Font: Direcció General d'Arquitectura i Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

³⁹ L'habitatge de lloguer social té una presència encara més escassa: mentre a Holanda (35%), Suècia (22%), Regne Unit (21%), França (17%) es tracta d'una alternativa real, a Espanya i a Catalunya només representa al voltant del 2%.

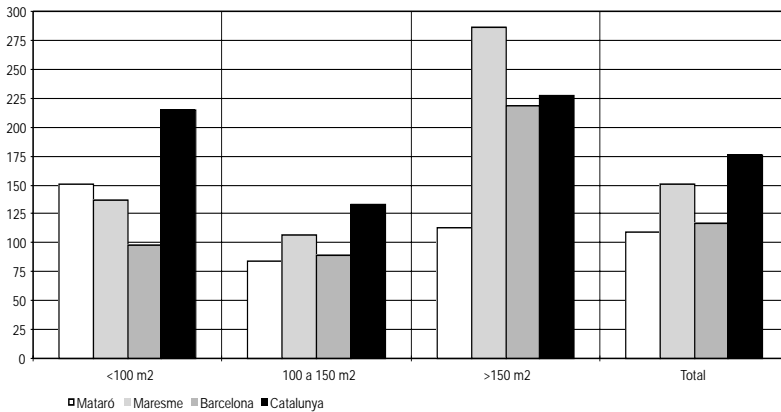
GRAFIC 36. Evolució dels habitatges iniciats a Mataró. 2000 - 2003

GRAFIC 37. Evolució dels habitatges iniciats al Maresme. 2000 - 2003

GRAFIC 38. Evolució dels habitatges iniciats a Barcelona. 2000 - 2003

GRAFIC 39. Evolució dels habitatges iniciats a Catalunya. 2000 - 2003

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

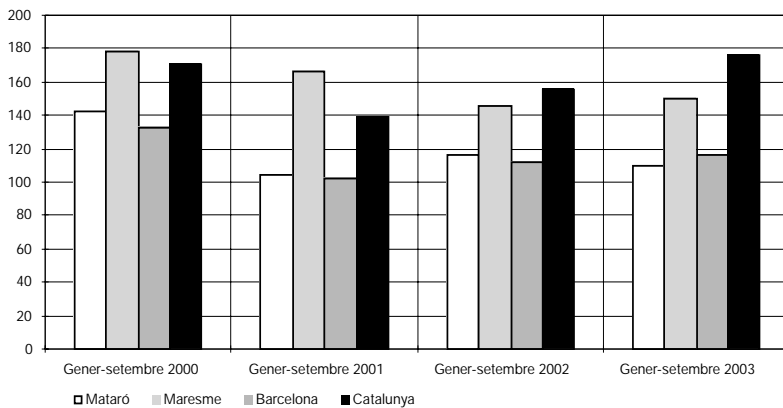
l'habitatge de nova construcció. Així, a Mataró, el 20% dels habitatges iniciats tenen més de 150 m², mentre que a la província de Barcelona aquesta proporció és del 36% i al Maresme arriba fins al 37%. Només en el conjunt de Catalunya s'aconsegueix un proporció d'habitatges de gran superfície semblant a la de Mataró, amb el 25%. És en els habitatges de menys de 100 m² on es registra el gruix més important de construccions a Mataró, que amb 276 habitatges representa el 41% dels habitatges construïts. A la província i a Catalunya, el gruix més important d'habitatges se situa en el tram d'entre 100 i 150 m², amb el 38,8% i el 38,5% dels habitatges nous, respectivament. Així, doncs, la nova construcció d'habitatges a Mataró sembla adaptar-se a les noves característiques familiars, amb un menor nombre de membres, mentre que a la comarca del Maresme sembla ser més present un model territorial extensiu, tal i com ho demostra el fet que el 26% dels habitatges de la comarca són unifamiliars i el 37% tenen una superfície superior als 150 m². **GRÀFICS 40 i 41.**

La intensitat de la construcció, mesurada amb la ràtio d'habitatges iniciats per càpita, assenyalava la major intensitat de construcció en el conjunt de Catalunya, mentre que Mataró ha registrat una intensitat considerablement menor, bastant semblant a la del conjunt de la província de Barcelona. Per superfície construïda, Mataró ocupa la segona posició en intensitat constructora entre els habitatges de menys de 100 m², i el conjunt de la comarca del Maresme és el que té un intensitat constructora més elevada en els habitatges de més de 150 m².

GRÀFIC 40. Habitatges iniciats per càpita de gener a setembre 2003. Catalunya base 100 (Gener - setembre 1996).

GRÀFIC 41. Evolució del total d'habitatges iniciats per càpita. Catalunya base 100 (Gener - setembre 1996).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

L'evolució dels tipus d'interès de referència de les hipoteques (Euribor a 1 any) s'ha reduït en gairebé tres punts en els darrers tres anys. Mentre que al mes de setembre de 2000 era del 5,22%, al mes de setembre de 2003 va situar-se en el 2,26%. Val a dir, però, que malgrat la davallada dels tipus hipotecaris, això no s'ha traduït en una reducció de les quotes d'amortització, ja que l'augment constant dels preus dels habitatges ho impedeix. Una inflexió a l'alça dels tipus d'interès, segons diferents analistes, posaria en risc d'insolvència a un nombre important d'unitats familiars que actualment han de fer front al pagament d'una hipoteca. **GRÀFIC 42.**

Pel que fa al preu de l'habitatge de nova construcció a Mataró, segons les dades de Sociedad de Tasación, el metre quadrat se situa en els 1.612 euros a finals de 2003. Aquesta xifra és un 12,2% més cara que la xifra que recollia la Sociedad de Tasación a finals de 2002.

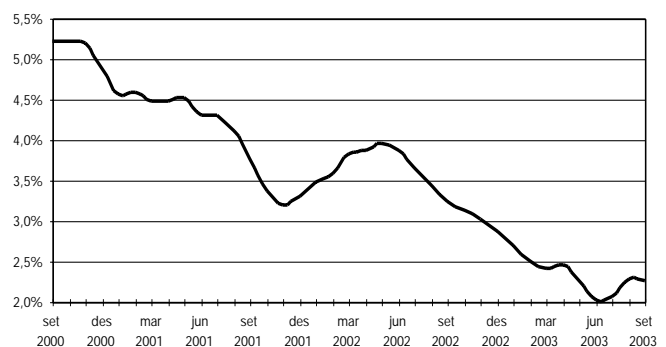
Si bé aquest increment del preu de l'habitatge nou a Mataró és força

Preus de venda d'habitatges nous

El preu de l'habitatge ha crescut un 12,2% a Mataró en el darrer any

A Catalunya i en el conjunt de l'Estat espanyol no sembla que el preu de l'habitatge hagi tocat sostre. Malgrat la discrepància en els preus dels habitatges que apunten les diferents fonts⁴⁰ disponibles, sí que coincideixen en l'elevat augment de preus que s'està produint arreu de la Península. De fet, segons el Banc d'Espanya⁴¹, el mercat de l'habitatge està sobrevalorat entre un 8% i un 20%, i el pas del temps amb aquesta tendència alcista, augmentaria el risc d'un ajust bruscat dels preus.

GRÀFIC 42. EURIBOR a un any. Setembre 2000 - setembre 2003

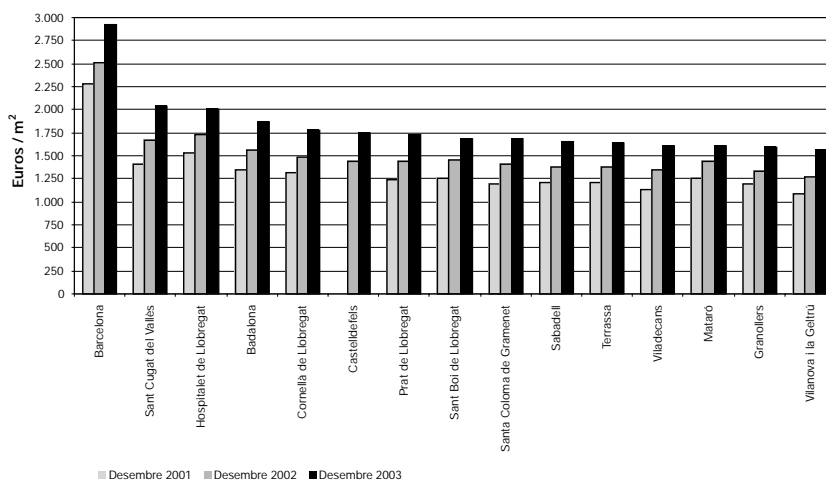
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Banco de España.

⁴⁰ Sociedad de Tasación, el Ministeri de Foment o la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

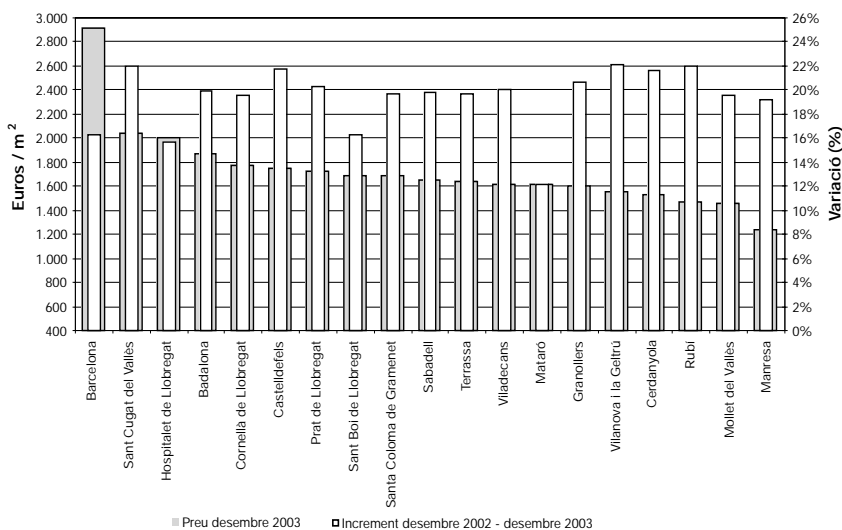
⁴¹ "El precio de la vivienda en España", article aparegut en el Boletín Económico del Banco de España del mes de setembre de 2003.

important, cal dir que dels 31 municipis de la província de Barcelona que analitza el preu Sociedad de Tasación, l'increment més baix ha estat a Mataró, seguit pel de la ciutat de Vic, amb un increment del 15,3%. En la relació de les 19 ciutats de la província de Barcelona amb més de 50.000 habitants (segons dades de l'INE a 1 de gener de 2003), Mataró ocuparia la tretzena posició en el nivell de preus per metre quadrat de l'habitatge nou.

GRÀFIC 43. Preu del m² de venda d'habitatges nous en alguns municipis de Catalunya. 2001 - 2003

GRÀFIC 44. Preu del m² de venda d'habitatges nous i el seu increment en el darrer any en els municipis demés de 50.000 habitants de la província. Desembre 2002 - desembre 2003.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de Sociedad de Tasación S. A.

Activitat i estructura empresarial

Activitat i estructura empresarial a Mataró i al Maresme
Terciarització de l'economia de Mataró i del Maresme
Llicències d'activitats

L'activitat econòmica continua sense presentar símptomes clars de recuperació. El nombre d'assalariats a la ciutat en el darrer any ha crescut un 0,85%; el nombre d'empreses, un 2,6% i el d'autònoms, un 1,1%.

Fonts utilitzades: Nota de Conjuntura Econòmica, diversos períodes (2003-2004); Perspectiva econòmica de Catalunya, diversos períodes (2003-2004). Caixa de Catalunya, informe sobre la Conjuntura Econòmica, diversos períodes (2003-2004); La Caixa, informe mensual, diversos períodes (2003); BBVA, Situació Catalunya, diversos períodes (2003); ICTNET, El País, La Vanguardia, Cinco Días, Expansión, Avui i El Punt.

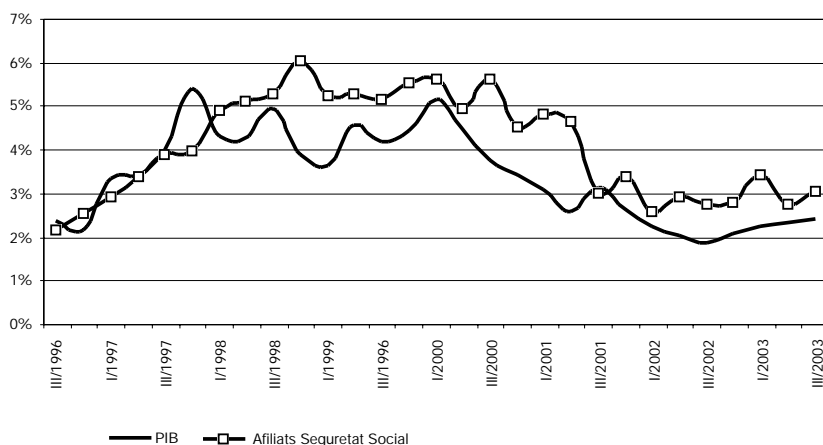
Activitat i estructura empresarial

Espanya

Els afiliats amb alta laboral a la Seguretat Social a l'Estat espanyol continuen en la seva línia ascendent, i el mes de setembre ha finalitzat amb més de 16,6 milions d'afiliats. Si bé la dada del mes de setembre és inferior a la dels mesos de juny i juliol, aquest és un fet estacional que es repeteix cada any. Amb les vacances d'estiu creixen els contractes de temporada, amb el consegüent increment d'afiliats amb altes laborals. Un cop finalitzats aquests contractes, habitualment al mes de setembre, el nombre d'afiliats a la Seguretat Social amb alta laboral torna a reduir-se. Aquesta davallada estacional, però, no trenca amb la tendència a l'alça en el nombre d'afiliats.

En l'anàlisi de la variació interanual del gràfic 45, s'hi observa, d'una banda, una estabilització en el ritme de creixement dels afiliats amb xifres que oscil·len en un rang que va del 2,7% al 3,8%, trencant així amb el descens continuat que es venia produint des de mitjans de 2000. D'altra banda, el gràfic també reflexa l'elevada correlació -del 75%- existent entre la variació del PIB i la variació d'afiliats a la Seguretat Social. En els darrers anys el creixement d'afiliats se situa sistemàticament per sobre del creixement del PIB, fet que implícitament duu cap a una pèrdua de productivitat del treball.

GRÀFIC 45. Variació interanual del PIB i dels treballadors afiliats a la Seguretat Social. Espanya. 1996 - 2003

Pel que fa a l'evolució per sectors, un cop més la indústria és la que en surt més malparada. Dels quaranta-cinc sectors en què es desagrega l'economia, vint-i-dos són sectors industrials. D'aquests, en nou sectors s'ha recollit un creixement negatiu en el darrer any, amb una especial menció a la indústria tèxtil i de la confecció, que en el darrer any ha perdut més d'11.000 afiliats, cosa que termes relatius suposa un davallada del 5,2%. La resta de sectors industrials també aconseguen creixements positius, tot i que són sempre inferiors a la mitjana de creixement espanyola. Dins dels serveis, només les llars que ocupen personal domèstic ha reduït el nombre d'afiliats, mentre que la resta de sectors aconseguen creixements positius. Dels vint sectors que hi ha dins la branca de serveis, onze registren un creixement per sobre la mitjana espanyola, entre els quals paga la pena destacar l'increment del 9,5% en les activitats immobiliàries, el 6,1% en altres activitats empresarials i el 5,6% de l'administració pública. També la construcció aconseguen engreixar considerablement les seves files amb un 4,5%, situant-se prop dels dos milions d'afiliats.

Mataró

Mataró situa el nombre d'assalariats per sobre els 31.000 i les empreses per sobre de les 4.000 La xifra d'assalariats a Mataró se situa per tercer trimestre consecutiu per sobre dels 31.000. El perfil descrit per la sèrie referent a les empreses (centres de cotització a

la Seguretat Social) és molt semblant al dels assalariats, i en els tres primers trimestres de 2003 se situa per sobre de les 4.000 empreses. Si bé Mataró no és una ciutat turística, l'estiu i la posició costanera de la ciutat tenen un impacte en el creixement de l'ocupació, com així ho demostren els valors punta que s'aconsegueixen en el segon trimestre de l'any en treballadors assalariats, autònoms i empreses. Val a dir, però, que aquest impacte és molt menor que a la resta de la comarca, on el turisme d'estiu esdevé un peça fonamental de l'activitat econòmica comarcal.

El creixement d'assalariats continua sense superar l'1%

És en l'anàlisi interanual, principalment dels assalariats, on es mostra l'atonía que en els darrers períodes experimenta la conjuntura econòmica de la ciutat. Així, Mataró continua registrant creixements interanuals baixos.

Ja són set els trimestres consecutius en què el creixement interanual no arriba a l'1% o, fins i tot, ha estat negatiu. Així, en el segon trimestre, el nombre d'assalariats ha crescut un 0,98% i en el tercer, un 0,85%⁴². Aquestes xifres ens indiquen que l'economia de la ciutat continua sense repuntar, si bé els senyals que transmeten els creixements interanuals en el segon i tercer trimestre del nombre d'autònoms -0,9% i 1,1%, respectivament- i d'empreses -1,5% i 2,6%, respectivament- apunten cap a uns primers indicis de recuperació.

TAULA 21. Evolució del nombre d'autònoms, assalariats i empreses a Mataró. 2002-2003

Nombre	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	8.643	8.669	8.702	8.747	8.735
Assalariats	30.834	30.967	31.283	31.886	31.100
Empreses	3.931	3.994	4.038	4.105	4.032
Ass. / Empr.	7,84	7,75	7,75	7,77	7,71
Incr. anual %	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	0,93%	0,93%	0,81%	0,93%	1,06%
Assalariats	0,10%	-0,74%	0,76%	0,98%	0,85%
Empreses	-0,48%	0,48%	0,67%	1,53%	2,57%
Ass. / Empr.	0,58%	-1,21%	-0,61%	-1,21%	-1,66%

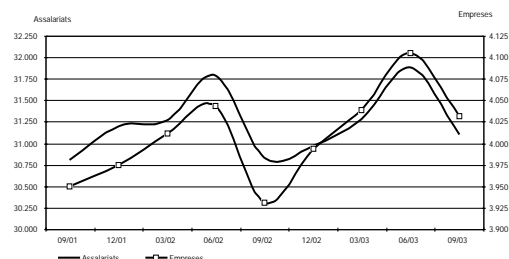
TAULA 22. Evolució del nombre d'autònoms, assalariats i empreses a Catalunya. 2002-2003

Nombre	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	498.241	498.977	503.003	511.092	513.091
Assalariats	2.351.176	2.347.764	2.384.382	2.437.080	2.406.931
Empreses	253.083	254.067	256.059	261.204	257.730
Ass. / Empr.	9,29	9,24	9,31	9,33	9,34
Incr. anual %	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	1,77%	2,74%	2,29%	2,70%	2,98%
Assalariats	2,60%	2,77%	2,76%	2,95%	2,37%
Empreses	1,71%	2,63%	1,63%	1,72%	1,84%
Ass. / Empr.	0,87%	0,13%	1,11%	1,20%	0,53%

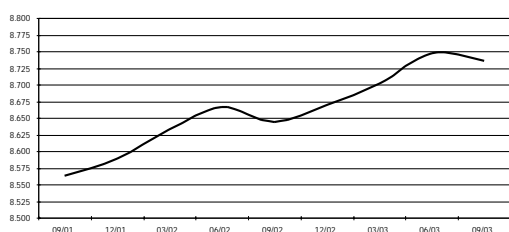
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

El menor creixement d'assalariats que d'empreses a Mataró suposa una davallada en la grandària de les empreses mataronines i se situa en 7,71 treballadors per empresa. Si tenim en compte que en el conjunt de Catalunya el comportament ha estat justament el contrari, major creixement d'assalariats que d'empreses, això suposa un major diferencial entre ambdós àmbits que arriba als 1,63 assalariats de més en les empreses catalanes respecte de les mataronines.

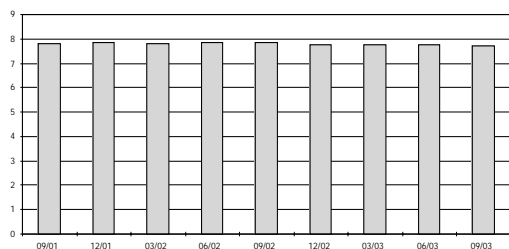
GRÀFIC 46. Empreses i assalariats. Mataró. 2001 - 2003

GRÀFIC 47. Autònoms. Mataró. 2001 - 2003

GRÀFIC 48. Assalariats per empresa. Mataró. 2001 - 2003

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

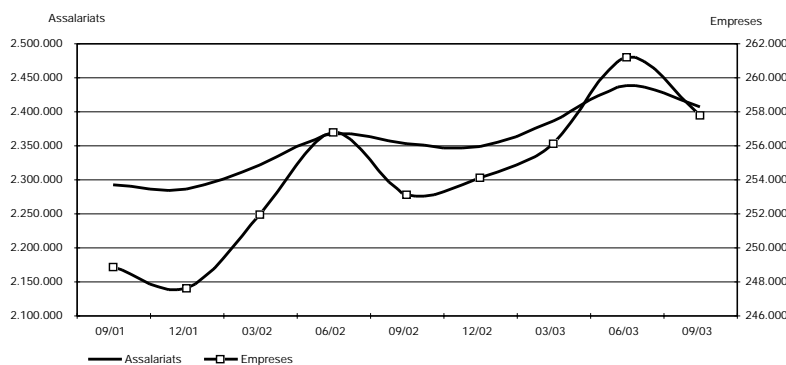
Catalunya supera els 2,4 milions d'assalariats i el mig milió d'autònoms Catalunya ha superat en els dos trimestres analitzats els 2,4 milions d'as-

⁴² En el tercer trimestre de 2003 Mataró ha rebut 220 assalariats per la reassignació d'una empresa del sector 553 de la CCAE-93 (restaurants). Com es tracta d'un fet administratiu, per tal de mantenir homogènies les variacions interanuals d'assalariats hem optat per calcular-les descomptant 220 assalariats al valor original de la sèrie d'assalariats. El mateix va succeir en el primer trimestre de 2003, quan en el sector 602 van reassignar-se 215 assalariats cap a una altra ciutat. En aquest cas, per mantenir homogènia la taxa de variació interanual, es va optar per descomptar 215 assalariats en els períodes precedents al primer trimestre de 2003.

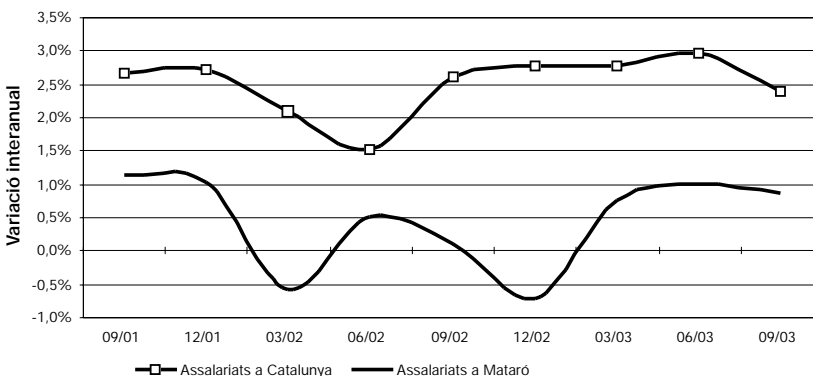
salariats. Concretament, se n'han registrat 2.406.931 en el tercer trimestre. Pel que fa a les empreses, s'arriba a les 257.730 en el tercer trimestre, i pel que fa al nombre de treballadors autònoms, la sèrie se situa clarament per sobre del mig milió.

La comparativa en el creixement d'assalariats de Mataró i Catalunya ens dona una idea sobre la diferent intensitat de creixement i desacceleració econòmica entre Mataró i Catalunya. Com pot observar-se en el gràfic 50, el ritme de creixement de Catalunya és superior al de Mataró, i ja són nou trimestres consecutius en què es produeix aquest fet. Aquest diferencial ens indica que la desacceleració econòmica ha afectat de forma més directa a Mataró.

GRÀFIC 49. Empreses i assalariats. Catalunya. 2001 - 2003

GRÀFIC 50. Evolució de l'increment dels assalariats. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

De setembre de 2002 a 2003, el canvi en l'estructura empresarial a la ciutat ha estat força més marcat que en trimestres precedents. Aquest canvi s'ha centrat en una reducció de la concentració d'assalariats en les empreses de més grandària (més de 100 assalariats), que ha passat d'acumular el 29,3% dels assalariats al 27,4%. Com a contrapartida, les microempreses -amb 10 o

menys assalariats- i, principalment, les empreses de grandària entre 10 i 100 assalariats, han vist com s'incrementava el seu pes dins l'estructura empresarial de la ciutat. Així, les microempreses han augmentat en 0,43 punts percentuals i ja representen el 31,7% dels assalariats, i en les empreses de 10 a 100 assalariats l'increment ha estat d'1,4 punts percentuals, i ja acumulen el 40,8% de treballadors assalariats de Mataró.

L'evolució seguida per l'estructura empresarial catalana, entre els mesos de setembre de 2002 i de 2003, ha estat completament diferent a la de Mataró. Així, en assalariats, les empreses amb més de 100 assalariats han guanyat 0,23 punts percentuals, mentre que les microempreses i les de grandària mitjana han perdut pes. Pel que fa a empreses la distribució s'ha mantingut estable en les tres grans agrupacions. Taula 23.

El Maresme

Els assalariats al Maresme creixen per sobre el 2%

La dinàmica seguida pel nombre d'assalariats al Maresme és molt similar a la del conjunt de Catalunya, ja que en ambdós àmbits registren el seu màxim nombre d'assalariats i d'empreses en el segon trimestre de l'any, coincidint amb l'inici de la temporada d'estiu. En el tercer trimestre, ambdues sèries, assalariats i empreses, decauen, fet que indica l'acabament de la temporada i, per tant, la finalització de molts contractes de durada curta destinats a cobrir l'oferta d'estiu. Així, doncs, el comportament d'ambdues sèries és estacional, però la seva tendència és clarament a l'alça, com així ho indiquen els

**TAULA 23. Estructura empresarial (mínim 1 assalariat) de Mataró.
3r trim. 2002 - 3r trim. 2003**

09/2002	Total	D'1 a 5	6 a 10	11 a 25	26 a 50	51 a 100	101 a 250	251 a 500	>500
Assalariats	30.834	6.098	3.553	5.460	4.019	2.683	3.059	953	5.009
Perc. / total	100%	19,78%	11,52%	17,71%	13,03%	8,70%	9,92%	3,09%	16,25%
Empreses	3.931	2.936	470	340	116	41	19	3	6
Perc. / total	100%	74,69%	11,96%	8,65%	2,95%	1,04%	0,48%	0,08%	0,15%
09/2003	Total	D'1 a 5	6 a 10	11 a 25	26 a 50	51 a 100	101 a 250	251 a 500	>500
Assalariats	31.100	6.270	3.599	5.575	4.087	3.036	2.847	696	4.990
Perc. / total	100%	20,16%	11,57%	17,93%	13,14%	9,76%	9,15%	2,24%	16,05%
Empreses	4.032	3.016	479	350	117	45	17	2	6
Perc. / total	100%	74,80%	11,88%	8,68%	2,90%	1,12%	0,42%	0,05%	0,15%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

més de 87.000 i 85.000 assalariats registrats en el segon i tercer trimestre de l'any, respectivament.

Els treballadors per compte propi mostren un comportament molt menys estacional. A finals del tercer trimestre de 2003, superen els 33.000, i assoleixen el valor més alt de tota la sèrie al Maresme.

**TAULA 24. Evolució del nombre d'autònoms, assalariats i empreses al Maresme.
2002-2003**

Nombre	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	31.817	31.806	32.073	32.824	33.002
Assalariats	83.493	80.390	81.961	87.601	85.313
Empreses	12.303	12.197	12.251	12.814	12.625
Ass. / Empr.	6,79	6,59	6,69	6,84	6,76
Incr. anual %	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	3,05%	3,75%	3,08%	3,39%	3,72%
Assalariats	3,06%	3,42%	1,30%	2,27%	2,18%
Empreses	1,74%	2,99%	1,63%	2,17%	2,62%
Ass. / Empr.	1,30%	0,41%	-0,59%	-0,16%	-0,43%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

La variació interanual d'assalariats ens aporta una visió aproximada de l'evolució de l'activitat econòmica a la comarca. Així, al llarg dels tres primers trimestres de 2003, la variació interanual d'assalariats presenta valors positius, tot i que per sota dels registrats l'any anterior. Així, en el segon trimestre, l'increment d'assalariats ha estat del 2,3%⁴³, 5 dècimes per sota del registrat en el mateix trimestre de l'any 2002. En el tercer trimestre, el creixement ha estat del 2,2%, 9 dècimes menys que un any abans. Aquests creixements, si bé superen àmpliament els registrats a Mataró, se situen per sota dels de Catalunya.

En les empreses, la variació interanual també presenta un perfil ascendent al llarg del 2003, però a diferència dels assalariats, els creixements registrats en els tres trimestres de 2003 són superiors als de

2002. Així, el nombre d'empreses s'ha incrementat un 2,2% en el segon trimestre i un 2,6% en el tercer.

En els treballadors per compte propi també es manté la tendència a l'alça en la variació interanual, i a més ho fa a un ritme elevat -per sobre del 3%-, el 3,4% a mitjans de 2003 i el 3,7% en el tercer trimestre, valors per sobre dels de Mataró i Catalunya. GRÀFICS 51, 52 i 53.

L'estructura empresarial del Maresme ha seguit la mateixa dinàmica que a Mataró. La quota d'assalariats a les empreses amb més de 100 assalariats s'ha reduït en 0,5 punts percentuals i ocupen al 19,7% dels assalariats de la comarca. Han estat les micro-empreses i les de grandària mitjana les que han guanyat pes percentual en assalariats. Pel que fa a l'estructura empresarial amb empreses, el 87,4% tenen 10 o menys assalariats, percentatge lleugerament inferior al de l'any passat. Taula 25.

Evolució sectorial a Mataró

El subsector manufacturer perd força El principal subsector de Mataró, la indústria manufacturera, continua perdent pes específic en l'economia local, i en els darrers dotze mesos ha passat de representar el 29,7% d'assalariats al 28,5%. El segon subsector de la ciutat -comerç i reparacions- ha recuperat en el darrer any part del pes perdut entre els mesos de setembre de 2001 i de 2002. Així, el 18,9% dels assalariats de la ciutat estaven treballant en aquest subsector al mes de setembre de 2003,

⁴³ A l'igual que hem fet amb Mataró, per al càlcul de la variació interanual d'assalariats al Maresme, també hem descomptat 220 assalariats en el nombre d'assalariats del tercer trimestre de 2003. Aquest descompte ve motivat per l'aparició sobtada de 220 assalariats en el sector 553 (restaurants), a causa de la reassignació de caire administratiu d'assalariats per part d'una empresa, sense que aquesta s'hagi produït físicament.

TAULA 25. Estructura empresarial (mínim 1 assalariat) al Maresme. 3r trim. 2002 - 3r trim. 2003

09/2002	Total	D'1 a 5	6 a 10	11 a 25	26 a 50	51 a 100	101 a 250	251 a 500	>500
Assalariats	83.493	18.666	10.980	15.906	12.864	8.184	7.147	3.090	6.656
Perc. / total	100%	22,36%	13,15%	19,05%	15,41%	9,80%	8,56%	3,70%	7,97%
Empreses	12.303	9.314	1.445	984	371	125	47	9	8
Perc. / total	100%	75,71%	11,75%	8,00%	3,02%	1,02%	0,38%	0,07%	0,07%
09/2003	Total	D'1 a 5	6 a 10	11 a 25	26 a 50	51 a 100	101 a 250	251 a 500	>500
Assalariats	85.313	19.128	11.208	16.551	13.216	8.403	7.000	2.533	7.274
Perc. / total	100%	22,42%	13,14%	19,40%	15,49%	9,85%	8,21%	2,97%	8,53%
Empreses	12.625	9.555	1.481	1.024	379	124	46	7	9
Perc. / total	100%	75,68%	11,73%	8,11%	3,00%	0,98%	0,36%	0,06%	0,07%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

un punt percentual més que al mes de setembre de 2002. Un altre sector que ha vist incrementar la seva representativitat a la ciutat ha estat la construcció, que ha passat del 7,8% d'assalariats al mes de setembre de 2002 al 8,1% al mes de setembre de 2003. El subsector de les activitats immobiliàries i serveis a les empreses ha estat, darrere del subsector manufacturer, el que ha perdut més pes específic -0,8 punts percentuals- i representen el 8,9% dels assalariats de Mataró. **TAULA 26.**

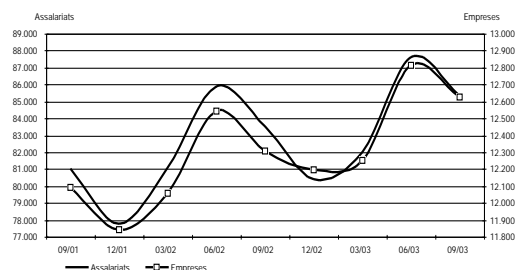
En els treballadors per compte propi, els dos subsectors més importants són, a l'igual que amb els assalariats, la indústria manufacturera (24,1%) i el comerç i reparacions (28,5%). Ambdós subsectors han vist com en el darrer any es reduïa el seu pes percentual en 0,86 punts en la indústria manufacturera i en 0,44 punts en el comerç i reparacions. El subsector amb l'evolució més favorable ha estat la construcció, que ha guanyat prop d'un punt percentual en el darrer any i el 15,8% dels autònoms treballen en aquest subsector. **TAULES 27 i 28.**

TAULA 26. Nombre d'empreses i assalariats segons subsectors. Mataró. 2001 - 3r trim. 2003

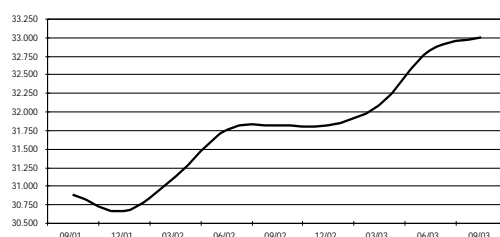
Sector	setembre-2002		desembre-2002		març-2003		juny-2003		setembre-2003						
	Ass.	Empr.	A/E	Ass.	Empr.	A/E	Ass.	Empr.	A/E	Ass.	Empr.				
Agricultura i pesca	103	3	34,33	134	4	33,50	134	4	33,50	141	4	35,25			
Ind. extrac., energia i aigua	123	8	15,38	123	8	15,38	123	8	15,38	123	9	13,67			
Ind. manuf.	9.157	1.082	8,46	9.145	1.071	8,54	9.333	1.094	8,53	9.325	1.115	8,36	8.849	1.093	8,10
Construcció	2.419	505	4,79	2.381	521	4,57	2.549	519	4,91	2.664	533	5,00	2.518	525	4,80
Comerç i reparacions	5.511	1.065	5,17	5.781	1.083	5,34	5.863	1.084	5,41	5.946	1.094	5,44	5.875	1.060	5,54
Hoteleria	969	244	3,97	954	246	3,88	966	247	3,91	993	261	3,80	1.148	258	4,45
Transp. i comunic.	614	96	6,40	641	102	6,28	650	104	6,25	668	103	6,49	670	103	6,50
Mediació financera	948	33	28,73	917	32	28,66	942	32	29,44	1.012	31	32,65	994	33	30,12
Activ. immob. i serv. empres.	3.001	431	6,96	2.456	435	5,65	2.595	446	5,82	2.864	448	6,39	2.782	440	6,32
Serv. personals i altres	2.217	269	8,24	2.301	286	8,05	2.306	289	7,98	2.460	293	8,40	2.337	296	7,90
Educació	1.484	77	19,27	1.616	83	19,47	1.628	85	19,15	1.459	85	17,16	1.489	82	18,16
Activ. sanit. i serv. socials	4.072	117	34,80	4.302	122	35,26	4.194	126	33,29	4.222	128	32,98	4.171	128	32,59
No consta	1	1	1,00	1	1	1,00	0	0	0,00	0	0	0,00	3	1	0,00
Total Mataró	30.619	3.931	7,79	30.752	3.994	7,70	31.283	4.038	7,75	31.886	4.105	7,77	31.100	4.032	7,71

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

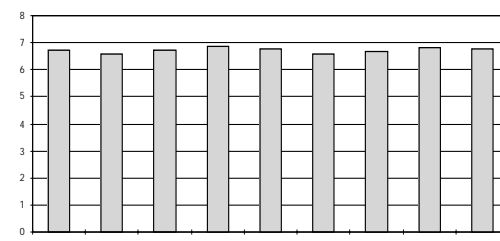
GRÀFIC 51. Empreses i assalariats. Maresme. 2001 - 2003

GRÀFIC 52. Autònoms. Maresme. 2001 - 2003

GRÀFIC 53. Assalariats per empresa. Maresme. 2001 - 2003

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

La comparació interanual dels assalariats en els diferents subsectors econòmics ens permet analitzar la seva incidència en la situació econòmica de la ciutat. Així, malgrat l'espectacular creixement que es registra en l'agricultura i pesca, el seu escàs pes en l'estructura econòmica de Mataró fa que tingui una mínima incidència. Pel que fa als subsectors relacionats amb els serveis, en el tercer trimestre de 2003, s'hi registra en tots un creixement positiu, tret de les activitats immobiliàries i serveis a les empreses i de l'hostale-

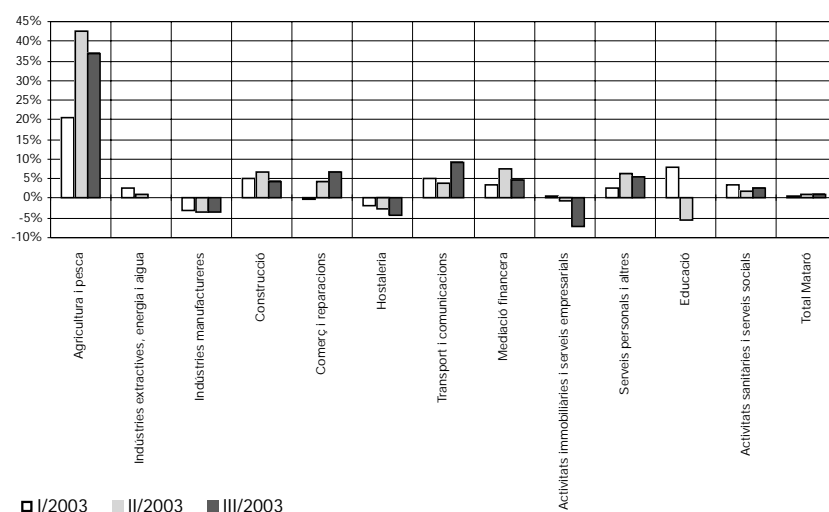
TAULA 27. Nombre d'autònoms segons subsectors. Mataró. 2002 - 3r trim. 2003

Sector	setembre-2002		desembre-2002		març-2003		juny-2003		setembre-2003	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Agricultura i pesca	69	0,80%	71	0,82%	71	0,82%	72	0,82%	75	0,86%
Ind extrac., energia i aigua	2	0,02%	2	0,02%	2	0,02%	2	0,02%	2	0,02%
Ind. manuf.	2.157	24,96%	2.128	24,55%	2.124	24,41%	2.120	24,24%	2.105	24,10%
Construcció	1.281	14,82%	1.332	15,37%	1.360	15,63%	1.372	15,69%	1.377	15,76%
Comerç i reparacions	2.501	28,94%	2.496	28,79%	2.479	28,49%	2.492	28,49%	2.489	28,49%
Hosteleria	686	7,94%	668	7,71%	665	7,64%	672	7,68%	674	7,72%
Transp. i comunic.	550	6,36%	550	6,34%	549	6,31%	554	6,33%	548	6,27%
Mediació financera	93	1,08%	93	1,07%	95	1,09%	94	1,07%	91	1,04%
Activ. immob. i serv. empres.	585	6,77%	600	6,92%	614	7,06%	622	7,11%	641	7,34%
Serv. personals i altres	501	5,80%	505	5,83%	519	5,96%	520	5,94%	509	5,83%
Educació	95	1,10%	100	1,15%	100	1,15%	101	1,15%	94	1,08%
Activ. sanit. i serv. socials	107	1,24%	108	1,25%	109	1,25%	111	1,27%	115	1,32%
No consta	16	0,19%	16	0,18%	15	0,17%	15	0,17%	15	0,17%
Total Mataró	8.643	100%	8.669	100%	8.702	100%	8.747	100%	8.735	100%

TAULA 28. Evolució del pes dels assalariats i de les empreses segons subsectors. Mataró. 2002 - 3r trim. 2003

Sector	setembre-2002		desembre-2002		març-2003		juny-2003		setembre-2003	
	Ass.	Empr.	Ass.	Empr.	Ass.	Empr.	Ass.	Empr.	Ass.	Empr.
Agricultura i pesca	0,34%	0,08%	0,44%	0,10%	0,43%	0,10%	0,47%	0,12%	0,45%	0,10%
Ind extrac., energia i aigua	0,40%	0,20%	0,40%	0,20%	0,39%	0,20%	0,38%	0,22%	0,40%	0,22%
Ind. manuf.	29,91%	27,52%	29,74%	26,82%	29,83%	27,09%	29,24%	27,16%	28,45%	27,11%
Construcció	7,90%	12,85%	7,74%	13,04%	8,15%	12,85%	8,35%	12,98%	8,10%	13,02%
Comerç i reparacions	18,00%	27,09%	18,80%	27,12%	18,74%	26,84%	18,65%	26,65%	18,89%	26,29%
Hosteleria	3,16%	6,21%	3,10%	6,16%	3,09%	6,12%	3,11%	6,36%	3,69%	6,40%
Transp. i comunic.	2,01%	2,44%	2,08%	2,55%	2,08%	2,58%	2,09%	2,51%	2,15%	2,55%
Mediació financera	3,10%	0,84%	2,98%	0,80%	3,01%	0,79%	3,17%	0,76%	3,20%	0,82%
Activ. immob. i serv. empres.	9,80%	10,96%	7,99%	10,89%	8,30%	11,05%	8,98%	10,91%	8,95%	10,91%
Serv. personals i altres	7,24%	6,84%	7,48%	7,16%	7,37%	7,16%	7,71%	7,14%	7,51%	7,34%
Educació	4,85%	1,96%	5,25%	2,08%	5,20%	2,11%	4,58%	2,07%	4,79%	2,03%
Activ. sanit. i serv. socials	13,30%	2,98%	13,99%	3,05%	13,41%	3,12%	13,24%	3,12%	13,41%	3,17%
No consta	0,00%	0,03%	0,00%	0,03%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,02%
Total Mataró	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

GRÀFIC 54. Increment del nombre de treballadors assalariats respecte del mateix trimestre de l'any anterior. Mataró (paràgrafs CCAE 93). 2003

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

ria, que en el darrer any han perdut un 7,3% i un 4,2% dels assalariats, respectivament. Val a dir, però, que bona part dels subsectors de serveis comencen a accelerar el seu ritme de creixement, com ara és el cas del comerç i reparacions (6,6%) o dels transports i comunicacions (9,1%). La construcció, després d'un 2002 en què en els quatre trimestres va registrar descensos, sembla haver-se reactivat al 2003, ja que en els tres trimestres analitzats ha recollit creixements positius, si bé amb una desacceleració en el tercer trimestre de l'any. Els subsectors industrials són els que presenten més dificultats en la reactivació econòmica, principalment la indústria manufacturera, que ha reduït el gruix de treballadors assalariats en un 3,4%. **GRÀFIC 54.**

La descomposició del creixement d'assalariats a Mataró per subsectors i la seva comparació amb els mateixos subsectors per a la província de Barcelona ens pot ajudar a analitzar la causa del baix creixement d'assalariats a Mataró (0,9%) respecte de la província (2,4%). Pel que fa a la indústria, Mataró té un comportament més desfavorable que la província: el principal sector, la indústria manufacturera, ha perdut un 3,4% d'assalariats a Mataró, mentre que a la província la pèrdua ha estat del 2,1. Dins del sector serveis, a Mataró hi ha dos subsectors que han registrat una pèrdua d'assalariats en el darrer any, mentre que a la província de Barcelona tots els subsectors han registrat creixements positius. A Mataró, l'hosteleria -amb un 4,2% menys- i el subsector d'activitats immobiliàries i serveis empresarials -amb un 7,3%

menys- han estat els subsectors que han compartit la pèrdua d'assalariats. TAULA 29.

En l'anàlisi dels sectors a dos dígit de la CCAE-93, hi destaquen en termes absoluts les activitats comercials -tant a l'engròs com al detall-, amb 191 i 139 d'assalariats més que ara fa un any. En termes relatius, el guany d'assalariats més important s'ha produït en el sector de les activitats associatives, amb un increment que frega el 14%. Pel que fa als sectors amb una major pèrdua d'assalariats, hi destaquen el sector d'altres activitats empresarials -amb 250 assalariats menys-, i la indústria tèxtil i de la confecció -amb 191 assalariats menys-. En termes relatius, la pèrdua més acusada ha estat la de la indústria química, amb una pèrdua del 17,5%. TAULA 30.

Evolució sectorial al Maresme

El 36% dels treballadors assalariats del Maresme treballen a Mataró. Aquest important pes de Mataró dins l'economia comarcal suposa que els principals subsectors del Maresme coincideixen amb els de Mataró. Així, la indústria manufacturera, a l'igual

que a Mataró, ha perdut pes en l'estructura d'assalariats de la comarca. En el tercer trimestre de 2003, aquest subsector representava el 26,8% dels assalariats, 1,4 punts percentuals menys que un any abans. Per contra, el subsector de comerç i reparacions ha guanyat 0,4 punts percentuals i ja té el 18,1% d'assalariats de la comarca. El diferencial entre l'estructura econòmica de la comarca i la seva capital s'observa en la construcció i l'hoteleria, subsectors que al Maresme tenen un pes més rellevant que no pas a Mataró, atesa la importància del turisme i la construcció de segones residències en l'economia comarcal. Així, l'11,3% dels assalariats a la comarca treballen en la construcció, mentre que a Mataró ho fan el 8,1%. En el subsector de l'hostaleria, al Maresme hi treballen el 9,9% dels assalariats, mentre que a Mataró la taxa no arriba al 3,7%. En la sèrie de treballadors autònoms, els dos principals subsectors -manufacturer i comerç i reparacions- han perdut 0,3 i 0,8 punts percentuals en la seva representativitat, respectivament. L'altre subsector amb pes específic dins la sèrie de treballadors per compte propi és el de la construcció, que al mes de setembre de 2003 ocupa el 15,5% dels autònoms del Maresme, 0,6 punts més que un any abans. TAULES 31 i 32.

TAULA 29. Variació en l'afiliació al règim general de la Seguretat Social per paràgrafs. Mataró i província de Barcelona. 3r trim. 2002 - 3r trim. 2003

	Variació global d'afiliats	Taxa de variació a Mataró	Taxa de variació a la província de Barcelona
Agricultura i pesca	38	36,89%	4,02%
Ind. extractiva, energia i aigua	0	0,00%	0,42%
Indústria manufacturera	-308	-3,36%	-2,12%
Construcció	99	4,09%	3,56%
Comerç i reparacions	364	6,60%	4,26%
Hoteleria	-41	-4,23%	2,96%
Transport i comunicacions	56	9,12%	2,08%
Mediació financera	46	4,85%	0,55%
Activitats immobiliàries i serveis empresarials	-219	-7,30%	4,32%
Serveis personals i altres	120	5,41%	5,44%
Educació	5	0,34%	0,46%
Activitats sanitàries i serveis socials	99	2,43%	6,07%
Total	259	0,85%	2,37%

TAULA 30. Relació de subsectors amb major guany i pèrdua de treballadors assalariats. Mataró. 2002 - 2003

Sectors amb major guany	CCAE	setembre-2002	setembre-2003	Incr.%	Var.
Activitats associatives	91	417	475	13,91%	58
Comerç a l'engròs	51	1.979	2.170	9,65%	191
Comerç al detall	52	2.742	2.881	5,07%	139
Construcció	45	2.419	2.518	4,09%	99
Activitats sanitàries i veterinàries	85	4.072	4.171	2,43%	99
Sectors amb major pèrdua	CCAE	setembre-2002	setembre-2003	Incr.%	Var.
Indústria química	24	651	537	-17,51%	-114
Altres activitats empresarials	74	2.545	2.295	-9,82%	-250
Activitats recreatives, culturals i esportives	92	336	306	-8,93%	-30
Hostaleria	55	969	928	-4,23%	-41
Indústria tèxtil i de la confecció	17 i 18	6.066	5.875	-3,15%	-191

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

Les manufactures porten dos anys consecutius amb pèrdua d'assalariats En l'anàlisi de la variació interanual, s'hi registren evolucions negatives en quatre dels tretze subsectors analitzats. El descens més rellevant s'ha produït en la indústria manufacturera, que ha registrat un 2,7% menys d'assalariats que un any abans. En el sub-

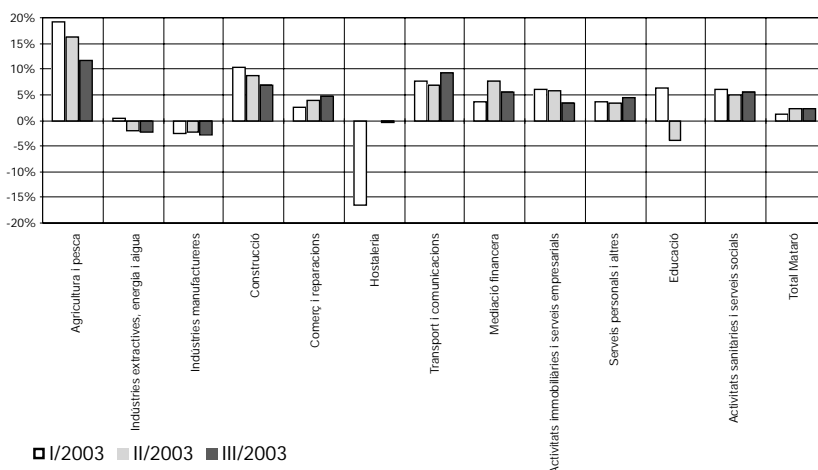
TAULA 31. Nombre d'empreses i assalariats segons subsectors. Maresme. 2002 - 3r trim. 2003

Sector	setembre-2002			desembre-2002			març-2003			juny-2003			setembre-2003		
	Ass.	Empr.	A/E	Ass.	Empr.	A/E	Ass.	Empr.	A/E	Ass.	Empr.	A/E	Ass.	Empr.	A/E
Agricultura i pesca	267	55	4,85	300	56	5,36	310	53	5,85	313	55	5,69	298	52	5,73
Ind extrac., energia i aigua	210	24	8,75	209	23	9,09	209	23	9,09	203	25	8,12	205	25	8,20
Ind. manuf.	23.465	2.399	9,78	23.200	2.377	9,76	23.567	2.391	9,86	23.736	2.422	9,80	22.823	2.376	9,61
Construcció	8.967	1.846	4,86	8.979	1.871	4,80	9.809	1.890	5,19	9.967	1.937	5,15	9.583	1.886	5,08
Comerç i reparacions	14.750	3.281	4,50	14.914	3.243	4,60	14.759	3.212	4,59	15.593	3.394	4,59	15.429	3.329	4,63
Hosteleria	8.430	1.194	7,06	5.178	1.030	5,03	5.525	1.047	5,28	9.154	1.271	7,20	8.626	1.236	6,98
Transp. i comunic.	1.882	381	4,94	1.791	388	4,62	1.878	392	4,79	2.066	407	5,08	2.056	405	5,08
Mediació financera	1.042	84	12,40	1.003	82	12,23	1.033	84	12,30	1.110	85	13,06	1.099	90	12,21
Activ. immob. i serv. empres.	6.065	1.274	4,76	5.586	1.303	4,29	5.877	1.330	4,42	6.381	1.372	4,65	6.270	1.377	4,55
Serv. personals i altres	7.528	1.192	6,32	7.649	1.218	6,28	7.616	1.212	6,28	7.979	1.234	6,47	7.853	1.246	6,30
Educació	3.417	247	13,83	3.807	270	14,10	3.842	279	13,77	3.367	268	12,56	3.415	259	13,19
Activ. sanit. i serv. socials	7.249	321	22,58	7.552	331	22,82	7.529	334	22,54	7.724	340	22,72	7.645	339	22,55
No consta	6	5	1,20	7	5	1,40	7	4	1,75	8	4	2,00	11	5	2,20
Total Maresme	83.278	12.303	6,77	80.175	12.197	6,57	81.961	12.251	6,69	87.601	12.814	6,84	85.313	12.625	6,76

TAULA 32. Nombre d'autònoms segons subsectors. Maresme. 2002 - 3r trim. 2003

Sector	setembre-2002		desembre-2002		març-2003		juny-2003		setembre-2003	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Agricultura i pesca	486	1,53%	491	1,54%	499	1,56%	510	1,55%	509	1,54%
Ind extrac., energia i aigua	15	0,05%	15	0,05%	14	0,04%	13	0,04%	13	0,04%
Ind. manuf.	5.194	16,32%	5.166	16,24%	5.146	16,04%	5.144	15,67%	5.115	15,50%
Construcció	4.742	14,90%	4.856	15,27%	4.965	15,48%	5.071	15,45%	5.118	15,51%
Comerç i reparacions	9.996	31,42%	9.940	31,25%	9.959	31,05%	10.205	31,09%	10.260	31,09%
Hosteleria	2.888	9,08%	2.693	8,47%	2.689	8,38%	2.875	8,76%	2.902	8,79%
Transp. i comunic.	1.929	6,06%	1.932	6,07%	1.929	6,01%	1.965	5,99%	1.971	5,97%
Mediació financera	412	1,29%	420	1,32%	426	1,33%	427	1,30%	431	1,31%
Activ. immob. i serv. empres.	2.901	9,12%	2.971	9,34%	3.091	9,64%	3.218	9,80%	3.289	9,97%
Serv. personals i altres	2.250	7,07%	2.262	7,11%	2.275	7,09%	2.298	7,00%	2.282	6,91%
Educació	404	1,27%	434	1,36%	441	1,37%	447	1,36%	454	1,38%
Activ. sanit. i serv. socials	551	1,73%	575	1,81%	591	1,84%	603	1,84%	611	1,85%
No consta	49	0,15%	51	0,16%	48	0,15%	48	0,15%	47	0,14%
Total Maresme	31.817	100%	31.806	100%	32.073	100%	32.824	100%	33.002	100%

GRÀFIC 55. Increment del nombre de treballadors assalariats respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Maresme (paràgraf CCAE93). 2003

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

sector de l'hosteleria, la pèrdua del 0,3% d'assalariats, malgrat ésser una xifra minsa, ens indica que possiblement la temporada turística del 2003 no ha estat tan bona com la de l'any anterior.

De fet, les dades de turistes a la Costa del Maresme entre els mesos de gener i agost de 2003 ha estat de 723.000, un 4,1% menys que en el mateix període de l'any anterior. De la banda dels creixements positius, cal destacar-ne el de la construcció, que en el mes de setembre ha crescut en un 6,9%, i ja té més de 9.500 treballadors. Un altre creixement important ha estat el registrat en el subsector de comerç i reparacions, amb un 4,6% més d'assalariats i ja en té pràcticament 15.500 treballadors. Altres subsectors amb creixements importants són el del transports i comunicacions -amb un 9,3%- i el de la mediació financera -amb un 5,5%-; val a dir, però, que ambdós sectors junts no representen ni el 4% de tots els assalariats del Maresme. **GRÀFIC 55.**

En l'anàlisi dels sectors a dos dígitos de la CCAE-93, entre els de major guany de treballadors assalariats, hi destaca la construcció, amb 616 assalariats més que fa un any, seguit per les activitats sanitàries i veterinàries, amb 396 assalariats més. En termes relatius, l'increment més important es produeix a la construcció, amb un 6,9% més d'assalariats, i el segon lloc en aquest cas és per al comerç a l'engròs, amb un 6,6% més d'assalariats. Pel que fa als sectors amb major pèrdua d'assalariats, hi destaca la indústria tèxtil i de la confecció, que en el darrer any ha perdut 507 assalariats, en segon lloc hi ha la indústria química, amb 85 assalariats menys. En termes relatius, el descens més important s'ha produït en el sector dedicat a la fabricació de maquinària, amb una pèrdua del 6,2% d'assalariats. **TAULA 33.**

TAULA 33. Relació de subsectors amb major guany i pèrdua de treballadors assalariats. Maresme. 2002 - 2003

Sectors amb major guany	CCAE	setembre-2002	setembre-2003	Incr.%	Var.
Construcció	45	8.967	9.583	6,87%	616
Comerç a l'engròs	51	5.400	5.756	6,59%	356
Activitats sanitàries i veterinàries	85	7.249	7.645	5,46%	396
Administració pública	75	3.697	3.896	5,38%	199
Comerç al detall	52	7.374	7.628	3,44%	254
Sectors amb major pèrdua	CCAE	setembre-2002	setembre-2003	Incr.%	Var.
Fabricació maquinària	31	646	606	-6,19%	-40
Indústria química	24	1.751	1.666	-4,85%	-85
Indústria tèxtil i de la confecció	17 i 18	12.613	12.106	-4,02%	-507
Indústria alimentària	15	1.257	1.211	-3,66%	-46
Activitats recreatives, culturals i esportives	92	1.334	1.300	-2,55%	-34

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

Anàlisi Shift-Share (Mataró respecte de la província de Barcelona)

La descomposició per factors del creixement d'assalariats a la ciutat comparat amb el creixement d'un àmbit superior ens permet analitzar les causes d'aquest creixement. Els tres factors en què es pot destriar el creixement són, en primer lloc, la Dinàmica Global (DG), que analitza quina part del creixement de Mataró és conseqüència del creixement que es produeix en l'àmbit territorial al qual pertany, la província de Barcelona. El segon component seria el de la Dinàmica Pròpia (DP), que analitza quina part del creixement de Mataró és atribuïble a la diferència de comportament dels sectors de Mataró comparats amb els respectius sectors de la província (alguns autors anomenen aquest efecte el component de competitivitat). Finalment, el darrer component de l'anàlisi shift-share és l'Estructura Productiva (EP), que analitza quina part del creixement de Mataró és conseqüència de l'estructura productiva de Mataró.

En la següent taula, s'hi presenta l'evolució dels tres components de l'anàlisi shift-share en termes interanuals entre el tercer trimestre de 2002 i 2003. Així, la Dinàmica Global ha estat el factor en què s'ha basat el creixement d'assalariats de Mataró, ja que aquest factor superava l'aportació negativa que en el darrer any han generat els altres dos factors: la Dinàmica Pròpia, amb 174 assalariats menys, i l'Estructura Productiva, amb 292 assalariats menys. **TAULA 34.**

re, s'hi observa com la Dinàmica Global ha incrementat en un 87% el seu creixement, passant de 389 assalariats a 727. La Dinàmica Pròpia ha reduït lleugerament la seva aportació negativa. De fet, ha passat de suposar una pèrdua de 183 assalariats en el creixement del tercer trimestre de 2002, passant per una lleugera aportació positiva en el primer trimestre de 2003, a tornar a frenar el creixement amb una contribució negativa de 174 assalariats a finals del tercer trimestre de 2003. El factor que ha suposat una major càrrega negativa en el creixement d'assalariats ha estat el component de l'Estructura Productiva, que ha passat de suposar -177 assalariats a finals del tercer trimestre de 2002 als -292 un any més tard. Així, doncs, el creixement d'assalariats a Mataró es produeix gràcies a l'empenya global de la província, ja que ni l'estructura econòmica de la ciutat ni la pròpia dinàmica seguida pels diferents sectors productius afavoreixen l'augment d'assalariats.

TAULA 34. Anàlisi Shift-Share. Mataró / província de Barcelona. 2002 - 2003

Anàlisi Shift-Share	DG	DP	EP	Total
III/2002	389	-183	-177	30
IV/2002	358	-413	-174	-229
I/2003	511	23	-299	235
II/2003	646	-21	-314	311
III/2003	727	-174	-292	261

DG: Dinàmica Global
DP: Dinàmica Pròpia
EP: Estructura Productiva

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya i la Xarxa d'Observatoris de la Província de Barcelona (Diputació de Barcelona).

Si comparem l'aportació dels tres components en el tercer trimestre de 2003 amb els valors que presentaven un any enre-

Terciarització de l'economia

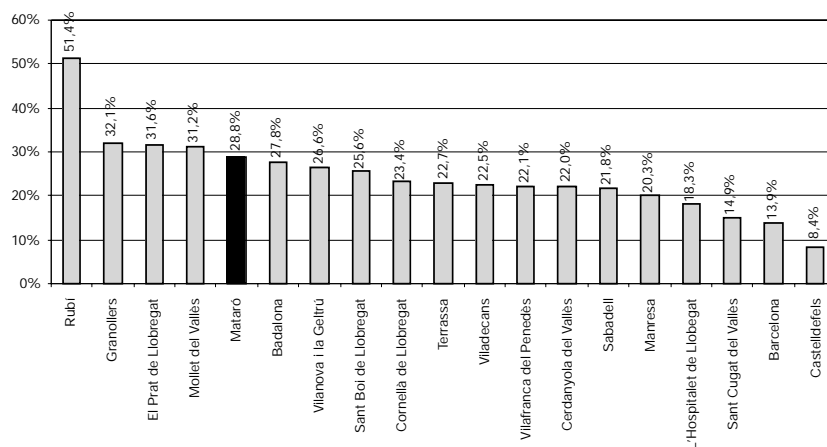
Serveis i construcció guanyen pes en detriment de la indústria Un dels trets característics pel qual històricament l'economia mataronina ha destacat és la seva important indústria tèxtil i del gènere de punt. Juntament amb altres ciutats com Sabadell o Terrassa, Mataró ha esdevingut un important centre industrial a Catalunya i a l'Estat espanyol. Però el desenvolupament econòmic de Catalunya s'ha centrat en el sector serveis, que li proporciona més valor afegit que no pas el sector industrial tradicional, amb les dificultats derivades de la competència dels països en procés de desenvolupament amb costos més baixos. A més a més, el creixement de la construcció i la generació d'importants plusvàlues acompanyaria la pèrdua del pes de la indústria durant els darrers anys. Malgrat aquesta evident terciarització de l'economia, Mataró continua tenint un pes de l'activitat industrial per sobre de la majoria de municipis grans i mitjans de la Regió Metropolitana.

tor serveis, mentre que vuit anys després aquest percentatge se situa en el 62,6%; això suposa que en vuit anys els serveis han augmentat la seva representativitat en 10,3 punts percentuals. D'aquesta manera, Mataró sembla convergir cap als nivells de terciarització del conjunt de Catalunya.

L'evolució dels grans sectors a Mataró en el darrer any també evidencia una pèrdua de pes en els assalariats de la indústria, en benefici de la construcció i dels serveis. Durant el darrer any, aquests dos sectors han crescut 0,3 i 0,9 punts percentuals, respectivament.

A les empreses també s'ha produït el mateix intercanvi de pesos, de la indústria cap a la construcció i els serveis. Pel que fa als autònoms, les pèrdues de 0,9 punts percentuals en la indústria i de 0,1 punts en els serveis han anat a parar al sector de la construcció, que ja acumula el 15,8% dels autònoms de Mataró. TAULA 35.

GRAFIC 56. % assalariats a la indústria en els municipis majors de 50.000 habitants de la província de Barcelona. Setembre 2003

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Xarxa d'Observatoris de la Diputació de Barcelona.

Així doncs, sembla clara la tendència cap a una econòmica cada cop més centrada en els serveis. A Catalunya, al mes de setembre de 1995, el 61,7% dels assalariats treballaven en el sector serveis, mentre que vuit anys més tard representen el 66,4% dels assalariats, un augment de 4,7 punts percentuals. Mataró, que sempre ha destacat per tenir un grau d'especialització industrial per sobre del de Catalunya, en el tercer trimestre de 1995, tenia el 52,3% dels assalariats treballant en el sec-

TAULA 35. Pes relatiu del nombre d'assalariats, d'empreses i d'autònoms segons sectors a Mataró i al Maresme. 2002 - 2003

Mataró	setembre-2002			desembre-2002			març-2003			juny-2003			setembre-2003		
	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.
Sector															
Agricultura	0,8%	0,3%	0,1%	0,8%	0,4%	0,1%	0,8%	0,4%	0,1%	0,8%	0,5%	0,1%	0,9%	0,5%	0,1%
Construcció	14,8%	7,8%	12,8%	15,4%	7,7%	13,0%	15,6%	8,1%	12,9%	15,7%	8,4%	13,0%	15,8%	8,1%	13,0%
Indústria	25,0%	30,1%	27,7%	24,6%	29,9%	27,0%	24,4%	30,2%	27,3%	24,3%	29,6%	27,4%	24,1%	28,8%	27,3%
Serveis	59,2%	61,7%	59,3%	59,1%	61,9%	59,8%	59,0%	61,2%	59,8%	59,1%	61,5%	59,5%	59,1%	62,6%	59,5%
No consta	0,2%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%
Maresme	setembre-2002			desembre-2002			març-2003			juny-2003			setembre-2003		
Sector	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.	Aut.	Ass.	Empr.
Agricultura	1,5%	0,3%	0,4%	1,5%	0,4%	0,5%	1,6%	0,4%	0,4%	1,6%	0,4%	0,4%	1,5%	0,3%	0,4%
Construcció	14,9%	10,7%	15,0%	15,3%	11,2%	15,3%	15,5%	12,0%	15,4%	15,4%	11,4%	15,1%	15,5%	11,2%	14,9%
Indústria	16,4%	28,4%	19,7%	16,3%	29,1%	19,7%	16,1%	29,0%	19,7%	15,7%	27,3%	19,1%	15,5%	27,0%	19,0%
Serveis	67,0%	60,6%	64,8%	66,7%	59,3%	64,5%	66,7%	58,6%	64,4%	67,1%	60,9%	65,3%	67,3%	61,4%	65,6%
No consta	0,2%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

Llicències d'activitats⁴⁴

Lleugera davallada en les sol·licituds de llicències registrades de gener a setembre

Entre els mesos de gener i setembre de 2003 s'han registrat 465 sol·licituds, només 3 menys que durant el mateix període de 2002. Aquest mínim descens s'emmarca dins d'una situació de desaceleració econòmica de la ciutat. Si s'analitzen les dades acumulades en els darrers dotze mesos, la sèrie pateix un

descens més acusat, ja que s'arriba a les 636 sol·licituds, un 5,4% menys que les registrades en el mateix període de l'any anterior.

TAULA 37. Anàlisi de sol·licitud de llicències d'activitats per annexes els tercers trimestres. Mataró. 2002-2003

	3r tr. 2002	3r tr. 2003	Var. interanual
Annex I	0	0	---
Annex II.1	2	2	0,0%
Annex II.2	21	15	-28,6%
Annex III	38	33	-13,2%
Annex IV.1	26	38	46,2%
Annex IV.2	42	32	-23,8%
Total	129	120	-7,0%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció d'Activitats del Departament d'Urbanisme, Obres i Llicències de l'Ajuntament de Mataró.

TAULA 36. Anàlisi de sol·licitud de llicències d'activitat per annexes. Mataró. 2001-2003

	2001		2002		Fins el 3r trim. 2003	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Annex I	0	0,0%	0	0,0%	1	0,2%
Annex II.1	1	0,1%	4	0,6%	4	0,9%
Annex II.2	95	13,7%	71	11,1%	49	10,5%
Annex III	187	26,9%	175	27,4%	148	31,8%
Annex IV.1	165	23,8%	148	23,2%	103	22,2%
Annex IV.2	246	35,4%	241	37,7%	160	34,4%
Total	694		639		465	

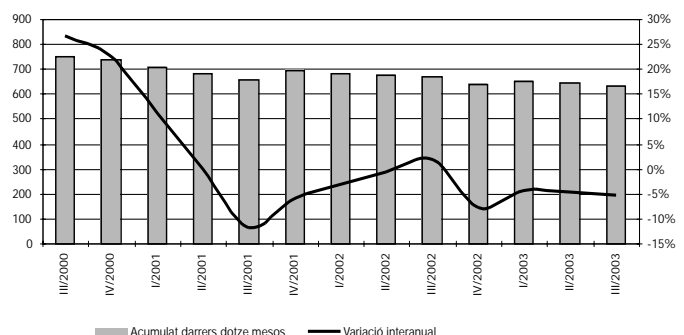
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció d'Activitats del Departament d'Urbanisme, Obres i Llicències de l'Ajuntament de Mataró.

En l'anàlisi de les sol·licituds per annexos del tercer trimestre de 2003, i comparant-ho amb les dades del mateix trimestre del 2002, s'hi observa una davallada en el nombre de sol·licituds del 7%. Aquest descens s'ha centrat en l'annex II, III i IV.2, que han registrat disminucions del 28,6%, 13,2% i 23,8%, respectivament. Només l'annex IV.1 ha vist com s'incrementava el nombre de sol·licituds en el tercer trimestre en un 46,2%, i arribava a les 38 sol·licituds, esdevenint l'annex que ha rebut més peticions de llicències d'activitat.

TAULA 37.

ne 636 en el tercer trimestre. Aquest perfil descendent també s'evidencia en la variació interanual, ja que en el segon i tercer trimestre de 2003 s'ha registrat una reducció del 4,9% i del 5,4%, respectivament. De fet, la variació interanual porta pràcticament dos anys registrant variacions interanuals negatives; només en el tercer trimestre de 2002 s'ha registrat un valor positiu.

GRAFIC 57. Sol·licitud de llicències d'activitat. Mataró. 2000 - 3r trim. 2003

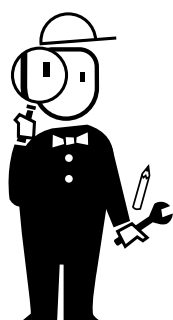

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Secció d'Activitats del Departament d'Urbanisme, Obres i Llicències de l'Ajuntament de Mataró.

Pel que fa a l'acumulat en els darrers dotze mesos, les sol·licituds de llicències d'activitat presenten una tendència descendent. Així, aquesta sèrie ha passat de tenir 652 sol·licituds en el primer trimestre de 2003 a tenir-

⁴⁴ Classificació de les llicències d'activitat:

- Annex I: activitats amb una gran incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.
- Annex II: activitats amb una moderada incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.
- Annex III: activitats amb una baixa incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.
- Annex IV: activitats amb una lleu incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.

Anàlisi sectorial

Indústria tèxtil i de la confecció, construcció, comerç a l'engròs, comerç al detall, hostaleria i sector turístic, educació i recerca i desenvolupament, altres activitats empresarials

Anàlisi dels principals sectors de l'economia de Mataró

En els apartats que apareixen a continuació es fa una anàlisi dels sectors econòmics més representatius de Mataró. Aquesta anàlisi es basa principalment en les dades dels registres de centres de cotització i de treballadors assalariats afiliats al Règim General de la Seguretat Social, a més dels registres de treballadors per compte propi afiliats al Règim Especial d'Autònoms de la Seguretat Social. Per tal de comprendre millor l'evolució de cada sector, s'hi fa una anàlisi més detallada dels set sectors. En alguns sectors, a més, l'anàlisi es complementa amb informació d'àmbits superiors⁴⁵ (Barcelona, Catalunya i Estat espanyol) o d'altres ciutats. Finalment, cal recordar que ja no s'utilitza el nombre d'activitats econòmiques registrades mitjançant l'impost d'activitats econòmiques (IAE), ja que les modificacions que ha sofert l'impost a principis de 2003 en dificulten una anàlisi amb fiabilitat, malgrat l'obligatorietat per llei de donar d'alta (o de baixa) les activitats econòmiques a la ciutat.

Els set sectors analitzats concentren el 58,52% del total d'assa-

lariats, el 70,2% de totes les empreses i el 68,8% del tots els treballadors autònoms registrats a Mataró. En conjunt, els sectors analitzats són els següents:

- ➔ Indústria tèxtil i de la confecció (CCA-93, epígraf 17 i 18)
- ➔ Construcció (CCA-93, epígraf 45)
- ➔ Comerç a l'engròs (CCA-93, epígraf 51)
- ➔ Comerç al detall (CCA-93, epígraf 52)
- ➔ Hostaleria (CCA-93, epígraf 55)
- ➔ Educació i investigació i desenvolupament (CCA-93, epígraf 80 i 73)
- ➔ Altres activitats empresarials (CCA-93, epígraf 74)

TAULA 38. Mataró i els seus principals sectors d'activitat

		Total Mataró setembre 2002	Total Mataró setembre 2003	Diferència	Increment
	Nombre assalariats	30.834	31.100	266	0,86%
	Nombre empreses	3.931	4.032	101	2,57%
	Nombre autònoms	8.643	8.735	92	1,06%
	N. assal. / N. emp.	7,84	7,71	-0,13	-1,66%
Pes dels sectors respecte del total de Mataró					
Indústria tèxtil i de la confecció	Nombre assalariats	19,67%	18,89%	-0,78 pp	-3,98%
	Nombre empreses	19,16%	18,87%	-0,28 pp	-1,47%
	Nombre autònoms	13,68%	13,29%	-0,38 pp	-2,81%
Construcció*	Nombre assalariats	7,85%	8,10%	0,25 pp	3,20%
	Nombre empreses	12,85%	13,02%	0,17 pp	1,36%
	Nombre autònoms	14,82%	15,76%	0,94 pp	6,36%
Comerç a l'engròs	Nombre assalariats	6,42%	6,98%	0,56 pp	8,71%
	Nombre empreses	7,35%	7,24%	-0,11 pp	-1,49%
	Nombre autònoms	5,35%	5,35%	0,00 pp	0,02%
Comerç al detall	Nombre assalariats	8,89%	9,26%	0,37 pp	4,17%
	Nombre empreses	16,51%	16,02%	-0,49 pp	-2,96%
	Nombre autònoms	20,83%	20,46%	-0,37 pp	-1,77%
Hostaleria	Nombre assalariats	3,14%	2,98%	-0,16 pp	-5,05%
	Nombre empreses	6,21%	6,40%	0,19 pp	3,09%
	Nombre autònoms	7,94%	7,72%	-0,22 pp	-2,78%
Educació i investigació	Nombre assalariats	4,95%	4,88%	-0,07 pp	-1,38%
	Nombre empreses	2,04%	2,08%	0,05 pp	2,37%
	Nombre autònoms	1,13%	1,11%	-0,02 pp	-2,06%
Altres activitats empresarials	Nombre assalariats	8,25%	7,38%	-0,87 pp	-10,59%
	Nombre empreses	6,66%	6,57%	-0,09 pp	-1,39%
	Nombre autònoms	4,77%	5,16%	0,40 pp	8,31%

*S'hi inclouen els instal·ladors.

Nota: pp vol dir punts percentuals.

⁴⁵ Evolució de l'IPPI (Índex de producció de productes industrials), evolució de l'ICCU (índex de clima comercial urbà) i informacions extretes d'altres publicacions, com ara els informes mensuals de la Caixa, l'informe sobre la conjuntura econòmica de la Caixa de Catalunya, Barcelona Economia i Perspectiva Econòmica de Catalunya de la COCINB.

Indústria tèxtil (17), i confecció i pelleteria (18)

Situació general del sector

Les esperances de recuperació en el sector tèxtil, formulades a principis de 2003 pel Centre d'Informació Tèxtil i de la Confecció (Cityc), preveien un creixement en la producció de l'1%. Finalment, però, el balanç del 2003 ha desfet aquesta previsió optimista, en registrar-se en el conjunt de l'Estat espanyol una producció valorada en 13.275 milions d'euros, un 4,6% menys que l'any 2002. Amb aquest resultat, ja són tres anys consecutius els que es registra un descens en el valor de la producció. El fet que la confecció es caracteritzi per una major intensitat en la utilització del factor treball, fa que la caiguda de l'activitat tèxtil i de la confecció tingui el seu reflex més immediat en l'evolució negativa de l'ocupació. El 2003 va acabar-se amb 257.500 persones ocupades, 10.700 ocupats menys que el 2002, i 20.400 menys que el 2001. En termes relatius, la davallada de llocs de treball en el sector tèxtil i de la confecció ha estat del 4% respecte de l'any anterior i del 7% respecte de fa dos anys.

A aquest retrocés en l'activitat tèxtil a l'Estat espanyol, al marge de la creixent competència dels països asiàtics, hi han contribuït, d'una banda, l'estancament econòmic de les grans economies europees com ara Alemanya, França o Itàlia -els principals països on exporta Catalunya i Espanya-, fet que ha provocat la reducció del potencial de creixement de les exportacions, que ha tancat l'any 2003 amb un augment del 4,3% i, d'altra banda, les exportacions extracomunitàries, que havien mantingut un bon comportament en anys anteriors i que ara han sofert les conseqüències negatives de l'augment de la cotització de l'euro davant del dòlar.

Pel que fa a les importacions, han crescut un 9%, si bé aquest creixement s'ha centrat en els productes acabats (roba de vestir i roba per a la llar) amb un increment del 17% respecte del 2002. Per contra, la importació de fibres i de manufactures tèxtils (fils i teixits) han retrocedit lleugerament. Aquest increment de les importacions també es vincularia amb l'apreciació de l'euro, que ha afavorit la importació procedent dels països asiàtics -que tenen les seves monedes lligades al dòlar-, que ja representen el 35% del total importat en roba de vestir.

Així mateix, els baixos preus de les importacions de certs productes asiàtics responen a les pràctiques comercials agressives

encaminades a aconseguir una major quota de mercat.

Aquest comportament dels fluxos comercials ha provocat un fort augment del dèficit comercial en el sector, que el 2003 ha superat els 3.000 milions d'euros, un 21,6% més elevat que el dèficit de 2002.

Respecte de la demanda interior, aquesta ha tingut un millor comportament que l'exterior, tot i que no s'ha traduït en una major activitat per les empreses. S'ha de tenir en compte la incidència de les importacions, que com ja s'ha comentat abans, ha ampliat la seva participació en el mercat estatal.

S'ha de destacar que les empreses s'han vist molt afectades per la caiguda dels marges d'explotació davant la debilitat de la demanda i la forta competència existent a tots els nivells, fet que limita la seva capacitat financera i que pot ésser un condicionant per a l'expansió a mig termini.

Les perspectives per al 2004 ens indiquen que el consum intern millorarà a mesura que l'economia espanyola acceleri la seva recuperació. Però aquesta millora no es traslladarà íntegrament a les empreses del sector a causa del continu augment de les importacions. De fet, l'1 de maig de 2004, deu països més s'afegiran als quinze existents a la Unió Europea, amb la qual cosa l'ocupació en el sector tèxtil s'incrementarà un 23% i la producció, només un 5%.

L'entrada d'aquests països, a banda de suposar un augment del mercat potencial, també suposarà l'aparició de mà d'obra amb uns nivells de costos considerablement inferiors a la dels actuals països que conformen la UE.

Una altra data clau serà l'1 de gener de 2005, data en què desapareixeran les actuals quotes d'importació que protegeixen la indústria europea de l'arribada de productes a baix preu.

Per tal d'intentar assegurar la supervivència del sector, la Comissió Europea planteja reforçar la imatge de qualitat i disseny dels productes tèxtils europeus amb la creació d'una etiqueta "Made in Europe". La Comissió també proposa aprofitar els fons del seu sisè programa d'investigació per a desenvolupar nous materials tèxtils i processos de producció.

Mataró

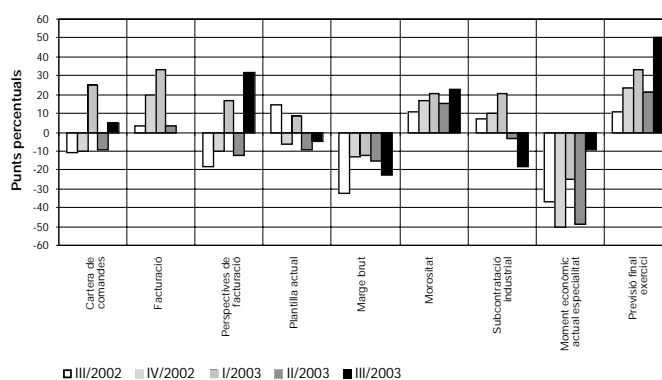
Des del darrer trimestre de 2001, l'Associació d'Empresaris de Gèneres de Punt de Mataró i Comarca (ASEGEMA) realitza trimestralment una enquesta entre els seus associats. Els resultats per al segon i tercer trimestre de 2003 mostren unes expectatives a curt termini més optimistes del que caldria esperar atesa la situació general del sector i l'anunci de tancaments d'algunes empreses de cert pes i tradició del tèxtil a Mataró.

En el gràfic 58, hi podem veure els resultats de les nou preguntes que es formulen als associats d'ASEGEMA. El gràfic presenta la diferència entre el percentatge de respostes positives o favorables respecte del percentatge de respostes negatives o desfavorables.

Dels nou ítems que analitza l'enquesta podem destacar favorablement la cartera de comandes, la facturació i les perspectives de facturació. Val a dir, però, que exceptuant la perspectiva de facturació, els altres dos ítems presenten valors clarament més baixos que els assolits en l'anterior informe. Els indicadors que presenten un situació desfavorable són la plantilla actual, el marge brut, la morositat, la subcontractació industrial i el moment econòmic actual de l'especialitat. En general, aquests ítems han empitjorat la seva situació respecte de l'anterior infor-

me de conjuntura, tret del moment econòmic actual que en el tercer trimestre de 2003 ha aconseguit el millor valor des de l'inici de la sèrie (-9,1 punts). Malgrat haver-hi cinc ítems amb valors negatius o desfavorables, les perspectives per al final de l'exercici de 2003 per a les empreses del sector tèxtil i de la confecció són les més positives des de l'inici de l'enquesta, amb un balanç de 50 punts, segurament per les bones perspectives de facturació en el sector per als propers tres mesos.

GRÀFIC 58. Enquesta conjuntura sector tèxtil. Maresme. 2002 - 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades d'ASEGEMA.

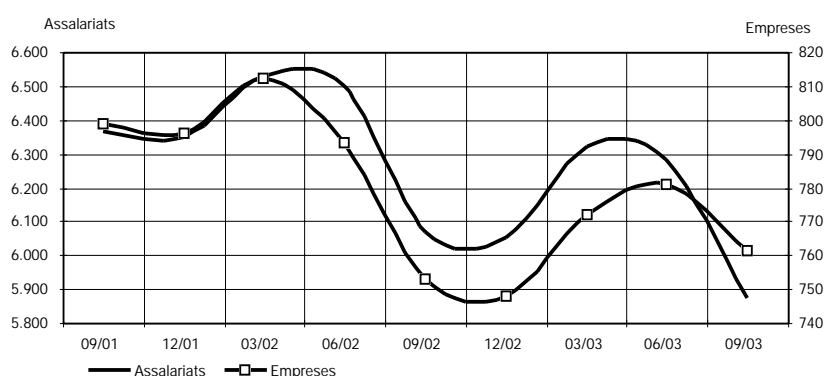
A finals del mes de setembre de 2003 Mataró va registrar un total de 5.875 assalariats. El sector no registrava un nombre tan baix d'assalariats des del mes de març de 1999. També en els autònoms va registrar-se el nombre més baix de treballadors des de l'inici de la sèrie, amb 1.161. Pel que fa a les empreses, en el tercer trimestre se'n van comptabilitzar 761, un dels valors més baixos de la sèrie dels darrers quatre anys. El perfil que presenten les tres sèries és clarament descendent, tal i com pot observar-se en el gràfic 59.

La variació interanual dels assalariats ens dona una visió sobre l'estat en què

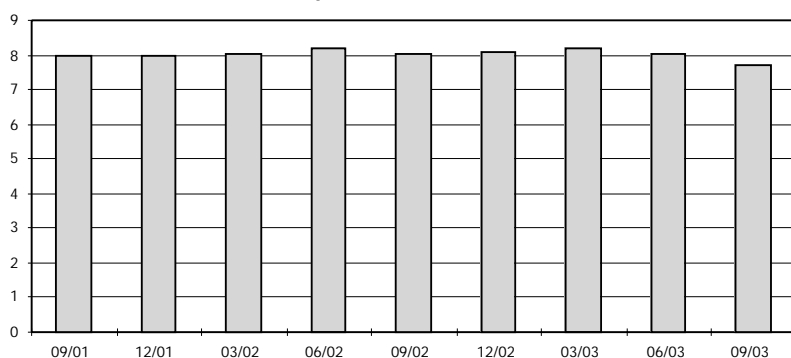
TAULA 39. Indústria tèxtil (17), i confecció i pel·leteria (18). Mataró. 2002 - 2003.

Nombre	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	1.182	1.170	1.169	1.172	1.161
Assalariats	6.066	6.051	6.319	6.281	5.875
Empreses	753	748	772	781	761
Ass./ Empr.	8,06	8,09	8,19	8,04	7,72
Incr. anual %	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	-0,34%	-2,42%	-2,66%	-2,58%	-1,78%
Assalariats	-4,67%	-4,65%	-3,19%	-3,34%	-3,15%
Empreses	-5,76%	-6,03%	-4,93%	-1,51%	1,06%
Ass./ Empr.	1,16%	1,47%	1,83%	-1,85%	-4,17%

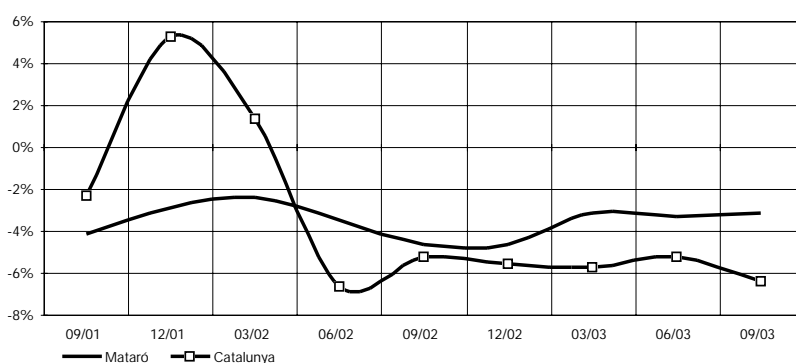
GRÀFIC 59. Indústria tèxtil i confecció i pel·leteria. Mataró. 2001 - 2003

GRÀFIC 60. Assalariats per empresa. Indústria tèxtil i confecció i pel·leteria. Mataró. 2001 - 2003

GRÀFIC 61. Variació interanual assalariats indústria tèxtil i de la confecció. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

es troba el sector tèxtil i de la confecció a Mataró. Consecutivament, durant dotze trimestres, la comparació respecte del mateix període de l'any anterior d'assalariats ha presentat valor negatiu, i en els tres trimestres de 2003 la variació interanual ha oscil·lat entre el -3,1% i el -3,4%.

A les empreses, la comparació interanual ha registrat en el tercer trimestre de 2003 un creixement positiu de l'1,1%, que contrasta amb els valors negatius de la sèrie durant els cinc trimestres anteriors. Un comportament similar s'ha observat en el cas dels treballadors autònoms, en registrar en els darrers cinc trimestres una evolució negativa, del -1,8% en el tercer trimestre de 2003.

En els dos trimestres analitzats en l'informe de conjuntura, el descens més accelerat en el nombre d'assalariats ha contribuït a reduir la dimensió de les empreses tèxtils a la ciutat, ja de per sí força petites. Així, en el segon trimestre, una empresa tèxtil tenia 8,0 treballadors assalariats de mitjana, i en el tercer trimestre en tenia només 7,7. TAULA 39 i GRÀFICS 59 i 60.

Comparant les variacions interanuals de Mataró respecte de les de Catalunya, podem observar-hi com els registres negatius de Mataró també es donen a la resta de Catalunya. De fet, en el conjunt català, la pèrdua d'assalariats en els darrers sis trimestres ha estat més intensa que no pas a Mataró. Val a dir, però, que Mataró porta més temps amb variacions interanuals negatives que Catalunya. GRÀFIC 61.

TAULA 40. Detall de les activitats incloses en la indústria tèxtil i de la confecció. Mataró. 2002 - 2003

CCAE Descripció activitats	03/02		06/02		09/02		12/02		03/03	
	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.
171 Preparació i filatura de fibres tèxtils	128	9	132	10	136	11	135	10	132	9
172 Fabricació de teixits tèxtils	1.006	67	1.001	65	1.037	70	1.050	71	1.036	68
173 Acabament de tèxtils	541	45	521	44	547	44	558	47	536	46
174 Fabricació d'altres articles confeccionats amb tèxtils	62	8	66	8	59	8	48	7	46	6
175 Altres indústries tèxtils	167	25	159	25	167	25	166	26	149	26
176 Fabricació de teixits de punt	661	86	636	84	648	82	627	82	602	82
177 Fabricació d'articles amb teixits de punt	1.343	155	1.369	160	1.369	162	1.355	164	1.319	160
17* Altres tèxtil	17	1	16	1	17	1	17	1	16	1
181 Confecció de peces de vestir de cuir	5	2	7	2	3	1	3	1	3	1
182 Confecció de peces de vestir amb tèxtils i accessoris	2.098	349	2.124	345	2.317	364	2.304	368	2.015	357
183 Preparació i tenyiment de pells de pel·leteria	6	1	6	1	6	1	6	1	12	2
18* Altres confecció	32	5	14	3	13	3	12	3	9	3
Total	6.066	753	6.051	748	6.319	772	6.281	781	5.875	761

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

Si ens fixem més detalladament en les diferents activitats existents dins del sector de la indústria tèxtil i de la confecció, podem observar-hi com el descens més important amb valors absoluts s'ha produït en la confecció de peces de vestir, que amb el 34,3% dels assalariats que treballen en el sector tèxtil, ha perdut 83 assalariats en el darrer any. En termes relatius, aquesta pèrdua de treballadors suposa una davallada del 4%. Una altra activitat que ha perdut assalariats en el darrer any és la fabricació de teixits de punt, amb 59 treballadors menys -en termes absoluts- i una davallada del 8,9% -en termes relatius.

Dins d'aquest entorn de pèrdua de treballadors, paga la pena destacar l'augment de 30 assalariats en la fabricació de teixits tèxtils en els darrers dotze mesos, i ja acumula el 17,6% dels assalariats del tèxtil mataroní. TAULA 40.

Construcció (45)⁴⁶

Situació general del sector

El sector de la construcció ha estat en el decurs del 2003, com ho ha estat des del 1998, el motor de l'economia espanyola, que amaga la pèrdua de força del comerç exterior i una major moderació del consum.

El sector de la construcció representa el 9% del PIB, quan en el conjunt de l'OCDE amb prou feines arriba a representar el 4%. El pes d'aquest sector en el sistema econòmic i la incidència que el preu de l'habitatge està tenint sobre les rendes familiars ha estat revisat fa poc de forma crítica per diferents organismes nacionals i internacionals –Banc d'Espanya, Confederació de Caixes d'Estalvis, FMI, BCE i diferents entitats bancàries i de crèdit- perquè suposa un model de creixement en base a un capital no productiu com l'immobiliari i està afegint risc al sistema com a conseqüència de l'excessiu endeutament de les famílies.

Un cop més, com en els darrers tres anys, per al 2004 s'anuncia un alentiment del ritme de creixement del sector de la construcció i, en particular, del de la construcció d'habitatges. Un alentiment que no vol dir pas reducció significativa del volum de construcció, que continuarà sent molt alt, sinó una lleugera reducció percentual fins al 2,9%, quan al 2002 el creixement havia estat del 3% i al 2001, del 4%. En el cas de la construcció d'habitatges, la caiguda que es preveu serà del 4%, que podrà ser compensada en part mitjançant l'increment que es preveu en el subsector de l'enginyeria civil, amb un increment del 9%, tres punts més que al 2003.

Parlant de previsions, val a dir que es parteix d'uns nivells sense precedents, ja que a l'Estat espanyol mai s'havien fet tants habitatges nous com en els darrers cinc anys, amb una producció anual superior als 500.000 habitatges, arribant al 2003 al rècord de 686.429. Una situació no comparable amb la resta de països de l'UE, en què les previsions per al 2003 anuncien una caiguda del ritme constructor del 0,2%.

Una part significativa d'aquest enorme volum de nous habitatges construïts està constituïda per habitatges buits o semibuits, ja

que es tracten de segones residències que ja representen el 30% del total del parc d'habitatges. En aquest sentit, també caldria fer alguna consideració en termes de sostenibilitat, en relació amb el creixent índex d'ocupació del sòl i l'orientació de bona part de les capacitats productives i dels recursos financers a la construcció d'actius no productius que, a més a més, no satisfarien les necessitats bàsiques d'aquells que precisen més d'un habitatge.

Diferents autors i organismes han posat de manifest que el ritme constructor d'aquests darrers anys augmentava alhora que també augmentava l'esclatxa social d'aquells que han estat expulsats o no poden accedir a un habitatge en condicions. En el darrer any, el preu de l'habitatge s'ha incrementat en un 17,5%, quan es preveia un 9%; segons dades de la Caixa de Catalunya, en el període 1998-2003, el preu de l'habitatge va augmentar un 91,6%, mentre que les rendes familiars -tenint en compte que les variacions regionals són importants- van augmentar un 27,6%. El resultat és, com indica la Fundació Encuentro, que el 60,7% de les famílies espanyoles no poden accedir a un habitatge, ni tan sols dedicant-hi la meitat dels ingressos del treball, com a conseqüència de la situació del mercat –precarietat laboral- i de les condicions que envolten la seva adquisició.

La construcció d'habitatges socials, que es planteja que ha de ser la tipologia d'habitatge que satisfaci aquesta part important de la demanda, en la pràctica és fins al moment gairebé residual. Al

⁴⁶ En aquest epígraf, s'hi inclouen els instal·ladors.

TAULA 41. Llicències d'obres. Mataró. 1999 - 3r trimestre 2003

	Dades anuals				Fins el 3r trimestre	
	1999	2000	2001	2002	2002	2003
Obres menors	421	400	238	233	165	218
Obres majors	237	216	241	270	194	192
Obres totals	658	616	479	503	359	410

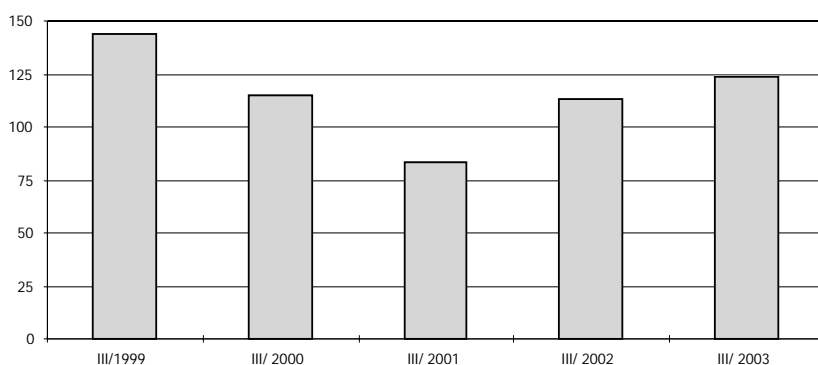
Font: elaboració pròpia a partir de les dades subministrades per la Secció d'Obres del Departament d'Urbanisme, Obres i Llicències de l'Ajuntament de Mataró.

2003, dels gairebé 700.000 habitatges, només 40.000 van ser de propietat oficial. Així mateix, el lloguer com a alternativa, en un context de tipus d'interessos baixos, de política fiscal amb desgravacions per a la propietat d'habitatge i la manca d'una oferta important de lloguer, perd força davant l'adquisició d'habitatges i la seva consideració com a inversió. I encara n'hi ha més: segons un recent estudi de la Fundació Jaume Bofill, l'esforç econòmic que fan els arrendataris de pisos és superior que el dels que aposten per la compra, ja que si bé l'import mensual pot ser de mitjana inferior, la majoria dels arrendataris o bé són molt joves (el 56,8% tenen menys de 24 anys) o bé són molt grans (el 17,3%

tenen més de 65 anys) i, consegüentment, els seus ingressos són inferiors als de la mitjana de la població i el percentatge que dediquen al pagament de l'habitatge molt superior.

Les "facilitats financeres", que no suposen un gran ajut per a grups importants de la demanda, han facilitat l'entrada d'importants fluxos de capital inversor o especulatiu cap el sector de la construcció, la qual cosa ha ajudat a atiar encara més l'escalada dels preus. Segons una recent enquesta de la Promotora Metro3, un de cada tres pisos que es venen a Barcelona són per a invertir-hi.

GRÀFIC 62. Evolució del total de llicències d'obres. Mataró. 3r trimestre 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades subministrades per la Secció d'Obres del Departament d'Urbanisme, Obres i Llicències de l'Ajuntament de Mataró.

TAULA 42. Construcció (45). Mataró. 2002 - 2003

Nombre	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	1.281	1.332	1.360	1.372	1.377
Assalariats	2.419	2.381	2.549	2.664	2.518
Empreses	505	521	519	533	525
Ass./ Empr.	4,79	4,57	4,91	5,00	4,80
Incr. anual %	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	5,35%	8,47%	9,94%	9,32%	7,49%
Assalariats	-2,85%	-0,96%	5,24%	6,56%	4,09%
Empreses	5,21%	9,22%	2,98%	1,72%	3,96%
Ass./ Empr.	-7,66%	-9,32%	2,20%	4,76%	0,13%

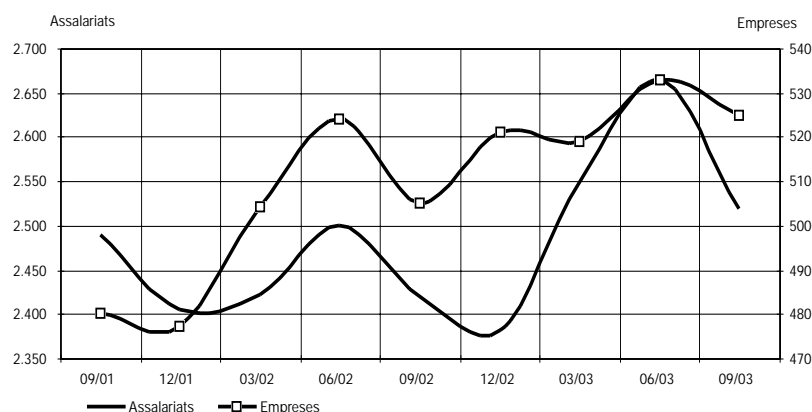
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

En conclusió, si bé el sector de la construcció representa el 9% del PIB, l'11,9% de la població ocupada i un efecte multiplicador sobre la demanda interna del 2,5, també és cert que són molts les despeses socials, econòmiques i ecològiques absolutes i en termes de multiplicador que genera i que relativitzen aquesta aportació al conjunt de la societat.

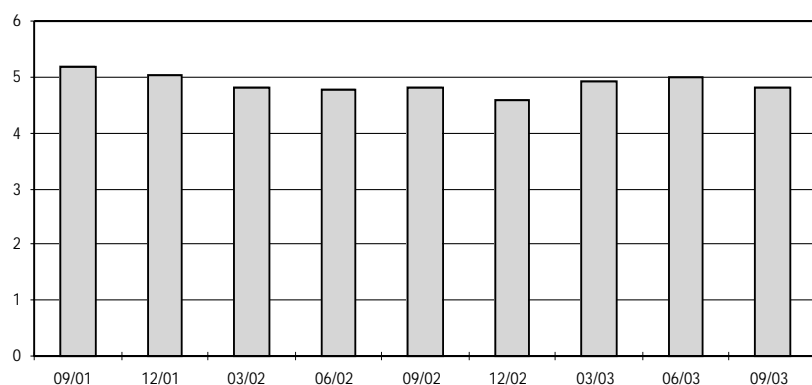
Mataró

Les dades de llicències d'obres fins al tercer trimestre de 2002 apunten cap a un alentiment del sector, ja que s'havien sol·licitat un 4,5% menys de llicències que l'any 2001. Amb les dades dels primers nous mesos de 2003 s'evidencia una clara revifada en les sol·licituds de llicències d'obra, amb un 14,2% més que en el mateix període de 2002. En la separació entre sol·licituds d'obra major i menor, s'hi

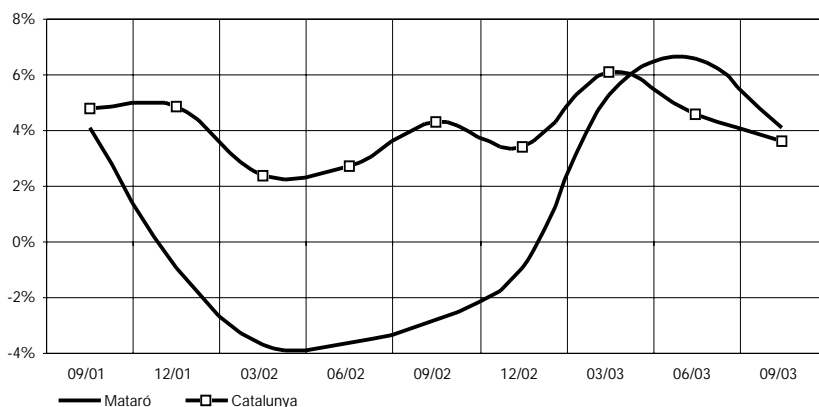
GRÀFIC 63. Construcció. Mataró. 2001 - 2003

GRÀFIC 64. Assalariats per empresa. Construcció. Mataró. 2001 - 2003

GRÀFIC 65. Variació interanual assalariats construcció. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

observa com l'impuls ve donat per les d'obres menors en registrar-se'n 218, un 32% més que entre el període de gener-setembre de 2002. Per contra, les sol·licituds d'obres majors es mantenen al mateix nivell que l'any anterior: se n'han registrat 192, un 1% menys que en el mateix interval de 2002. TAULA 41 I GRÀFIC 62.

Des del 2001, la sèrie de treballadors assalariats a la construcció presenta un comportament estacional, caracteritzat per assolir els valors més alts de l'any en el segon trimestre i els més baixos en el darrer trimestre. Al marge d'aquesta estacionalitat en les dades, després d'un 2002 amb descensos interanuals en tots els trimestres, al 2003 s'ha produït una revifada i en els tres primers trimestres s'han tornat a registrar taxes de variació interanual positives: un 5,2% en el primer trimestre, un 6,6% en el segon i un 4,1% en el tercer.

Pel que fa a la sèrie d'empreses, aquesta presenta un perfil amb més alts i baixos que en el cas dels assalariats, si bé la seva tendència és a l'alça, amb increments interanuals ininterromputs.

A finals del tercer trimestre de 2003, el nombre mitjà d'assalariats per empresa és molt semblant al registrat un any abans, al voltant dels 4,8 assalariats per empresa. TAULA 42 I GRÀFICS 63, 64 I 65.

El treballador autònom és una figura que està força estesa dins del sector de la construcció; no en va, el 15,7% dels autònoms de Mataró treballa en aquest sector. Així mateix, trimestre

TAULA 43. Detall de les activitats incloses a la construcció. Mataró. 2002 - 2003

CCAE	Descripció activitats	09/02		12/02		03/03		06/03		09/03	
		Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.
451	Preparació d'obres	137	23	129	22	141	23	147	22	135	21
452	Construcció d'immobles i obres d'enginyeria civil	1.260	229	1.271	235	1.399	237	1.483	247	1.363	239
453	Instal·lacions d'edificis i obres	587	126	580	131	588	129	618	133	629	133
454	Acabament d'edificis i obres	427	122	396	128	417	126	412	127	386	128
455	Lloguer d'equips de construcció o demolició	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
45*	Altres construcció	7	4	4	4	3	3	3	3	4	3
	Total	2.419	505	2.381	521	2.549	519	2.664	533	2.518	525

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

re trimestre, el nombre de treballadors per compte propi a la construcció creix, i al mes de setembre de 2003 se'n registraren 1.377. Aquest creixement continu es reflexa amb les elevades taxes de variació interanual que es registren en els autònoms: 9,3% en el segon trimestre, i 7,5% en el tercer.

La variació interanual d'empreses, a l'igual que la d'assalariats, també presenta valors positius, si bé han estat menors que els registrats en el cas dels assalariats: l'1,7% en el segon trimestre, i 4% en el tercer.

Si analitzem al detall el sector de la construcció, la principal activitat -la construcció d'immobles i d'obres d'enginyeria civil- és la que registra un creixement més notable, ja que ha vist augmentar el nombre d'assalariats en 103 persones. També l'activitat dedicada a instal·lacions d'edificis i obres ha registrat un notable augment d'assalariats, concretament 42 més, fet que representa un increment del 7,2%. Per contra, les activitats amb menys pes dins la construcció han vist disminuir el seu nombre d'assalariats.

TAULA 43.

Comerç a l'engròs (51)

Mataró

En aquest informe es confirma la recuperació de la tendència a l'alça en el nombre de treballadors assalariats del sector del comerç a l'engròs a Mataró. Després d'un any amb davallades continuades en la taxa de variació interanual, en els tres primers trimestres de 2003 s'han registrat creixements positius en la taxa de variació: un 8,2% en el primer trimestre, un 11,5% en el segon i un 9,6% en el tercer. Amb aquests creixements, el nombre d'assalariats torna a recuperar els valors més alts de la sèrie.

A l'igual que amb els assalariats, el nombre d'empreses (centres de cotització a la Seguretat Social) ha registrat una variació interanual positiva, després de presentar descensos durant quatre trimestres consecutius. Val a dir, però, que aquests creixements han estat sensiblement inferiors als registrats pels assalariats. Així, en el segon trimestre, el creixement en el nombre d'empreses ha estat de l'1,7%, i el nombre d'empreses s'ha situat en 302. En el tercer trimestre el creixement interanual ha estat de poc més de l'1%, i el nombre d'empreses s'ha situat en 292.

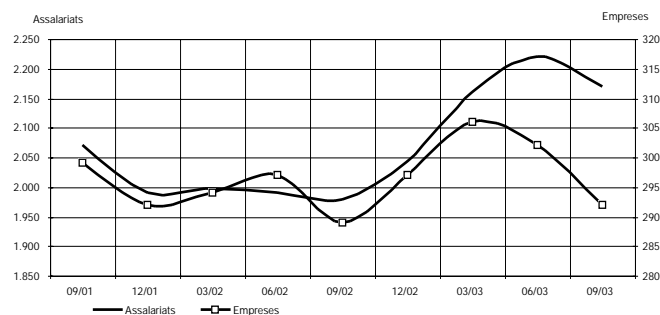
La major acceleració en el ritme de variació de la sèrie d'assalariats per sobre de la d'empreses ha impulsat a l'alça la grandària mitjana dels centres de cotització. Així, sembla que la dimensió mitjana de les empreses s'ha consolidat per sobre dels 7 treballadors, concretament són 7,3 en el segon trimestre i 7,4 en el tercer.

En l'anàlisi interanual de la sèrie de treballadors autònoms del comerç a l'engròs, després del descens del

primer trimestre de 2003, quan s'hi va registrar la primera i, fins al moment, única taxa de variació interanual negativa (1,1%), s'ha recuperat la senda de creixement, amb una variació nul·la en el segon trimestre i un increment de l'1,1% en el tercer. Amb aquests registres en la taxa de variació interanual, el nombre de treballadors per compte propi del comerç a l'engròs se situa en el seu màxim històric, amb 467 autònoms a finals del tercer trimestre de 2003. TAULA 44.

Pel que fa a Catalunya, les variacions interanuals dels assalariats i les empreses del comerç a l'engròs han seguit una tendència molt més suau que a

GRÀFIC 66. Comerç a l'engròs. Mataró. 2001 - 2003

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

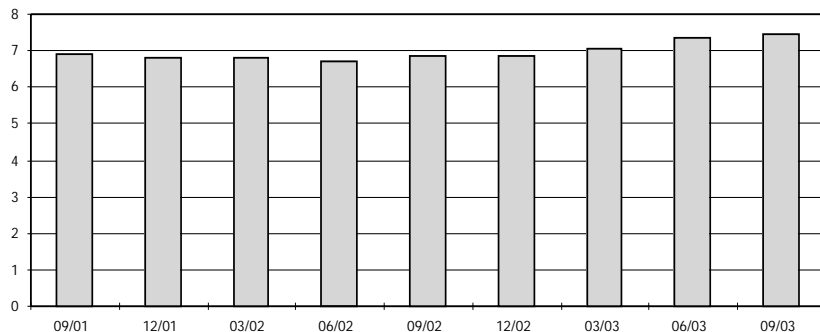
TAULA 44. Comerç a l'engròs (51). Mataró. 2002 - 2003

Nombre	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	462	461	458	465	467
Assalariats	1.979	2.042	2.161	2.219	2.170
Empreses	289	297	306	302	292
Ass./ Empr.	6,85	6,88	7,06	7,35	7,43
Incr. anual %	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	3,82%	1,99%	-1,08%	0,00%	1,08%
Assalariats	-4,40%	2,56%	8,21%	11,51%	9,65%
Empreses	-3,34%	1,71%	4,08%	1,68%	1,04%
Ass./ Empr.	-1,09%	0,83%	3,97%	9,66%	8,52%

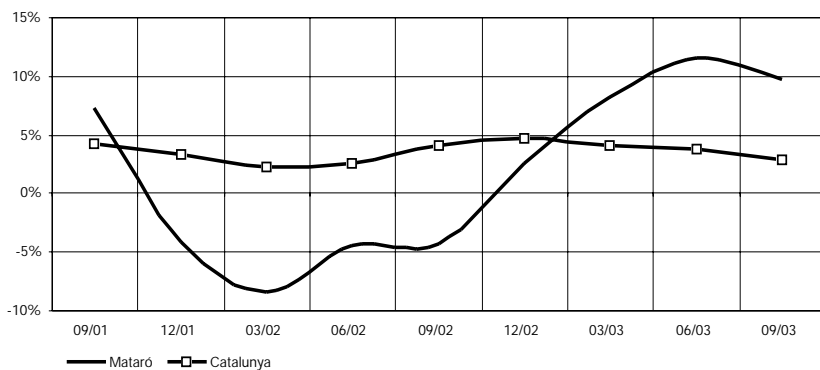
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

Mataró, i en cap moment ha registrat creixements negatius. En el cas dels treballadors assalariats han augmentat en un 3,8% en el segon trimestre de 2003, i un 2,8% en el tercer, insinuant-se una certa desaceleració. També a les empreses es registra un creixement continuat a Catalunya, però en els dos darrers anys aquests valors no arriben a l'1%. GRÀFICS 66, 67 i 68.

GRÀFIC 67. Assalariats per empresa. Comerç a l'engròs. Mataró. 2001 - 2003

GRÀFIC 68. Variació interanual assalariats. Comerç a l'engròs. Mataró. 2001 - 2003

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

Dins del conjunt d'activitats que conformen el sector del comerç a l'engròs, el dedicat a productes de consum no alimentaris és el més nombrós, ja que aglutina el 38% dels assalariats i el 40,7% de les empreses. Les altres dues activitats que el segueixen, el comerç a l'engròs de productes no agraris semielaborats i el comerç a l'engròs de maquinària i equips, sumen conjuntament el 37,3% dels assalariats del sector i el 28,8% de les empreses. L'increment d'assalariats del comerç a l'engròs s'ha centrat en les dues activitats més nombroses,

TAULA 45. Detall de les activitats incloses en el sector comerç a l'engròs. Mataró. 2002 - 2003

CCAE Descripció activitats	09/02		12/02		03/03		06/03		09/03	
	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.
511 Intermediaris del comerç	125	20	145	26	171	31	170	31	161	30
512 Comerç a l'engròs de primeres matèries agràries	44	6	44	5	41	6	47	7	48	7
513 Comerç a l'engròs de productes alimentaris	169	24	172	24	188	25	209	26	183	23
514 Comerç a l'engròs de productes de consum no alimentaris	730	124	745	126	818	130	836	127	824	119
515 Comerç a l'engròs de productes no agraris semielaborats	382	37	392	36	393	36	416	37	414	39
516 Comerç a l'engròs de maquinària i equips	390	48	401	49	406	48	395	46	395	45
517 Altres tipus de comerç a l'engròs	139	30	143	31	144	30	146	28	145	29
51* Altres	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	1.979	289	2.042	297	2.161	306	2.219	302	2.170	292

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

la dedicada a productes de consum no alimentaris -amb un creixement del 12,9%- i la de productes no agraris semielaborats -amb un creixement del 8,4%-. TAULA 45.

Comerç al detall (52)

Situació general del sector

En el mes de desembre de 2002, l'índex de vendes general (IGV) de comerç al detall va assolir el seu valor màxim de la sèrie des de l'any 1995 amb 130,7, justament coincidint amb la campanya de Nadal. De llavors ençà, la sèrie ha presentat alts i baixos, però la comparació interanual de l'indicador ens assenyala un creixement de l'IGV.

En finalitzar el tercer trimestre de 2003, l'IGV ha registrat un increment del 6,7% respecte del mes de setembre de 2002, i ha aconseguit així el creixement interanual més elevat dels nou primers mesos de 2003. Els productes d'alimentació presenten una pujada interanual més gran (8,1%) que els productes no alimentaris (5,7%).

Per comunitats autònomes, la taxa interanual de les vendes al detall ha augmentat a totes. Els majors increments s'han produït a Múrcia (11,2%), La Rioja (10,9%), Navarra (9,6%), Extremadura (9,3%) i Astúries (9,3%). En el cas de Catalunya, l'increment ha estat prou considerable (8,8%) i situa l'índex en 112.

Pel que fa a l'ocupació del sector, l'enquesta de població activa revela que en el tercer trimestre de 2003 a Catalunya hi havia treballant més de 618.000 persones, el 21,4% dels ocupats cata-

lans. La comparació respecte del trimestre anterior deixa un creixement de l'ocupació en el sector del 6,5%, i del 10% respecte del mateix trimestre de l'any anterior. En el conjunt de l'Estat espanyol, els ocupats en el comerç arriba als 3,74 milions i registra un creixement respecte del trimestre anterior de l'1,7%. Si hi comparem amb el tercer trimestre de 2002, el creixement és del 3,3%. **TAULA 46.**

Mataró

Durant els darrers 6 mesos, la sèrie corresponent al nombre d'assalariats del comerç al detall a Mataró sembla haver frenat el descens que venia experimentant des de finals de 2001, i s'ha estabilitzat al voltant dels 2.900 assalariats. Aquesta recuperació es reflexa clarament en els valors positius de la variació interanual del segon i tercer trimestre de 2003 amb un 0,2% i 5%, respectivament.

Aquestes fortes oscil·lacions i canvis de signe en la variació interanual d'assalariats de Mataró contrasta amb la relativa estabilitat que presenta la sèrie en el conjunt de Catalunya, caracteritzada per un persistent signe positiu en les taxes de variació interanual dels assalariats. Així, a mitjans de 2003 ha crescut en un 5%, suavitzant una mica la tendència a l'alça en el tercer trimestre d'aquest any (4,1%). Cal recordar que en el conjunt de Catalunya, des de l'any 1997, la variació interanual d'assalariats del comerç al detall presenta valors positius de forma ininterrompuda. **TAULA 47.**

TAULA 46. Índex de vendes. Espanya. Setembre 2002 - setembre 2003

	General			Alimentació			Resta		
	índex	% de variació sobre		índex	% de variació sobre		índex	% de variació sobre	
		mes anterior	mateix mes any anterior		mes anterior	mateix mes any anterior		mes anterior	mateix mes any anterior
set-02	102,5	3,43	7,57	104,2	-5,96	3,70	101,4	11,06	11,18
oct-02	109,3	6,63	8,09	108,7	4,32	7,81	109,7	8,19	8,56
nov-02	104,3	-4,57	7,63	105,0	-3,40	7,65	103,9	-5,29	8,04
des-02	130,7	25,31	2,80	126,1	20,10	2,18	133,8	28,78	3,20
gen-03	111,8	-14,46	6,17	100,6	-20,22	5,48	119,2	-10,91	6,45
feb-03	94,8	-15,21	6,09	96,7	-3,88	5,17	93,5	-21,56	6,71
mar-03	103,5	9,18	4,65	105,9	9,51	1,63	101,9	8,98	6,81
abr-03	106,4	2,80	5,66	108,6	2,55	4,83	104,9	2,94	6,17
mai-03	110,3	3,67	5,96	111,4	2,58	4,70	109,6	4,48	6,82
jun-03	109,7	-0,54	6,09	110,1	-1,17	3,57	109,5	-0,09	7,99
jul-03	118,9	8,39	5,60	117,9	7,08	5,36	119,6	9,22	5,65
ago-03	101,8	-14,38	2,72	115,7	-1,87	4,42	92,5	-22,66	1,31
set-03	109,4	7,47	6,73	112,7	-2,59	8,16	107,2	15,89	5,72

Font: Instituto Nacional de Estadística.

Contràriament al que ha succeït amb els treballadors assalariats, la sèrie de treballadors autònoms a Mataró presenta un comportament descendent des de finals de l'any 2001. En termes interanuals, en el segon i tercer trimestre de 2003 s'ha produït una contenció en el ritme de variació, en experimentar disminucions del 0,9% i del 0,7%, respectivament. En termes absoluts, al mes de setembre s'ha assolit el mínim des de l'inici de la sèrie, situant-se en 1.787 autònoms en el comerç al detall. Malgrat aquest descens que està patint el sector comercial en el nombre de treballadors per compte propi, continua ocupant la primera posició a la ciutat, amb el 20,5% del total d'autònoms.

Des de finals de l'any 2001, la variació interanual del nombre d'empreses del comerç al detall es troba en una fase d'estancament, amb petites variacions de diferent signe, si bé hi domina el signe negatiu. Tant en el segon com en el tercer trimestre, el nombre d'empreses ha reculat amb la mateixa intensitat: un 0,45%. Això, conjugat amb l'augment d'assalariats, ha provocat que en els dos darrers trimestres analitzats el nombre mitjà d'assalariats per empresa augmenti i se situï en 4,37 i 4,46, en el segon i tercer trimestre de 2003; tot i això, el registre inferior és inferior al del conjunt de Catalunya (5,2). **GRÀFICS 69, 70 i 71.**

En el comerç al detall, l'activitat dedicada al comerç d'articles nous és la més important, amb més de la meitat dels assalariats, i ha estat una de les més dinàmiques en la creació de llocs de treball en el darrer any, amb 143 assalariats, fet que en termes relatius suposa un creixement del 10,3%. Per contra, el segon sector en nombre d'assalariats - comerç d'aliments, begudes i tabac- ha perdut 72 assalariats en el darrer any, cosa que en termes relatius suposa un davallada del 12,2%. **TAULA 48.**

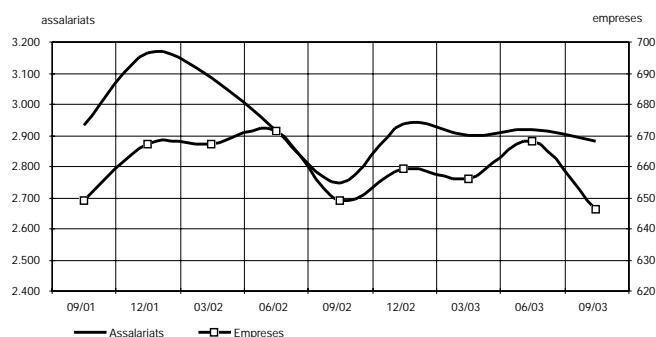
Indicador de clima comercial urbà

La Direcció General de Comerç de la Generalitat de Catalunya, juntament amb l'Institut d'Estadística de Catalunya, porta a terme una enquesta dins del

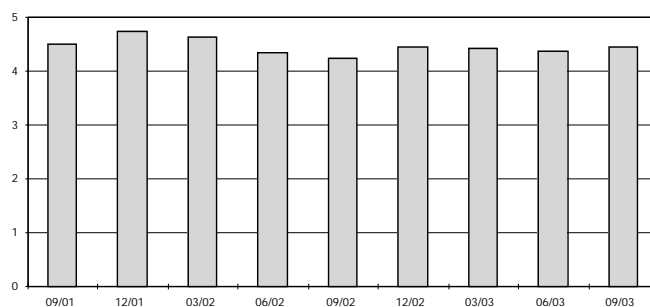
TAULA 47. Comerç al detall (52). Mataró. 2002 - 2003

Nombre	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	1.800	1.799	1.787	1.796	1.787
Assalariats	2.742	2.936	2.896	2.918	2.881
Empreses	649	659	656	668	646
Ass./ Empr.	4,22	4,46	4,41	4,37	4,46
Incr. anual %	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	-3,12%	-1,75%	-1,22%	-0,94%	-0,72%
Assalariats	-6,38%	-7,24%	-6,13%	0,24%	5,07%
Empreses	0,00%	-1,20%	-1,65%	-0,45%	-0,46%
Ass./ Empr.	-6,38%	-6,11%	-4,55%	0,69%	5,56%

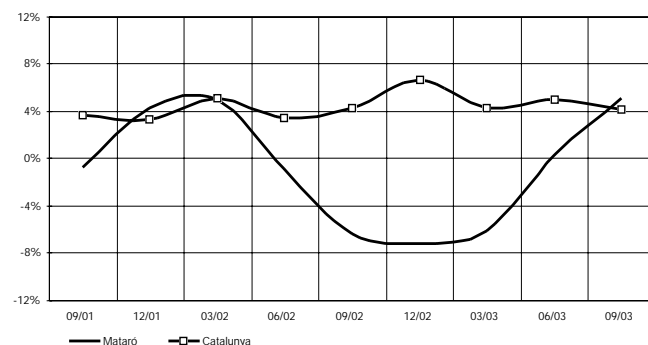
GRÀFIC 69. Comerç al detall. Mataró. 2001 - 2003

GRÀFIC 70. Assalariats per empresa. Comerç al detall. Mataró. 2001 - 2003

GRÀFIC 71. Variació interanual assalariats. Comerç al detall. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

TAULA 48. Detall de les activitats incloses en el sector comerç al detall. Mataró. 2002 - 2003

CCAE Descripció activitats	03/02		06/02		09/02		12/02		03/03	
	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.
521 Comerç al detall en establiments no especialitzats	400	21	450	22	426	23	425	24	457	23
522 Comerç al detall d'aliments, begudes i tabac	591	152	617	159	626	160	548	167	519	160
523 Comerç al detall de productes farmacèutics	241	45	286	48	246	49	250	49	250	49
524 Altres tipus de comerç al detall d'articles nous	1.387	387	1.454	386	1.461	379	1.556	384	1.530	374
525 Comerç al detall de béns de segona mà	3	2	2	1	2	1	2	1	2	1
526 Comerç al detall fora d'establiments	7	3	10	4	10	4	10	5	11	5
527 Reparació d'efectes personals i estris	49	24	50	25	60	26	58	25	51	21
52* Altres comerç al detall	64	15	67	14	65	14	69	13	61	13
Total	2.742	649	2.936	659	2.896	656	2.918	668	2.881	646

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

TAULA 49. Indicadors de clima comercial urbà (1). Catalunya. 2n trimestre de 2003

	Tant per cent				Saldo (2)
	Evolució positiva	Evolució estable	Evolució negativa	No sap o no contesta	
Trimestre actual					
Marxa del negoci	41,5	47,5	6,2	4,8	35,4
Xifra de vendes	39,3	40,6	12,1	8,0	27,2
Estoc de mercaderies	13,2	60,1	18,8	8,0	-5,6
Nombre de persones ocupades	4,4	90,2	2,6	2,8	1,8
Marge comercial	4,3	85,0	6,3	4,5	-2,0
Expectatives per al proper semestre					
Marxa del negoci	28,8	57,1	13,3	0,8	15,5
Xifra de vendes	22,4	28,9	47,6	1,1	-25,1
Estoc de mercaderies	21,0	56,9	20,5	1,5	0,5
Nombre de persones ocupades	5,9	88,1	5,4	0,6	0,5
Marge comercial	2,3	82,4	14,1	1,1	-11,8

TAULA 50. Indicadors de clima comercial urbà (1). Mataró. 2n trimestre de 2003

	Tant per cent				Saldo (2)
	Evolució positiva	Evolució estable	Evolució negativa	No sap o no contesta	
Trimestre actual					
Marxa del negoci	46,9	36,7	6,1	10,2	40,8
Xifra de vendes	38,8	38,8	12,2	10,2	26,5
Estoc de mercaderies	10,2	57,1	16,3	16,3	-6,1
Nombre de persones ocupades	4,1	85,7	2,0	8,2	2,0
Marge comercial	4,1	81,6	4,1	10,2	0,0
Expectatives per al proper semestre					
Marxa del negoci	36,7	44,9	18,4	0,0	18,4
Xifra de vendes	24,5	14,3	61,2	0,0	-36,7
Estoc de mercaderies	26,5	44,9	28,6	1,9	-2,0
Nombre de persones ocupades	8,2	77,6	14,3	0,0	-6,1
Marge comercial	0,0	89,8	10,2	0,0	-10,2

(1) Comerç urbà: establiments dels Centres Comercials Oberts de Catalunya (CCOC); és a dir, establiments de venda al detall situats en zones de l'interior d'un casc urbà caracteritzades per una alta concentració d'oferta comercial i que estan contemplades en els convenis signats amb la Direcció General de Comerç.

(2) El saldo és la diferència entre els percentatges corresponents a cada parell de respostes de tipus contrari (positiu-negatiu).

Font: Direcció General de Comerç i Institut d'Estadística de Catalunya.

sector comercial del Centres Comercials Oberts de Catalunya (CCOC), que són els establiments detallistes que hi ha a zones de l'interior d'un casc urbà caracteritzades per una alta concentració d'oferta comercial. TAULES 49 i 50.

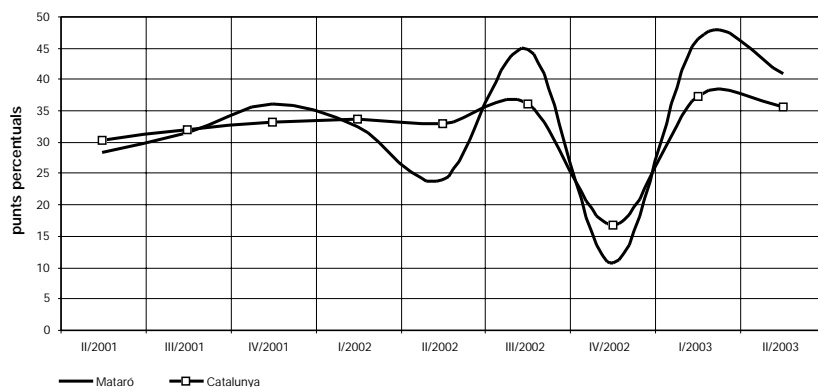
En els dos trimestres de 2003 dels quals es disposa d'informació de l'indicador de clima comercial urbà, els comerciants valoren molt favorablement la marxa del negoci, amb un saldo positiu (diferència entre el percentatge de respostes que assenyalen una evolució positiva i les que apunten cap a una evolució negativa) de 46,3 punts en el primer trimestre i de 40,8 en el segon. Sembla que la situació del comerç a Mataró ha millorat respecte del primer semestre de 2002, moment en què la valoració se situava en 32,3 i 23,9 punts per al primer i segon trimestre, respectivament.

Pel que fa a les expectatives per als propers mesos, la major part dels comerciants de Mataró preveuen una evolució estable del seu negoci. Tot i així, en el segon trimestre de 2003, el saldo de les expectatives és positiu (18,4 punts), la qual cosa

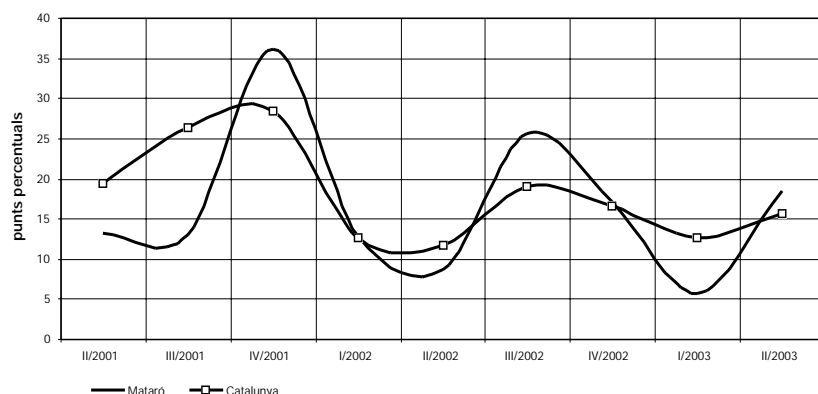
suposa un registre més favorable que les expectatives que hi havia en el primer trimestre (5,6) i que en el mateix trimestre d'un any abans (8,7).

En el conjunt del territori català, els comerciants fan una valoració de la marxa del negoci inferior a la de Mataró, de 9 punts en el primer trimestre i de 5,4 en el segon. A l'igual que a Mataró, en el segon trimestre, les expectatives de la marxa del negoci han millorat tant respecte del primer trimestre com respecte del mateix trimestre de l'any anterior, amb un balanç positiu de 15,5 punts.

GRÀFIC 72. Indicador de clima comercial urbà. Marxa del negoci en el trimestre segons el saldo de resposta. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003

GRÀFIC 73. Indicador de clima comercial urbà. Expectatives per als propers sis mesos de la marxa del negoci segons el saldo de resposta. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Direcció General de Comerç i Institut d'Estadística de Catalunya.

Hostaleria (55) i sector turístic

Situació general del sector

Els primers mesos de 2003 el turisme mundial va veure's condicionat per la guerra a l'Iraq i l'epidèmia de la SARS. També el fantasma de la recessió econòmica, present encara en alguns països europeus –principalment a Alemanya i França- ha repercutit en les destinacions habituals d'aquests viatgers, com ara en el cas de Catalunya.

En aquest context, les dades de turisme a Catalunya cal considerar-les positives, ja que el nombre total de turistes durant el 2003 ha crescut un 1,4%, tot i que les pernoctacions s'han reduït un 4,8%. Aquesta evolució contraposada entre turistes i pernoctacions s'ha traduït en una davallada de l'estada mitjana dels turistes a Catalunya, que ha passat de ser 6,7 dies el 2002 a 6,3 el 2003. Tot i aquesta davallada en l'estada dels turistes a Catalunya, la despesa corrent dels turistes s'ha situat en els 10.456 milions d'euros el 2003, un 3% més que la de 2002.

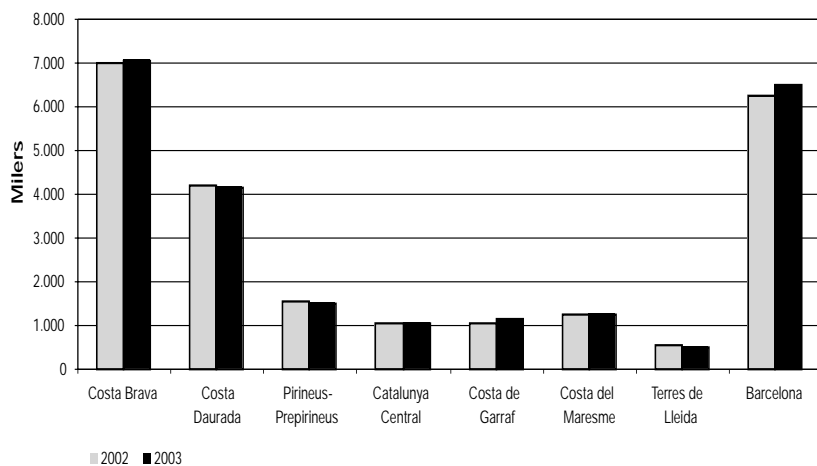
Tot i les bones dades de turisme per al conjunt de Catalunya, aquests resultats no han estat homogènies en el conjunt de les vuit marques turístiques de Catalunya. De fet, només en tres de les vuit marques s'ha incrementat el nombre de turistes

(Costa Brava, Costa de Garraf i Barcelona), i només en dues s'han registrat més pernoctacions (Costa de Garraf i Barcelona).

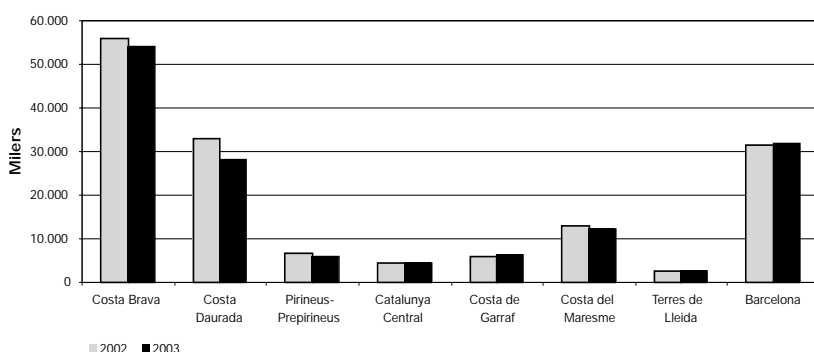
Centrats en les dades de la Costa del Maresme, en el 2003 hi ha hagut 949.000 turistes (el 6,6% del total de Catalunya) i 10.463.000 pernoctacions (el 10,6% del total de Catalunya). Segons aquestes xifres, l'estada mitjana dels turistes a la Costa del Maresme és la més elevada de totes les marques de Catalunya (9,8 dies de mitjana), gràcies a una estratègia turística basada a ofertar als grans operadors turístics "sol, platja i festa" a un preu molt reduït.

Un dels factors que pot haver contribuït a l'escurçament de l'estada dels turistes estrangers a Catalunya és la implantació de companyies aèries amb preus reduïts als aeroports de Girona-Costa i Reus. Els baixos preus dels bitllets d'avió d'aquestes companyies afavoreixen el creixement de més desplaçaments, tot i que l'estada és més curta. Així, a l'aeroport de Girona-Costa Brava, durant el 2003, s'hi va registrar l'arribada d'1.448.425 passatgers, un 380% més que en el 2002. Un estudi dut a terme per la Universitat de Girona revela que gairebé el 90% dels usuaris de l'aeroport de Girona-Costa Brava són estrangers. Aquest estudi posa de relleu que un 45% dels visitants estan interessats en la Costa Brava, un 32% a fer estada a Barcelona i un 7%, a la Costa del Maresme. **GRÀFICS 74, 75 i 76.**

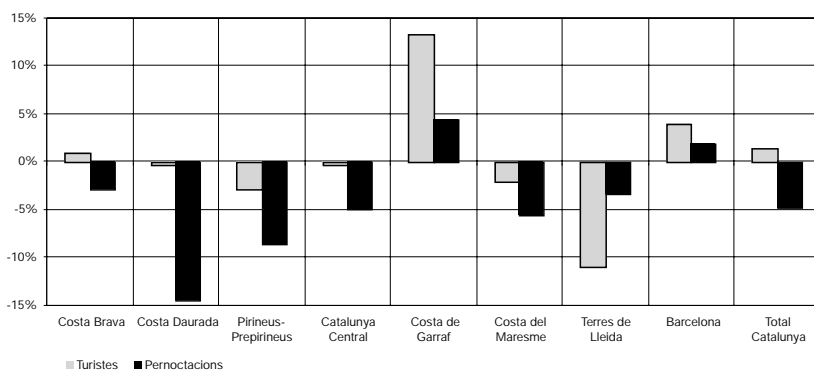
GRÀFIC 74. Nombre de turistes per marca turística. 2002 - 2003

GRÀFIC 75. Nombre de pernотacions per marca turística. 2002 - 2003.

GRÀFIC 76. Percentatge de variació de turistes i pernотacions per marques turístiques. 2002 - 2003.

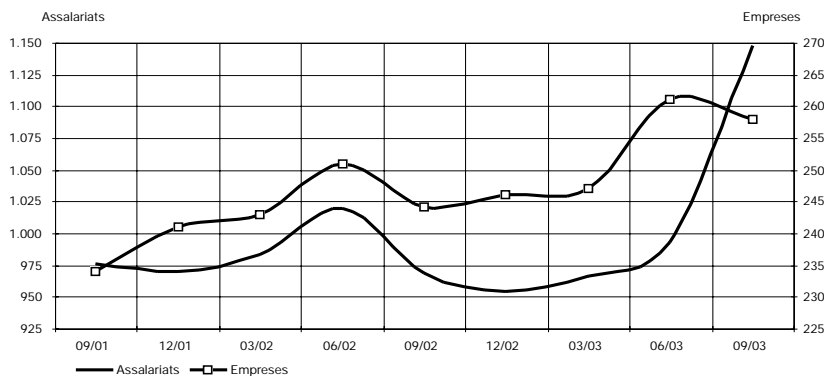

Font: Estudis de Turisme de Catalunya.

TAULA 51. Hostaleria (55). 2002-2003

Nombre	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	686	668	665	672	674
Assalariats	966	954	966	993	1.148
Empreses	244	246	247	261	258
Ass./ Empr.	3,96	3,88	3,91	3,80	4,45
Incr. anual %	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	-0,87%	-1,76%	-3,06%	-2,47%	-1,75%
Assalariats	-1,02%	-1,65%	-1,73%	-2,55%	-4,23%
Empreses	4,27%	2,07%	1,65%	3,98%	5,74%
Ass./ Empr.	-5,08%	-3,65%	-3,32%	-6,29%	12,39%

GRÀFIC 77. Hostaleria. Mataró. 2001- 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

Mataró

Com s'ha pogut veure en la descripció general del sector, la Costa del Maresme ha patit en el 2003 una davallada tant en el nombre de turistes com en el nombre de pernотacions. Mataró, tot i no ser un municipi eminentment turístic, ha sofert la tendència general del sector al Maresme, tal i com s'observa en la variació interanual dels assalariats en el darrer any en el sector de l'hoteleria (que a més dels hotels, també hi inclou els bars i restaurants).

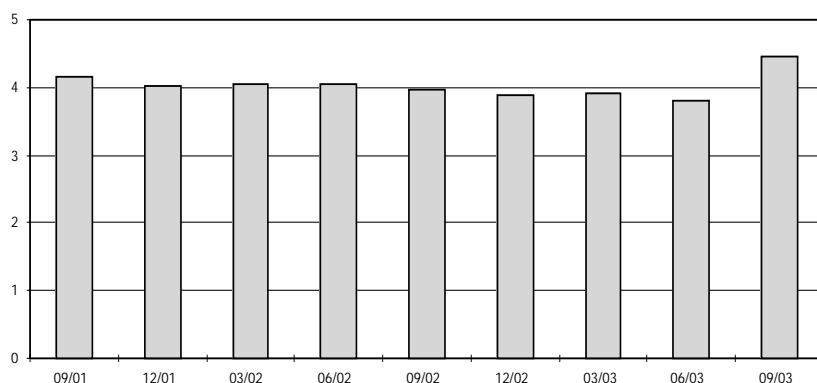
El nombre d'empreses presenta una línia ascendent des del tercer trimestre de 2002, que es trenca en el tercer trimestre de 2003 i se situa en les 258. La variació interanual d'assalariats porta cinc trimestres consecutius amb valors negatius i amb tendència a seguir augmentant aquests valors negatius⁴⁷. La sèrie de treballadors autònoms, per la seva banda, també es mou en registres negatius en la comparació interanual. TAULA 51.

A Catalunya, les tres sèries (autònoms, assalariats i empreses) presenten un comportament estacional, essent el segon trimestre quan s'aconsegueixen els valors més elevats de l'any en assalariats i empreses, i en el tercer trimestre quan es registren els valors més elevats en autònoms. Si analitzem la variació interanual d'assalariats a Catalunya, malgrat els valors positius registrats en el segon i tercer trimestre de 2003, la tendència que s'hi observa és decreixent.

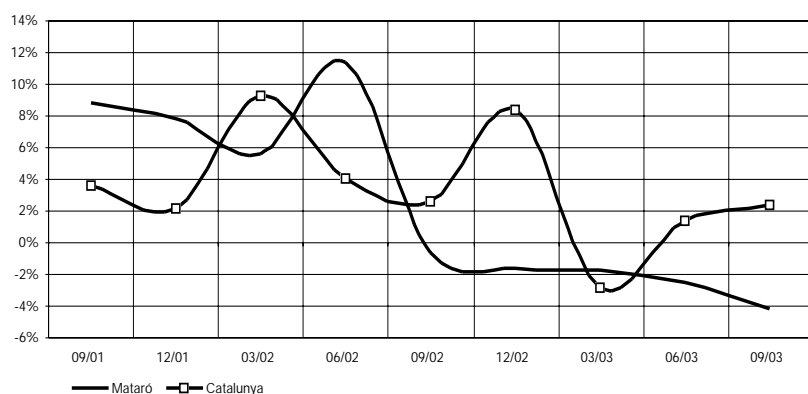
El sector a Mataró (4,5 assalariats per empresa) continua essent de

⁴⁷ En el tercer trimestre de 2003 s'ha registrat un important creixement en el sector 553 de la CCAE-93 (restaurants). Molt probablement, aquest increment és degut a un canvi d'assignació d'assalariats d'algun centre de cotització a la Seguretat Social. En la sèrie de treballadors assalariats es presenten les xifres originals del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya, però, a efectes d'una millor comparació, la variació interanual d'assalariats del tercer trimestre de 2003 es calcula descomptant-hi els 220 assalariats procedents d'aquesta reassignació.

GRAFIC 78. Assalariats per empresa. Hostaleria. Mataró. 2001 - 2003

GRAFIC 79. Variació interanual assalariats hostaleria. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

dimensions reduïdes en comparació amb el conjunt de Catalunya (6,1). GRAFICS 77, 78 i 79.

Dins l'hostaleria, el 95% dels assalariats o bé treballen en restaurants o bé ho fan en establiments de begudes. Pel que fa a les empreses, aquestes dues activitats acumulen el 97% de les empreses del sector.

A banda de les dades d'assalariats, autònoms i d'empreses relacionades amb el sector, les dades d'ocupació hotelera a la ciutat, les pernотacions a l'alberg municipal i les pernотacions d'embarcacions transeünts al Port de Mataró permeten fer un breu seguiment de l'evolució turística a la ciutat.

Així, les dades d'ocupació hotelera de Mataró fins al tercer trimestre constatarien el descens de l'activitat turística a la Costa del Maresme durant el 2003. Els tres hotels de la ciutat sumen aproximadament 350 places. L'ocupació presenta un comportament estacional al llarg de l'any, amb els valors més elevats durant el segon i tercer trimestre de l'any. La comparació interanual d'ocupació hotelera assenyala valors inferiors en la major part de trimestres, tret del quart trimestre de 2002, i del segon trimestre de 2003, amb un 62,3% d'ocupació, gairebé 2 punts per sobre del registre del mateix període de 2002, però gairebé 4 punts per sota de l'enregistrat dos anys abans. TAULA 53 i GRAFIC 80.

L'alberg municipal de Can Soleret també ha registrat la mateixa dinàmica que en el percentatge d'ocupació hotelera. Ha estat durant el segon i el tercer trimestre de 2003 quan s'hi ha comptabilitzat un major nombre de pernотacions: 1.698

TAULA 52. Detall de les activitats incloses en el sector de l'hostaleria. Mataró. 2002 - 2003

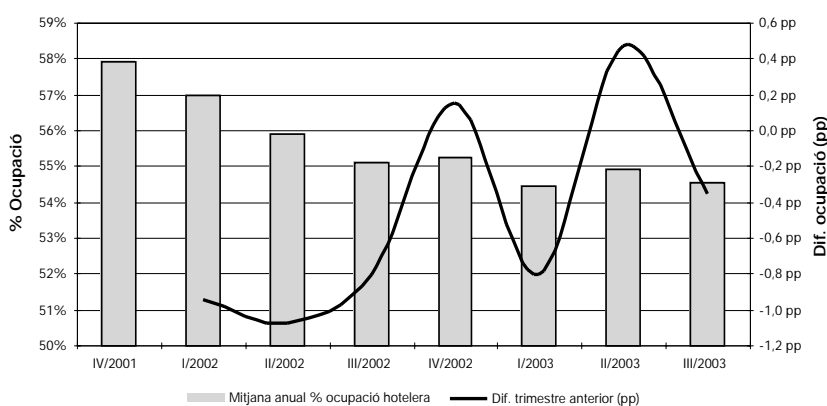
CCAE Descripció activitats	03/02		06/02		09/02		12/02		03/03	
	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.
551 Hotels	45	3	44	3	52	3	51	3	50	3
552 Càmpings i altres tipus d'allotjament de curta durada	7	1	3	1	3	1	10	1	6	1
553 Restaurants	432	102	400	102	403	103	422	108	626	113
554 Establiments de begudes	419	133	437	136	434	137	488	146	458	138
555 Menjadors col·lectius i provisió de menjars preparats	66	5	70	4	74	3	22	3	8	3
55* Altres	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	969	244	954	246	966	247	993	261	1.148	258

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

TAULA 53. Percentatge d'ocupació hotelera trimestral. Mataró. 2001 - 2003

	% d'ocupació hotelera trimestral	Diferència interanual (pp)
I/2001	52,60%	---
II/2001	64,76%	---
III/2001	66,28%	---
IV/2001	48,11%	---
I/2002	48,80%	-3,80 pp
II/2002	60,45%	-4,31 pp
III/2002	63,07%	-3,21 pp
IV/2002	48,72%	0,61 pp
I/2003	45,56%	-3,24 pp
II/2003	62,32%	1,87 pp
III/2003	61,65%	-1,42 pp

GRÀFIC 80. Percentatge d'ocupació hotelera. Mataró. 2001 - 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Hotel Castell de Mata, Hotel Ciutat de Mataró i Hotel Colón.

en el segon trimestre, i 1.768 en el tercer trimestre. La variació interanual, però, assenyalava una evolució irregular, ja que en el segon trimestre de 2003 les pernoctacions s'han incrementat un 38%, i en el tercer trimestre s'han reduït un 13,6%. TAULA 54 i GRÀFIC 81.

TAULA 54. Pernoctacions a l'alberg municipal. Mataró. 2000 - 2003

	Nombre de pernoctacions	Variació interanual (%)
III/2000	2.161	70,0%
IV/2000	428	-26,5%
I/2001	651	99,7%
II/2001	1.691	11,3%
III/2001	1.801	-16,7%
IV/2001	520	21,5%
I/2002	712	9,4%
II/2002	1.229	-27,3%
III/2002	2.047	13,7%
IV/2002	465	-10,6%
I/2003	454	-36,2%
II/2003	1.698	38,2%
III/2003	1.768	-13,6%

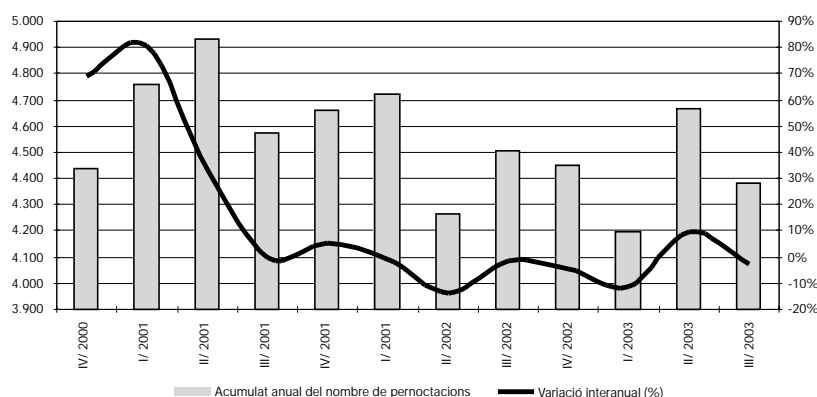
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'alberg municipal de Can Soleret.

En qualsevol cas, cal tenir present que els motius d'estada a la ciutat dels turistes que s'allotgen, tant als hotels com a l'alberg municipal, responen a la proximitat i les bones comunicacions amb Barcelona. En aquest sentit, el descens de demanda o l'augment d'oferta d'altres marques turístiques, en aquest cas Barcelona, pot afectar el sector hotelier de Mataró.

Un altre punt d'entrada de turistes i visitants de la ciutat és el Port de Mataró, amb l'arribada d'embarcacions transeünts que hi pernocten. Les dades disponibles de pernoctacions de transeünts al port fins al tercer trimestre de 2003 presenten una evolució en consonància amb la resta d'indicadors turístics de la ciutat. Així, entre abril i setembre és quan hi ha més pernoctacions al Port de Mataró: 606 durant el segon i tercer trimestre de 2003. En la comparació interanual, però, s'hi registra una descens notable: un 35,8% menys de pernoctacions en el segon trimestre i un 34%, en el tercer. Tanmateix, en el cas del Port de Mataró, s'ha de tenir en compte que aquest descens de turistes també pot ser degut a la major venda d'amarratges dels darrers anys, amb la conseqüent reducció del nombre d'amarratges disponibles per als transeünts. TAULES 55 i 56.

El major descens en les pernoctacions al Port de Mataró s'ha produït en les embarcacions de nacionalitat estrangera, que en qualsevol cas continuen representant la major part d'embarcacions transeünts del Port de Mataró. Aquesta davallada s'ha fet més evident en les embarcacions procedents de França, del Regne Unit i d'Alemanya. Únicament les embarcacions d'Holanda han augmentat el nombre d'arribades al Port de Mataró. TAULA 57.

GRÀFIC 81. Pernoctacions a l'alberg municipal. Mataró. 1999 - 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'alberg municipal de Can Soleret.

TAULA 55. Nombre de pernoctacions dels transeunts⁽¹⁾ al Port de Mataró segons nacionalitat del patró de l'embarcació. Gener a setembre 2001 - 2003.

	Espanyols		Estrangers		Total	
	Pernoctacions	Var. inter. (%)	Pernoctacions	Var. inter. (%)	Pernoctacions	Var. inter. (%)
I/2001	37	---	19	---	56	---
II/2001	162	---	394	---	556	---
III/2001	252	---	526	---	778	---
IV/2001	42	---	53	---	95	---
I/2002	51	37,8%	40	110,5%	91	63,2%
II/2002	135	-16,7%	209	-47,0%	344	-38,2%
III/2002	190	-24,6%	393	-25,3%	583	-25,1%
IV/2002	46	9,5%	25	-52,8%	71	-25,2%
I/2003	31	-39,2%	23	-42,5%	54	-41,3%
II/2003	74	-44,9%	147	-29,7%	221	-35,8%
III/2003	175	-7,9%	210	-46,6%	385	-33,9%

(1) Tripulants per dies.

TAULA 56. Distribució de les embarcacions que han recalat al Port de Mataró segons lloc d'origen o nacionalitat del patró de les embarcacions. Gener a setembre. 2001 - 2003.

	2001		2002		2003	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Maresme	4	1,6%	5	1,9%	9	4,4%
Resta de Catalunya	79	31,5%	85	32,4%	72	35,3%
Resta d'Espanya	9	3,6%	7	2,7%	6	2,9%
Estranger	159	63,3%	165	63,0%	117	57,4%
Total	251	100%	262	100%	204	100%

TAULA 57. Nombre d'embarcacions que han recalat al Port de Mataró segons nacionalitat estrangera del patró de l'embarcació. Gener a setembre 2001 - 2003.

	2001	2002	2003
França	39	53	39
Regne Unit	26	30	20
Holanda	13	8	16
Alemanya	43	42	13
Bèlgica	7	7	5
Suïssa	8	8	5
Noruega	1	1	5
Dinamarca	3	4	3
Suècia	3	3	3
Resta de països	16	9	8
Total	159	165	117

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consorci del Port de Mataró.

Educació (80), recerca i desenvolupament (73)

Mataró

L'evolució de l'ocupació en el sector educatiu i de recerca està molt vinculada al curs escolar. Així, tradicionalment, a Catalunya, coincidint amb la finalització del curs escolar al mes de juny, el nombre d'assalariats en el sector es reduïa considerablement, per tornar a créixer al mes de setembre. A Mataró, aquest comportament estacional de la sèrie d'assalariats s'ha produït al 2002 i 2003, però no durant els anys anteriors en què els trimestres punta i vall de la sèrie no eren sempre els mateixos.

Sigui com sigui, des de l'any 2000 el nombre d'assalariats a Mataró en el sector educatiu i de recerca segueix una tendència a l'alça, fet que queda refermat amb els increments interanuals registrats al llarg del 2002 i primer trimestre de 2003. Ha estat durant el segon i tercer trimestre de 2003 quan l'evolució d'assalariats ha presentat valors negatius (-5,8% en el segon trimestre i -0,5% en el tercer), frenant d'aquesta forma la progressió ascendent que venia registrant-se en la sèrie d'assalariats (1.517 a finals del tercer trimestre). Per contra, la tendència seguida pels treballadors autònoms és d'anar reduint el seu nombre, ja que en el tercer trimestre de 2003 s'hi recull el valor més baix des de l'inici de la sèrie: 97 treballadors per compte propi i un descens interanual de l'1%.

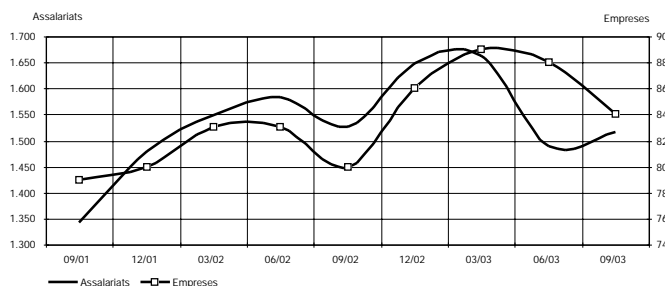
Pel que fa al nombre de centres de cotització, en els darrers dos anys la sèrie ha seguit un comportament paral·lel al del d'assalariats; és a dir, amb una tendència a l'alça, aconseguint situar el nombre d'empreses en 84 en el tercer trimestre de 2003. Pel que fa a la variació interanual, aquesta porta tres anys consecutius registrant increments positius,

tret del darrer trimestre de 2001. En els dos trimestres que abasta aquest informe, l'increment interanual d'empreses ha estat del 6% en el segon trimestre i del 5% en el tercer.

El signe contraposat que s'ha registrat en la variació d'assalariats respecte de la d'empreses fa que la grandària mitjana per centre de treball s'hagi reduït en el darrer any, i ha passat de tenir 19,06 assalariats per empresa al mes de setembre de 2002 a tenir-ne 18,06 un any més tard. **TAULA 58.**

A Catalunya, les variacions interanuals dels assalariats i les empreses presenten un perfil molt més allisat al llarg del temps que en el cas de Mataró. Així, la taxa de variació dels treballadors a

GRÀFIC 82. Educació, recerca i desenvolupament. Mataró. 2001 - 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

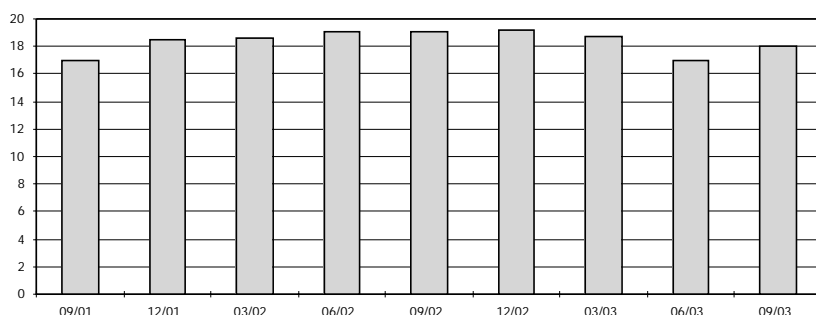
TAULA 58. Educació (80), recerca i desenvolupament (73). Mataró. 2002-2003

Nombre	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	98	103	103	104	97
Assalariats	1.525	1.648	1.663	1.490	1.517
Empreses	80	86	89	88	84
Ass./ Empr.	19,06	19,16	18,69	16,93	18,06
Incr. anual %	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	-5,77%	0,98%	0,98%	1,96%	-1,02%
Assalariats	13,55%	11,43%	7,36%	-5,82%	-0,52%
Empreses	1,27%	7,50%	7,23%	6,02%	5,00%
Ass./ Empr.	12,13%	3,65%	0,12%	-11,17%	-5,26%

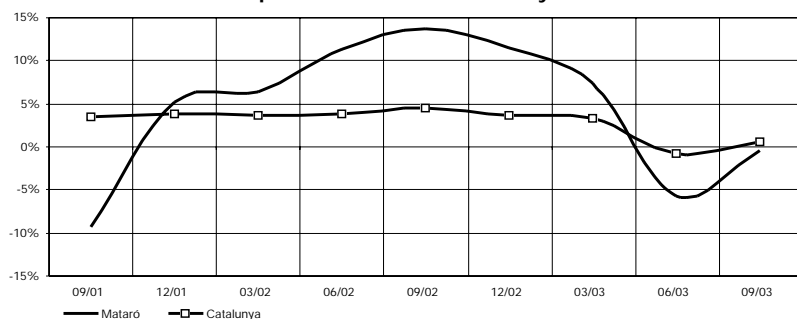
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

Catalunya va créixer des del tercer trimestre de 2001 (3,4%) fins al tercer trimestre de 2002 (4,4%). A partir d'aquest període, la taxa de variació interanual presenta un perfil descendent que arriba fins al 0,4% al tercer trimestre de 2003. A Mataró, la línia que descriu la variació interanual és força més accentuada. **GRÀFICS 82, 83 i 84.**

GRAFIC 83. Assalariats per empresa. Educació i recerca i desenvolupament. Mataró. 2001 - 2003

GRAFIC 84. Variació interanual assalariats educació i recerca i desenvolupament. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

En analitzar amb detall els sectors de l'educació i de la recerca i desenvolupament, hi observem com en recerca Mataró ha perdut 13 treballadors en el darrer any, mentre que en educació ha guanyat 5 assalariats en els darrers dotze mesos, gràcies a l'augment d'assalariats en l'apartat de formació permanent. Les principals activitats, ensenyament primari i secundari, mantenen pràcticament el seu pes específic dins del sector de l'educació i recerca, amb el 58,3% i el 20,3% dels assalariats totals, respectivament.

TAULA 59. Detall de les activitats incloses en el sector de l'educació, recerca i desenvolupament. Mataró. 2002 - 2003

CCAE Descripció activitats	03/02		06/02		09/02		12/02		03/03	
	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.
731 R+D sobre ciències naturals i tècniques	5	1	5	1	5	1	6	1	5	1
732 R+D sobre ciències socials i humanitats	3	1	5	1	4	2	1	1	0	0
73* Altres recerca i desenvolupament	33	1	22	1	26	1	24	1	23	1
801 Ensenyament primari	887	34	948	35	954	35	868	35	885	33
802 Ensenyament secundari	307	11	309	11	308	11	309	11	308	11
803 Ensenyament superior	113	4	106	3	105	3	110	4	106	4
804 Formació permanent i altres activitats d'ensenyament	177	28	253	34	261	36	172	35	190	34
80* Altres educació	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	1.525	80	1.648	86	1.663	89	1.490	88	1.517	84

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

En l'anterior informe de conjuntura vam començar a presentar indicadors que ens podien ajudar avaluar de forma indirecta el grau de recerca i desenvolupament (R+D) de Mataró: el nombre de patents i els articles en publicacions científico-mèdiques. No

cal perdre de vista que Catalunya dedica l'1,1% del PIB a R+D, per sota de la mitjana europea (1,8%).

Quant al nombre de patents registrades a Mataró, s'ha passat de les 15 durant dos anys consecutius –2001 i 2002– a les 9 del 2003. Entre les principals ciutats de la província de Barcelona que es presenten en la taula 60, al 2003 Mataró ocupa la penúltima posició. Si es relativitza el nombre de patents en funció de la població del municipi, al 2003 Mataró ocupa l'última posició amb 0,8 patents per cada 10.000 habitants. Taula 60.

Un altre indicador d'R+D disponible a nivell municipal seria el dels articles apareguts en publicacions científiques internacionals sobre matèries de medicina, biologia molecular, bioquímica, biofísica, genètica... Aquest indicador està molt lligat amb la ubicació dels equips de recerca mèdica als diferents centres hospitalaris i universitaris. Això explicaria els elevats índexs comparatius que s'assoleixen en municipis com ara Cerdanyola, Terrassa, Sabadell i, sobretot, Badalona, amb la ubicació al seu

terme municipal de l'Hospital Universitari Trias i Pujol (Can Ruti). A Mataró, que al 2002 ocupava una posició intermèdia amb la publicació de 10

TAULA 60. Nombre de patents i models d'utilitat registrades a l'oficina Espanola de Patentes i Marcas. 2000 - 2003.

	2000		2001		2002		2003	
	Nombre	Índex ¹	Nombre	Índex ¹	Nombre	Índex ¹	Nombre	Índex ¹
Mataró	10	0,96	15	1,40	15	1,37	9	0,80
Terrassa	40	2,33	38	2,17	16	0,89	38	2,06
Sabadell	47	2,56	45	2,43	32	1,71	45	2,36
Granollers	18	3,43	29	5,40	19	3,48	13	2,33
Badalona	15	0,72	29	1,39	17	0,81	31	1,45
Hospitalet de Llobregat	26	1,08	40	1,65	31	1,27	39	1,58
Barberà del Vallès	14	5,25	9	3,37	15	5,58	20	7,37
Cerdanyola del Vallès	8	1,52	12	2,24	16	2,94	15	2,69
Rubí	15	2,56	18	2,98	12	1,92	14	2,16
Sant Cugat del Vallès	8	1,52	19	3,40	14	2,34	17	2,69
Martorell	5	2,35	13	5,77	5	2,13	8	3,26

¹ Índex és el nombre de patents i models cada 10.000 habitants.

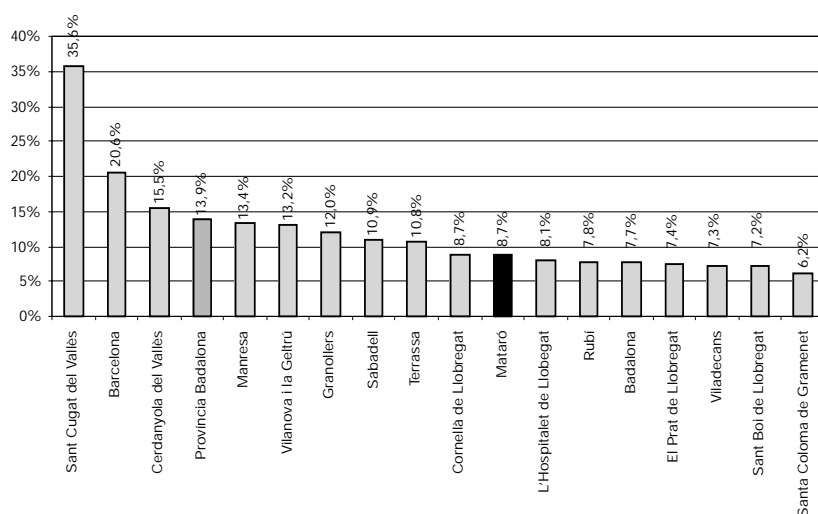
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Oficina Espanola de Patentes y Marcas, i del Padró Continu d'Habitants de l'Idescat.

TAULA 61. Nombre d'articles publicats en publicacions científiques d'àmbit internacional en matèries de medicina, biologia molecular, bioquímica, biofísica, genètica... 2000 - 2003.

	2000		2001		2002		2003	
	Nombre	Índex ¹	Nombre	Índex ¹	Nombre	Índex ¹	Nombre	Índex ¹
Mataró	11	1,05	5	0,47	10	0,91	5	0,45
Terrassa	37	2,15	24	1,37	31	1,73	38	2,06
Sabadell	33	1,80	40	2,16	41	2,19	35	1,83
Granollers	5	0,95	5	0,93	3	0,55	6	1,07
Badalona	67	3,21	64	3,06	91	4,33	87	4,06
Hospitalet de Llobregat	18	0,74	25	1,03	22	0,90	32	1,30
Santa Coloma de Gram.	2	0,17	4	0,34	6	0,52	6	2,21
Cerdanyola del Vallès	7	1,33	16	2,99	13	2,39	13	2,33
Sant Cugat del Vallès	4	0,76	6	1,07	7	1,17	8	1,23

¹ Índex és el nombre d'articles cada 10.000 habitants.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de Medline i del Padró Continu d'Habitants de l'Idescat.

GRÀFIC 85. Percentatge de titulars de tercer grau als municipis de més de 50.000 habitants de la província de Barcelona. Cens 2001.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Cens de 2001 de l'INE.

articles, al 2003 només se n'han publicat 5, i ocupa l'última posició dels municipis de la taula. TAULA 61.

Nivell d'instrucció de la població de Mataró

Les dades acabades de publicar del cens 2001 indiquen una millora dels nivells formatius de la ciutat en relació amb les dades del padró de 1996. Tot i així, els registres formatius de Mataró continuen presentant un nivell comparativament baix en relació amb altres ciutats mitjanes de la Regió Metropolitana i força allunyats de la mitjana provincial, si més no pel que fa a la proporció de titulats universitaris, que l'any 2001 se situaria en el 8,7% de la població major de 16 anys. GRÀFIC 85.

Matriculació als centres educatius de Mataró

Pel que fa a l'escolarització a Mataró, un dels aspectes que més destaquen pel que fa a la matriculació en educació infantil de 0-3 anys del curs 2003-2004 és l'augment del nombre d'alumnes a les llars d'infants concertades, mentre que el de les escoles bressol públiques es manté estable. En conjunt, el nombre de nens i nenes matriculats en aquest nivell ha estat de 1.379, el més elevat dels darrers cinc cursos analitzats. El diferencial percentual entre el nombre de matriculats a les escoles públiques i les concertades, en lloc de reduir-se, en el darrer curs ha augmentat fins arribar als 12,31 punts. TAULA 62.

Malgrat tot, aquest augment ha estat inferior al de les necessitats manifes-

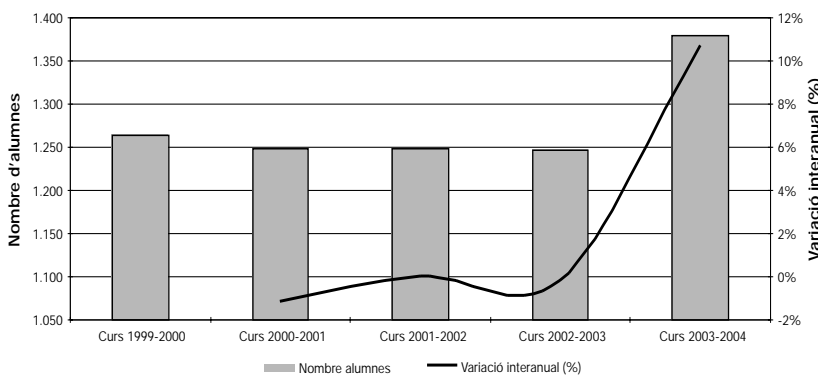
TAULA 62. Alumnes matriculats en educació infantil de 0-3 anys. Mataró

	Escoles bressol públiques		Llars d'infants privades*	
	Alumnes	% Total Curs/Padró	Alumnes	% Total Curs/Padró
Curs 1999-2000	462	15,09	802	26,20
Curs 2000-2001	468	14,27	781	23,82
Curs 2001-2002	468	14,27	781	23,82
Curs 2002-2003	468	13,57	778	22,56
Curs 2003-2004	468	13,00	911	25,31

*Privades i privades-concertades.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut Municipal d'Educació i padró d'habitants 2000, 2001, 2002 i 2003.

GRAFIC 86. Evolució del nombre d'alumnes matriculats en educació i infantil (0-3 anys). Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut Municipal d'Educació.

TAULA 63. Educació infantil (0-3 anys). Mataró. Curs 2003-2004

Edat	0-1	1-2	2-3	Total
Alumnes	114	514	751	1.379
Població(*)	1.182	1.190	1.227	3.599
% alumnes sobre població	9,6	43,2	61,2	38,3

(*) Estudi de població. 1 de gener 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut Municipal d'Educació i padró d'habitants 2003.

tades per una demanda creixent de pares que cerquen un centre d'aquest tipus a la ciutat. Una demanda creixent l'origen de la qual, a banda d'aspectes qualitius referents a les exigències laborals i d'altre tipus, es justifica en l'augment quantitatiu del nombre de nens i nenes d'aquestes edats en els darrers anys. GRAFIC 86.

Així, mentre el nombre de nens i nenes entre 0-3 anys s'incrementava entre el 2000 i el 2003 en 538 nens, el nombre de places en educació infantil ho ha fet en 115. Una diferència que, tanmateix, no està internament distribuït de forma similar.

Mentre que el 9,6% dels nens i nenes entre 0-1 anys estan matriculats, aquest percentatge augmenta fins a un 43,2% en el cas d'1-2 anys i al 61,2% en el cas dels que tenen entre 2-3 anys. Per al conjunt de l'interval d'edat, la relació entre el nombre de matriculats i la població empadronada se situa al voltant del 38,3%, 2,3 punts per sobre al curs passat⁴⁸. TAULA 63.

Referent a l'ensenyament infantil de 0 a 3 anys, el Servei d'Estudis i Planificació i l'EUPMT van presentar els resultats d'una anàlisi sobre la xarxa d'escoles bressol de Mataró –públiques i privades- i la distribució de la població de menys de 3 anys de Mataró en el marc de la jornada "El coneixement a les ciutats: tecnologies d'anàlisi".

En el mapa 87 s'assenyala, d'una banda, la ubicació de les escoles bressol públiques i les llars d'infants privades i, de l'altra, el radi de cobertura "teòric" d'aquests centres tenint en compte la població de menys de 3 anys que viu al voltant d'aquests centres. No cal oblidar que l'escolarització dels infants no és obligatòria fins als 6 anys i que, per tant, aquest radi tenen una cobertura molt més àmplia.

Com pot observar-se en el mapa la xarxa d'escoles bressol, tant pública com privada, aquesta abasta bona part de la ciutat, si bé hi ha zones no cobertes per aquests centres com ara l'eix de Via Europa-Parc Central i, en particular, la banda més pròxima a la Plaça Granollers i tota la zona nord i nord-est de la ciutat. De forma més

⁴⁸ Aquesta dada ha de ser considerada com a orientativa, ja que hi ha infants matriculats que poden estar o no empadronats a la ciutat, talment com passa amb infants que resideixen a Mataró, però que poden estar matriculats en centres de fora de la ciutat.

concreta es podrien citar la part central de Vista-Alegre, gran part de Rocafonda i el Palau-Escorxador i les zones més properes a la Ronda Cervantes de l'Havana.

GRÀFIC 87. Ubicació de les escoles bressol i les llars d'infants públiques i privades a Mataró, i radi de cobertura segons la capacitat.

Font: Escola Universitària Politècnica de Mataró a partir de dades del Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró.

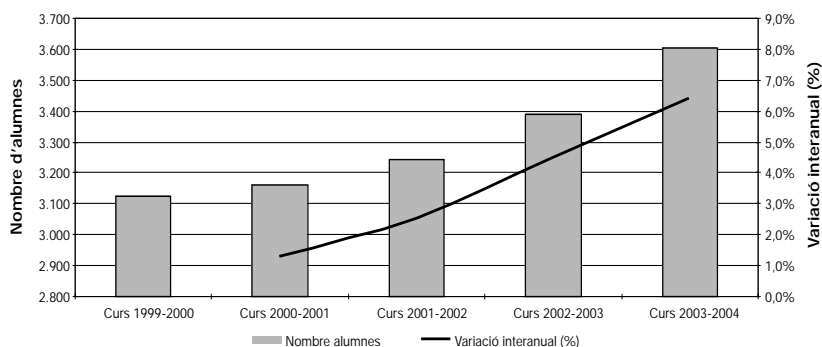
TAULA 64. Alumnes matriculats en educació infantil de 3-6 anys. Mataró

	Educació infantil pública		Educació infantil privada*	
	Alumnes	% Total Curs/Padró	Alumnes	% Total Curs/Padró
Curs 1999-2000	1.522	52,28	1.601	55,00
Curs 2000-2001	1.505	49,93	1.658	55,01
Curs 2001-2002	1.515	50,27	1.728	57,33
Curs 2002-2003	1.594	51,99	1.794	58,51
Curs 2003-2004	1.786	55,52	1.818	56,51

*Privades i privades-concertades.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut Municipal d'Educació i padró d'habitants 2000, 2001, 2002 i 2003.

GRÀFIC 88. Evolució del nombre d'alumnes matriculats en educació infantil (3-6 anys). Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004.

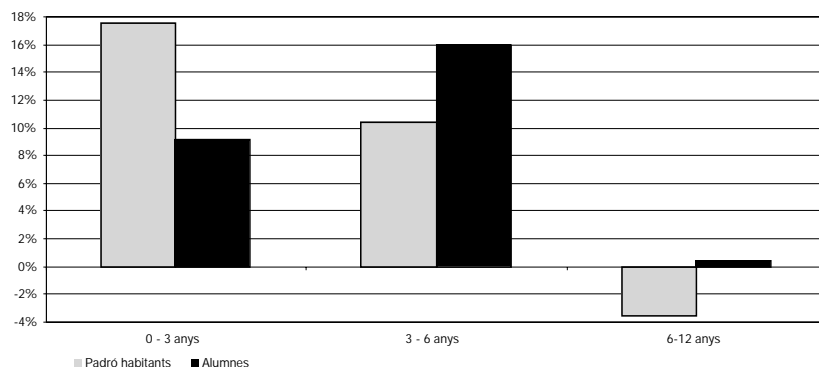
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut Municipal d'Educació.

Pel que fa a l'educació infantil entre els 3 i 6 anys, s'hi observa un augment de 216 matriculats, fet que representa una variació percentual respecte del curs anterior del 6,38%, la més elevada dels darrers cinc cursos. Mentre que en el sector privat i en el privat concertat l'augment del nombre de matriculats era només de 24 nous alumnes, en el cas dels centres públics aquest augment ha crescut fins als 192. De totes maneres, el percentatge total d'alumnes matriculats en aquest nivell continua sent lleugerament superior als centres privats que als públics. **TAULA 64** i **GRÀFIC 88**.

Si a l'igual que hem fet amb els menors de 3 anys, comparem la relació entre població empadronada i matriculada tant d'educació infantil de 3-6 anys com de primària obligatòria de 6-12 anys, podrem comprovar l'existència de tres situacions diferents per a cadascun d'aquests intervals d'edat. Així, en primer lloc, la variació tant de població com de matriculació és positiva en el cas dels més petits; tanmateix, la primera ha estat molt superior a la segona amb un 17,5% davant un 9,1%, respectivament.

Per la seva banda, els menors entre 3-6 anys també mostren una variació positiva d'ambdues dimensions, però en ordre invers, ja que és la matriculació la que ha tingut un increment superior amb un 15,96% enfront del 10,4% de la població. Per últim, els nens i nenes entre 6 i 12 anys continuen mostrant, com en cursos anteriors, una variació negativa de la seva població, que en aquest curs és del 3,6%, mentre que l'evolució de la matriculació és lleugerament positiva, amb un 0,46%. **GRÀFIC 89**.

GRÀFIC 89. Variació de la població i del nombre d'alumnes matriculats entre 0 i 12 anys a les escoles de Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut Municipal d'Educació i padró d'habitants.

Pel que fa a la primària obligatòria (6-12 anys), les dades de matriculació també mostren un augment en el nombre d'alumnes. Un augment de 127 noves places que es distribueixen gairebé al 50% entre centres públics i privats, i que suposen mantenir la tendència lleugerament positiva iniciada el curs anterior amb una variació de l'1,93%.

L'educació secundària obligatòria (12-16 anys), a diferència del que ha succeït en els nivells anteriors, continua mostrant una variació negativa en el nombre de matriculats. Així, si en el curs anterior van matricular-se 5.242 alumnes, en aquest se n'han matriculat 5.217. Aquest fet representa una evolució negativa de la matriculació que, tanmateix, ha estat la més baixa dels darrers cinc cursos amb un 0,48%, quan -per exemple- la del curs anterior va ser de l'1,95%.

TAULA 66.

La diferència entre els percentatges de matriculats als centres públics i als privats i privats concertats es manté al voltant dels 15,46 punts a favor dels segons, en què hi ha matriculats 807 alumnes més. GRÀFIC 91.

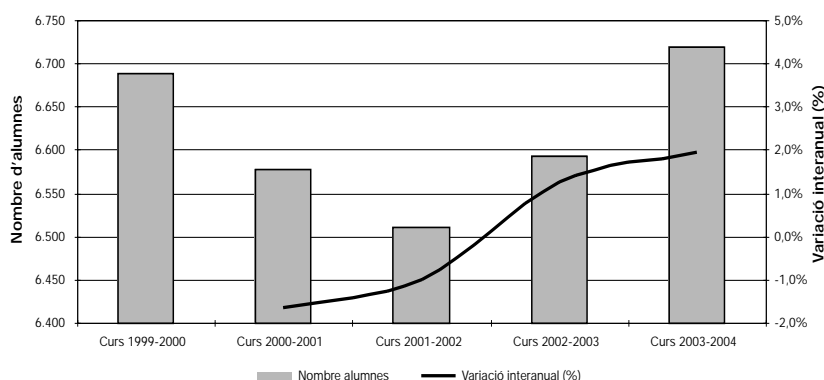
TAULA 65. Alumnes matriculats en educació primària de 6-12 anys. Mataró

	Educació infantil pública		Educació infantil privada*	
	Alumnes	% Total Curs/Padró	Alumnes	% Total Curs/Padró
Curs 1999-2000	3.211	51,25	3.478	55,51
Curs 2000-2001	3.169	51,57	3.409	55,48
Curs 2001-2002	3.140	52,11	3.371	55,94
Curs 2002-2003	3.156	52,14	3.437	56,78
Curs 2003-2004	3.217	53,09	3.503	57,81

*Privades i privades-concertades.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut Municipal d'Educació i padró d'habitants 2000, 2001, 2002 i 2003.

GRÀFIC 90. Evolució del nombre d'alumnes matriculats en educació primària (6-12 anys). Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut Municipal d'Educació.

Tots aquells joves que no aconseguixen el títol de l'ESO poden accedir als programes de Garantia Social (PGS) adreçats a l'aprenentatge d'algun ofici que faciliti o millori l'accés de l'alumne al mercat laboral. TAULA 67.

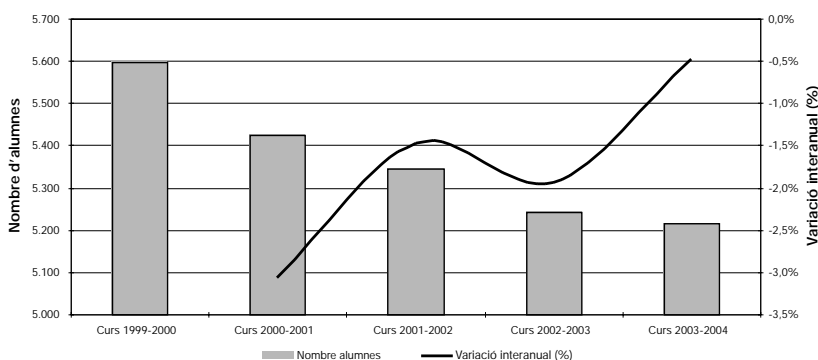
El nombre d'alumnes matriculats en el curs 2003-2004 s'ha reduït de forma considerable en contrast amb el que ha succeït en els darrers dos cursos i, en particular, l'anterior. Així, d'una matriculació de 242 alumnes, que suposaven un augment del 31,52% respecte del curs 2001-2002, s'ha passat enguany a 190 alumnes, 52 menys que l'any passat, la qual cosa dona lloc a una variació negativa del 21,49%. GRÀFIC 92.

Mentre que la reducció en el nombre d'alumnes matriculats respecte

TAULA 66. Alumnes matriculats en educació secundària obligatòria de 12 a 16 anys. Mataró

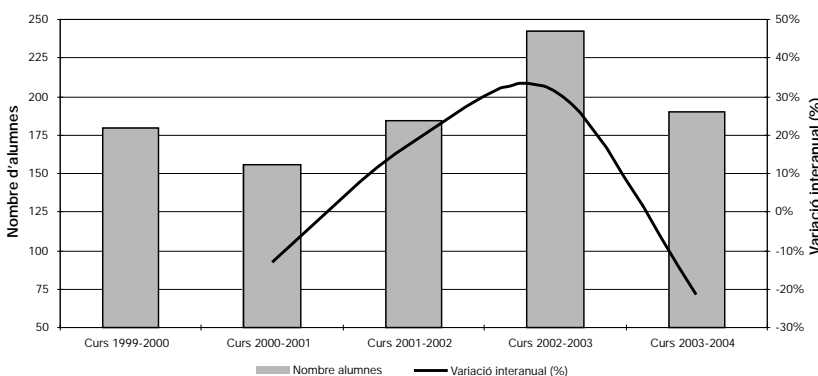
	ESO pública		ESO privada*	
	Alumnes	%	Alumnes	%
Curs 1999-2000	2.409	43,03	3.189	56,97
Curs 2000-2001	2.271	41,85	3.155	58,15
Curs 2001-2002	2.242	41,94	3.104	58,06
Curs 2002-2003	2.184	41,66	3.058	58,34
Curs 2003-2004	2.205	42,27	3.012	57,73

*Privades i privades-concertades.

GRÀFIC 91. Evolució del nombre d'alumnes matriculats en ESO (12-16 anys). Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004.**TAULA 67. Alumnes matriculats en Programes de Garantia Social (PGS). Mataró**

	Centres públics		Centres privats*	
	Alumnes	%	Alumnes	%
Curs 1999-2000	110	61,11	70	38,88
Curs 2000-2001	111	71,15	45	28,85
Curs 2001-2002	155	84,24	29	18,71
Curs 2002-2003	146	60,33	96	39,67
Curs 2003-2004	137	72,11	53	27,89

*Privades i privades-concertades.

GRÀFIC 92. Evolució del nombre d'alumnes matriculats en PGS. Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004.**TAULA 68. Alumnes matriculats en batxillerat de 16 a 18 anys. Mataró**

	Batxillerat públic		Batxillerat privat*	
	Alumnes	%	Alumnes	%
Curs 1999-2000	1.187	49,50	1.211	50,50
Curs 2000-2001	1.201	51,04	1.152	48,96
Curs 2001-2002	1.145	49,56	1.165	50,43
Curs 2002-2003	1.007	47,14	1.129	52,86
Curs 2003-2004	1.026	48,76	1.078	51,24

*Privat i privat-concertat.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut Municipal d'Educació.

del curs anterior als centres públics ha estat del 6,2%, en el cas dels centres privats i privats concertats aquesta reducció ha estat del 44,8%.

Finalment, pel que fa al batxillerat i a la formació professional de grau mig, o sia, les etapes posteriors a l'acabament de l'ESO, dels joves entre 16 i 18 anys, s'hi constata que els alumnes matriculats en batxillerat continuen reduint-se, tot i que en l'actual curs la reducció ha estat molt més continguda que en l'anterior. Així, si en el curs anterior la variació negativa va arribar a ser del 7,50%, en aquest tan sols ha estat de l'1,50%.

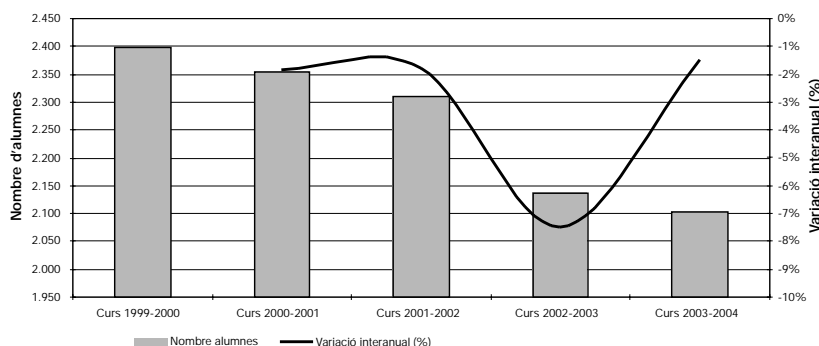
TAULA 68.

Pel que fa a la relació en termes de matriculació, es manté en percentatges similars entre centres públics i privats. **GRÀFIC 93.**

A l'igual que amb els PGS, els cicles formatius de grau mig han experimentat un important descens en el nombre de matriculats, amb una variació negativa del 11,1%. Mentre que l'any passat el nombre de matriculats era de 657, enguany només arriba als 684. **TAULA 69.**

Existeix una important diferència entre el volum de matriculats que representen els centres públics, els privats i privats concertats, ja que els primers representen més del 75% del total. Tot i així, mentre que la reducció de matriculació als centre públics ha estat del 10%, en el cas dels privats i concertats ha arribat al 14,2%. **GRÀFIC 94.**

GRÀFIC 93. Evolució del nombre d'alumnes matriculats en batxillerat (16-18 anys). Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004.

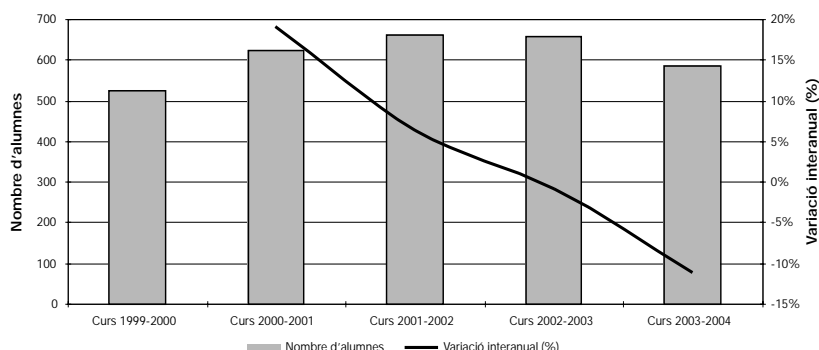

TAULA 69. Alumnes matriculats en cicles formatius de grau mig de 16 a 18 anys. Mataró

	Centres públics		Centres privats*	
	Alumnes	%	Alumnes	%
Curs 1999-2000	387	73,85	137	26,15
Curs 2000-2001	476	76,28	148	23,72
Curs 2001-2002	456	68,78	207	31,22
Curs 2002-2003	488	74,28	169	25,72
Curs 2003-2004	439	75,17	145	24,83

*Privats i privats-concertats.

GRÀFIC 94. Evolució del nombre d'alumnes matriculats en CFGM. Mataró. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004.

TAULA 70. Alumnes matriculats en cicles formatius de grau superior. Mataró

	Centres públics		Centres privats*	
	Alumnes	%	Alumnes	%
Curs 1999-2000	276	54,87	227	45,13
Curs 2000-2001	334	59,12	231	40,88
Curs 2001-2002	365	60,13	242	39,87
Curs 2002-2003	437	64,17	244	35,83
Curs 2003-2004	434	64,20	242	35,80

*Privats i privats-concertats.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut Municipal d'Educació.

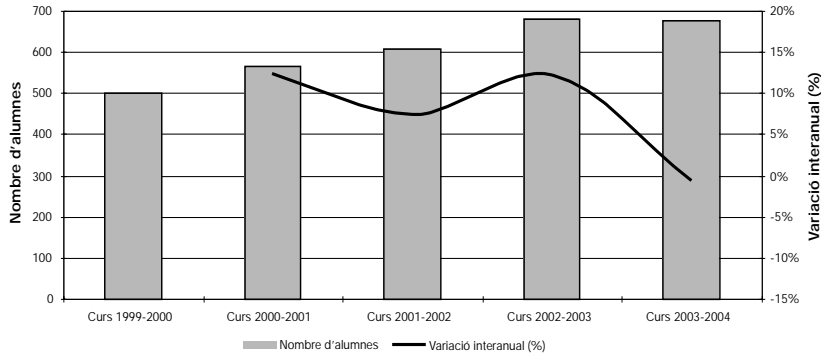
Pel que fa als cicles formatius de grau superior, cal destacar que després de quatre anys de creixements ininterromputs amb increments de matriculació superiors al 12%, en aquest curs s'hi observa una lleugera reducció del 0,73%. El nombre d'alumnes en els darrers tres anys sempre s'ha situat per sobre dels 600, essent en el curs 2003-2004 de 676. El 64,20% d'aquests alumnes està

matriculat en un centre públic. TAULA 70 I GRÀFIC 95.

Quant a les dues escoles universitàries que hi ha ubicades a Mataró, s'hi observa una continua davallada en el nombre d'alumnes que matriculats. En cinc anys, les universitats de Mataró han perdut un 42,6% d'alumnes. S'ha passat de tenir 2.422 alumnes matriculats el curs 1999-2000 a tenir-ne 1.390 en l'actual curs.

TAULA 71 I GRÀFIC 96.

GRÀFIC 95. Evolució del nombre d'alumnes matriculats en CFGS. Mataró.
Curs 1999-2000 - curs 2003-2004.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut Municipal d'Educació.

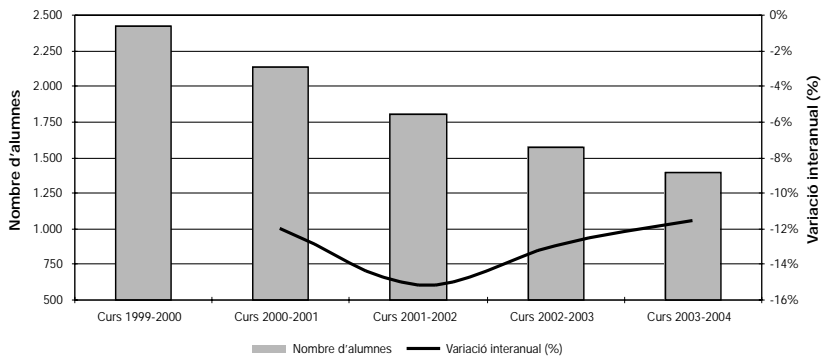
TAULA 71. Alumnes matriculats a les escoles universitàries. Mataró

	EUM ⁽¹⁾		EUPMT ⁽²⁾	
	Alumnes	%	Alumnes	%
Curs 1999-2000	1.171	48,35	1.251	51,65
Curs 2000-2001	957	44,91	1.174	55,09
Curs 2001-2002	777	43,00	1.030	57,00
Curs 2002-2003	661	42,05	911	57,95
Curs 2003-2004	590	42,45	800	57,55

(1) Escola Universitària del Maresme.

(2) Escola Universitària Politècnica de Mataró.

GRÀFIC 96. Evolució del nombre d'alumnes matriculats a les escoles universitàries. Curs 1999-2000 - curs 2003-2004.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Escola Universitària del Maresme i de l'Escola Universitària Politècnica de Mataró.

Altres activitats empresarials (74)

Mataró

En l'anterior informe de conjuntura, en l'apartat dedicat a l'anàlisi sectorial, va aparèixer per primer cop una anàlisi del sector dedicat a altres activitats empresarials. L'externalització de serveis per part d'algunes empreses, com pot ser la selecció de personal, la gestió de nòmines i comptabilitat, la publicitat, etc., ha fet que aquest sector hagi esdevingut un sector econòmic important, ja no tan sols en l'estructura econòmica mataronina, sinó també en l'economia catalana i mundial.

En una primera anàlisi amb certa perspectiva històrica, s'hi observa com el nombre d'assalariats en el sector ha crescut considerablement. Així, en el tercer trimestre de 1996 hi havia 879 assalariats i 168 empreses, i set anys després el nombre d'assalariats ja arriba als 2.295 i el d'empreses a 265. És a dir, en set anys el nombre d'assalariats s'ha incrementat un 161% i el d'empreses un 57,7%. Si ens fixem en l'evolució més recent, en els darrers quatre trimestres la variació interanual d'assalariats presenta una evolució negativa, un -2,8% en el segon trimestre de 2003 i un -9,8% en el tercer. Per contra, la variació interanual d'empreses i d'autònoms presenta valors positius, però amb una tendència a la baixa si ho comparem amb els increments registrats fa un o dos anys. Així, en les empreses, el creixement interanual ha estat del 3,1% en el segon trimestre i de l'1,1% en el tercer. En el cas dels treballadors per compte propi els creixements han estat del 7,3% en el segon trimestre i del 9,5% en el tercer.

La davallada d'assalariats en el sector és conseqüència de les variacions de l'activitat de selecció i col·locació de personal. Entre el tercer i el quart trimestre de 2002 aquesta activitat va perdre més de 550 assalariats. Així, si no comptabilitzéssim els assalariats d'aquesta activitat, la variació interanual d'assalariats en el sector d'altres activitats empresarials entre els mesos de setembre de 2002 i de 2003 ens donaria un creixement del 3%. **TAULA 72.**

A Catalunya, la sèrie d'assalariats del sector té un comportament estacional caracteritzat per creixements continuats en el nombre d'assalariats al llarg dels nou primers mesos de l'any, per després

TAULA 72. Altres activitats empresarials (74). Mataró. 2002 - 2003

Nombre	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	412	424	440	442	451
Assalariats	2.545	1.991	2.100	2.359	2.295
Empreses	262	266	269	270	265
Ass./ Empr.	9,71	7,48	7,81	8,74	8,66
Incr. anual %	09/02	12/02	03/03	06/03	09/03
Autònoms	14,76%	13,07%	10,00%	7,28%	9,47%
Assalariats	22,18%	-4,83%	-1,82%	-2,84%	-9,82%
Empreses	3,97%	3,50%	3,86%	3,05%	1,15%
Ass./ Empr.	17,52%	-8,05%	-5,47%	-5,72%	-10,84%

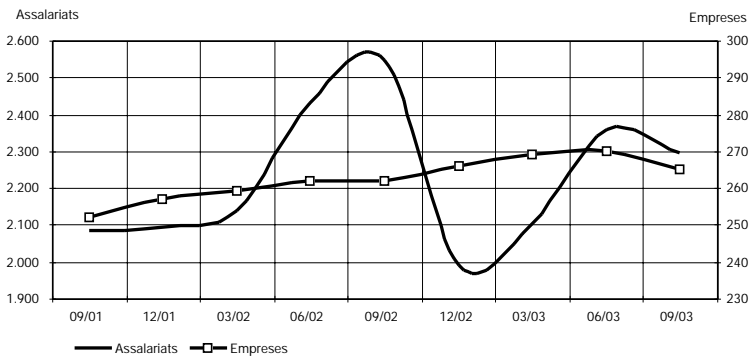
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

passar a reduir-se en el darrer trimestre de l'any. Pel que fa a les variacions interanuals d'assalariats a Catalunya, aquestes continuen sent positives (un 5,4% en el segon trimestre de 2003 i un 4,9%, en el tercer), però amb un perfil descendent. Respecte del creixement del nombre d'empreses, aquest també ha estat sostingut i lleugerament per sobre del de Mataró.

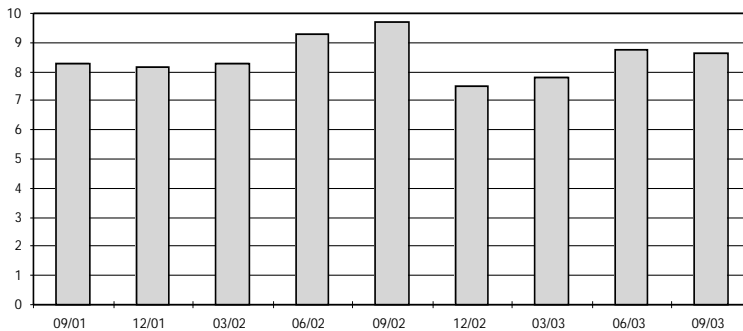
La dimensió empresarial del sector a Mataró s'ha reduït en el darrer any de forma important, ja que ha passat de tenir 9,7 assalariats per empresa al tercer trimestre de 2002, a tenir-ne 8,6 un any després, fet que representaria una mitjana de 3,3 assalariats menys respecte del conjunt del sector a Catalunya. **GRÀFICS 97, 98 i 99.**

De les vuit activitats que engloba el sector d'altres activitats empresarials, el de selecció i col·locació de personal és el que hi té més assalariats, amb el 28,5% del total. El 23% dels assalariats corresponen a les activitats jurídiques, de comptabilitat i altres. És en les dues activitats més importants on s'han registrat el descens més destacat: la

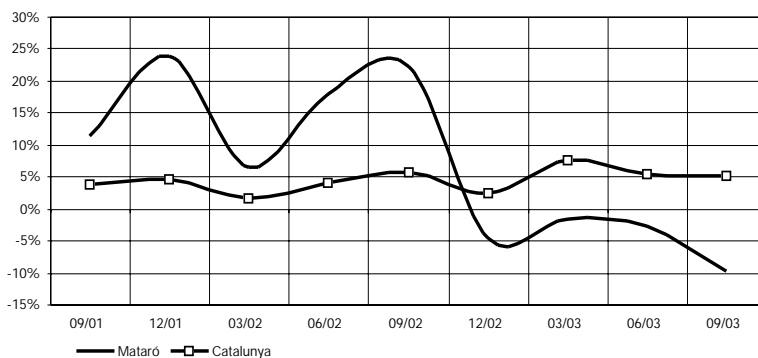
GRÀFIC 97. Altres activitats empresarials. Mataró. 2001 - 2003

GRÀFIC 98. Assalariats per empresa. Altres activitats empresarials. Mataró. 2001 - 2003

GRÀFIC 99. Variació interanual assalariats. Altres activitats empresarials. Mataró i Catalunya. 2001 - 2003

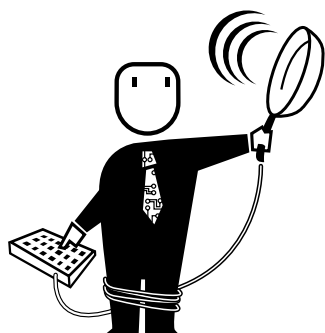

TAULA 73. Detall de les activitats incloses en el sector altres activitats empresarials. Mataró. 2002 - 2003

CCAE	Descripció activitats	09/02		12/02		03/03		06/03		09/03	
		Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.	Assal.	Empr.
741	Activitats jurídiques, de comptabilitat i altres	558	119	546	119	538	114	539	110	527	109
742	Serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria	161	33	162	34	143	34	147	34	151	36
743	Assaigs i anàlisis tècnics	15	3	15	3	15	3	17	3	14	3
744	Publicitat	79	12	77	12	77	11	123	14	122	12
745	Selecció i col·locació de personal	953	3	390	1	551	3	707	3	655	4
746	Serveis d'investigació i de seguretat	105	16	115	16	80	17	100	18	79	17
747	Activitats industrials de neteja	329	18	331	16	326	20	371	18	378	17
748	Activitats empresarials diverses	344	57	354	64	369	66	354	69	368	66
74*	Altres	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Total	2.545	262	1.991	266	2.100	269	2.359	270	2.295	265

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

selecció i col·locació de personal ha perdut 298 assalariats i les activitats jurídiques i de comptabilitat, 31. TAULA 73.

Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC)

Ús i disposició de les TIC a la població de Mataró

Ús i disposició de les TIC en el teixit empresarial de Mataró

Conclusions de l'ús de les TIC a Mataró

Lleuger increment de la connexió a Internet per part de la població mataronina, fet que no es trasllada de forma clara al nombre d'usuaris. A nivell empresarial s'observa un estancament, tant en les connexions com en el nombre d'usuaris.

Les dades d'aquest anàlisi provenen de la tercera edició de les Estadístiques de l'Observatori de la Societat de la Informació de Mataró impulsat per TecnoCampusMataró i el Servei d'Estudis i Planificació de l'Ajuntament de Mataró, amb la col·laboració del Servei d'Ocupació de Catalunya.

Fonts utilitzades: Level of Internet Access: enterprises 2003, Eurostat; Observatori de la Societat de la Informació de Catalunya, març i maig de 2003.

Diagnòstic sobre la situació de Mataró en relació a la disposició i ús de les noves tecnologies en el 2003

En el marc de l'Observatori de la Societat de la Informació, impulsat per TecnoCampusMataró i amb la participació del Servei d'Estudis i Planificació, el setembre de 2003 es varen realitzar dues enquestes, una a la població i l'altra a les empreses, sobre la disposició i ús de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC).

L'objectiu d'aquestes enquestes era copsar i analitzar els indicadors que mesuren la situació de la implantació de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) a les llars i empreses de la ciutat. Aquestes enquestes s'estan fent anualment des del setembre del 2001. Els resultats, a banda de donar-nos una imatge clara de l'evolució dels indicadors, ens ofereixen un marc de comparació amb altres àmbits territorials.

Disposició i ús de les TIC a la població de Mataró

Quadre general de la disposició i ús de TIC

Augment de la disposició de TIC a les llars En termes generals, quant a la disposició de TIC a les llars de Mataró, la valoració que es pot fer és positiva. Així, les llars que compten amb almenys un ordinador s'han incrementat en 5 punts respecte de l'any 2002 i passen a ser el 58,2% del total i les que tenen connexió a Internet, pugen gairebé 7 punts i ja representen el 43% del total de les llars.

En bona part, aquest increment de la connexió pot estar relacionat amb les estratègies dels fabricants i venedors en incorporar la connexió a Internet amb la venda de l'ordinador, així com amb les campanyes publicitàries de les companyies de

telefonía per estimular la compra d'ADSL. **TAULA 74.**

Tot i l'increment reduït en relació amb l'any anterior, paga la pena destacar la difusió que ha arribat a tenir la telefonía mòbil, amb una penetració que supera les tres quartes parts de la població (76,4%).

El revers de la telefonía mòbil és la televisió de pagament, amb una caiguda de 6 punts i amb tan sols un 21,9% de les llars amb aquest tipus de servei. Les dues explicacions que s'esgrimeixen per explicar aquesta situació és l'elevat preu del servei i la manca d'infraestructures. Sigui quina sigui la raó, la realitat actual sembla indicar que l'ampliació del nombre de canals no ha estat suficient per aconseguir una major fidelitat dels usuaris.

Evolució no tan favorable pel que fa als usuaris Si en conjunt podem parlar en termes positius de l'evolució de la

TAULA 74. Evolució percentual de la disposició i l'ús d'equipaments TIC a la llar. Mataró i Catalunya. 2002 - 2003

	Mataró 2002 ⁽¹⁾	Mataró 2003 ⁽²⁾	Difer (p.p.)*	Catalunya ⁽³⁾
Llars amb ordinador	53,2%	58,2%	5,0	48,3%
Llars connectades a Internet	36,4%	43,0%	6,6	31,6%
TV de pagament	27,9%	21,9%	-6,0	20,5%
Telefonía mòbil	75,7%	76,4%	0,7	73,1%
Usuaris habituals d'ordinador	48,9%	50,8%	1,9	47,6%
Usuaris habituals d'Internet	30,2%	31,5%	1,3	34,7%

Persona usuària habitual és aquella que fa servir l'ordinador o Internet un o més cops per setmana.

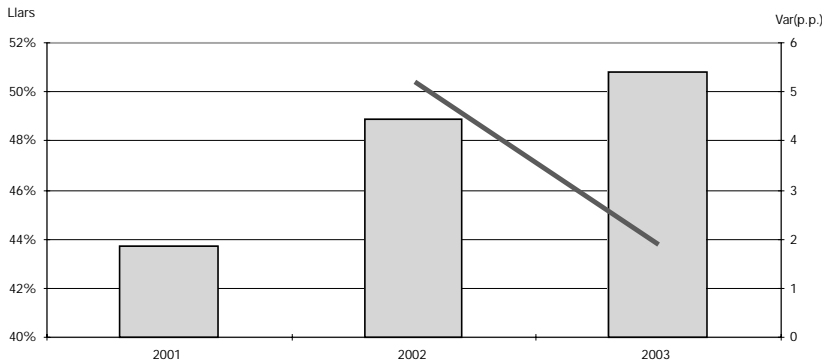
* Diferència en punts percentuals.

(1) Observatori de la Societat de la Informació de Mataró, setembre 2002.

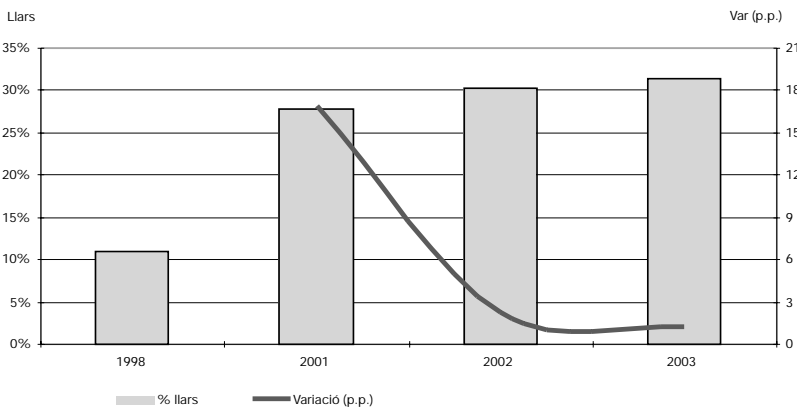
(2) Observatori de la Societat de la Informació de Mataró, setembre 2003.

(3) Observatori de la Societat de la Informació de la STSI i l'IDESCAT, maig 2003.

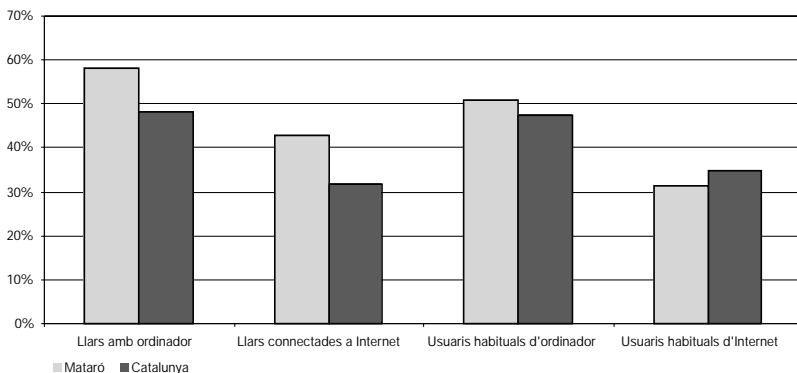
GRÀFIC 100. Evolució de l'ús habitual de l'ordinador. Mataró 2001 -2003

GRÀFIC 101. Evolució de l'ús habitual d'Internet. 1998-2003

GRÀFIC 102. Percentatge de disposició i ús d'ordinador i Internet. Mataró i Catalunya. 2003

El 31,5% de la població és usuària habitual d'Internet El fet apuntat per a l'ús de l'ordinador el podem fer extensible a l'ús habitual d'Internet, però en aquest cas, amb un estancament a nivells encara més baixos. Així, l'increment anual ha estat de tan sols 1,3 punts, amb prou feines una tercera part de la població usuària habitual d'Internet (31,5%). **GRÀFIC 101.**

La situació d'estancament no és exclusiva de Mataró, ja que també s'hi constata a tot Catalunya, on tots els indicadors de disposició i ús d'ordinador i Internet estan per sota dels de la ciutat, tret dels usuaris habituals d'Internet, situat 3,2 punts per sobre. **GRÀFIC 102.**

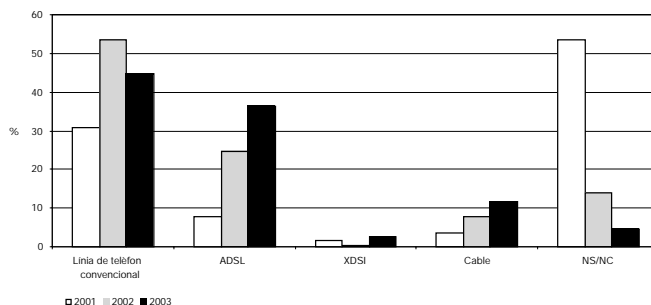
Com ja ha passat altres anys, la comparació amb Catalunya mostra una paradoxa de la ciutat, ja que malgrat disposar dels mitjans per accedir a Internet, no en fa l'ús que seria previsible d'acord amb el nivell d'equipament. Aquest resultat, repetit en el temps, ens indica que per usar la xarxa cal –tot i no ser suficient- disposar d'unes bones infraestructures. I és en aquest context que juguen un paper clau altres variables demogràfiques, socials, culturals i econòmiques com ara la formació i el nivell d'instrucció de la ciutat, la tipologia i les exigències de l'aparell productiu, la qualitat del mercat de treball, les formes d'oci i consum individual i familiar, la capacitat d'assimilació del canvi, els nivells de renda, etc., que fan que l'ús de les TIC sigui diferent i desigual per a cada àmbit social i territorial.

disposició de TIC a la llar, no podem fer-ho de la mateixa manera pel que fa al seu ús. El 2003 es pot catalogar com un any d'estancament pel que fa a la incorporació de nous usuaris. Així, l'augment del nombre d'usuaris habituals d'ordinador ha estat de tan sols 1,9 punts. No obstant això, la nota positiva és que ja més de la meitat de la població de Mataró fa servir l'ordinador d'una manera habitual (50,8%). **GRÀFIC 100.**

Sistema de connexió

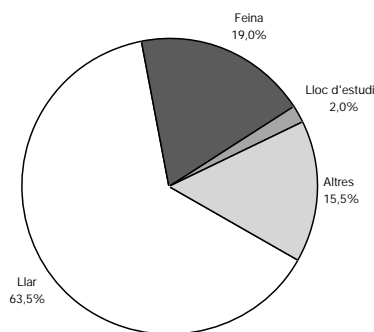
Important avenç de l'ADSL Tot i que la connexió telefònica a través de mòdem continua sent la majoritària entre la població de Mataró (44,6%), l'ADSL ha experimentat un important avenç respecte de l'any passat i ja se situa molt a prop de la línia convencional, amb un 36,2%. Més allunyats, trobem el cable (11%) i l'XDSI (2,6%). Paga la pena destacar com any rere any el nombre de persones que no saben contestar aquesta pregunta es redueix, quelcom que hem de suposar té molt a veure amb el major nivell de coneixements que van adquirint els usuaris sobre la forma de connectar-se a Internet. **GRÀFIC 103.**

GRÀFIC 103. Sistema de connexió a Internet. Mataró. 2001 - 2003

La llar continua essent, amb diferència, el lloc des d'on es connecten majoritàriament els mataronins (63,5%). En segon lloc, però a molta distància, tenim la feina (19%), i altres llocs com punts públics, cibercafès, etc. (15,5%). **GRÀFIC 104.**

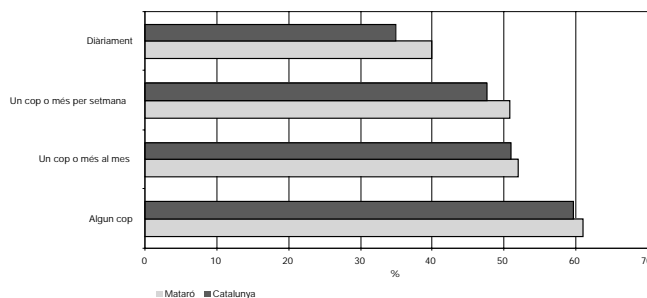
GRÀFIC 104. Lloc preferent de connexió a Internet. Mataró. 2003.

Ús de l'ordinador i d'Internet

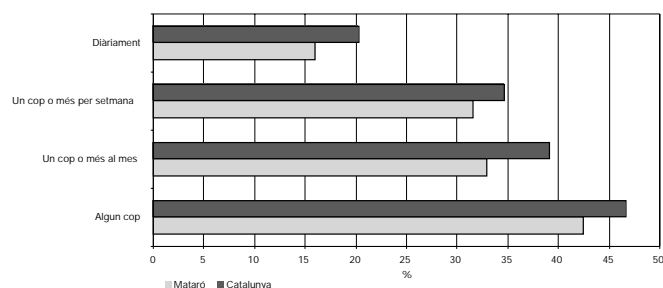
A setembre de 2003, sis de cada deu persones de 15 o més anys de Mataró havia utilitzat alguna vegada l'ordinador (60,9%) i la gran majoria poden considerar-se'n usuaris habituals (83,5%), ja que el fan servir cada dia o setmanalment, la qual cosa representa aproximadament la meitat de la població de Mataró (50,8%). A Catalunya, a desembre de 2002, l'havia fet servir alguna vegada el 59,6% de la població i un 47,6% del total de la població de 15 o més anys es podia considerar que n'eren usuaris habituals. **GRÀFIC 105.**

GRÀFIC 105. Persones usuàries de l'ordinador per freqüència d'ús. Mataró. 2003

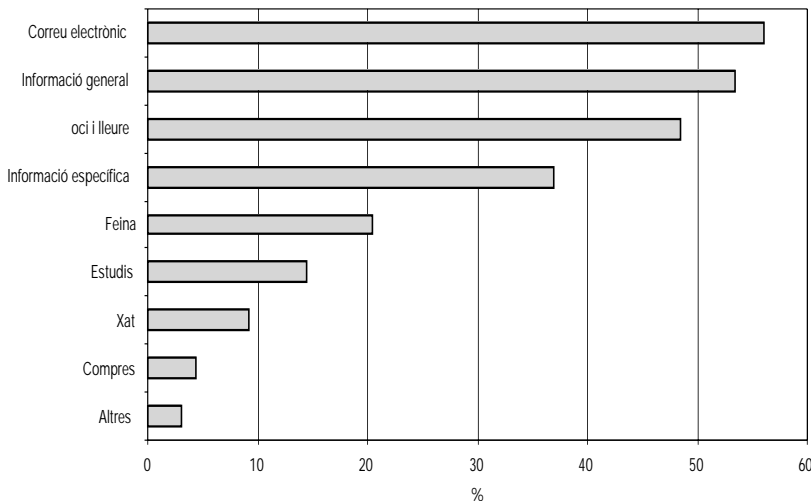

El 77,1% dels que fan servir l'ordinador ho fan des de casa i un 23,4% també des de la feina. Els motius pels quals s'usa són, bàsicament, d'ordre personal (44,6%), professional (35,4%) i per als estudis (20,3%). Els programes que més es fan servir són, en ordre descendent, els ofimàtics –el 85,4% dels usuaris–, els d'oci i lleure –el 57,1%– i les aplicacions específiques i d'informàtica avançada –el 18,4% i el 8,4%, respectivament–.

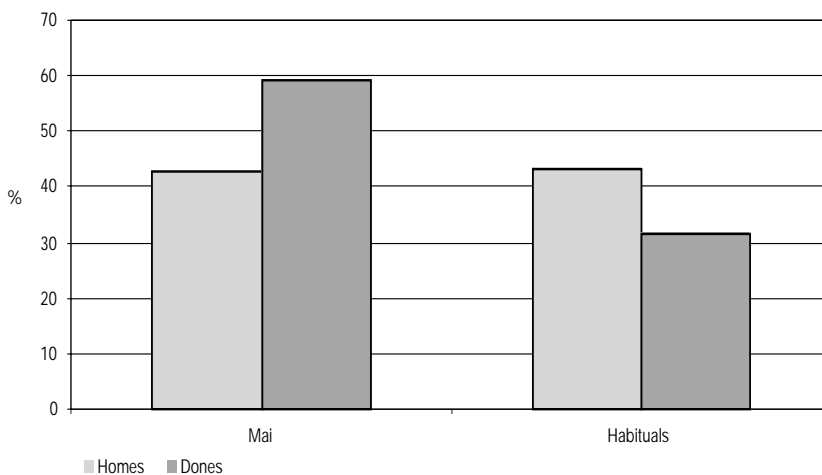
GRÀFIC 106. Persones usuàries d'Internet per freqüència d'ús. Mataró. 2003

**GRÀFIC 107. Motius pels quals es fa servir Internet.
Mataró. 2003**

**GRÀFIC 108. Distribució percentual d'ús d'Internet per sexes.
Mataró. 2003.**

Mataró se situa per sota de Catalunya pel que fa al nombre d'usuaris habituals d'Internet

Pel que fa a l'ús d'Internet, Mataró se situa entre 4 i 6 punts per sota dels valors que té Catalunya. Els usuaris habituals representen el 31,5% del total de la població major de 15 anys, i aquells que s'hi han connectat alguna vegada, el 42,4%. **GRÀFIC 106.**

Entre els motius pels quals s'utilitza Internet destaquen l'ús del correu electrònic (56%), la recerca d'informació general (53,5%)

i l'oci i el lleure (48,5%). Un 61% dels usuaris habituals tenen tarifa plana (connexió 24 hores) a la seva llar. **GRÀFIC 107.**

Caracterització per sexe, edat i nivell d'instrucció de l'ús d'Internet

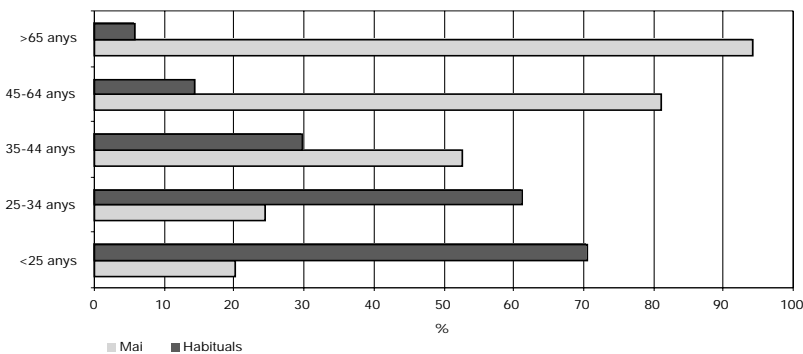
Malgrat els avenços realitzats en els darrers anys, el sexe continua sent una variable significativa pel que fa a l'esclletxa en l'ús de les TIC. **GRÀFIC 108.**

Es mantenen les desigualtats en l'ús entre sexes Així, sobre el total de la població, un 42,7% dels homes i un 59,4% de les dones declaren que mai han fet servir Internet; una relació que s'inverteix a l'hora de parlar dels usuaris habituals: un 43,3% en el cas dels homes, mentre que en el cas de les dones aquest percentatge només arribava al 31,6%.

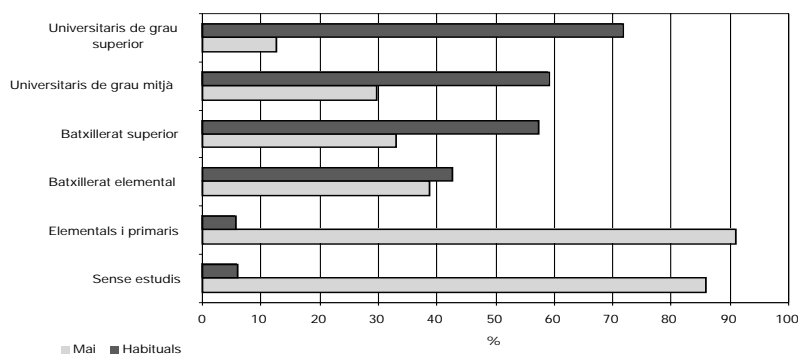
Edat i nivell d'instrucció variables, claus de l'esclletxa digital Si el sexe sembla aparèixer com una variable significativa, encara

ho és més l'acció combinada de l'edat i el nivell d'instrucció. L'edat no és únicament un fet biològic, sinó que també representa una construcció social a l'entorn de la qual s'estructura l'existència personal. El temps històric i el biogràfic doten de diferents i desiguals recursos les generacions, la qual cosa es manifesta de forma clara quan parlem de les TIC. L'ús de les TIC mostra una relació inversa amb l'edat, amb uns nivell de

GRÀFIC 109. Distribució percentual d'ús de l'Internet per edat. Mataró. 2003

GRÀFIC 110. Usuaris d'Internet per nivell d'instrucció. Mataró. 2003

connexió força considerables en el cas dels més joves i gairebé residuals en al cas de la gent més gran. **GRÀFIC 109.**

Com ja hem apuntat altres vegades, la importància de l'edat no radica únicament en el fet d'ésser més joves, sinó en el de tractar-se de les generacions a les quals s'adrecen bona part de les noves tecnologies. Els joves adopten els usos i gustos d'aquestes tecnologies com a norma estàndard d'ús i aprofitament i també perquè històricament han estat les generacions millor formades i que han disposat de majors recursos educatius per gestionar el canvi i per viure'l de forma menys problemàtica. En el cas de Mataró, el percentatge d'usuaris habituals d'Internet menors de 24 anys i de 25 i 34 anys representen el 70,5% i el 61,1%, respectivament; mentre els que tenen entre 45-64 anys el percentatge tan sols arriba al 14,7%, i es redueix encara més entre els majors de 65 anys (5,3%).

El nivell d'instrucció mostra també una forta correlació amb l'ús de l'ordinador i d'Internet, essent les persones que compten amb majors nivells formatius les que també l'utilitzen més. Aquest tret

reforça el factor de l'edat i apunta la incidència de l'origen i la classe social, impossible de copsar a través de l'enquesta. **GRÀFIC 110.**

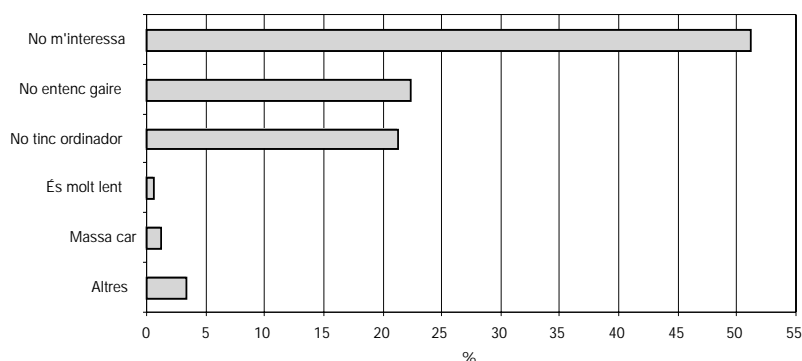
Hi ha notables diferències en l'ús habitual d'Internet segons l'edat, el sexe i el nivell d'instrucció Mentre el 71,8% del titulats superiors i el 59,2% dels diplomats fan un ús habitual

d'Internet, les persones sense estudis o que tan sols tenen la primària amb prou feines arriben a un 6%. D'aquestes dades es pot desprendre que les TIC, sense una clara política d'igualtat d'oportunitats per part dels poders públics, poden tenir un efecte negatiu que es traduiria en l'ampliació de l'escletxa entre grups socials i persones, tot actuant com a amplificadores d'altres eixos de desigualtat.

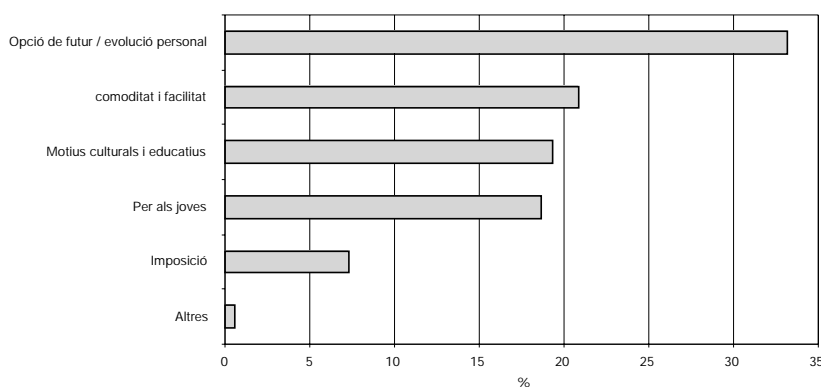
Com dèiem abans l'edat juga un paper clau per entendre les diferències en la valoració i ús de les TIC. La pregunta sobre els motius de no connexió a Internet reforça més encara aquesta dimensió, ja que existeix una forta relació entre la major edat i el fet de no connectar-se a Internet per tres motius: la manca d'interès (51,2%), no entendre'n gaire (22,3%) i no tenir ordinador (21,3%). Si bé la dimensió del cost sempre hi és present, tant a l'hora de comprar l'ordinador com de connectar-se a Internet, també són importants els aspectes culturals. **GRÀFIC 111.**

Així, els adults i les persones grans sovint se senten estranyes al canvi que se'ls imposa; transformacions en les formes d'aprenentatge i oci allunyades dels seus codis tradicionals. Podria pen-

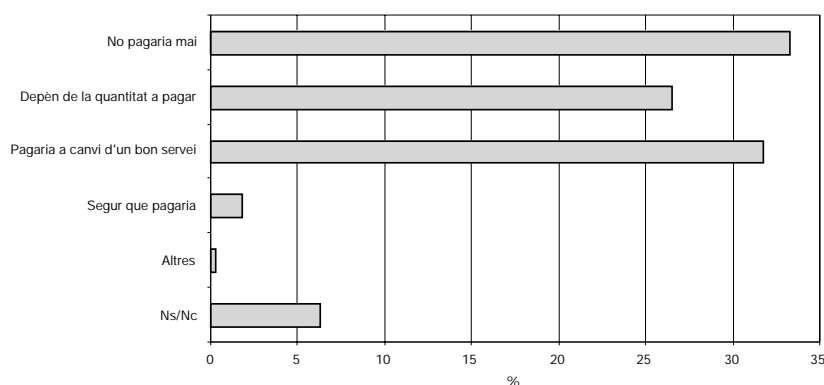
GRÀFIC 111. Motius pels quals no es connecta a Internet. Mataró. 2003

GRÀFIC 112. Motius pels quals considera que són necessàries les TIC. Mataró. 2003

GRÀFIC 113. Disposició a pagar per les TIC. Mataró. 2003

sar-se, simplement, amb la poca identificació que una persona adulta pot tenir amb molts anuncis de mòbils. La manca d'identificació explicaria, entre els grups de major edat, bona part de les reticències a l'ús de les TIC. El manteniment d'aquesta situació es mostra com un fre estructural per al desenvolupament de la societat de la informació, ja que fins al moment s'està fent ben poca cosa per dotar-la de continguts que puguin interessar a altres col·lectius que no siguin exclusivament aquells que ja estan fent un ús intensiu de les TIC.

Necessitat de les noves tecnologies

La gran majoria de la població considera que les TIC són necessàries Un 65,5% de les persones consideren que necessiten o necessitaran les TIC en el futur pròxim, un percentatge molt semblant al de l'any passat, mentre que una tercera part de la població creu que no. Entre els que diuen que les necessitaran, predominen els motius relatius al fet que es tracta d'una opció de futur en general o, de forma més precisa, quelcom que els ajudarà en la seva evolució personal, un 33,2%; per comoditat i perquè els facilita la vida, un 19,2%; per motius educatius i culturals, un 20,9%, i atribuït a una necessitat dels joves, un 18,7%. GRÀFIC 112.

Respecte de la de l'any passat, a l'enquesta d'enguany apareix una major reticència a l'hora de pagar per les TIC. Així, un 33,2% dels entrevistats consideren que no pagarien mai i un 26,5% ho faria segons la quantitat a pagar. Aquests percentatges contrasten amb l'1,8% dels que segur que pagarien i el 31,8% dels que ho farien a canvi d'un bon servei. GRÀFIC 113.

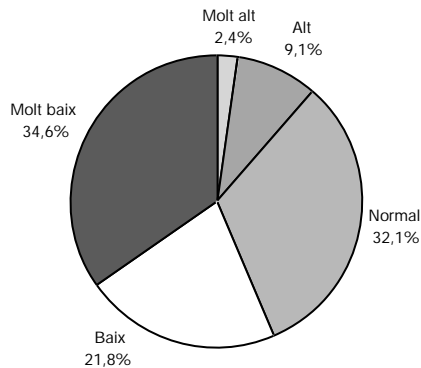
Nivell de formació de la població

La població considera que té nivells baixos de formació en TIC Hi ha aspectes estructurals de difícil resolució a curt termini en l'evolució cap a la societat de la informació; un d'ells, bàsic, és el de la formació. En aquest sentit, el percentatge d'entrevistats que

consideren que tenen nivells de formació en l'ús de les TIC baixos o molt baixos és del 56,4%; a aquest percentatge, podríem afegir-hi una part de les persones que consideren que tenen un coneixement normal (32,1%). Tan sols manifesten tenir coneixements alts o molt alts un 10,5% del total dels entrevistats.

Aspectes de context i no tan sols personals expliquen la situació formativa Malgrat aquestes mancances formatives percebudes per la població, només un 39,3% dels entrevistats considera necessari augmentar el seu nivell de formació, mentre que un 60,7% considera que no cal. Aquesta resposta, a banda d'aspectes psicològics i personals, és el reflex d'una societat en la qual ampliar aquests coneixements no es considera com a quelcom necessari. Aquest fet provoca que haguem de parar novament atenció a aspectes abans apuntats, com ara el tipus de teixit productiu de la ciutat i les exigències del seu mercat laboral, les formes d'oci i lleure, els hàbits culturals, etc.

GRÀFIC 114. Nivell de formació subjectiu en l'ús de les TIC. Mataró. 2003

Disposició i ús de les TIC en el teixit empresarial de Mataró

Disposició i ús de les TIC per part de les empreses

Evolució moderada de la implantació de les TIC a les empreses L'evolució de la implantació de les TIC a les empreses de Mataró en el darrer any ha estat força moderada, amb excepció de l'espectacular salt de l'ADSL. Un 69,2% de les empreses disposen de connexió a Internet i un 61,1% en fan ús.

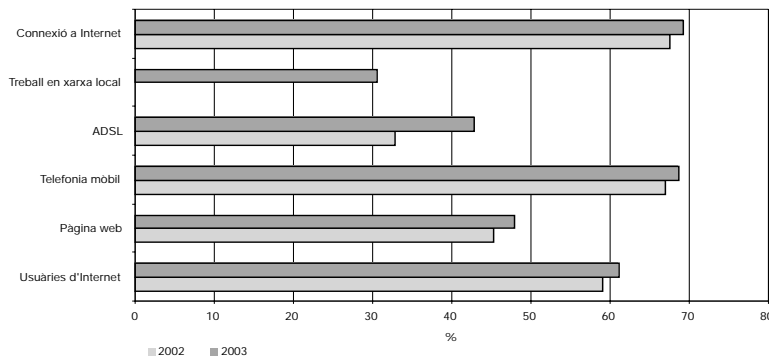
TAULA 75. Evolució percentual en la disposició i ús d'equipament a les empreses. Mataró. 2002 - 2003

	2002	2003	Difer. (pp)*
Connexió a Internet	67,5%	69,2%	1,7
Treball en xarxa local	---	30,5(**)	---
ADSL	32,8%	42,9%	10,1
Telefonia mòbil	67,0%	68,7%	1,7
Pàgina web	45,2%	47,9%	2,7
Usuàries d'Internet	59,1%	61,1%	2,0

* Diferència en punts percentuals.

** Pregunta no directament comparable amb l'edició anterior.

GRÀFIC 115. Evolució en la disposició i ús d'equipament TIC per part de les empreses de Mataró. 2002 - 2003

Pel que fa al parc informàtic, el 86% de les empreses compten amb algun ordinador i un 14% no en tenen cap. D'aquestes darreres empreses, un 98,3% tenen entre 1 i 5 treballadors.

Per sectors d'activitat, la indústria i la construcció tenen percentatges de disposició d'ordinador superiors al 90%, mentre en el sector serveis aquest percentatge és del 80,1% i en el del comerç al detall, del 79,1%.

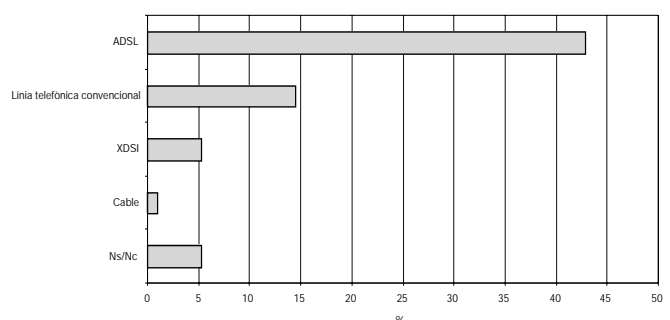
Pel que fa a la connexió a Internet, les empreses de més de 10 treballadors tenen nivells de connexió superiors al

90%, mentre que els percentatges de les que tenen menys de 10 són inferiors. Així, el 78,1% de les que tenen entre 6 i 10 tenen connexió, un percentatge que baixa fins al 57,9% en el cas de les de menys de 6 treballadors. Pel que fa als sectors d'activitat, el nivell de connexió es mou entre el 86,5% en el sector de la construcció i el 60,9% en el sector del comerç al detall. També paga la pena comentar que només un 17% de les empreses de Mataró destinen algun treballador per tractar els temes informàtics.

El sistema de connexió més emprat per les empreses de Mataró és l'ADSL, amb un percentatge del 42,9%; a molta distància trobem la línia telefònica convencional, amb el 14,5%, i l'XDSI, amb el 5,3%. **GRÀFIC 116.**

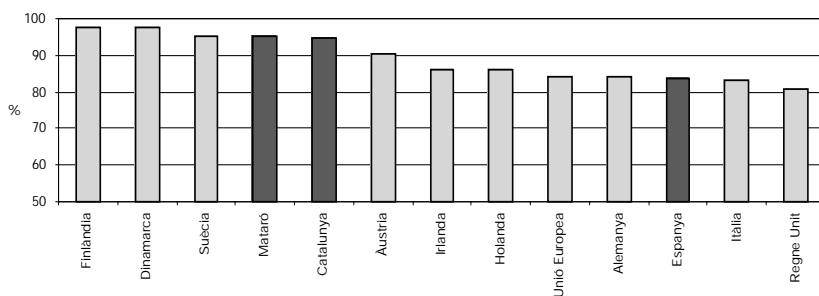
Nivells de connexió semblants als de la UE La comparació internacional, que tan sols té en compte les empreses de 10 o més treballadors, ens indica que les empreses de Mataró tenen uns nivells de connexió semblants als de la

GRÀFIC 116. Sistema de connexió a Internet. Mataró. 2003

resta d'Europa i superiors als del conjunt de l'Estat espanyol i de Catalunya. Tanmateix, cal apuntar que estem parlant únicament de connexió i no pas d'ús efectiu de la xarxa, ja que com podem veure a continuació amb altres indicadors, connectar-s'hi no vol dir treure'n un profit directe.

GRÀFIC 117. Percentatge d'empreses (>= 10 treballadors) connectades a Internet

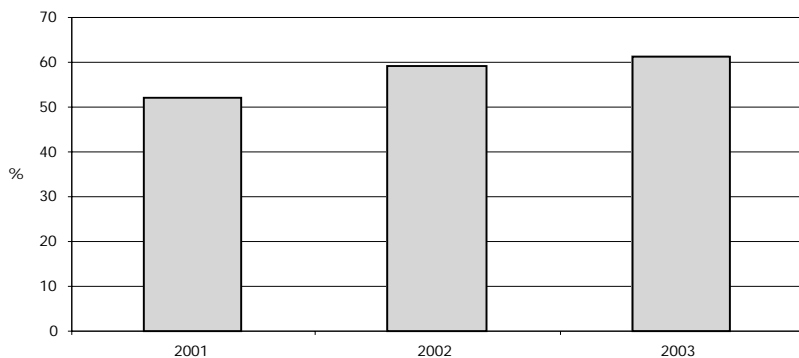

(1) Mataró. Observatori de la Societat de la Informació de Mataró, setembre 2003.

(2) Catalunya. Observatori de la Societat de la Informació, maig 2003.

(3) Espanya i la resta de països. Eurostat, 2003, excepte Alemanya 2002.

GRÀFIC 118. Percentatge d'empreses usuàries d'Internet. Mataró. 2001 - 2003

Empreses que fan servir Internet

El 61,1% de les empreses fan servir Internet A setembre de 2003, un 61,1% de les empreses de Mataró feien servir Internet en el seu negoci, 2 punts més que ara fa un any i 9 punts més que fa dos anys. **GRÀFIC 118.**

En termes de grandària, el 48,4% de les empreses de menys de 6 treballadors fan ús d'Internet, un percentatge que es duplica quan parlem de les de més de 25 treballadors, que arriben al 80,4%. Per sectors,

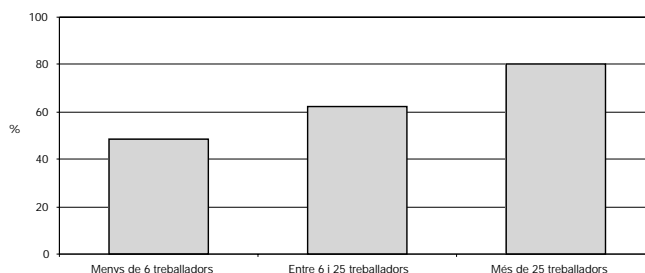
deixant de banda el sector tecnològic, en què el 100% de les seves empreses fan servir Internet, el sector que té el percentatge més elevat és la construcció, amb un 67,6% del total d'empreses del sector, seguit per la indústria (55%), el comerç al detall (54%) i els serveis (50,7%)⁴⁹. **GRÀFICS 119 i 120.**

Disposició i ús d'aplicacions telemàtiques

Menys de la meitat de les empreses disposen de pàgina web Menys de la meitat de les empreses de Mataró compten amb pàgina web (47,9%), tot i que només el 8,2% de les empreses acostumen a fer-ne una actualització diària. Un 14,4% de les empreses que disposen de web fan comerç electrònic.

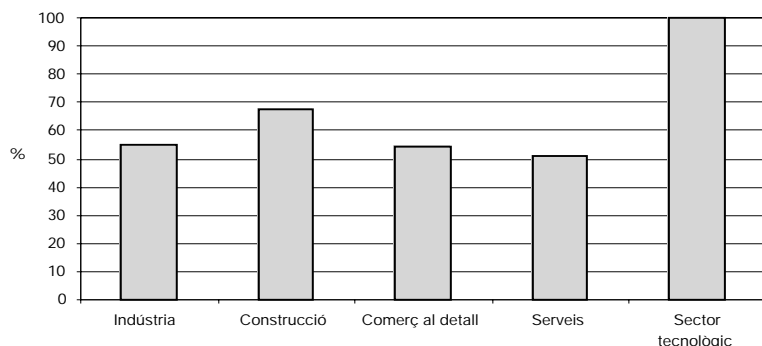
Amb diferència, la principal aplicació informàtica que fan servir les empreses és la telebanca, amb el 65,6% del total de respostes afirmatives. Amb un nivell d'ús molt inferior trobaríem la telegestió amb l'administració (8,0%), la videoconferència (7,2%) i el telecontrol (4,8%). El teletreball (3,2%) i el teleensenyament (2,4%) són gairebé testimoniais. Paga la pena destacar que tan sols un 12,3% de les

GRÀFIC 119. Percentatge d'empreses usuàries d'Internet per grandària. Mataró. 2003

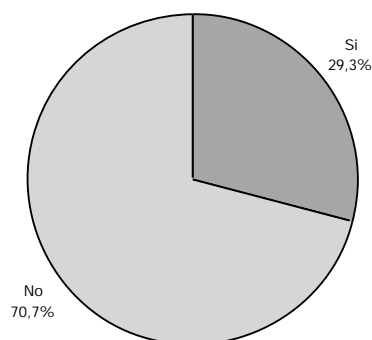

⁴⁹ Atesa la grandària de la mostra i la significació estadística, els percentatges que s'atribueixen a parts de la mostra, en aquests cas sectors, cal considerar-los com a merament orientatius i en absolut concloents.

GRÀFIC 120. Percentatge d'empreses usuàries d'Internet per sectors. Mataró. 2003

GRÀFIC 121. Valoració empresarial de falta de formació en TIC del personal de la seva empresa. Mataró. 2003

empreses de Mataró compren productes i serveis a través d'Internet. El conjunt d'aquestes dades mostra que Internet gairebé no forma part de l'estratègia de negoci ni de l'organització del treball i la producció de les empreses de Mataró i que aquesta ha estat una situació que amb molt poques variacions s'ha pogut constatar, any rere any, en el darrer trienni.

Necessitat i formació en l'ús de les TIC

Les empreses no consideren que tinguin mancances formatives En un context d'estancament com el que apunten les dades, amb un ús molt limitat de les TIC per part de les empreses, és gairebé lògic que tan sols una tercera part d'elles (29,3%) considerin que el seu personal té mancances formatives, ja que únicament una estratègia sòlida de negoci recolzada sobre el seu ús intensiu podria posar-les de manifest.

En el mateix sentit, tan sols un 26,4% de les empreses han realitzat algun tipus de formació relativa a les TIC. Els temes sobre els quals es considera que hi ha majors mancances és a nivell

general (51,8%), els coneixements d'informàtica a nivell d'usuari (21,9%) i ús d'Internet (12,4%). Una quarta part de les empreses consideren que aquestes mancances afecten al conjunt del personal de les empreses, tant als càrrecs directius com als executius. **GRÀFIC 121.**

No sembla existir una clara estratègia empresarial d'incorporació de les TIC Tots aquests resultats planegen de forma crua un escenari en el qual als problemes de transformació d'una estructura productiva s'hi afageix la manca d'una clara estratègia empresarial d'incorporació de les TIC al dia a dia del negoci.

En principi, el bon funcionament d'un cluster industrial o d'un districte industrial basat en la petita empresa s'hauria de sustentar sobre la seva capacitat per absorbir i reinterpretar en clau local la innovació en el disseny de productes i en l'organització dels processos de treball i de la producció. Una innovació que actualment va acompanyada d'un fort component tecnològic i de saber-fer amb i a través d'aquests mitjans.

Conclusions de l'ús de les TIC a Mataró

Població

L'any 2003 ha continuat en bona part la tendència experimentada l'any anterior, amb una evolució creixent de disponibilitat de les TIC, però amb un estancament pel que fa al seu ús. S'amplia, doncs, la distància entre els mitjans de què es disposa i l'ús que se'n fa.

Entre les TIC a les llars destaca l'extensió de la telefonia mòbil (76,4%), mentre que les llars que disposen d'ordinador i Internet representen el 58,2% i el 43% del total, respectivament. Les llars amb connexió ADSL han crescut fins al 36,2%, encara que continuen sent majoria les que disposen de la connexió telefònica convencional, amb el 44,6%.

Pel que fa a l'ús d'Internet entre la població de Mataró, s'hi assoleixen uns nivells semblants als de Catalunya: en el conjunt del país el percentatge d'usuaris habituals és del 33%, mentre que a Mataró aquest percentatge és del 31,5%. El perfil de l'usuari habitual de Mataró és molt estable: un home jove o jove-adult, amb uns nivells d'instrucció mitjans-alts o alts i que forma part d'una família amb un ingressos mitjans o alts.

El lloc més habitual de connexió és la llar (63,5%), per davant de la feina o altres llocs de connexió alternatius. Tres quartes parts dels usuaris habituals compten amb algun tipus de tarifa plana.

Els riscos que es consolidi l'esclatxa digital són evidents, per la qual cosa continua de plena actualitat la necessitat de fer un esforç important en l'aspecte formatiu, per tal com un terç de la població considera que té nivells baixos i molt baixos i la meitat un difús "normal".

Empreses

Els resultats obtinguts el 2003 mostren, en línies generals, un estancament tant de la disposició com de l'ús de les TIC per part de les empreses de Mataró, tret de l'ús de l'ADSL -que amb un creixement de 10,1 punts ja és el sistema de connexió

que fan servir el 42,9% de les empreses de la ciutat-.

El total d'empreses amb connexió a Internet és del 69,2%, 1,7 punts més que l'any passat, mentre que el nombre d'usuàries arriba al 61,1%, dos punts més que l'any 2002.

El treball en xarxa, el comerç electrònic o el teletreball continuen presentant nivells molt poc consolidats en la realitat empresarial local, si més no força lluny de la difusió que se n'esperava quan van començar a introduir-se aquests conceptes.

Els resultats de l'enquesta mostren que les TIC són en aquests moments una realitat aliena al funcionament diari de bona part de les empreses de Mataró, en particular, de les microempreses. Més que assignar tota la responsabilitat al tipus d'estructura productiva o als sectors que la dominen, podria pensar-se també en certs aspectes de la cultura industrial de la ciutat o hàbits empresarials que actuarien com a fre per a l'extensió en la disposició i ús de les TIC en el teixit productiu de la ciutat.

Ocupació

Contractacions a Mataró* i al Maresme**

Expedients de regulació de l'ocupació a Mataró i al Maresme

Atur registrat a Mataró* i al Maresme**

Comparació entre el mercat laboral de Mataró*
i el del conjunt del Maresme**

El mercat de treball és on els efectes de la desacceleració econòmica tenen una repercussió més immediata. Val a dir, però, que si bé l'atur registrat a Mataró continua creixent, ho fa d'una forma progressivament més moderada.

Contractació

Situació general

La contractació continua registrant un ritme elevat a l'Estat espanyol. De gener a setembre de 2003, s'hi van comunicar 10.684.917 contractes, 191.373 més que en el mateix període de 2002 –en termes relatius, un increment de l'1,8%–, i 389.841 més que durant el 2001 –un increment del 3,8%–.

Aquest augment en la contractació, però, no s'ha vist acompanyat per una millora de la qualitat de la contractació. Ans al contrari, ja que el percentatge de contractació indefinida s'ha anat reduint al llarg dels darrers dos anys a l'Estat espanyol. Així, entre els mesos de gener i setembre de 2001, el 9,2% dels contractes van ser de durada indefinida; al 2002, el 9,1% de la contractació; i al 2003, el 8,8%.

Per tipus de contracte, el més usual és l'eventual per circumstàncies de la producció, amb més de 4,7 milions de contractes de gener a setembre de 2003. El segon tipus més habitual és el d'obra o servei, amb més de 3,8 milions de contractes. Aquestes dues tipologies de contractació representen conjuntament el 44,1% i el 36% -respectivament- dels contractes comunicats a totes les oficines de l'INEM de l'Estat espanyol i les OTG de Catalunya.

Les xifres globals de contractació a Catalunya presenten una evolució significativament diferent a les del conjunt de l'Estat espanyol. Així, entre gener i setembre de 2003, a les Oficines de Treball de la Generalitat de Catalunya van comunicar-se 1.531.433 contractes, 69.684 menys que durant el mateix interval de temps de 2002, cosa que suposa una davallada del 4,3%. De fet, les xifres globals de contractació a Catalunya presenten un perfil descendent des de l'any 2000 ençà, ja que entre gener i setembre d'aquest any van comunicar-s'hi 1.673.624 contractes, i entre el mateix període de 2001, 1.607.989.

Amb les dades dels nou primers mesos de 2003, Catalunya acumula el 14,3% de la contractació de l'Estat espanyol, tot i que en els darrers tres anys Catalunya ha perdut 2 punts percentuals en el pes específic de la seva contractació en el conjunt de l'Estat. Malgrat el fet que les xifres de contractació globals a

Catalunya no són gaire bones, el percentatge de contractació indefinida fa que la qualitat en la contractació sigui millor que no pas a la resta de l'Estat. Així, a Catalunya, entre gener i setembre de 2003, van comunicar-s'hi 203.371 contractes indefinits, el 13,3% del total de la contractació.

En destriar els contractes entre temporals i indefinits, observem que el 21,6% dels contractes fixos comunicats a l'Estat espanyol corresponen a Catalunya, mentre que els temporals només representen el 13,6% de la contractació d'Espanya. Per tipus de contractes, els eventuais per circumstàncies de la producció són els més nombrosos (538.576), seguits pels d'obra o servei (343.670) i pels de temps parcial temporal (312.281). En els contractes fixos la modalitat que més es fa servir la conversió en indefinits, amb 89.685 contractes de gener a setembre de 2003.

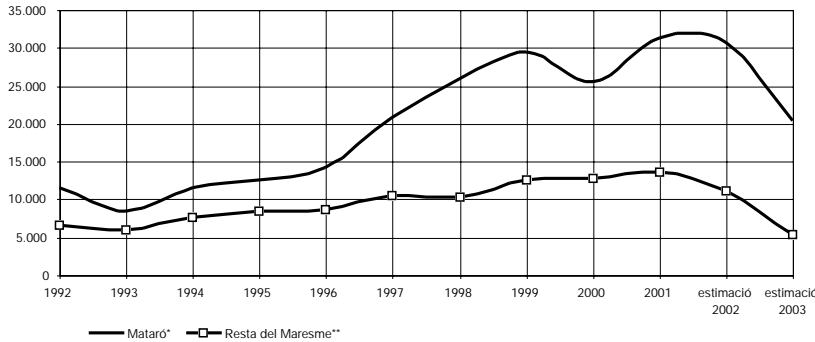
Mataró* i Maresme**

L'evolució de la contractació a Mataró presenta un suau augment des del 1993 fins al 1996. A partir de 1997, any en què es va produir la reforma laboral, la contractació s'accelera i fins a l'any 1999 s'aconsegueix un mitjana de creixement anual de gairebé un 30%. El 2000 va ser el primer any, des del 1993, en què el nombre de contractes registrats va ser inferior al de l'any anterior, però al 2001 la sèrie va continuar en la línia ascendent. L'estimació per al 2002 i 2003 a Mataró apunta cap a una reducció en el volum de contractació, si bé cal dir

* Inclou els municipis de Mataró, Argentona i Cabrera de Mar.

** Inclou les poblacions que gestionen les dues OTG (Oficines de Treball de la Generalitat) de Mataró.

GRÀFIC 122. La contractació a Mataró* i la resta del Maresme.**
1992 - estimació 2003

amb 50,6% i el 50,8% dels contractes comunicats, menys de dos punts percentuals de diferència envers les dones.

Aquest diferencial a favor de la contractació masculina és un fet més habitual a la resta de la comarca del Maresme**, com ho demostra el fet que, amb totes les dades disponibles des de 1998, el percentatge de contractació masculina mai s'ha situat per sota del 55%. Les últimes dades disponibles de l'acumulat

TAULA 76. Evolució de la contractació a Mataró* i el Maresme. 2001 - 3r trim. 2003**

Mataró*		Sexe		Edat					Durada			Sector				
Període	Nombre	Homes	Dones	< de 19 a.	19-24 a.	25-29 a.	30-45 a.	> 45 a.	fins a 6 mes.	> 6 mes.	Indeterm.*	Indefinits**	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
III/2001	5.615	2.956	2.659	1.034	1.730	998	1.409	444	3.336	191	1.339	749	62	968	480	4.105
IV/2001	10.743	5.101	5.642	1.417	3.250	2.112	2.935	1.029	5.740	585	2.890	1.528	111	2.196	1.017	7.419
I/2002	7.592	3.796	3.796	838	2.168	1.515	2.302	769	3.611	299	2.574	1.108	91	1.417	894	5.190
II/2002	6.399	3.240	3.159	755	1.726	1.302	1.933	683	3.489	235	1.758	917	119	1.218	672	4.390
III/2002	3.417	1.771	1.646	578	994	625	932	288	2.154	87	748	428	43	490	340	2.544
IV/2002	5.071	2.591	2.480	674	1.384	921	1.519	573	2.586	260	1.570	655	44	870	661	3.496
I/2003	4.469	2.253	2.216	509	1.240	894	1.341	485	2.369	278	1.176	646	57	794	578	3.040
II/2003	4.093	2.013	2.080	521	1.094	855	1.206	417	2.581	150	916	446	99	642	463	2.889
III/2003	2.170	1.177	993	282	476	448	661	303	1.292	129	442	307	11	458	274	1.427

Maresme**		Sexe		Edat					Durada			Sector				
Període	Nombre	Homes	Dones	< de 19 a.	19-24 a.	25-29 a.	30-45 a.	> 45 a.	fins a 6 mes.	> 6 mes.	Indeterm.*	Indefinits**	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
III/2001	8.232	4.330	3.902	1.523	2.467	1.437	2.089	716	4.860	287	1.942	1.143	135	1.217	776	6.104
IV/2001	15.355	7.660	7.695	2.025	4.498	3.042	4.257	1.533	8.200	900	4.027	2.228	271	2.818	1.728	10.538
I/2002	10.833	5.722	5.111	1.250	2.972	2.187	3.292	1.132	5.368	439	3.329	1.697	215	1.873	1.454	7.291
II/2002	9.295	4.944	4.351	1.081	2.506	1.894	2.821	993	5.138	346	2.389	1.422	263	1.613	1.115	6.304
III/2002	4.921	2.638	2.283	852	1.382	915	1.308	464	3.129	141	997	654	103	598	555	3.665
IV/2002	7.815	4.129	3.686	1.073	2.110	1.460	2.318	854	4.189	415	2.177	1.034	104	1.118	1.097	5.496
I/2003	6.775	3.521	3.254	726	1.853	1.355	2.082	759	3.584	476	1.665	1.050	167	1.041	926	4.641
II/2003	5.773	3.000	2.773	681	1.494	1.232	1.754	612	3.511	211	1.308	743	151	850	769	4.003
III/2003	3.669	2.011	1.658	491	813	739	1.137	489	2.167	188	763	551	38	576	473	2.582

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Xarxa d'Observatoris de la Província de Barcelona (Diputació de Barcelona).

que part d'aquesta tendència pot ser deguda als ritmes de mecanització i registre administratiu a l'Oficina de Treball de la Generalitat de l'Esplanada a Mataró. **GRÀFIC 122** i **TAULA 76**.

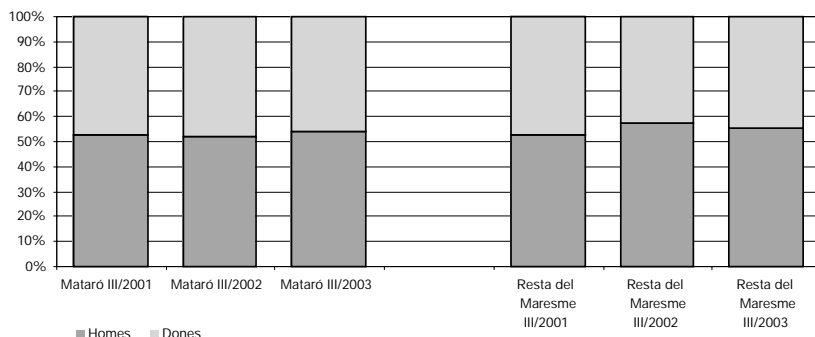
El 50,8% dels contractes de Mataró* corresponen a homes La contractació a Mataró* es caracteritza per l'equiparació entre homes i dones, si bé és cert que en l'acumulat anual hi ha pocs casos en què les dones han aconseguit superar els homes en nombre de contractes comunicats, concretament en el segon i el tercer trimestre

de 2002. En els mateixos trimestres de 2003, la situació ha canviat i la contractació masculina ha recuperat la seva habitual preponderància,

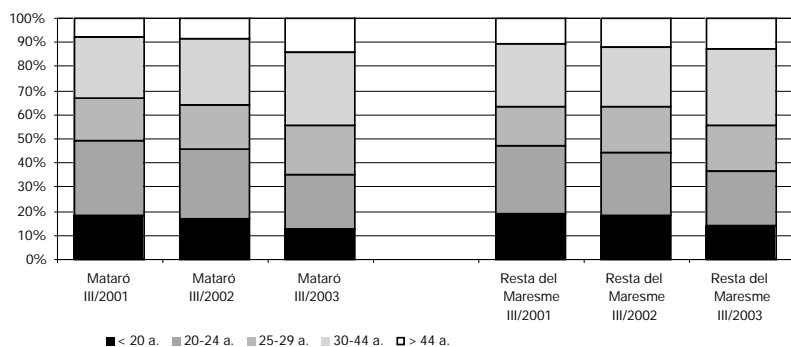
anual del segon i tercer trimestre de 2003 situen el percentatge de contractació masculina en el 56,6% i el 56,2%, respectivament. **GRÀFICS 123** i **124**.

En la contractació segons edat a Mataró, s'hi observa una tendència en l'augment de la contractació de la gent de 30 o més anys, mentre que els de menys de 30 anys reculen. Malgrat aquest retrocés, el percentatge de contractes que acumulen els més joves és considerable: el 60,3% en el segon

GRÀFIC 123. Proporció de contractats segons sexe els tercers trimestres. 2001 - 2003

GRÀFIC 124. Proporció de contractats per edat en els tercers trimestres. 2001 - 2003

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Xarxa d'Observatoris de la Província de Barcelona (Diputació de Barcelona).

trimestre i el 58,8% en el tercer. Desgranant la informació una mica més, s'hi observa com la davallada s'ha produït en els dos trams d'edat més joves (menys de 20 anys i entre 20 i 24 anys), que han passat de tenir el 41,7% dels contractes en el tercer trimestre de 2002 a tenir-ne el 39,1% un any després. En els dos trams d'edat que hi ha a partir dels 30 anys s'ha passat d'acumular el 38,6% de la contractació en el tercer trimestre de 2002, al 41,1%. Quant a la resta del Maresme**, també ha seguit la mateixa dinàmica: davallada progressiva en el percentatge de contractació dels més joves i augment del percentatge de contractació dels de més edat, principalment del grup de 30 a 44 anys.

Més de la meitat dels contractes tenen una durada inferior als sis mesos

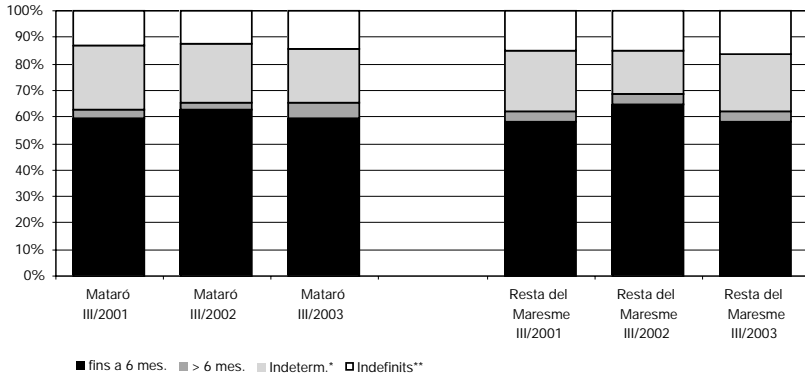
Respecte de la durada dels contractes, l'anàlisi de l'acumulat anual de la contractació elimina el component estacional que pugui haver-hi en la contractació mensual o trimestral. A Mataró*, s'hi observa un progressiu augment en la contractació amb una durada temporal definida, principal-

ment en la d'una durada inferior als sis mesos, que en un any ha augmentat 2,5 punts percentuals i ja representa el 55,8% de la contractació. La davallada en el pes percentual de la contractació s'ha produït principalment en la contractació temporal amb una durada indeterminada, que ha passat de representar el 28,3% de la contractació en el tercer trimestre de 2002, a representar-ne el 26% un any després. També la contractació indefinida ha perdut 1,1 punt percentual de representativitat a Mataró* en el darrer any, i a finals del mes de setembre de 2003 suposa el 13% dels contractes. A la resta del Maresme**, el contracte amb una durada inferior als sis mesos també hi està molt estès: representa el 56,2% sobre el total de contractes comunicats entre octubre de 2002 i setembre de 2003. També el pes de la contractació indefinida és més elevada que a Mataró*, ja que hi representa el 16,1% dels contractes.

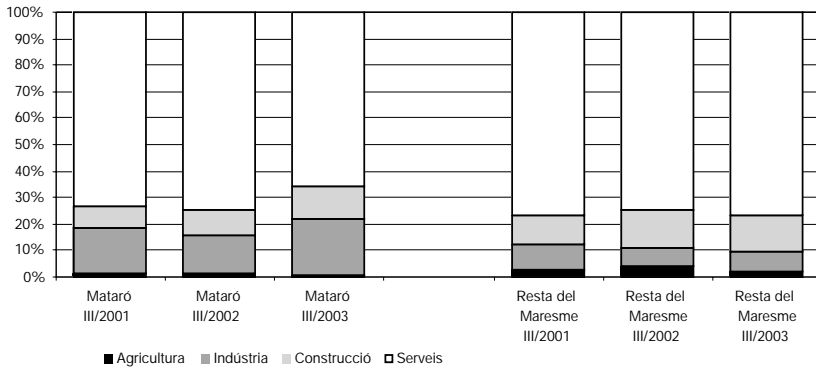
GRÀFICS 125 I 126.

Els serveis és el sector que rep més comunicacions de contractes, tant a Mataró* com a la resta del Maresme**. En concret, a Mataró*, en l'acumulat anual del tercer trimestre de 2003, el sector terciari hi ha rebut el 69,6% de les comunicacions, 0,8 punts per sobre del mateix interval de temps de l'any anterior. La construcció ha estat el sector on més ha crescut la contractació fins a arribar a representar el 13,6% i situar-se molt a prop de la contractació al sector industrial, que s'ha situat en el 14,9%. A la resta del Maresme**, el pes del sector serveis i de la construcció és sensiblement superior al de Mataró*, ja que el 71,3% dels contractes corresponen al sector terciari, i el 15,7% a la construcció.

GRAFIC 125. Proporció de contractats per durada els tercers trimestres. 2001 - 2003

GRAFIC 126. Proporció de contractats per sectors els tercers trimestres. 2001 - 2003

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Xarxa d'Observatoris de la Província de Barcelona (Diputació de Barcelona).

Expedients de regulació d'ocupació a Mataró i al Maresme

Mataró

El tèxtil fa augmentar el nombre de treballadors afectats per ERO

En el segon trimestre de 2003 a Mataró s'han registrat 4 expedients que han afectat 194 treballadors. En un sol trimestre, no s'hi registrava un nombre tant elevat de treballadors afectats per ERO des del tercer trimestre de 1996. Aquest nombre elevat d'afectats per ERO és degut al tancament d'algunes importants empreses tèxtils a la ciutat. En el tercer trimestre, s'hi van registrar 2 expedients, que van afectar un total de 25 treballadors.

Pel que fa a l'acumulat dels darrers dotze mesos, la sèrie presenta al llarg de 2002 un perfil descendent, per tornar a pujar en els tres primers trimestres de 2003. Així, en l'acumulat anual del segon trimestre, s'hi han vist afectats 269 treballadors, amb un increment interanual del 52,8%. En el tercer trimestre, l'acumulat ha estat de 282 treballadors, amb un increment interanual del 133%. **TAULA 77.**

El sector industrial, concretament el subsector tèxtil, ha estat el protagonista en els dos trimestres analitzats en aquest informe. Així, dels sis ERO que s'han dut a terme en el semestre analitzat, cinc corresponen a la indústria, i

dels 219 treballadors afectats, 208 havien estat treballant en el sector industrial. L'altre sector on s'ha registrat un ERO ha estat el dels serveis, i ha afectat 11 treballadors. **GRÀFICS 127 i 128.**

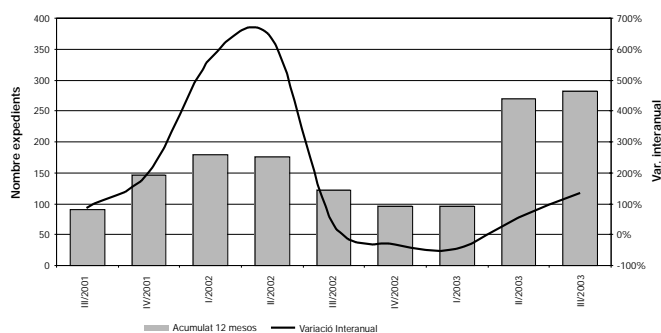
TAULA 77. Nombre d'Expedients de Regulació d'Ocupació autoritzats i treballadors afectats. Mataró. 2001 - 3r trim. 2003

Nombre d'expedients	III /2001	IV /2001	I /2002	II /2002	III /2002	IV /2002	I /2003	II /2003	III /2003
Agricultura	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Indústria	1	1	5	2	2	3	1	3	2
Construcció	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Serveis	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Total	1	3	6	2	2	3	2	4	2

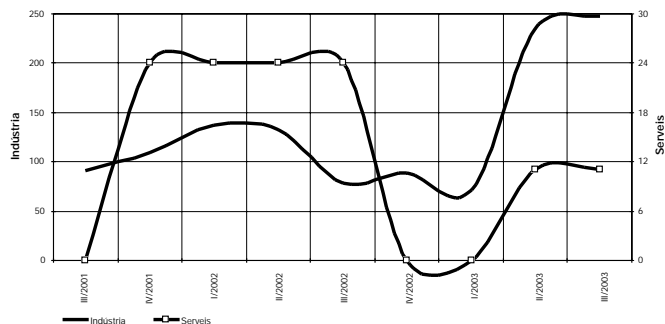
Treballadors afectats	III /2001	IV /2001	I /2002	II /2002	III /2002	IV /2002	I /2003	II /2003	III /2003
Agricultura	0	0	6	0	0	0	0	0	0
Indústria	67	18	28	20	12	29	11	183	25
Construcció	0	13	0	0	0	0	23	0	0
Serveis	0	24	0	0	0	0	0	11	0
Total	67	55	34	20	12	29	34	194	25

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 127. Treballadors afectats per expedients de regulació d'ocupació. Acumulat darrer any. Mataró. 2001 - 3r trimestre 2003

GRÀFIC 128. Treballadors afectats als serveis i a la indústria. Acumulat darrers 12 mesos. Mataró. 2001 - 3r trim. 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

Maresme

Tendència a l'alça en el nombre de treballadors afectats per ERO El nombre d'expedients de regulació d'ocupació en el conjunt del Maresme segueix

la mateixa dinàmica que a Mataró. En el segon trimestre, se n'hi han registrat 8 que han afectat 241 treballadors, i en el tercer trimestre els expedients registrats han estat 7, implicant 148 treballadors. A l'i-

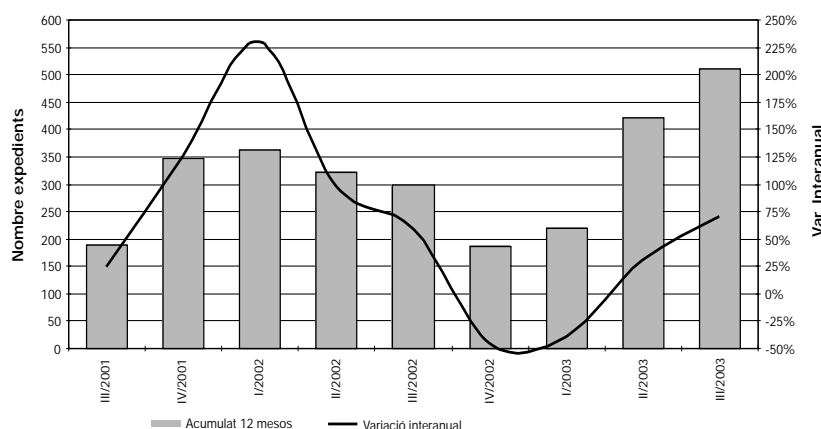
qual que a Mataró, els 241 treballadors del segon trimestre és la xifra més alta des del tercer trimestre de 1996.

TAULA 78. Nombre d'Expedients de Regulació d'Ocupació autoritzats i treballadors afectats. Maresme. 2001 - 3r trim. 2003

Nombre d'expedients	III /2001	IV /2001	I /2002	II /2002	III /2002	IV /2002	I /2003	II /2003	III /2003
Agricultura	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Indústria	3	4	5	2	5	6	3	6	6
Construcció	0	1	0	1	0	0	1	0	0
Serveis	0	1	0	0	1	0	0	2	1
Total	3	7	6	3	6	6	4	8	7
Treballadors afectats	III /2001	IV /2001	I /2002	II /2002	III /2002	IV /2002	I /2003	II /2003	III /2003
Agricultura	0	2	6	0	0	0	0	0	0
Indústria	82	128	28	20	52	54	44	218	135
Construcció	0	13	0	19	0	0	23	0	0
Serveis	0	24	0	0	8	0	0	23	13
Total	82	167	34	39	60	54	67	241	148

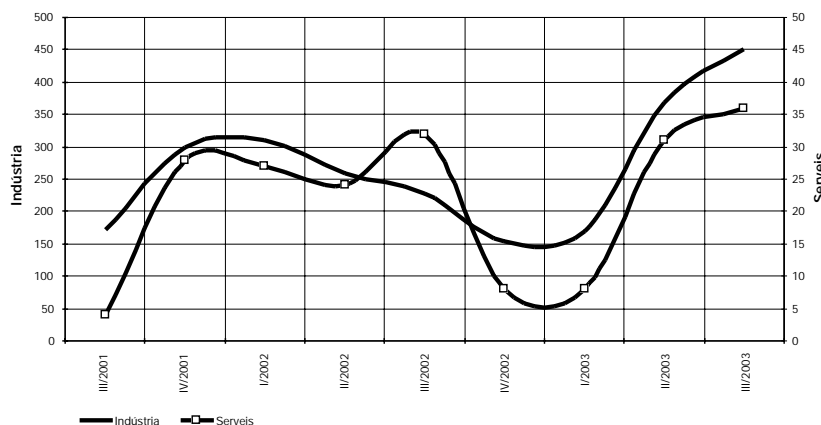
Al llarg dels quatre trimestres de 2002, l'acumulat anual presenta un perfil descendent. És a partir del primer trimestre de 2003 quan el nombre de treballadors afectats per ERO torna a créixer, i en el segon trimestre s'hi registra 422 treballadors afectats per expedients, amb un creixement interanual del 31%. En el tercer trimestre, han estat 510 els treballadors afectats per ERO, amb un creixement del 70%. **TAULA 78.**

GRÀFIC 129. Treballadors afectats per expedients de regulació d'ocupació. Acumulat darrer any. Maresme. 2001 - 3r trim. 2003

La indústria, com en altres trimestres, és el sector que concentra el major nombre d'ERO: 218 treballadors, d'un total de 241, s'han vist afectats en el segon trimestre de 2003. En el tercer trimestre, la proporció de treballadors del sector de la indústria afectats per ERO ha estat semblant, 135 d'un total de 148. **GRÀFICS 129 i 130.**

GRÀFIC 130. Treballadors afectats als serveis i a la indústria. Acumulat darrers 12 mesos. Maresme. 2001 - 3r trim. 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

Atur registrat

Situació general

Segons la Comptabilitat Nacional Trimestral que publica l'INE (Instituto Nacional de Estadística), el PIB continua registrant ritmes de creixement baixos. Així, l'economia espanyola ha crescut un 2,3% en el segon trimestre de 2003, una dècima més que en el trimestre anterior i tres més que en el mateix trimestre de l'any anterior. Sembla, doncs, que poc a poc l'economia espanyola comença a reactivar-se.

Les dades d'ocupació de la Comptabilitat Nacional Trimestral mostren un creixement moderat. La taxa interanual se situa en l'1,7%, fet que representa un creixement de 274.000 llocs de treball nets. El principal causant d'aquesta evolució és l'impuls registrat en la branca de la construcció, mentre que les branques industrials han experimentat una contracció en la creació d'ocupació. A partir de les dades dels treballadors assalariats afiliats al Règim General de la Seguretat Social també s'observa un canvi en la tendència d'alentiment que venia produint-se fins ara, amb un creixement del 3,3%, una dècima per sobre del creixement registrat un any abans, amb un nombre total d'assalariats situat per sobre dels 12,5 milions. A Catalunya, el creixement interanual dels assalariats ha estat més moderat, amb un 2,4% més d'assalariats que un any enrere, arribant als 2,4 milions.

Una altra font de dades del mercat de treball és l'Enquesta de Població Activa (EPA) que publica l'INE, en què també s'observa un canvi en la tendència de bona part de les dades del mercat de treball. Així, en la comparació interanual, la desocupació a l'Estat espanyol pràcticament s'ha mantingut, amb un augment del 0,4%, la qual cosa ens indica un alentiment del creixement de l'atur, ja que en al tercer trimestre de 2002 el creixement interanual va ser del 14,8%. Tot plegat, situa l'estimació de desocupats del tercer trimestre de 2003 en 2,11 milions de persones, i la taxa d'atur en l'11,2% de la població activa espanyola, la més elevada de la Unió Europea (si bé en el darrer any s'ha reduït en dues dècimes, a causa del creixement de la població activa).

Una darrera font d'anàlisi del mercat de treball són les dades de les Oficines de Treball de la Generalitat a Catalunya i les oficines de l'INEM a la resta de l'Estat espanyol. Els principals avantatges d'a-

questes dades són la seva ràpida disponibilitat i la possibilitat de tenir un important nivell de desagregació en l'àmbit local. Tot i això, aquestes dades també presenten inconvenients: pel fet de tractar-se de registres administratius, amb la subrepresentació de col·lectius amb menys al·licients a l'hora de registrar-se a l'OTG, com ara pot ser la gent sense dret a cap tipus de prestació per desocupació.

Aquestes dades mostren, tant en el cas de Catalunya com en el cas de l'Estat espanyol, un augment en la desocupació registrada de l'1,6% i de l'1,1%, respectivament. En l'anàlisi per sexes, a Espanya, el creixement de l'atur entre les dones ha estat més acusat que entre els homes, mentre que a Catalunya el comportament seguit ha estat el contrari.

Mataró* i el Maresme**

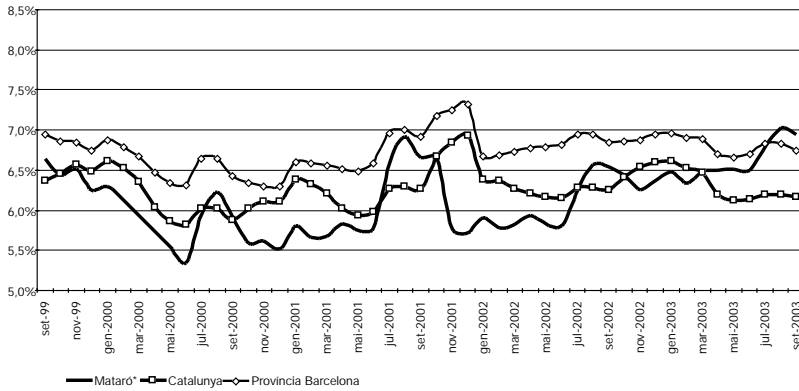
La publicació de les dades definitives del cens de 2001 situen la població activa de Mataró* en 61.343 persones, un 16,9% més que la que hi havia al 1996. A partir del mes de novembre de 2001, el denominador a l'hora de calcular la taxa d'atur registrat municipal i comarcal canvia, ja que es passa de fer servir la població activa del padró de 1996 a utilitzar-ne la del cens de 2001.

Aquest canvi suposa una reducció de gairebé 1,2 punts percentuals en la taxa d'atur registrada a Mataró*. Amb la població activa de 1996, la taxa d'atur registrat al mes de setembre de 2003 quedaria en el 8,12%, mentre que amb la del cens de 2001 se situa en el 6,95%.

* Inclou els municipis de Mataró, Argentona i Cabrera de Mar.

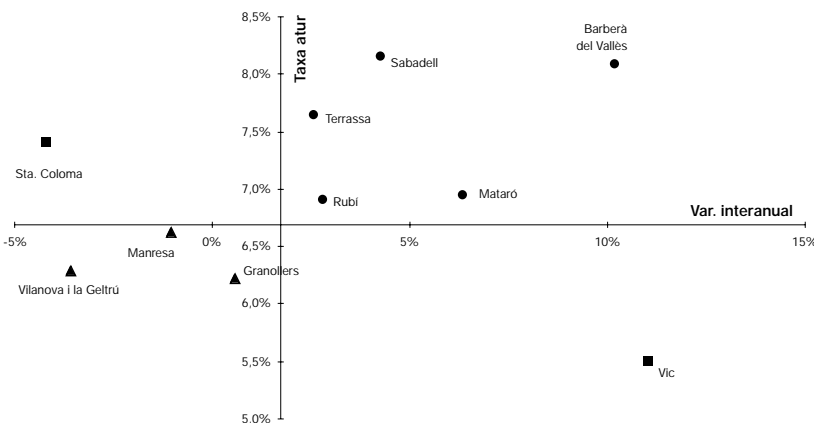
** Inclou les poblacions que gestionen les dues OTG (Oficines de Treball de la Generalitat) de Mataró.

GRÀFIC 131. Comparació entre la taxa d'atur registrat de Mataró*, província de Barcelona i Catalunya. 1998 - 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 132. Diagrama de la taxa d'atur i la seva evolució a diversos municipis de la província de Barcelona. 3r trim. 2002 - 3r trim. 2003

NIVELL: 3r trim. 2003
EVOLUCIÓ: 3r trim. 2003 - 3r trim. 2002

- ▲ Indicador favorable (nivell i evolució favorable)
- Indicador desfavorable (nivell i evolució desfavorable)
- Indicador incert (evolució favorable i nivell desfavorable o a l'inrevés)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de la Xarxa d'Observatoris de la Diputació de Barcelona.

La taxa d'atur de Mataró se situa en el 6,95% de la població activa Pel que fa a l'evolució de l'atur registrat a Mataró*, el descens de l'atur va ser continuat fins a mitjans de l'any 2000, amb una taxa inferior al 5,5% i en els mateixos nivells generals de la província i de Catalunya. Des d'aleshores ençà, la tendència al creixement de l'atur ha estat més evident en el cas de Mataró* que en altres àmbits de referència, fins a arribar a finals del tercer trimestre de 2003, quan la taxa d'atur registrat se situa en el 6,95%, xifra superior a la registrada a la província (6,74%) i a la de Catalunya (6,16%). Tanmateix, cal matisar que l'inferior creixement en la taxa d'atur d'aquests àmbits respecte del creixement de Mataró* té el seu origen tant en un creixement menys intens de l'atur regis-

trat com en un augment de la població activa que calcula trimestralment l'INE, mitjançant l'EPA. **GRÀFIC 131.**

En el gràfic 132, podem observar-hi quina és la taxa d'atur registrat dels municipis que formen part del projecte de Perfil de Ciutat i la seva evolució en el darrer any, comparant-ho amb el conjunt de tota la província⁵⁰. Així, hi observem que el punt de tall dels eixos que en el gràfic marca la taxa d'atur registrat a la província de Barcelona en el tercer trimestre de 2003 se situa en el 6,69%, i el seu creixement al llarg del darrer any ha estat de l'1,73%. Respecte d'aquestes dades, en el gràfic pot observar-se com Mataró, juntament amb els quatre municipis del Vallès Occidental –Sabadell, Terrassa, Rubí i Barberà del Vallès- se situen en una posició desfavorable, ja que la seva taxa està per sobre de la província i el seu creixement ha estat més elevat que el provincial. A l'altra banda, hi trobem els municipis de Manresa, Granollers i Vilanova i la Geltrú, que tenen una taxa inferior a la de la província i el seu creixement en el darrer any ha estat inferior també al provincial. **GRÀFIC 132.**

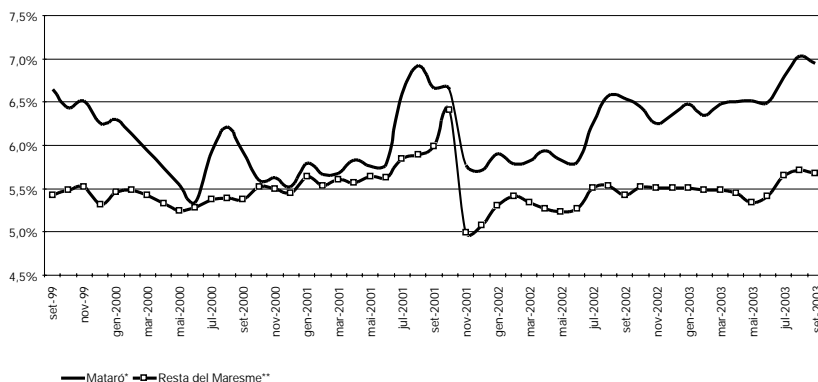
La taxa d'atur de Mataró* continua per sobre de la del Maresme Entre el 1996 i el 2000, la taxa d'atur a Mataró va reduir-se d'una forma molt considerable, i va arribar a convergir amb la taxa de la resta del Maresme**, amb un valor que se situava al voltant del 5,5%. Després d'aquesta retallada en la taxa d'atur, la desacceleració econòmica ha tingut uns efectes més perjudicials a Mataró que no pas a la resta del Maresme**. Així, com s'observa en el gràfic 133, la taxa d'atur a Mataró ha pas-

⁵⁰ La taxa d'atur registrat de la província de Barcelona s'ha calculat amb la població activa del padró de 1996, per tal que la taxa sigui homogènia amb la dels municipis que es presenten en el gràfic 132.

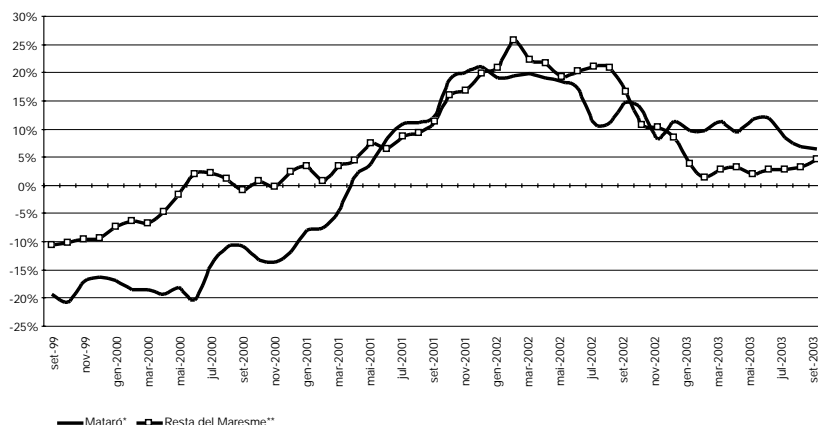
* Inclou els municipis de Mataró, Argentona i Cabrera de Mar.

** Inclou les poblacions que gestionen les dues OTG (Oficines de Treball de la Generalitat) de Mataró.

GRÀFIC 133. Comparació entre la taxa d'atur registrat de Mataró* i la resta de la comarca del Maresme. 1999 - 2003**

GRÀFIC 134. Comparació entre l'increment interanual de l'atur. Mataró* i la resta de la comarca del Maresme. 1999 - 2003**

sat d'estar situada a finals del 2000 en el 5,5% de la població activa, al 6,9% a finals del tercer trimestre de 2003. La resta del Maresme** també ha sofert aquest augment de la desocupació, però l'increment ha estat menys intens i la seva taxa d'atur se situa al voltant del 5,7% de la població activa.

Cal fer menció, també, a l'espectacular davallada en la taxa d'atur registrat entre els mesos d'octubre i novembre de 2001. Aquesta és conseqüència del canvi en la població activa que s'utilitza per al càlcul de la taxa d'atur registrat. Així, fins al mes d'octubre de 2001 s'ha fet servir la població activa calculada al padró d'habitants de 1996. A partir, del mes de novembre de 2001, la població activa que es fa servir és la del cens de 2001. **GRÀFICS 133 i 134 i Taula 79.**

Els valors que es recullen en la variació interanual de l'atur registrat mostren la

TAULA 79. Dades d'atur a Mataró* fins el 3r trimestre de 2003

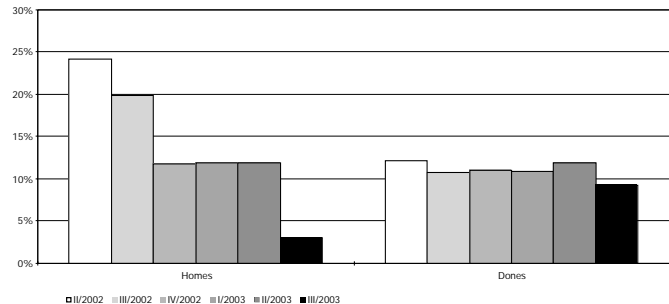
Mesos	Valors absoluts	Distrib. Sexe		Distrib. per sectors					Edats			Distrib. per Formació		
	Total	Homes	Dones	Agric.	Indúst.	Constr.	Serveis	S.O.A.	< 25 a	25-44	> 45 a	Primar.	Secund.	Univers.
set-2002	4.009	1.837	2.172	28	1.721	415	1.599	246	650	1.812	1.547	3.302	504	203
oct-2002	3.952	1.800	2.152	29	1.666	388	1.632	237	642	1.750	1.560	3.272	498	182
nov-2002	3.835	1.755	2.080	30	1.612	380	1.568	245	618	1.665	1.552	3.170	504	161
des-2002	3.905	1.810	2.095	29	1.640	428	1.583	225	545	1.751	1.609	3.230	510	165
gen-2003	3.974	1.849	2.125	31	1.704	422	1.600	217	579	1.768	1.627	3.270	532	172
feb-2003	3.893	1.798	2.095	31	1.679	407	1.570	206	553	1.748	1.592	3.218	494	181
mar-2003	3.975	1.847	2.128	33	1.715	397	1.629	201	576	1.775	1.624	3.274	526	175
abr-2003	3.988	1.833	2.155	29	1.700	394	1.661	204	585	1.763	1.640	3.305	506	177
mai-2003	3.999	1.820	2.179	26	1.688	423	1.629	233	598	1.777	1.624	3.317	505	177
jun-2003	3.984	1.807	2.177	24	1.669	429	1.601	261	585	1.753	1.646	3.279	506	199
jul-2003	4.166	1.843	2.323	20	1.781	456	1.645	264	621	1.841	1.704	3.371	553	242
ago-2003	4.312	1.932	2.380	25	1.841	516	1.686	244	623	1.957	1.732	3.487	576	249
set-2003	4.264	1.892	2.372	23	1.791	457	1.686	307	704	1.835	1.725	3.466	590	208
Mesos	Increment any anterior	Distrib. Sexe		Distrib. per sectors					Edats			Distrib. per Formació		
	Total	Homes	Dones	Agric.	Indúst.	Constr.	Serveis	S.O.A.	< 25 a	25-44	> 45 a	Primar.	Secund.	Univers.
set-2002	14,8%	19,9%	10,8%	33,3%	13,7%	23,9%	12,2%	24,2%	13,6%	10,6%	20,6%	17,3%	5,4%	1,0%
oct-2002	13,4%	14,9%	12,1%	81,3%	13,9%	15,5%	12,9%	5,3%	12,4%	10,8%	16,9%	15,9%	0,0%	9,6%
nov-2002	8,3%	9,3%	7,5%	57,9%	7,2%	8,0%	8,4%	11,9%	11,8%	3,4%	12,8%	9,8%	1,4%	3,9%
des-2002	11,3%	11,7%	11,0%	38,1%	8,0%	18,6%	13,2%	7,7%	1,1%	10,1%	16,8%	12,7%	3,9%	9,3%
gen-2003	9,7%	14,0%	6,3%	34,8%	11,8%	18,9%	6,9%	-2,7%	0,2%	8,3%	15,3%	11,1%	2,1%	8,2%
feb-2003	9,7%	12,3%	7,6%	24,0%	13,2%	20,1%	5,9%	-5,9%	-0,7%	9,4%	14,3%	11,7%	-3,9%	18,3%
mar-2003	11,4%	11,9%	10,9%	50,0%	12,6%	17,1%	9,5%	2,6%	9,9%	9,4%	14,2%	12,8%	2,3%	15,9%
abr-2003	9,4%	8,1%	10,6%	45,0%	10,2%	10,1%	8,7%	4,6%	10,6%	5,8%	13,3%	10,7%	2,0%	9,3%
mai-2003	11,8%	9,2%	14,0%	13,0%	9,3%	11,6%	14,1%	14,2%	21,1%	8,4%	12,5%	12,1%	7,4%	18,0%
jun-2003	11,9%	11,9%	11,9%	26,3%	8,3%	18,5%	11,9%	25,5%	18,4%	7,9%	14,1%	11,3%	11,5%	24,4%
jul-2003	8,5%	6,7%	10,0%	-9,1%	6,5%	14,3%	7,2%	25,7%	15,9%	3,0%	12,5%	7,0%	15,4%	15,2%
ago-2003	6,9%	4,5%	8,9%	13,6%	5,4%	9,6%	6,6%	14,0%	3,3%	4,4%	11,3%	4,8%	15,0%	20,9%
set-2003	6,4%	3,0%	9,2%	-17,9%	4,1%	10,1%	5,4%	24,8%	8,3%	1,3%	11,5%	5,0%	17,1%	2,5%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

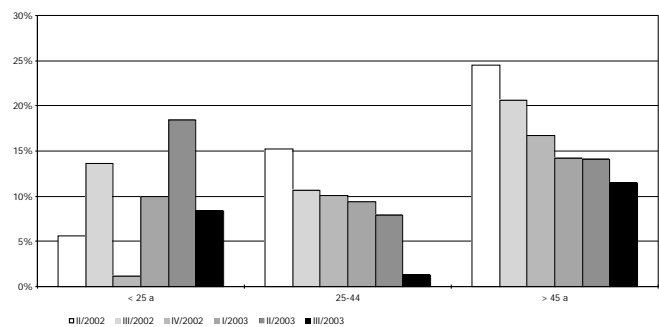
situació negativa en què es troba el mercat laboral de Mataró*. Malgrat tot, els creixements cada cop menors indiquen una correcció d'aquesta tendència a Mataró*, si bé de forma més feble que en el conjunt d'àmbits de referència com ara el provincial o Catalunya. A Mataró, durant el tercer trimestre de 2002, el nombre de desocupats va incrementar-s'hi d'un 14,8%; en el primer trimestre del 2003 l'increment va ser de l'11,4%; i en el tercer trimestre de 2003, del 6,4%. La tendència descendent que ha seguit la variació interanual en el darrer any fa pensar que al llarg del 2004 es podran registrar variacions interanual negatives.

Separant els desocupats per sexes, l'evolució de la variació interanual presenta un perfil descendent en el cas dels homes, que s'ha accentuat en el tercer trimestre de 2003 amb un creixement de només el 3%. Per contra, en les dones, la variació interanual presenta un perfil més estable en els darrers sis trimestres, essent la xifra més baixa la del tercer trimestre del 2003, amb una creixement del 9,2%, sis punts percentuals més que el creixement de l'atur masculí a Mataró*. **GRÀFIC 135.**

GRÀFIC 135. Increment d'aturats segons sexes respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2002 - 3r trimestre 2003

GRÀFIC 136. Increment d'aturats segons edat respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2002 - 3r trimestre 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

El grup d'edat intermèdia ha estat el menys perjudicat per l'augment de l'atur registrat

També per edats, els tres grups d'anàlisi habitual de la desocupació presenten creixements interanuals. El creixement més elevat ha estat per als majors de 44 anys. El creixement més baix s'ha registrat en el grup entre 25 i 44 anys (1,3%). Aquests dos col·lectius són els que presenten un perfil a la baixa més clar, com ho demostra el fet

que entre els majors de 44 anys el nombre de desocupats en el segon trimestre de 2002 va créixer un 24,5%, mentre que en el tercer trimestre de 2003, l'increment ha estat de l'11,5%. Pel que fa al grup de menors de 25 anys, el seu comportament és més irregular en les seves variacions interanuals. **GRÀFIC 136.**

La indústria presenta el creixement de desocupats més baix, amb un increment del 4,1%

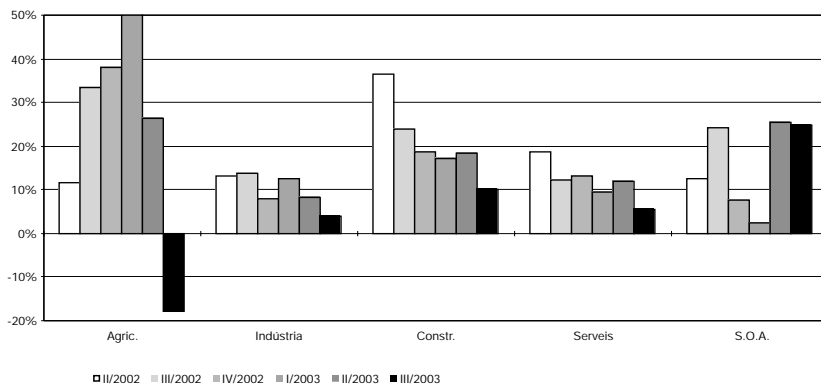
Sectorialment, tots els sectors -tret de l'agricultura- han registrat creixements en la comparació interanual del nombre de desocupats. El sector serveis, la indústria i la construcció mostren un perfil descendent en la seva variació interanual. Així, en el tercer trimestre de 2003 el nombre de desocupats en el sector serveis ha crescut un 5,4%, mentre que en el mateix trimestre de l'any

anterior el creixement va ser del 12,2%. En la indústria, en el darrer trimestre disponible, el nombre de desocupats va incrementar-se un 4,1%, mentre que l'any anterior l'increment va ser del 13,7%. El descens més rellevant ha estat en la construcció, que ha passat de registrar un creixement interanual del 23,9% en el tercer trimestre de 2002, a registrar-ne un del 10,1% en el tercer trimestre de 2003. El col·lectiu sense cap ocupació anterior presenta un comportament irregular, ja que en el segon i tercer trimestre el nombre de desocupats ha crescut al voltant del 25%, quan anteriorment no arribava al 3%. **GRÀFIC 137.**

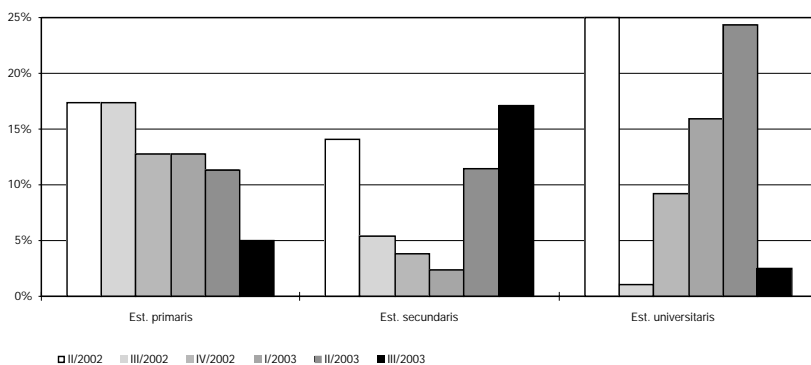
El nombre de desocupats amb estudis primaris augmenta un 5% en el darrer any

Pel que fa a l'evolució de la desocupació per nivell d'instrucció a Mataró*, el progressiu alenti-

GRÀFIC 137. Increment d'aturats segons sectors respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2002 - 3r trimestre 2003

GRÀFIC 138. Increment d'aturats segons formació respecte el mateix trimestre de l'any anterior. Mataró. 2002 - 3r trimestre 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

ment en el creixement de la desocupació s'ha produït en el col·lectiu amb estudis primaris, que en el tercer trimestre de 2003 ha registrat un creixement del 5%, quan en el mateix trimestre de 2002 el nombre de desocupats va augmentar un 14,3%. Cal recordar que més del 80% dels desocupats registrats a Mataró* tenen estudis primaris. Per contra, el grup de desocupats amb estudis secundaris presenta en el segon i tercer trimestre presenta un perfil ascendent en la seva variació interanual. En els desocupats amb estudis universitaris, la sèrie de la variació interanual presenta evolucions més irregulars, possiblement pel seu menor nombre (de fet, només el 4,9% dels desocupats registrats són titulats universitaris). **GRÀFIC 138.**

Comparació entre el Mercat Laboral de Mataró* i el del conjunt del Maresme**

TAULA 80. El Mercat laboral a Mataró* i el Maresme**. 2000 - 2003

Evolució del Mercat Laboral a Mataró*					Ratios indicatives del Mercat Laboral a Mataró*				
	2000	2001	2002	2003		2000	2001	2002	2003
Assalariats ¹	34.998	36.244	36.608	36.962	Cont./Assal.	0,73	0,86	0,84	0,55
Contractacions	25.525	31.266	30.600	20.332 ²	Cont./Atur	8,36	9,56	8,14	5,06
Aturats ¹	3.053	3.269	3.758	4.021	Assal./Atur	11,46	11,09	9,74	9,19
Evolució del Mercat Laboral al Maresme**					Ratios indicatives del Mercat Laboral al Maresme**				
	2000	2001	2002	2003		2000	2001	2002	2003
Assalariats ¹	50.829	52.774	54.067	54.952	Cont./Assal.	0,75	0,85	0,77	0,47
Contractacions	38.248	44.875	41.665	25.587 ²	Cont./Atur	7,28	7,92	6,33	3,70
Aturats ¹	5.251	5.665	6.584	6.915	Assal./Atur	9,68	9,32	8,21	7,95

¹ Mitjana dels darrers dotze mesos.

² Projecció anual amb les dades disponibles fins al primer trimestre.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

Els indicadors laborals continuen sense registrar valors favorables L'anàlisi dels principals indicadors laborals posen en evidència el complicat moment en què es troba immers el mercat de treball mataroní i del Maresme. Així, l'absorció de força de treball mesurat mitjançant el quocient entre els assalariats i els desocupats registrats, porta tres anys reduint-se. A Mataró* s'ha passat d'11,5 assalariats per desocupat l'any 2000, als 11,1 el 2001, els 9,74 el 2002, i amb les dades fins al tercer trimestre de 2003 aquest índex se situa en els 9,2. Al Maresme**, l'índex d'absorció també ha anat reduint-se en els darrers anys; així, ha passat dels 9,7 el 2000 als 7,9 amb dades fins al tercer trimestre de 2003.

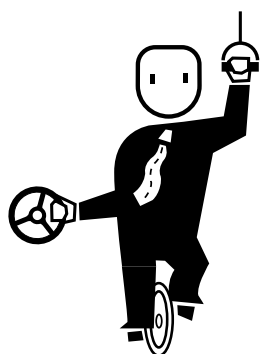
Els problemes en la mecanització de contractes a l'OTG de l'Esplanada dificulta l'anàlisi tant de la ràtio entre contractació i assalariats com de contractes entre aturats. Tot i així, Mataró* presenta un perfil descendent des de l'any 2001 en aquesta ràtio, a causa de les dues variables, ja que el nombre de contractes s'ha reduït des del 2001, i l'atur registrat presenta un perfil a l'alça des de l'any 2000. En el conjunt del Maresme**, s'hi presenta la mateixa tendència a la baixa en la ràtio de contractes per desocupats, si bé amb valors més baixos que a Mataró*.

El quocient de contractes per assalariats presenta a Mataró* la mateixa tendència que el quocient de contractes per desocupats.

* Inclou els municipis de Mataró, Argentona i Cabrera de Mar.

** Inclou les poblacions que gestionen les dues OTG de Mataró.

En aquest cas, però, és la davallada en la contractació la que empeny a la baixa l'índex, ja que el nombre d'assalariats creix molt minsament. El Maresme** seguiria aquesta mateixa tendència.

Transport i mobilitat

Trànsit i mobilitat amb vehicle privat
Transport públic

Hi ha un augment de l'ús del transport públic a Mataró, tant pel que fa referència al moviment dins a la ciutat com a fora de la ciutat.

Trànsit i mobilitat amb vehicle privat

Accidents de trànsit

A nivell mundial, cada any moren al voltant de 900.000 persones. En els darrers deu anys a Espanya han mort 57.166 persones en accidents de trànsit, 4.435 l'any 2002, fet que suposa una mitjana de més de dotze morts diàries, una cada dues hores. Malgrat que aquesta és una de les xifres més baixes des de 1993, Espanya i Catalunya continuen mostrant uns dels índex més elevats de sinistralitat i mort de tot Europa.

Davant d'aquestes xifres, Narcís Mir, director de l'estudi "Informe del riesgo 2003" elaborat per l'Institut d'Estudis de la Seguretat, ens indica que "qualsevol societat sana hauria de revelar-se i considerar el preu del desenvolupament i és que l'automòbil i el paper que juga dins del nostre model de desenvolupament està ple de contradiccions".

Poques vegades ens aturem a pensar que una de les transformacions més radicals a nivell planetari dels darrers 100 anys ha estat l'asfaltat, la creació de tota una enorme xarxa de carreteres i de punts d'abastament que permeten el triomf de l'"automobilista", del moviment motoritzat. El luxe del desplaçament que en altres moments històrics no vam poder permetre'ns.

Tanmateix, aquest procés -que ha estat l'eix central de la idea de progrés econòmic- també està suposant un clamorós fracàs pel que fa a la salut i la qualitat de vida dels individus, al manteniment de les formes de vida en societat i a la nostra relació amb el medi ambient. D'entre tots aquests aspectes negatius, paga la pena de destacar que l'automòbil s'ha convertit en una de les causes principals de mortaldat a les nostres societats. El trànsit rodat genera un constant degoteig de cadàvers, que en la fredor de les estadístiques, tendeix a presentar-se com quelcom no només quotidià, sinó inevitable.

Tan sols a Catalunya es perden cada any 25.000 anys de vida potencials a causa dels accidents de trànsit. Una dada resultat de multiplicar el nombre de morts del 2002 per la mitjana d'anys que haguessin viscut fins a superar l'esperança de vida dels catalans, tenint en compte que l'edat mitjana dels morts va ser de 30,7 anys. Un cost social que quantificable, per contrarestar les afirmacions

que fan sobre l'aportació del sector de l'automòbil i del transport al PIB. Així, l'Institut de Trànsit i Seguretat Viària de la Universitat de València ha xifrat en 18.000 milions d'euros el cost dels accidents de trànsit que ocorreguts a Catalunya entre els anys 1992 i 2001.

L'automòbil no és un simple mitjà de transport, sinó que personifica valors com els de la competitivitat, l'individualisme i l'estatus. Per tant, les possibles solucions als problemes que genera difícilment podran ser combatudes amb mesures finalistes i tecnològiques. Cal un canvi en les mesures preventives i estructurals que impliquin el conjunt de les institucions socials i reforcin la proximitat com a factor central d'una reorganització de l'actual model de mobilitat.

Tanmateix, hi ha diferents elements que no ajuden a ser gaire optimistes. En primer lloc, durant els darrers vint-i-cinc anys s'ha estès un "model" territorial difús que s'alimenta i promou la necessitat d'usar el vehicle privat. En segon lloc, les prioritats en el Pla d'infraestructures 2000-2007 i, en particular, la inversió en autovies, a les quals es destinen 1.419 milions d'euros per al 2004. Un model que contraposa velocitat i automòbil a proximitat i mitjans alternatius de transport i que situa la ràtio quilòmetre de carreteres població entre les més elevades de la UE. En tercer lloc, l'ampliació del pla Prever fins al 2006 i als cotxes de segona mà de menys de 5 anys. Un pla sensible a la demanda dels constructors que demanen augmentar les seves vendes, sense que ni el pla Prever ni l'anterior Renove hagin aconseguit, en canvi, l'objectiu de

rejovenir el parc de vehicles, ja que el 2002 el percentatge de vehicles amb més de 10 anys (35,4%) era superior al de 1994. En qualsevol cas, caldria diferenciar entre el parc i els vehicles que habitualment circulen per la carretera, on sí pot haver-se produït un rejuveniment. Sigui com sigui, també és cert que s'ha produït un augment de l'índex de motorització amb els consegüents efectes. A Catalunya, mentre la població creixia un 3,4%, des del 1995 els automòbils ho feien a un ritme d'un 21,5%. Si es mantingués aquest ritme, en 10 anys el nombre de vehicles igualaria el de les persones. Fins i tot, països com França, amb 498,5 vehicles per cada 1.000 persones l'any 2002⁵¹, presenten índexs de motorització considerablement inferiors als de Catalunya (606,32 vehicles per cada 1.000 persones).

19,6% respecte del nombre d'accidents que van tenir lloc el 2002. **GRÀFIC 139.**

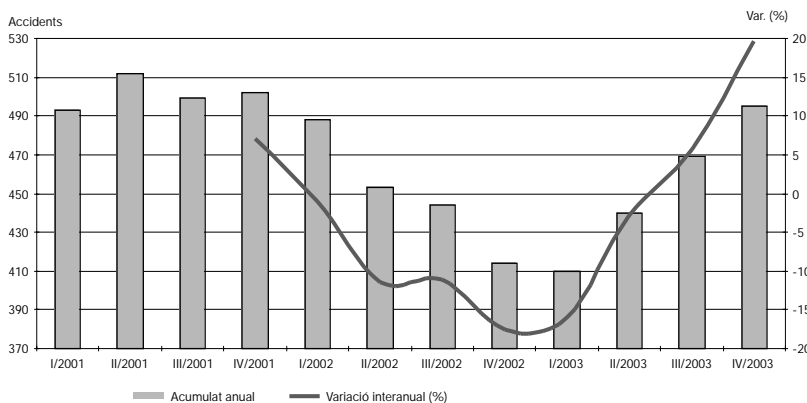
El 2003 ha estat negatiu tant per l'augment del nombre d'accidents com per la seva gravetat. Així, els accidents greus han augmentat un 40,7% respecte del 2002, mentre que els lleus augmentaven un 12,9%. D'altra banda, el nombre d'accidents mortals en accident al nucli urbà s'ha reduït de 3 el 2002 a 1 el 2003. **TAULA 81.**

Accidents a Mataró

Augment del nombre d'accidents En el decurs del 2003 van tenir lloc a Mataró 495 accidents de trànsit amb víctimes a l'àrea urbana, fet que suposa un increment del

Els dos tipus d'accidents de trànsit que més sovintegen són la col·lisió frontal-lateral i l'atropellament, que representen el 35,96% i el 23,43% del total d'accidents, respectivament. Mentre que el primer tipus ha experimentat una lleugera millora, amb una reducció de 3,41 punts, els atropellaments han augmentat en 1,70 punts. **GRÀFIC 140.**

GRÀFIC 139. Nombre d'accidents de trànsit amb víctimes. Mataró. 2001 - 2003.

TAULA 81. Tipologia dels accidents. Mataró. 2002 - 2003

	2002		2003		Variació interanual		
	Nombre	%	Nombre	%	Absolut	Relatiu	Dif. punts perc.
Sortida de la calçada	30	7,25	19	3,84	-11	-36,7%	-3,4 p.p.
Encalç	54	13,04	62	12,53	8	14,8%	-0,5 p.p.
Col·lisió obstacle	8	1,93	18	3,64	10	125,0%	1,7 p.p.
Col·lisió múltiple	7	1,69	18	3,64	11	157,1%	1,9 p.p.
Col·lisió lateral	28	6,76	28	5,66	0	0,0%	-1,1 p.p.
Col·lisió frontal-lateral	163	39,37	178	35,96	15	9,2%	-3,4 p.p.
Col·lisió lateral	8	1,93	10	2,02	2	25,0%	0,1 p.p.
Bolcada	18	4,35	23	4,65	5	27,8%	0,3 p.p.
Atropellament	90	21,74	116	23,43	26	28,9%	1,7 p.p.
Altres	8	1,93	23	4,65	15	187,5%	2,7 p.p.
Total	414	100	495	100	81	19,6%	0,0 p.p.

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Servei de Policia Local de Mataró.

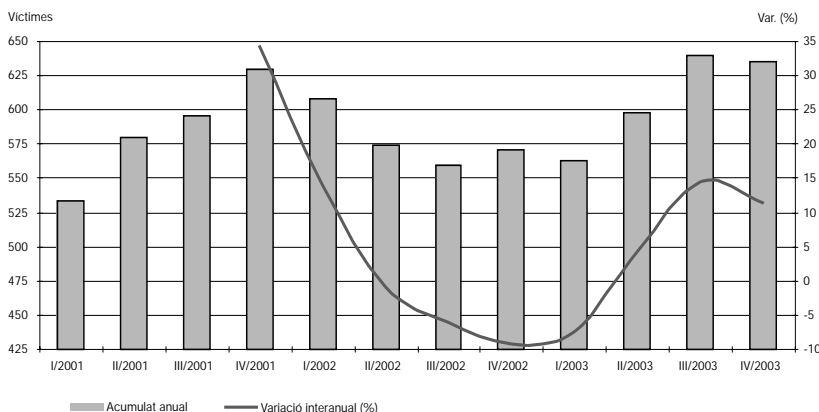
Major nombre de víctimes que ara fa un any En el cas de l'evolució del nombre de víctimes,

les dades mostren que en termes interanuals el nombre de víctimes ha augmentat un 11,2%, i ha superat amb escreix la barrera de les 600 víctimes. Així mateix, el caràcter de les víctimes també s'ha agreujat, amb un increment del 42,5% del nombre de víctimes greus. Les víctimes lleus han augmentat un 3,13% i les mortals han experimentat una mínima variació a la baixa amb 2 víctimes el 2003. **TAULA 82 I GRÀFIC 141.**

La distribució percentual del nombre de víctimes ens torna a mostrar com les víctimes greus representen una

⁵¹ INSEE, 2002.

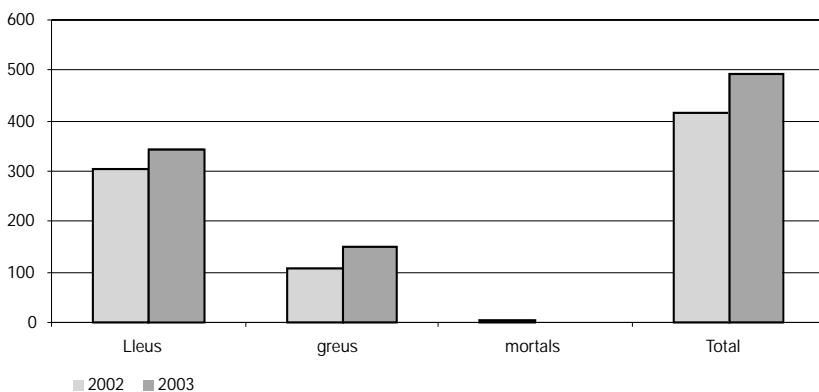
GRAFIC 140. Nombre de víctimes en accident de trànsit. Mataró. 2001 - 2003

TAULA 82. Distribució per lesivitat de les víctimes en accident de trànsit. Mataró. 2002 - 2003.

	2002		2003		Variació interanual		
	Nombre	%	Nombre	%	Absolut	Relatiu	Dif. punts perc.
Lleus	448	78,5%	462	72,8%	14	3,1%	-0,06 pp
Greus	120	21,0%	171	26,9%	51	42,5%	0,06 pp
Mortals	3	0,5%	2	0,3%	-1	-33,3%	-0,00 pp
Total	571	100%	635	100%	64	11,2%	0,00 pp

GRAFIC 141. Lesivitat dels accidents de trànsit. Mataró. 2002 - 2003

TAULA 83. Tipologia de víctimes per situació en el moment de l'accident. Mataró. 2002 - 2003.

	2002				2003				Variació interanual	
	Total	Lleus	Greus	Mortals	Total	Lleus	Greus	Mortals	Absolut	Relatiu
Moto-ciclomotor / conductor	241	178	68	0	246	178	68	0	5	2,1%
Moto-ciclomotor / passatger	36	28	10	0	38	28	10	0	2	5,6%
Turisme /conductor	110	88	35	1	124	88	35	1	14	12,7%
Turisme / passatger	75	72	15	1	88	72	15	1	13	17,3%
Altres /conductor	3	5	0	0	5	5	0	0	2	66,7%
Altres / passatger	2	3	1	0	4	3	1	0	2	100,0%
Vianant	104	88	42	0	130	88	42	0	26	25,0%
Total	571	462	171	2	635	462	171	2	64	11,2%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Servei de Policia Local de Mataró.

mica més de la quarta part del total de víctimes i que ha estat el grup, respecte de l'any anterior, que ha tingut l'evolució més negativa amb un augment sobre el total d'aquesta categoria de 5,9 punts. TAULA 83.

Tanmateix, la variació interanual acumulada és positiva

La tipologia de les víctimes per la situació que ocupaven en el moment de l'accident ha mostrat variacions desfavorables pel que fa a totes les categories, destacant per sobre de la resta l'elevada participació entre les víctimes dels conductors de motos i ciclomotors, dels vianants i dels conductors de turismes.

El 38,74% de les víctimes del 2003 portaven un ciclomotor, un 20,47% eren vianants i un 19,53% conductors de turismes. El 87,5% de les víctimes menors de 14 anys i el 55,22% de les de més de 60 anys han estat vianants. El 73,68% de les víctimes joves entre 14-17 anys i el 59,64% dels que tenen entre 18-22 anys conduïen un ciclomotor, una dada que, malgrat reduir-se, també continua sent la que concentra un major nombre de víctimes entre els joves entre 23-30 anys (37%). Entre els 31 i els 60 anys el vehicle turisme és el mitjà de locomoció que concentra un major percentatge de víctimes, amb un 35,80% entre els 31 i els 40 i un 39,69% entre els 41 i els 60 anys. TAULA 84.

Per edats, el grup aparentment més crític és el de 18-22 anys, ja que aquest interval de 5 anys concentra

TAULA 84. Distribució percentual de la situació en el moment de l'accident de les víctimes i l'edat. Mataró. 2003.

	< 14 anys	14-17 anys	18-22 anys	23-30 anys	31-40 anys	41-60 anys	> 60 anys	Total
Moto-ciclomotor /conductor	0,00	73,68	59,54	37,00	29,63	22,34	2,99	38,74
Moto-ciclomotor /passatger	0,00	18,42	7,63	5,00	1,23	1,06	0,00	5,98
Turisme /conductor	0,00	0,00	14,50	29,00	35,80	39,36	14,93	19,53
Turisme / passatger	12,50	2,63	16,79	19,00	14,81	11,70	22,39	13,86
Altres/ conductor	0,00	0,00	0,00	2,00	0,00	1,06	2,99	0,79
Altres /passatger	0,00	0,00	0,00	2,00	0,00	1,06	1,49	0,63
Vianants	87,50	5,26	1,53	6,00	18,52	23,40	55,22	20,47
Total	100	100	100	100	100	100	100	100

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Servei de Policia Local de Mataró.

un 20,63% del total de les víctimes. També cal destacar com els menors de 18 anys representen una quarta part de les víctimes i els majors de 60 anys, el 10,55% del total. Si creuem situació i edat, les víctimes que conduïen un ciclomotor o anaven d'acompanyants es concentren entre els joves entre 14-22 anys, ja que representen el 65,85% i el 81,58% d'aquestes dues situacions, respectivament.

TAULA 85. Distribució percentual per edat de les víctimes i situació en el moment de l'accident. Mataró. 2003.

	< 14 anys	14-17 anys	18-22 anys	23-30 anys	31-40 anys	41-60 anys	> 60 anys	Total
Moto-ciclomotor /conductor	0,00	34,15	31,71	15,04	9,76	8,54	0,81	100
Moto-ciclomotor /passatger	0,00	55,26	26,32	13,16	2,63	2,63	0,00	100
Turisme /conductor	0,00	0,00	15,32	23,39	23,39	29,84	8,06	100
Turisme / passatger	6,82	3,41	25,00	21,59	13,64	12,50	17,05	100
Altres/ conductor	0,00	0,00	0,00	40,00	0,00	20,00	40,00	100
Altres /passatger	0,00	0,00	0,00	50,00	0,00	25,00	25,00	100
Vianants	32,31	4,62	1,54	4,62	11,54	16,92	28,46	100
Total	7,56	17,95	20,63	15,75	12,76	14,80	10,55	100

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Servei de Policia Local de Mataró.

En el capítol dels turismes, els joves entre 18-30 anys representen el 38,71% de les víctimes que conduïen i el 46,59% de les que anaven de passatgers, mentre que els adults entre 31 i 60 anys concentren el 53,23% dels accidents com a conductors i el 26,14% com a passatges. Per últim, els grups més indefensos davant la mobilitat motoritzada són els que presenten els percentatges més elevats entre els vianants. Així, un 32,31% tenien menys de 14 anys i un 28,46%, més de 60 anys.

Transport públic

L'augment de la mobilitat és atribuïble, entre altres raons, a les creixents relacions econòmiques i laborals entre ciutats i regions. Però en el cas del transport públic genera una sèrie d'externalitats positives respecte de les que es produeixen amb l'ús del vehicle privat. Així, d'una banda, amb el transport públic hi ha menys accidents i menys víctimes d'accidents de trànsit i, d'altra banda, s'afavoreix l'estalvi energètic i es redueix la contaminació acústica i ambiental.

Tren de rodalia

S'han registrat 1,73 milions de cancel·lacions en els nou primers mesos de 2003 Una de les eines emprades per incentivar l'ús del transport públic, i més concretament la xarxa de trens de rodalia, ha estat la implantació del Sistema Tarifari Integrat. Mataró va entrar a formar-ne part l'1 de gener de 2002, fet que va comportar una millora de la mobilitat per a aquelles persones que fan ús de diferents sistemes de transport públic, ja que amb un únic títol de transport poden accedir a qualsevol cadena de mitjans per a desplaçar-se.

Disposem, per tant, de més d'un any d'informació sobre les cancel·lacions de bitllets, cosa que –teòricament– possibilita la

comparació interanual. Així, de gener a setembre de 2003 s'han comptabilitzat 10,9 milions de cancel·lacions, un 17,6% més que en el mateix període de 2002. No obstant això, durant els tres primers mesos de funcionament de la integració tarifària, diverses estacions –entre elles la de Mataró– encara no havien realitzat les modificacions necessàries per tal de dur a terme correctament la comptabilització de bitllets. Per tant, tot plegat es tradueix en el fet que, entre els mesos de gener i juny de 2002, el nombre de cancel·lacions registrades a Mataró ha estat substancialment baix.

Si analitzem l'evolució del pes sobre el total que representa cada estació de gener a setembre de 2002 i 2003, hi observem una davallada de gairebé dos punts percentuals a l'estació de Badalona, que el 2003 representa el 17,4% de les cancel·lacions realitzades a la línia L1 Nord. Mataró, en canvi, ha estat l'estació que més ha vist créixer el seu pes relatiu a la línia L1, amb 1,9 punts percentuals i ja representa el 15,9% del total de les cancel·lacions.

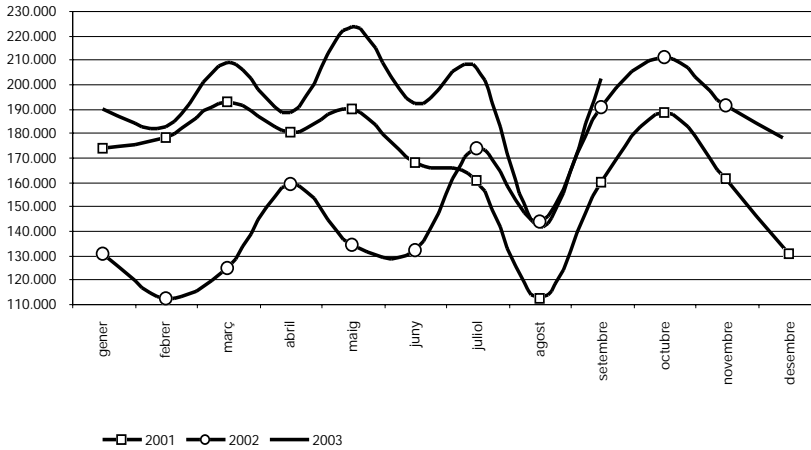
De fet, de les 20 estacions de la línia L1 Nord, a 14 s'ha registrat un pèrdua del seu pes relatiu, i a 6 s'ha guanyat pes percentual: Sant Adrià, Montgat nord, Premià de Mar, Vilassar de Mar, Cabrera de Mar i Mataró. Cal tenir en compte que l'estació de Cabrera va entrar en funcionament el mes d'abril de 2003. **TAULA 86 i GRÀFIC 142.**

TAULA 86. Nombre de cancel·lacions per estació. 2002 - 2003

	Fins 3r trim. 2002		Fins 3r trim. 2003	
	Viatgers	Percentatge	Cancel·lacions	Percentatge
St. Adrià	194.081	2,09%	356.689	3,25%
Badalona	1.789.584	19,29%	1.896.416	17,29%
Montgat	204.678	2,21%	231.149	2,11%
Montgat N.	113.009	1,22%	191.511	1,75%
El Masnou	515.413	5,56%	589.409	5,37%
Ocata	545.526	5,88%	627.381	5,72%
Premià de Mar	823.549	8,88%	1.015.866	9,26%
Vilassar de Mar	674.992	7,28%	806.179	7,35%
Cabrera de Mar	---	---	58.612	0,53%
Mataró	1.301.452	14,03%	1.735.549	15,83%
St. A. Llavaneres	133.646	1,44%	127.734	1,16%
Caldes d'Estrac	186.987	2,02%	213.797	1,95%
Arenys de Mar	433.565	4,67%	499.205	4,55%
Canet	296.131	3,19%	335.749	3,06%
St. Pol	147.383	1,59%	168.212	1,53%
Calella	743.197	8,01%	853.232	7,78%
Pineda	372.753	4,02%	409.591	3,73%
Malgrat	420.360	4,53%	447.758	4,08%
Santa Susanna	327.648	3,53%	340.837	3,11%
Tordera	52.564	0,57%	61.451	0,56%
	9.276.518	100%	10.966.327	100%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de RENFE.

GRÀFIC 142. Evolució del nombre de viatgers de RENFE a Mataró. 2001 - 2003

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de RENFE.

Autobús urbà

4,75 milions de viatgers han fet servir durant el darrer any l'autobús urbà El nombre d'usuaris de l'autobús urbà a Mataró continua registrant nous increments. En el tercer trimestre de 2003, el nombre de viatgers acumulats en el conjunt interanual superava els 4,75 milions, mentre que l'any 2002 va acabar amb 4,38 milions de passatgers. En aquests nou mesos el nombre d'usuaris ha augmentat en 373.129 passatgers.

Aquest creixement continuat del nombre d'usuaris també ha accelerat la taxa de variació interanual que al setembre de 2002 era del 5,3%, i que un any després se situa en l'11,8%.

La integració de Mataró Bus en el Sistema Tarifari Integrat de l'Autoritat del Transport Metropolità ha estat, possiblement, el factor determinant en l'augment del nombre de passatgers. Dels més de 4,75 milions de passatgers que van fer ús de l'autobús urbà, 2,63 milions (55,4%) van fer-ho amb algun tipus de targeta, fet que en termes relatius suposa un increment del 22,9%. Pel que fa al nombre de bitllets individuals, se'n van cancel·lar 1,29 milions, un 4,4% menys que durant el 2002. Aquesta xifra representa el 27,3% de les cancel·lacions que es van fer en l'acumulat anual fins al mes de setembre de 2003, 4,5 punts per sota del que representaven durant el mateix període de 2002. L'altre col·lectiu que també ha incrementat el nombre d'usuaris de Mataró Bus ha estat el dels que fan servir el Carnet Blau, amb un 9,3% més de viatgers que un any abans. Malgrat aquest increment, la seva quota retrocedeix lleugerament, i representa el 17,3% dels viatgers que fan servir l'autobús urbà, tres dècimes menys que un any abans. **TAULA 87** i **GRÀFICS 143** i **144**.

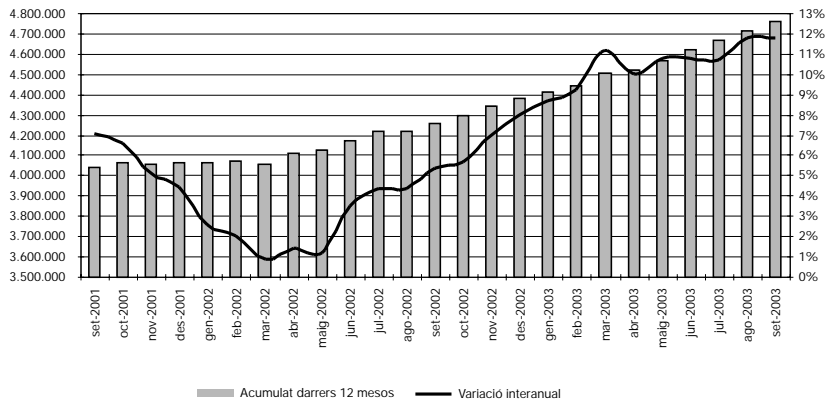
TAULA 87. Evolució del nombre de viatgers segons tipologia del Mataró Bus. 1996 - 3r trim. 2003

	Targeta			Bitllet			Carnet Blau			Total	
	Viatgers	%	Incr.*	Viatgers	%	Incr.*	Viatgers	%	Incr.*	Viatgers	Incr.*
1996	1.475.013	47%	0,22%	909.335	29%	-1,46%	764.329	24%	11,12%	3.148.677	2,15%
1997	1.445.308	46%	-2,01%	871.639	28%	-4,15%	837.607	27%	9,59%	3.154.554	0,19%
1998	1.499.263	45%	3,73%	941.070	29%	7,97%	854.784	26%	2,05%	3.295.117	4,46%
1999	1.700.717	49%	13,44%	1.093.171	31%	16,16%	684.022	20%	-19,98%	3.477.910	5,55%
2000	1.916.896	49%	12,71%	1.260.745	32%	15,33%	711.920	18%	4,08%	3.889.561	11,84%
2001	1.973.921	49%	2,97%	1.357.207	33%	7,65%	731.196	18%	2,71%	4.062.324	4,44%
2002	2.284.780	52%	15,75%	1.331.117	30%	-1,92%	768.875	18%	5,15%	4.384.772	7,94%
1r trim. 2003	661.235	57%	23,12%	305.243	26%	-4,83%	199.438	17%	8,83%	1.165.916	12,00%
2n trim. 2003	684.092	56%	18,75%	324.988	27%	-3,73%	216.494	18%	8,72%	1.225.574	10,14%
3r trim. 2003	644.379	54%	23,32%	340.833	29%	-1,50%	203.756	17%	10,15%	1.188.968	12,86%

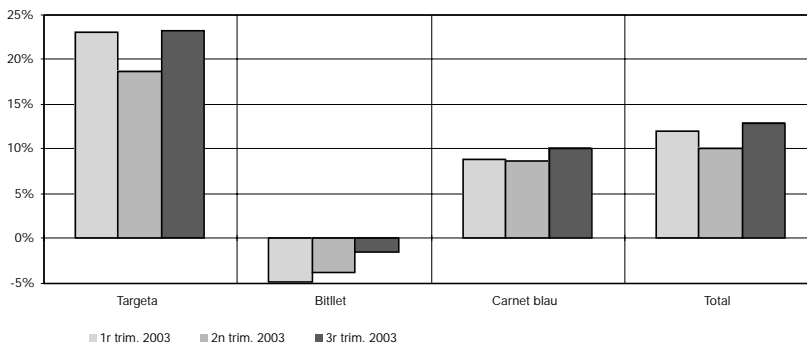
* Increment respecte el mateix període de l'any anterior

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de CTSA.

GRÀFIC 143. Nombre de viatgers acumulats els darrers dotze mesos. 2001 - 2003

GRÀFIC 144. Increment del nombre de viatgers del Mataró Bus. 2003

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de CTSA.

Monogràfic

L'economia social a Mataró

Aquest monogràfic ha estat elaborat per Jordi Planas, de Gabinet d'Anàlisi i Planificació S.C.C.L.

L'economia social a Mataró

El concepte d'economia social

El concepte d'economia social s'ha anat imposant en els darrers anys per emmarcar un sector econòmic que no té com a únic objectiu o finalitat la maximització de la rendibilitat de l'accionista o soci. No podem afirmar que existeixi una definició exacta acceptada pel conjunt de l'economia social. Encara resta una gran tasca per sintetitzar i clarificar-ne el contingut.

De fet, es tracta d'un concepte procedent de França i que a partir dels anys 80 ha anat prenent cada vegada més força. L'economia social incorpora una realitat econòmica emergent en les societats modernes, tot i que ja disposa d'uns antecedents molt importants en la història de moltes cultures, ve protagonitzada per l'anomenada societat civil i concebuda per a servir l'interès general.

El concepte d'economia social serveix per a tipificar organitzacions que incorporen les següents característiques:

- El poder polític en l'interior de l'empresa no es fonamenta en la propietat del capital.
- La participació dels treballadors i socis en els òrgans polítics de l'empresa.
- La limitació en la distribució dels beneficis o excedents.
- Ser iniciatives que procedeixen de grups de ciutadans en què prima la persona per sobre del capital.
- Tenen un objectiu explícit de benefici per a la comunitat.

S'ha convingut que aquestes característiques es donen a les següents realitats jurídiques vigents en el nostre país: les cooperatives, les societats laborals, les associacions, les mutualitats i les fundacions.

En el *Llibre Blanc de l'Economia Social* s'indica que comprèn "formes organitzatives que comparteixen el significat formal de ser associacions de persones per desenvolupar una activitat econòmica amb unes bases de *funcionament democràtic* per tal d'assolir un *objectiu d'interès comú* a tots els membres de l'organització".

No obstant això, considerem que no totes aquestes formes jurídiques responen d'igual manera a aquest conjunt de característiques.

En primer lloc, hem de considerar que les formes jurídiques de les fundacions, de fet, sí que disposen d'una finalitat no lucrativa, però no tenen perquè garantir legalment la participació dels treballadors en els seus òrgans de govern. Tenen una important funció social, poden tenir una important repercussió econòmica, però no defineixen una organització democràtica per si mateixa en la mesura que l'elecció dels seus òrgans de govern es fa per cooptació.

Pel que fa a les associacions, es tracta d'organitzacions amb una important base democràtica entre els seus associats els quals, però no tenen perquè ser treballadors de la mateixa entitat. Ens trobem, doncs, amb organitzacions participatives que són explicacions de la societat civil del país, però que entenem que no tenen perquè tenir representats els treballadors en els seus òrgans de govern ni tampoc perquè respondre a activitats econòmiques. Tant és així que, com assenyalarem posteriorment, les associacions que disposen d'una activitat econòmica definida per una alta a l'IAE (impost d'activitats econòmiques) són molt escasses. L'altre element que les defineix és el fet d'ésser entitats sense afany de lucre i, per tant, amb una finalitat última de benefici per a la comunitat.

D'altra banda, les mutualitats han esdevingut realitats econòmiques al nostre país amb uns objectius col·lectius de protecció mútua, però no tenen un àmbit local d'actuació, sinó que es tracta d'entitats domiciliades a d'altres municipis, cosa que provoca que l'actuació municipal encaminada al seu desenvolupament sigui poc significativa.

Des del nostre punt de vista, les formes jurídiques que expliciten amb més claredat les característiques definidores d'una realitat econòmica amb una participació dels treballadors i dels socis als òrgans polítics de l'empresa són les societats cooperatives i les societats laborals. Fem aquestes consideracions pel fet que, tot i que ja s'ha estès el convencionalisme que les cinc expressions legals formen part de l'anomenada economia social, quan ens plantejgem posteriorment prioritzar les actuacions a realitzar per al desenvolupament d'aquest sector econòmic, centrem les actuacions en el marc empresarial de les societats cooperatives i laborals i situem a les polítiques de desenvolupament de les associacions i fundacions en un marc més de suport al teixit civil i de participació ciutadana, i no tant per considerar-les empreses i per la seva vessant empresarial. Malgrat aquestes consideracions, però, no deixarem de presentar una visió de la realitat de l'economia social en el nostre país en un sentit ampli.

L'economia social a l'Estat espanyol i a Catalunya

Nombre d'empreses

L'economia social a l'Estat espanyol és una realitat prou important. D'acord a les dades aportades per l'"Anuario de la economía social del 2002" elaborat pel CEPES (Confederación Empresarial Española de la Economía Social), l'economia social a l'Estat espanyol vincula a 46.466 entitats. D'aquestes, 25.336 són cooperatives, 16.855 societats laborals, 440 mutualitats, 453 fundacions i 2.500 associacions adherides al CEPES, entitat representativa del sector que també incorpora les empreses d'inserció i els centres especials de treball en el seu anuari.

TAULA 88.

TAULA 88. Entitats d'economia social a Espanya. 31 desembre 2002.

	Entitats
Cooperatives	25.336*
Societats laborals	16.855*
Mutualitats	440**
Empreses d'inserció	88**
Centres especials d'ocupació	794**
Fundacions	453**
Associacions	2.500**
Total entitats economia social	46.466

TAULA 89. Treballadors en entitats d'economia social a Espanya per forma jurídica de l'entitat. 31 desembre 2002.

	Treballadors
Cooperatives	284.675*
Societats laborals	100.775*
Altres figures jurídiques	112.740**
Treballadors en inserció	1.385**
Treballadors amb discapacitat	39.012**
Autònoms	378.193***
Total treballadors economia social	916.780

Font: (*) Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales i (**) Socis de CEPES i (***) Consejería de Empleo y desarrollo tecnológico de la Junta de Andalucía.

Generació d'ocupació

L'ocupació que generen aquest col·lectiu d'empreses és prou significativa, amb 916.780 llocs de treball distribuïts de la manera que pot observar-se en la TAULA 89.

En relació a la capacitat de generació d'ocupació del sector és molt interessant d'analitzar l'evolució que ha seguit l'ocupació de les empreses d'economia social (cooperatives i societats laborals) quant a la generació de llocs de treball en el conjunt de l'economia i el creixement de la població ocupada.

Els resultats són molt significatius. Mentre que la creació de llocs de treball (població ocupada) ha crescut durant el període 1994-2002 en un 33% i la població activa ha crescut només un 14%, la generació de llocs de treball de les cooperatives i societats laborals ho han fet en un 60%.

Aquestes dades mostren de manera clara que les empreses d'economia social són clarament generadores d'ocupació i que, per tant, cal potenciar-les en la mesura en què ajuden a lluitar contra l'atur, a banda d'oferir un treball més estable.

També s'hi observen diferències significatives si diferenciem entre cooperatives i societats laborals: les cooperatives han generat l'equivalent a un 74% més de llocs de treball per al període de referència, davant del 26% generat per les societats laborals.

Les dades referents a la generació de llocs de treball d'altres societats no està actualment disponible de manera desagregada per part del Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. TAULES 90 i 91.

Distribució sectorial

Si fem un anàlisi sectorial, és evident que la major part de l'ocupació es concentra en el sector serveis, un comportament que darrerament també es dona en el conjunt de l'economia de l'Estat espanyol, però que presenta clares diferències segons si fem referència a cooperatives o a societats laborals.

El cooperativisme té un pes relatiu més important en el món agrari (15,7% davant del 2,1 %) i en els serveis (51,2% davant del 43%) que no pas en les societats laborals, mentre que aquestes tenen una incidència relativa més important en la indústria (30,5% davant del 24,4%) i en la construcció (24,5% davant del 8,7%).

Per branques d'activitat, les cooperatives, a banda de l'ocupació que generen en l'agricultura (44.975), també destaquen en les activitats comercials al detall (37.581), al major (23.599) i en l'educació, activitats sanitàries i socials (38.056). Aquesta darrera activitat en les societats laborals⁵² només ocupa 8.955 treballadors.

Les societats laborals destaquen en activitats manufactureres del metall (9.114), la construcció (27.021) i en serveis empresarials i immobiliaris (10.815).

TAULA 90. Evolució del nombre d'empreses i d'ocupats en empreses cooperatives i societats laborals. Espanya. 1994 - 2002

Any	Empreses		Socis-ocupació	
	Nombre	Var. anual	Nombre	Var. anual
1994	23.150	---	240.459	---
1995	24.509	5,87%	254.246	5,73%
1996	25.710	4,90%	267.334	5,15%
1997	27.144	5,58%	283.392	6,01%
1998	29.234	7,70%	307.278	8,43%
1999	32.184	10,09%	335.363	9,14%
2000	35.269	9,59%	353.933	5,54%
2001	38.669	9,64%	370.364	4,64%
2002	42.191	9,11%	385.450	4,07%
1994 - 2002	19.041	82,25%	144.991	60,30%

TAULA 91. Evolució de la població activa i ocupada. Espanya. 1994 - 2002

Any	Població activa		Població ocupada	
	Nombre*	Var. anual	Nombre*	Var. anual
1994	16.088	---	12.207	---
1995	16.228	0,87%	12.513	2,51%
1996	16.492	1,63%	12.836	2,58%
1997	16.731	1,45%	13.259	3,30%
1998	16.985	1,52%	13.808	4,14%
1999	17.290	1,80%	14.568	5,50%
2000	17.857	3,28%	15.370	5,51%
2001	18.298	2,47%	15.946	3,75%
2002	18.340	0,23%	16.258	1,96%
1994 - 2002	2.252	14,00%	4.051	33,19%

* En milers

Font: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.

Distribució geogràfica

Si analitzem la distribució geogràfica de les empreses d'economia social, tant pel que fa al nombre d'empreses com pel que fa al nombre de treballadors, observarem com són les comunitats d'Andalusia, Catalunya, País Basc i País Valencià les que tenen un pes relatiu més important dins del conjunt de l'Estat espanyol.

Catalunya acumula un 19,13% de les empreses d'economia social⁵³, amb un total de 8.076 empreses cooperatives i societats laborals i un 12,72% dels treballadors, amb 51.644 treballadors sobre un total de 406.115 per al conjunt de l'Estat espanyol.

⁵² Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Juny 2003.

El pes relatiu del País Basc és ben conegut i significatiu, en la mesura que es tracta d'una societat amb poca població, el 5,09% de la població de l'Estat espanyol, però que ocupa el 15,75% del conjunt de treballadors de l'economia social a Espanya⁵⁴.

Si utilitzem com a font el nombre d'empreses registrades, actives o inactives, el Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya assenyala que a Catalunya hi ha 10.990 cooperatives⁵⁵ i 4.648 societats laborals. De les últimes, 3.407 són societats limitades laborals (S.L.L.) i 1.241 societats anònimes laborals (S.A.L.)-.

Dintre les cooperatives, la principal tipologia que es fa servir és la de treball associat (9.056), seguides en ordre d'importància per les cooperatives agràries, amb 648 empreses. Aquest entendre aquest diferencial és important assenyalar els diferents models de gestió i sociològics que presenten les cooperatives segons la seva tipologia. Així doncs, podem assenyalar que les cooperatives de treball associat agrupen socis treballadors que, en molts casos, posen en comú el seu treball com a alternativa a una situació d'atur (han utilitzat aquesta fórmula jurídica per capitalitzar l'atur), generant-se així una cultura de participació en la presa de decisions dins l'empresa i amb uns ventalls salarials més reduïts que els d'altres formes societàries.

A l'altre extrem, hi trobem les cooperatives agràries creades per agricultors o ramaders, en molts casos propietaris de terres que gestionen paral·lelament la seva pròpia explotació agrària i que tenen la cooperativa com a una eina per a millorar el valor afegit de la seva pròpia explotació. Aquestes són les diferències que han provocat la poca relació empresarial existent entre les cooperatives d'un i altre sector.

També cal ressaltar que en les cooperatives de consumidors s'ha viscut una progressiva transformació per tal com moltes han iniciat la seva activitat com a estrictes cooperatives de consumidors i posteriorment han passat a ser mixtes pel pes que anaven tenint els treballadors en aquestes societats.

Pel que fa a la distribució a Catalunya de les societats cooperatives i de les societats laborals, aquestes estan ubicades de forma majoritària a les comarques de Barcelona (un 73,5% de coope-

ratives i 77,8% de societats laborals, segons dades de l'octubre de 2003).

Antiguitat de les cooperatives i societats laborals

Analitzant l'antiguitat de les cooperatives i les societats laborals a Catalunya, podem observar-hi uns trets característics molt interessants sobre quina ha estat la seva evolució.

El primer element que cal destacar és el gran creixement que han viscut les societats limitades laborals a partir de l'any 1997, fruit de l'oportunitat que va representar la regulació de les S.L.L. gràcies a la Llei 2/1995 de 23 de març de Societats de Responsabilitat Limitada (BOE 71, de 24.03.1995) que possibilita el fet de poder constituir societats laborals, amb possibilitats de capitalitzar l'atur, amb només 500.000 pessetes de capital (3.000 euros).

Aquest element, juntament amb el fet que només requereixen un mínim de dos socis treballadors -més un tercer soci que no és imprescindible que sigui de treball-, ha provocat que esdevingués una alternativa a les microempreses a constituir per part d'aquells que volen capitalitzar i que fins a aquell moment escollien majoritàriament la forma de cooperativa de treball associat amb un mínim de 3 socis.

L'altra alternativa, la societat anònima laboral s'ha anat quedant com un vestigi, que va tenir un pes molt important en la transformació de societats en crisi als anys 70, empreses industrials amb una dimensió considerable,

⁵³ Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Dades 30/06/2003.

⁵⁴ Dades del 30/6/2003.

⁵⁵ Les diferències en nombre d'empreses en relació a la font del Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, que només incorpora aquelles empreses amb persones actives, és prou evident i deixen entreveure que hi ha un notable nombre d'empreses inoperants que encara consten en els registres de cooperatives i societats laborals.

però que no ha vist una continuïtat amb el mateix nivell d'importància als darrers anys. L'obligació de crear societats anònimes laborals amb un mínim de 60.000 euros fan molt difícil que societats intensives en treball puguin arribar-hi.

Pel que fa a l'evolució de les societats cooperatives, s'hi observa una tendència inversa a la de les societats laborals per tal com han sofert una davallada a partir del 1995. Creiem poder afirmar que són formes jurídiques "substitutives" per a aquells emprenedors o promotors que volen iniciar una activitat empresarial mitjançant la capitalització l'atur. **GRÀFICS 145 i 146.**

L'efecte de la reforma laboral de 2002

El passat any 2002, la Reforma Laboral aprovada per la Llei 45/2002 de 12 de desembre, va afectar el procés de capitalització. Les principals modificacions són les següents:

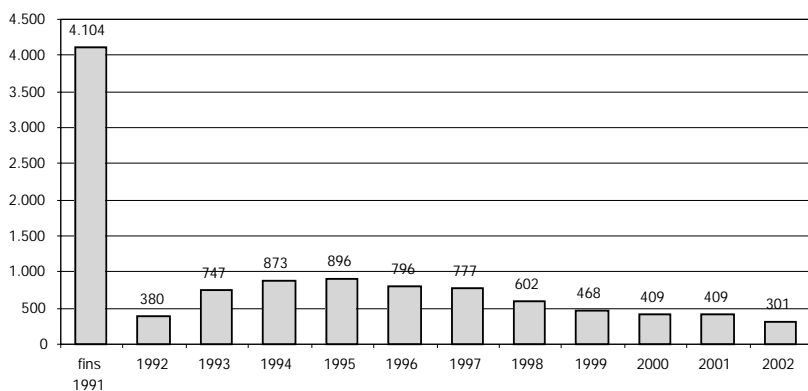
- Possibilitar que els empresaris individuals (autònoms) puguin capitalitzar el 20% del seu dret d'atur sense necessitat de crear cap S.L.L. o cooperatives.

- L'obligació d'haver de justificar amb aportacions efectives de capital obligatori les aportacions de capital d'una societat cooperativa o S.L.L., fet que abans es justificava mitjançant inversions. A la pràctica, això ha suposat una reducció de l'import capitalitzat del nou soci per tal com obliga els altres socis a igualar la participació d'aquell qui capitalitza en el cas de les cooperatives i societats limitades laborals de 3 o 4 socis.

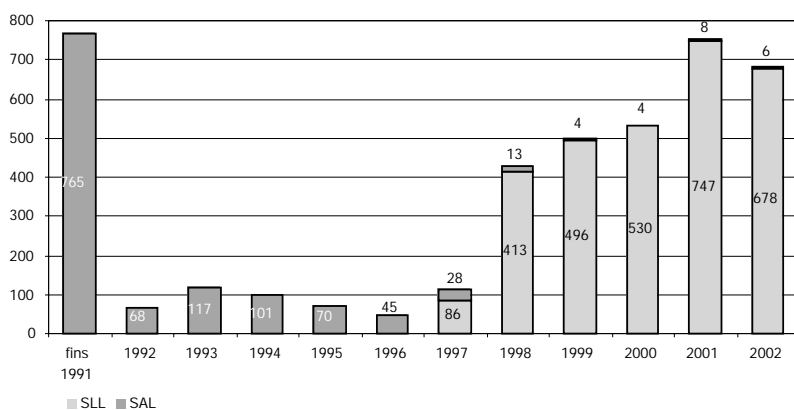
- La limitació a que pugui capitalitzar un nou soci d'una cooperativa o societat laboral que hagi treballat prèviament a la pròpia empresa, de tal manera que només s'accepten les capitalitzacions d'aquells que faci menys d'un any que hi treballin.

Creiem que aquests dos darrers elements han estat molt lesius per al desenvolupament de les empreses d'economia social. En primer lloc, la limitació a la capitalització a allò que es considera capital obligatori no possibilita aportacions més importants del soci que estigués disposat a arriscar tot el seu dret a l'atur per iniciar l'activitat econòmica. D'altra part, la limitació de l'import a capitalitzar dels qui han treballat prèviament a l'empresa fa molt difícil el procés de capitalització de les cooperatives integrades per treballadors sense estalvis i el de substitució de socis jubilats o socis donats de baixa per nous socis, per tal com els capitals dels nous socis difícilment es poden equiparar als que s'han donat de baixa, amb la consegüent descapitalització de l'empresa.

GRÀFIC 145. Nombre de cooperatives catalanes per any de constitució

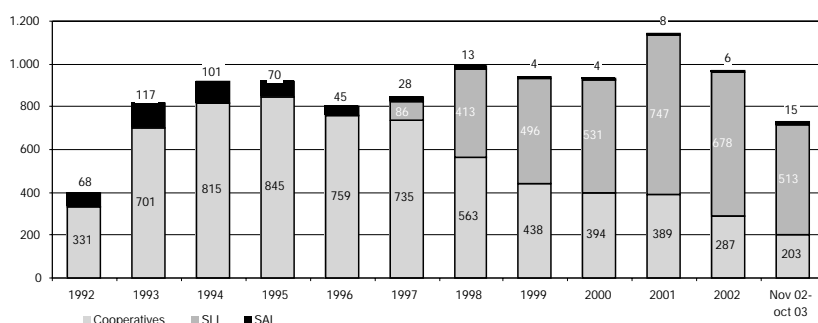
GRÀFIC 146. Nombre de societats laborals catalanes per any de constitució

Els efectes d'aquesta reforma ja s'estan constatant en la caiguda del nombre de cooperatives i societats laborals constituïdes durant els darrers mesos, que es mostra de manera indirecta a l'estadística de l'antiguitat de les actuals cooperatives i societats laborals catalanes.

458 associacions i de les 20 fundacions domiciliades a Mataró, només 24 associacions i 8 fundacions tenen una alta d'IAE i que, per tant, realitzen alguna activitat econòmica.

GRÀFIC 147. Nombre d'empreses catalanes d'economia social per any de constitució

Font: Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya.

Així doncs, la relació d'entitats amb activitat econòmica quedaria tal i com pot veure's en la Taula 92.

Selecció de la mostra

A fi i efecte de descriure la situació de l'economia social a Mataró, s'ha procedit a realitzar una enquesta a totes les empreses cooperatives, societats laborals i entitats associatives i fundacions donades d'alta a l'IAE. No hem fet l'enquesta a les mútues perquè bàsicament es tractaven d'empreses domiciliades en altres municipis que a Mataró únicament disposen de delegacions.

La situació de l'economia social a Mataró

Dimensió de l'economia social a Mataró

En apartats anteriors fèiem un seguit de matisacions sobre el concepte d'economia social i també constàvem el notable diferencial existent entre el nombre de cooperatives i societats laborals registrades i les que realment es mantenen actives. És per aquest motiu que considerarem únicament com a integrants de l'economia social a aquelles societats i entitats associatives donades d'alta d'IAE al 2002, segons les dades aportades per l'Ajuntament de Mataró.

D'acord amb aquests criteris, podem indicar que el sector l'integren 77 cooperatives, 46 societats laborals i 4 mútues que operen a la ciutat, tot i que algunes estan domiciliades en altres municipis, atès el fet que el seu àmbit d'intervenció no és local.

Pel que fa a les associacions i fundacions, hem d'assenyalar que de les

De les 158 entitats que conformen la població objecte d'estudi, un 5,9% de les empreses corresponien a empreses o entitats associatives que no existien (26); per diferents motius, han quedat sense respondre 62 enquestes, i hem obtingut resposta a la totalitat de l'enquesta per part de 61 entitats, que vénen a representar el 38,6% del total de la població objecte d'estudi.

TAULA 92. Nombre d'empreses i entitats d'economia social donades d'alta en el padró de l'IAE. 31 desembre 2002.

	Nombre	%
Cooperatives	77	49%
SLL	41	26%
SAL	5	3%
Mútues	4	3%
Associacions	24	15%
Fundacions	7	4%
Total	158	100%

Font: Ajuntament de Mataró.

A continuació, passarem a detallar els resultats aportats per aquestes empreses.

Evolució del nombre d'empreses

L'evolució en la creació d'empreses cooperatives i societats laborals ja s'ha descrit en la descripció d'anteriors apartats a partir de les mostres més àmplies de les cooperatives catalanes i espanyoles. Pel que fa al cas concret de Mataró, hem pogut disposar de l'evolució per tipus d'empresa de les dades de l'IAE de l'any 2000 i 2002, així com les d'entitats associatives.

L'evolució per nombre d'empreses global representa un increment de l'1,94% de les societats, tot i que amb un comportament desigual. En aquest trienni hi ha hagut una disminució neta de 9 cooperatives, la qual cosa ha suposat una important reducció del 12,5% de les actives durant el 2000.

Contràriament, les societats laborals han crescut duran el període de referència en 14 empreses, cosa que ha representat un creixement del 43%, i d'un 57,69% si ens centrem en les S.L.L.

Cal destacar el canvi de comportament que segurament s'explica per la major facilitat de què disposaven les S.L.L. per capitalitzar amb només dos socis de treball, mentre les cooperatives en necessitaven un mínim de tres.

TAULA 93. Evolució del nombre d'empreses i entitats d'economia social donades d'alta en el padró de l'IAE. 2000 - 2002.

	2000	2002	Variació (%)
Cooperatives	88	77	-12,50%
SLL	26	41	57,69%
SAL	6	5	-16,67%
Mútues	24	24	0,00%
Associacions	8	7	-12,50%
Fundacions	3	4	33,33%
Total	155	158	1,94%

Font: Ajuntament de Mataró.

Antiguitat de les empreses

Si analitzem l'antiguitat de les empreses consultades, hi podem observar com la majoria són força recents, ja que el 78% del total van constituir-se a partir dels anys 90.

També resulta molt interessant observar-hi que el 30% de les empreses enquestades van crear-se durant els darrers 3 anys, per la qual cosa, majoritàriament, ens trobem al davant d'empreses molt joves. **GRÀFIC 148.**

El fet més significatiu és el detall de l'antiguitat de les empreses d'acord amb la seva forma jurídica. En aquest sentit, el comportament és molt desigual: mentre que les societats cooperatives són més antigues, les societats laborals són més recents.

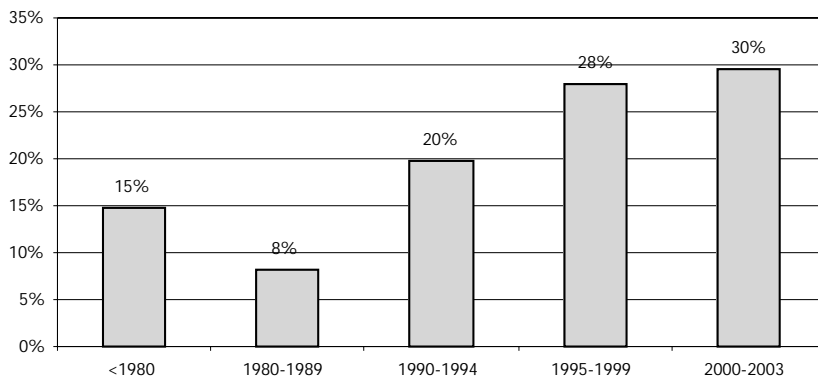
No hi ha dubte que ens trobem davant d'un comportament equivalent al que ja havíem descrit per al cas general de Catalunya, en el qual apareix i creix de manera significativa l'ús de la forma jurídica de S.L.L, que a partir de la seva regulació possibilita la capitalització de l'atur en societats amb només dos socis aportant treball i un aportant capital. Aquest creixement és especialment significatiu a partir de la segona meitat dels anys 90.

Paral·lelament s'hi produeix un fre a la constitució de societats cooperatives, que coincideix amb el període 1995-2003. **GRÀFIC 149.**

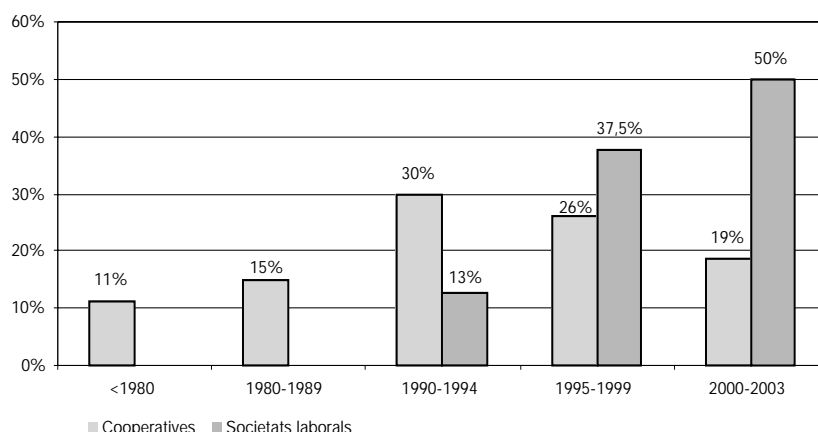
Nombre de socis

La majoria de les empreses cooperatives i laborals de Mataró estan

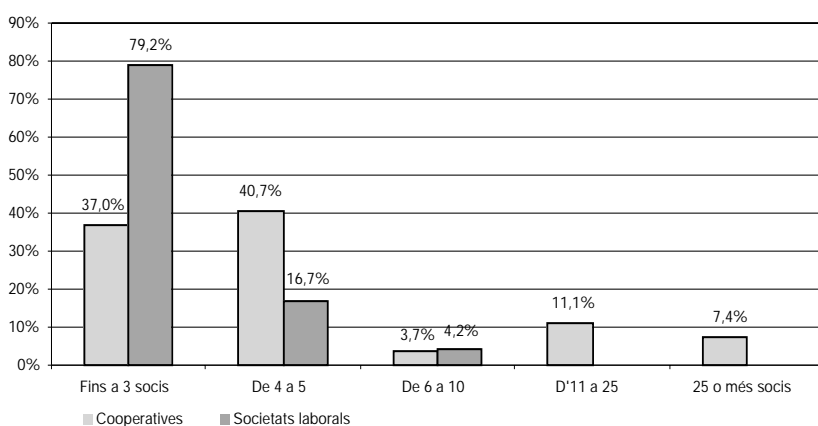
GRÀFIC 148. Distribució de les empreses i entitats d'economia social a Mataró per any de constitució

GRÀFIC 149. Distribució de les cooperatives i societats laborals a Mataró per any de constitució

GRÀFIC 150. Distribució per nombre de socis de les cooperatives i societats laborals. Mataró. 31 desembre 2002

laborals vinculen a un nombre menor de socis que no pas en el cas de les cooperatives. **GRÀFIC 150.**

Evolució de la facturació

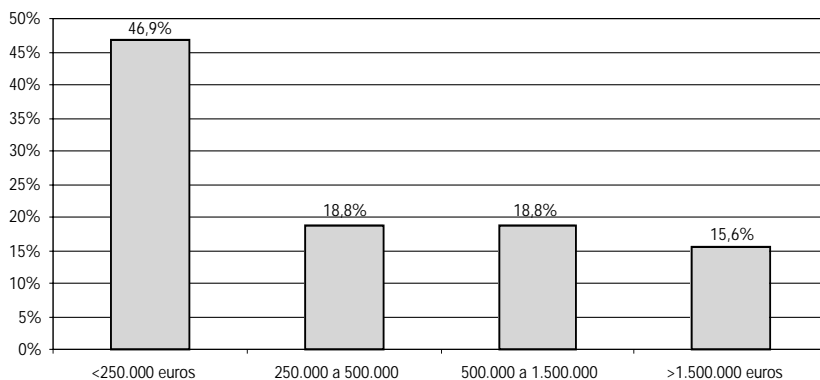
Determinar de manera exacta l'import de la facturació de les entitats de l'economia social de Mataró és un procés complex, atesa la reserva existent per part de les empreses a l'hora de subministrar aquest tipus d'informació.

D'acord amb la informació disponible aportada per les 32 empreses que han facilitat la xifra de la facturació de les seves empreses per al 2002, ens trobem davant d'empreses o entitats amb una facturació mitjana de **643.615 euros per empresa**. Així doncs, amb totes les matisacions que caldria fer pel marge d'error que la limitació de la mostra aporta, la facturació total del sector podria estimar-se al voltant dels **85 milions d'euros** per al conjunt de les 132 (158 menys 26 inexistent) empreses i entitats actives del sector de l'economia social a Mataró. D'altra banda, també cal indicar que la facturació mitjana per treballador se situa en els 58.844,8 euros.

La majoria de les empreses (46,7%) tenen facturacions inferiors als 250.000 euros anuals, fet que mostra un perfil força generalitzat d'empreses de reduïda dimensió. Ens trobem, doncs, amb una realitat de microempreses molt atomitzades que necessiten un important impuls per poder assolir un bon creixement. **GRÀFIC 151.**

formades per cinc socis o menys. En relació a aquest aspecte podem observar diferències significatives entre les societats laborals i les cooperatives, per tal com a Mataró les societats

GRÀFIC 151. Distribució per volum de facturació de la mostra d'empreses d'economia social de Mataró

L'evolució de la facturació dels darrers tres anys ha estat moderada: la majoria de les empreses afirmen que es manté, un 49,2% dels enquestats, enfront el 39% de les empreses que afirmen que han experimentat uns lleugers creixements.

Per tipus d'empresa, destaca el fet que en el cas de les cooperatives, un 11,5% afirma haver reduït molt o lleugerament la facturació durant el darrer trienni.

Exportacions

Pel que fa a la internacionalització de les empreses de l'economia social de Mataró hem d'assenyalar que és del tot irrellevant.

Només un 12,9% de les empreses enquestades afirmen haver exportat durant el 2002, amb una mitjana de la facturació que es limita a un 1,96% de la facturació global del sector.

No hi ha dubte que la baixa dimensió de les empreses afavoreix aquests resultats tan minsos, que de manera fefaent ens mostren la necessitat d'impulsar l'obertura d'aquestes empreses cap a nous mercats.

Nombre de treballadors

La reduïda dimensió de les empreses d'economia social també la trobem en analitzar el nombre de treballadors per empresa. A

Mataró, la mitjana de treballadors per empresa se situa en **12,58 treballadors**, d'acord amb les 58 enquestes vàlides aportades. Si extrapolem aquestes dades al conjunt de les 132 empreses i entitats efectives i en actiu, podem estimar que el sector ocupa uns **1.660 treballadors a tot Mataró**.

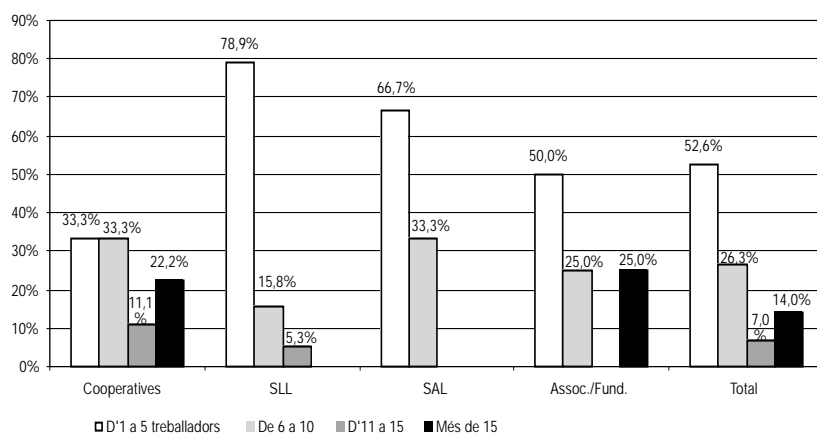
Més de la meitat de les entitats enquestades no sobrepassen els 5 treballadors, tres quartes parts no superen els 10 i únicament el 14% supera els 15. La mitjana de totes les entitats és una mica superior als 12 treballadors per entitat, però si hi descomptem les tres entitats amb més treballadors la mitjana baixa fins als 7 treballadors.

Per tipus d'entitat o de forma jurídica, les cooperatives són les que presenten una mitjana més alta de treballadors (uns 19) i les S.L.L. i les S.A.L., majoritàriament, tenen fins a 5 treballadors. La meitat de les associacions i fundacions enquestades són de menys de 6 treballadors. **GRÀFIC 152.**

Pel que fa a l'evolució del nombre de treballadors en la majoria d'entitats, un 70% dels enquestats afirmen que s'ha mantingut estable durant els darrers 3 anys, un 26% ha augmentat el nombre de treballadors lleugerament, principalment les cooperatives, i només en un 5% de les entitats han disminuït el nombre de treballadors.

Els resultats són una bona mostra de l'estabilitat de les empreses d'aquest sector, que responen al perfil d'empreses a les quals se'ls fa difícil assumir grans

GRÀFIC 152. Distribució de les empreses per nombre de treballadors. Mataró. 31 desembre 2002

Entre les entitats que si que assenyalen algun punt de preocupació, destaca la dificultat per accedir a finançaments. Les especials característiques de les societats cooperatives i laborals, la baixa capacitat econòmica de molts socis que les creen, en molts casos procedents de l'atur, juntament amb els problemes d'imatge que tenen aquests tipus d'empresa, fan que sigui especialment complicat l'accés al finançament. **GRÀFIC 153.**

creixements per les seves limitacions financeres però, a la vegada, també mantenen de manera important els seus llocs de treball.

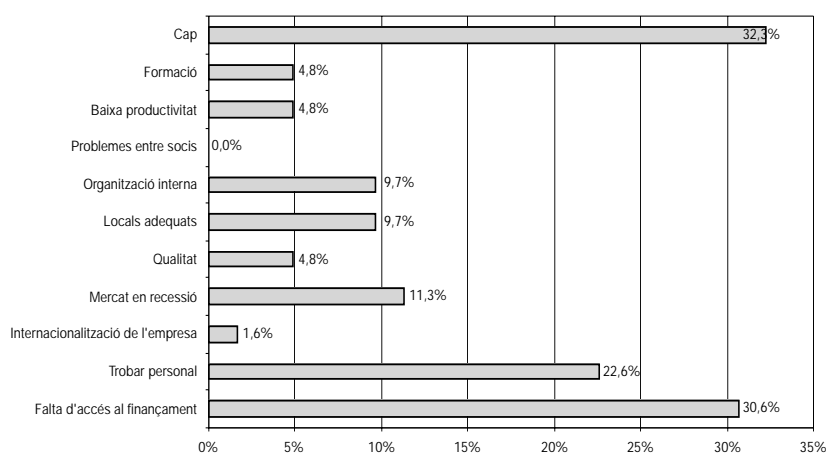
Principals problemàtiques empresarials

En plantejar quin són els principals problemes que tenen plantejats com a empresa, és simptomàtic fer referència al fet que en un 31% dels casos la resposta és que no valoren que tinguin cap problema, per la qual cosa considerem que és tracta d'un element que connota un alt nivell de conformitat amb la situació que es viu, que no creiem que sigui molt comú en altres tipus d'empreses.

El segon problema més important que hi observem, manifestat en un doble sentit, és la dificultat per poder trobar personal. D'una banda, hi trobem la dificultat per aconseguir personal qualificat i adient segons el tipus d'activitat a dur a terme i la seva especialització; de l'altra, la necessitat de trobar perfils de persones que s'adaptin i entenguin què significa formar part d'una empresa cooperativa o laboral amb la doble consideració de soci i treballador.

En tercer lloc, hi destaquen tres elements també prou significatius:

GRÀFIC 153. Distribució dels principals problemes de les empreses i entitats socials de Mataró que tenen com a empresa

D'una banda, el fet de trobar-se en una conjuntura de mercat en recessió. En aquest sentit caldrà estar amatents durant els propers anys a l'evolució de les empreses del sector tèxtil i de la indústria auxiliar. De l'altra, ens trobem amb una manca de locals adequats, ja que cada vegada més el mercat immobiliari incorpora unes condicions més dures per accedir a locals adequats i, alhora, es viu una certa manca d'oferta assequible. En darrer terme, dins d'aquest bloc, cal destacar els problemes derivats de les dificultats d'organitza-

ció interna i baixa productivitat. Entre tots dos elements representen les opinions del 16% d'enquestats.

Aquest aspecte el considerem especialment greu perquè les empreses propietat dels propis treballadors haurien d'incorporar un més gran nivell d'exigència interna. Sovint, aquest procés no es viu i preval la condició de soci-amor de l'empresa sobre la necessària exigència interna de les millores organitzatives i la productivitat. Creiem que aquest problema és directament proporcional a la dimensió de l'empresa.

Finalment, s'assenyala la necessitat de millorar la formació i la qualitat en l'empresa, però no pas com a elements clarament prioritaris.

Altres elements incorporats pels enquestats han estat els següents:

- La gran competència que ve de tercers països.

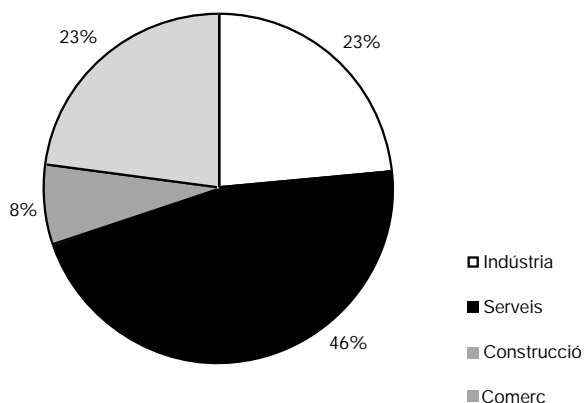
- Problemes de mobilitat al centre de la ciutat i aparcament.

- Manca de suport al petit comerç.

Sectors d'activitat

Una primera aproximació al perfil sectorial de les empreses i entitats de l'economia social ens indica que hi ha una important concentració d'empreses del sector serveis (46% del total), hi ha una lògica inexistència del sector agrari per la realitat urbana de l'àmbit objecte d'estudi, i una distribució força regular de la indústria i els serveis força equivalent a la que ja descrivíem per a tot l'Estat espanyol. **GRÀFIC 154.**

GRÀFIC 154. Distribució per sectors de les empreses i entitats d'economia social. Mataró. 31 desembre 2002

TAULA 94. Principals subsectors de les empreses i entitats d'economia social. Mataró. 31 desembre 2002.

Sectors	Nombre d'empreses
Tèxtil	17
Construcció de maquinària	5
Construcció	12
Comerç	36
Ensenyament	9
Serveis socials	9
Promoció immobiliària	9
Vidre	3
Assessorament a empreses	10

Font: Ajuntament de Mataró.

Així mateix, hem efectuat una explotació de la relació d'empreses ordenades d'acord amb els epígrafs de l'IAE, que ens indiquen els subsectors d'activitat amb major pes relatiu i que permetrien una activitat més sectorialitzada de promoció de l'economia social i la potenciació de la intercooperació.

Els sectors amb més participació o amb una participació més significativa d'acord amb la dimensió de les empreses que en formen part són les que apareixen a la **TAULA 94.**

Considerem que aquesta pot ser una base per al desenvolupament del sector amb el suport municipal.

Pel que fa a les entitats associatives i fundacions, incloent-hi les que no estan donades d'alta de l'IAE, podem

TAULA 95. Distribució de les associacions per tipus d'activitat. Mataró.

	Nombre	%
Assistència social	31	6,8%
Cultura	200	43,7%
Ensenyament, formació i investigació	75	16,4%
Foment i defensa dels drets cívics, socials i de la persona	52	11,4%
Interessos de sectors econòmics, geogràfic o professionals	31	6,8%
Ordenació de l'espai, ecologia i habitatge	19	4,1%
Salut	1	0,2%
Altres	49	10,7%
Total	458	100%

TAULA 96. Distribució de les fundacions per tipus d'activitat. Mataró.

	Nombre	%
Assistencial	7	35,0%
Assistencial i cultura	1	5,0%
Assistencial i fins científics	1	5,0%
Cultural	8	40,0%
Cultural, docent i fins científics	1	5,0%
Cultural i fins científics	1	5,0%
Docent	1	5,0%
Total	20	100%

observar com el pes més important es concentra en les activitats culturals i l'ensenyament -pel que fa a les associacions- i en les activitats les de caràcter assistencial -pel que fa a les fundacions.

TAULES 95 i 96.

Valoració de la situació de l'economia social al municipi

A banda del treball de camp, també hem recollit opinions més en profunditat per part de membres d'algunes cooperatives mataronines per analitzar l'actual situació del sector.

La major part de les empreses enquestades no veuen que tinguin dificultats per causa de la seva forma jurídica. En concret, un 55% dels enquestats afirmen no tenir cap condicionant. L'acceptació de la pròpia realitat és prou positiva.

No obstant això, a partir de les opinions manifestades pels cooperativistes existeixen un seguit d'elements que cal valorar:

- La ciutadania no viu el cooperativisme com una alternativa d'organització empresarial normalitzada i són poques les persones que en coneixen en profunditat les seves característiques i el seu funcionament.

- Hi ha un dèficit molt gran pel que fa al coneixement que la majoria dels assessors d'empresa tenen de la realitat cooperativa i del seu funcionament, la qual cosa fa molt difícil que un emprenedor acabi escollint empreses de l'economia social com a fórmula de societat pel fet que l'assessor ja no les hi planteja com a alternativa.

- S'hi constata que hi ha hagut una vinculació molt directa entre la creació de cooperatives i societats laborals amb la possibilitat de capitalitzar l'atur. Sovint, la possibilitat de capitalitzar actua com a desencadenant per escollir aquest tipus de forma de societat.

- S'hi observa com algunes cooperatives s'ubiquen en sectors d'activitat molt precaris i sense massa futur. Sovint es tracta de promotors que busquen més una alternativa laboral que no pas crear la seva pròpia empresa.

- En els serveis municipal que es dediquen a l'assessorament, s'hi observa com sovint alguns d'aquests emprenedors veuen aquestes formes jurídiques com una mica complexes de funcionament i també posen algunes reserves per les restriccions que tenen pel que fa a la contractació.

- En relació a la part més ideològica de les empreses de l'economia social, alguns assistents consideren que bona part dels valors cooperatius formen part dels valors i de la cultura de bona part de la població, però la poca presència del cooperativisme en els mitjans i en la societat fa que no quedin palesos.

- S'hi constata també una dificultat a l'hora de crear consciència cooperativa en els nous socis. Fins i tot s'observen casos en què es fa difícil de motivar a

un assalariat perquè es faci soci de la cooperativa. Podríem dir que prima molt més la relació laboral del treballador que no pas la seva dimensió emprenedora i ideològica.

En alguns casos, els assalariats veuen l'organització de la cooperativa complexa i opten per aportar-hi simplement treball a canvi de diners i defugen altre tipus de participació i responsabilitats.

- En la selecció de personal, les societats d'economia social tenen una tasca més complexa que no pas la de les altres societats perquè han de cercar perfils de persones que siguin competents professionalment en el seu àmbit d'activitat i que alhora puguin encaixar en l'especificitat cooperativa.
- Les empreses cooperatives han demostrat moltes vegades la seva capacitat de supervivència i un gran esforç pel manteniment dels llocs de treball. Cerquen alternatives a les seves crisis econòmiques, tot defugint del simple acomiadament.
- S'hi constata una debilitat en l'accés al finançament que es manifesta de diferents maneres. D'una banda, algunes entitats financeres veuen aquestes empreses com a marginals i els dificulten l'atorgament de finançament i, d'altra banda, la capitalització de les societats s'ha de fonamentar en l'autofinançament: a partir dels beneficis generats i no pas dels distribuïts, per tal com és molt difícil efectuar ampliacions de capital amb aportacions dels propis socis per la seva poca capacitat d'estalvi.

Tot plegat suposa que el creixement hagi de ser generalment lent i gradual.

- S'hi constata la necessitat de complementar la formació del soci, no només en els camps estrictament professionals, sinó en l'àmbit de la gestió i l'anàlisi per facilitar la posterior presa de decisions.
- Es considera que des de les cooperatives es dona allò que podríem anomenar "retribució no monetària", cosa que suposa participar en la presa de decisions i en els aspectes positius que representa el fet de formar part d'un col·lectiu i sentir-se'n part.

No tots els socis cooperatius són prou conscients d'aquesta

dimensió i normalment només es valora quan es perd o quan el soci prové d'empreses molt jerarquitzades.

- Es creu important el fet de difondre el concepte que dins les cooperatives la "responsabilitat la comparteixes" com a contrapunt d'altres tipus de societats, en què el poder ve derivat del domini en l'estructura de capital de la societat. Si això s'entén, es possibilita una altra cultura de funcionament en l'empresa.
- Bona part dels assistents consideren que cal fer una discriminació positiva envers les empreses d'economia social. Es considera que cal donar-los suport tant per la seva capacitat de generar ocupació com pel fet que es tracta d'una ocupació de qualitat i estable.

De les respostes dels enquestats els elements més crítics fan referència, novament, a la dificultat per accedir al finançament i a les restriccions legals d'aquest tipus d'empresa i les limitacions a la contractació.

A banda de tot això, només un 3% dels enquestats afirmen tenir problemes per conflictes entre socis, essent aquest un aspecte molt estès entre aquelles persones de fora del món cooperatiu i de les societats laborals. Una imatge externa negativa que és valorada com a dificultat per part del 6% dels enquestats. Podem dir que el problema no ho és tant el conflicte que hi pugui haver entre socis com la visió que els altres tenen de l'existència d'aquesta conflictivitat i manca d'organització.

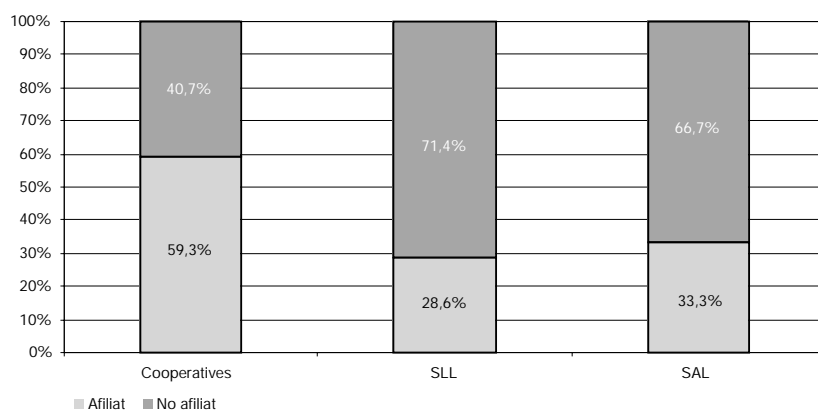
En alguns casos també s'ha manifestat problemes de comunicació entre socis i problemes derivats de la reforma laboral que ja hem esmentat en apartats anteriors.

Juntament amb aquests elements més específicament cooperatius, els enquestats han mostrat novament la seva preocupació pels problemes de mobilitat de la ciutat: manca de guals, d'espais de càrrega i descarrega i d'aparcaments i també s'ha manifestat la dificultat per trobar locals adequats al municipi.

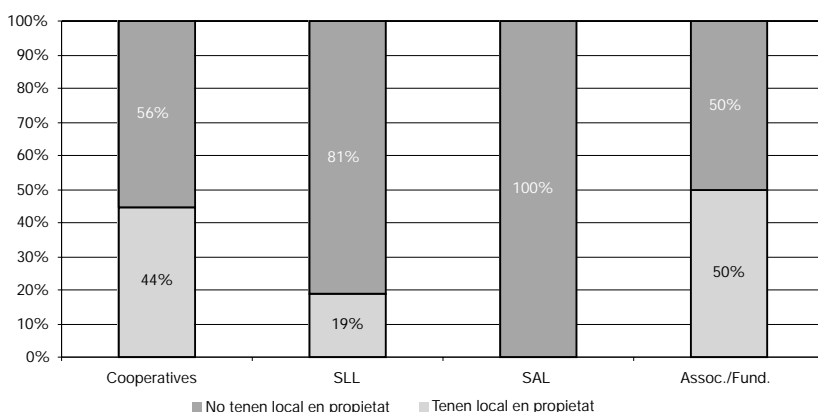
Grau d'afiliació a les federacions

D'acord amb les dades obtingudes per part dels enquestats, pràcticament la meitat d'entitats enquestades estan federades (un 48%).

GRÀFIC 155. Grau d'afiliació a federacions de les cooperatives i societats laborals de Mataró.

GRÀFIC 156. Disposició de local en propietat de les cooperatives, societats laborals, associacions i fundacions de Mataró.

De tota manera, si les diferenciem pel tipus d'entitat, les cooperatives tenen un nivell de vinculació al sector de l'economia social molt superior al de les societats laborals. Un 59% de les cooperatives estan federades; en canvi, les S.L.L. només ho estan en un 28% dels casos i les S.A.L., una tercera part. **GRÀFIC 155.**

Local de propietat

Una tercera part de les entitats d'economia social de Mataró enquestades disposen d'un local de propietat.

Si diferenciem les entitats per la forma jurídica, les cooperatives, les associacions i les fundacions són les que tenen en una proporció més alta local en propietat (entre un 44-50%), mentre les S.L.L. i les S.A.L. no disposen generalment de local de propietat (tan sols un 15%). **GRÀFIC 156.**

Participació de l'Ajuntament de Mataró en la promoció de l'economia social

La major part dels enquestats, un 84% dels casos, creuen que l'administració local de Mataró pot incidir en la promoció de l'economia social de Mataró, tot i que alguns dels enquestats fan especial incidència en el fet que l'administració central i autonòmica tenen un paper encara més decisiu en la promoció que cal fer del cooperativisme.

En aquest sentit, alguns dels enquestats fan especial referència a la problemàtica legal derivada de la reforma laboral de 2002, que afecta i dificulta la incorporació de nous socis

a les societats cooperatives i laborals. És una preocupació notable, tot i que supera l'àmbit competencial de l'Ajuntament.

Pel que fa als aspectes pròpiament municipals es planteja la necessitat d'adequar els següents aspectes:

- Millores fiscals: reduir el cost dels permisos d'obertura i d'altres impostos municipals.
- Facilitar els tràmits de les gestions amb el municipi: llicències d'obra, permisos d'obertura, etc. i millorar la coordinació interna entre els departaments de l'Ajuntament en aquest aspecte.
- Fer una promoció directa de l'economia social en el seu conjunt i de les seves empreses en particular al municipi, per donar a conèixer aquesta realitat empresarial als conciutadans. Potenciar la fira del cooperativisme.
- Millorar la vigilància i la seguretat al municipi.
- Potenciar l'assessorament i la informació d'aquest tipus d'empreses entre els emprenedors i les societats ja creades.
- Incrementar els espais de càrrega i descarrega i els aparcaments. Agilitar la concessió de guals.
- Millorar la gestió i clarificar les ordenances que afecten la recollida de residus.
- Oferir locals de reunió en condicions a les empreses.
- Facilitar l'accés a locals per realitzar l'activitat empresarial i potenciar la posada en marxa de locals comuns.
- Crear recursos que facilitin l'accés al finançament de les cooperatives i societats laborals.
- Treballar en el camp de la formació.
- Millorar el tracte al petit comerç en general.
- Proporcionar ajuts.
- Acceptar les cooperatives com interlocutor i millorar la representació de les cooperatives locals.

- Millorar la informació i la comunicació amb les associacions.

- Millorar les relacions amb les societats laborals.

- Que pagui puntualment els serveis que rep.

- Reduir la burocràcia.

- Potenciar la promoció a Internet de les empreses.

- Promoure els locals per als emprenedors i planificar la seva sortida quan s'esgoti el termini d'estada als vivers.

- Subvencionar els gremis, sense mediatitzar-los ni condicionar-los l'activitat.

En aquest moment s'està treballant en l'elaboració de les conclusions de l'estudi i en la concreció d'un seguit de propostes d'actuació a nivell local per potenciar el sector de l'economia social.

Glossari

Glossari

Variables utilitzades

TAULA 97

Variable	Periodicitat	Àmbit	Font
Població (sexe, edat, barri, lloc de naixement,...)	Anual (2000-...)	Mataró	Servei d'Informació de Base de l'Ajuntament de Mataró
Consum d'aigua en m ³ (domèstic, comercial, industrial)	Trimestral (1995 - ...)	Mataró	Aigües de Mataró S.A.
Turismes matriculats	Mensual (jul 1992 - ...)	Mataró	Secció Gestió Tributària del Departament d'Interior i Hisenda de l'Ajuntament de Mataró
Consum de gas canalitzat (domèstic, comercial, industrial)	Anual (1990 - ...)	Mataró	Gas Natural SDG, S.A.
Consum d'electricitat	Semestral (2000-...)	Mataró	FECSA-ENDESA
Residus generats (Tm)	Mensual (gen 1997 - ...)	Mataró	Secció de Residus i Neteja Viària de l'Ajuntament de Mataró.
Vidre reciclat (Kg.)	Mensual (gen 1997 -...)	Mataró	Secció de Residus i Neteja Viària de l'Ajuntament de Mataró.
Paper reciclat (Kg.)	Mensual (gen 1997 -...)	Mataró	Secció de Residus i Neteja Viària de l'Ajuntament de Mataró.
Envasos (Kg.)	Mensual (des 1998 - ...)	Mataró	Secció de Residus i Neteja Viària de l'Ajuntament de Mataró.
Piles (Kg.)	Mensual (gen 1999 - ...)	Mataró	Secció de Residus i Neteja Viària de l'Ajuntament de Mataró.
Nivells de soroll en punts de la xarxa viària (dBA)	Anual (1997-...)	Mataró	Àrea d'Acústica de l'Escola Universitària Politècnica de Mataró
Victimes i accidents de trànsit	Anual (1997-...)	Mataró	Servei de Policia Local de Mataró
Entrada de vehicles a la deixalleria	Mensual (jul 1998 -...)	Mataró	Secció de Residus i Neteja Viària de l'Ajuntament de Mataró
Habitatges iniciats (per tipus d'habitatge, superfície)	Trimestral (1994 - ...)	Mataró i Maresme en conjunt	Direc. Gral. d'Arquitectura i Habitatge de la Generalitat de Catalunya
Preu m ² d'habitatges nous	Semestral (1999-...)	Mataró i els altres mun. de la província	Sociedad de Tasación
Nombre d'empreses (per sectors i grandària de l'empresa)	Trimestral (1996 - ...)	Mataró i els altres mun. de la província	Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya
Nombre d'assalariats (per sectors i grandària de l'empresa)	Trimestral (1996 - ...)	Mataró i els altres mun. de la província	Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya
Nombre d'autònoms (per sectors)	Trimestral (1995-...)	Mataró, municipis del Maresme i Catalunya	Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya
Expedients d'Obres (obres menors, obres majors)	Trimestral (1994 - ...)	Mataró	Secció d'Obres de l'Ajuntament de Mataró
Indicador clima comercial urbà (vendes, estoc, ocupació, marge comercial)	Trimestral (2000-...)	Mataró i Catalunya	Direcció General de Comerç i Institut d'Estadística de Catalunya
Conjuntura sector tèxtil (comandes, facturació, perspectiva facturació, marge brut,...)	Trimestral (2001-...)	Maresme	ASEGEMA
Llicències d'activitats	Trimestral (1990 - ...)	Mataró	Secció d'Activitats de l'Ajuntament de Mataró
Contractacions (per tipus de contracte, sexe, edat, sectors, formació)	Mensual (1994 - ...)	Mataró i altres municipis del Maresme**	Xarxa d'Observatoris de la Província de Barcelona (Diputació de Barcelona)
Exp. de Regulació d'Ocupació (per grans sectors)	Trimestral (1993 - ...)	Mataró i Maresme en conjunt	Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya
Atur Registrat (per sexe, edat, sectors, formació)	Mensual (1993 - ...)	Mataró i altres municipis del Maresme**	Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya
Cancel·lacions de bitllets de tren	Anual (1991-1995) i mensual (1996 -...)	Mataró i altres municipis***	RENFE
Mobilitat interna (autobús)	Anual (1988-1996) i mensual (1997-...)	Mataró	CTSA
Qualitat de les platges	Anual (2001 - ...)	Mataró i altres municipis de Catalunya	Agència Catalana de l'Aigua de Catalunya
Ocupació hotelera	Mensual (2001-...)	Mataró	Hotel Castell de Mata, Hotel Ciutat de Mataró i Hotel Colón
Pernoctacions alberg municipal	Mensual (1999-...)	Mataró	Alberg Can Soleret
Embarcacions i tripulació transeünt al Port de Mataró	Mensual (2001-...)	Mataró	Consorci del Port de Mataró

* Tots a excepció de Dosrius, Montgat, Tiana i Tordera.

** Mataró, Argentona, Cabrera, Caldes d'Estrac, Dosrius, Orlús, Sant Andreu de Llanereres, Sant Vicenç de Montalt, Vilassar de Mar, Premià de Mar, Premià de Dalt, Cabrils, Arenys de Mar, Arenys de Munt i Vilassar de Dalt.

*** St. Adrià, Badalona, Montgat, Montat N., El Masnou, Ocata, Premià de Mar, Vilassar de Mar, Mataró, Llanereres, Caldes, Arenys, Canet, St. Pol, Calella, Pineda, Malgrat, Tordera.

Fórmules utilitzades

Increment interanual o increment respecte el mateix període de l'any anterior

$$I = \frac{\chi_t - \chi_{t-n}}{\chi_{t-n}} * 100$$

On I és l'increment interanual de la variable en qüestió, χ_t és el valor de la variable en el moment t , i χ_{t-n} és el valor de la variable en el mateix període de l'any anterior. Si per exemple la variable és mensual, n serà igual a 12, o si és trimestral, n serà igual a 4. Aquests increments interanuals són útils per observar l'evolució d'una sèrie de dades sense els seus efectes estacionals.

Mitjana mòbil

Només s'han utilitzat per amortir les fluctuacions o l'aleatorietat acusada de la matriculació de nous turismes. En aquest cas concret, es tracta de calcular per a cada moment la mitjana dels últims tres mesos.

$$Mm_3 = \frac{\chi_t + \chi_{t-1} + \chi_{t-2}}{3}$$

On Mm_3 és la mitjana mòbil d'ordre 3 que calcula la mitjana de les corresponents als valors de la variable durant els tres últims períodes. Posteriorment, en el cas dels nous turismes matriculats, s'han calculat els increments interanuals d'aquestes mitjanes mòbils.

Acumulat dels últims 12 mesos

Es tracta de la suma dels últims 12 mesos.

$$A_{12} = \chi_t + \chi_{t-1} + \chi_{t-2} \dots + \chi_{t-10} + \chi_{t-11}$$

On A_{12} és aquest acumulat dels darrers 12 mesos, i les successives χ , els valors de la variable en el mes t i els 11 mesos anteriors.

Aquest acumulat s'utilitza també per desestacionalitzar les sèries, ja que es té per a la variable en qüestió el total del darrer any.

Estimació per al total d'un any.

S'ha utilitzat en aquelles variables en les que es pretén comparar l'evolució de les dades d'un any incomplet amb les dades anuals, completes, d'anys anteriors. T_{12}^{12}

Per exemple, en el cas que es disposessin de les dades d'una variable fins el tercer trimestre de l'any t i la volguéssim comparar amb les dades anuals d'anys anteriors, seria:

$$Et = \frac{(\chi_{1r.trim} + \chi_{2r.trim} + \chi_{3r.trim}) * 4}{3}$$

On Et és l'estimació per a l'any t , i les tres el valor de la variable dels tres trimestres.

L'inconvenient de comparar aquesta estimació amb les dades anuals anteriors és que la variable pugui estar afectada per factors estacionals i que per tant s'hagin sobrevalorat o menysvalorat els períodes projectats que manquen per completar l'any.

Pes relatiu o percentual

Dins d'una variable, mesura la importància d'una categoria respecte el total o respecte la suma dels valors de totes les categories de la mateixa variable.

$$Pi = \frac{\chi_i}{\sum \chi_i} * 100$$

On Pi és el pes relatiu o percentual de la categoria "i". χ_i és el valor de la variable en la seva categoria i i $\sum \chi_i$ és el total o la suma de totes les categories, inclosa aquella de la que se'n vol mesurar el seu pes relatiu.

Aclariments d'alguns termes utilitzats en l'informe

Residus generats

Les dades que apareixen en aquest informe són relatives al volum total de residus que s'han generat a la ciutat. Consta de les deixalles tractades en la Planta de Tractament i Compostatge del Maresme, les dades de recollida selectiva i les dades de les dues deixalleries de Mataró.

Expedients d'Obres

Tràmit iniciat per a l'obtenció d'una Llicència d'Obres. Les Obres es poden distingir entre obres majors i obres menors.

Assalariats

Són aquells treballadors per compte d'altri.

Empreses

Centres de cotització a la Seguretat Social amb un o més treballadors assalariats. No s'inclouen, per tant, els treballadors autònoms sense treballadors assalariats.

Autònoms

Són aquells treballadors per compte propi.

Llicències d'activitats

S'analitzen el nombre de sol·licituds rebudes per tal d'obrir establiments destinats a exercir una determinada activitat.

Les activitats es distingeixen segons la seva incidència en el medi ambient, la seguretat i la salut de les persones a què es refereix la Llei 3/1998, de 27 de febrer, d'intervenció integral de l'Administració ambiental (LIIA). Es distingeixen quatre tipus d'incidència:

Annex I: activitats amb una gran incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.

Annex II: activitats amb una moderada incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.

Annex III: activitats amb una baixa incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.

Annex IV: activitats amb una lleu incidència en el medi ambient, la salut i la seguretat de les persones.

Aturat Registrat

És aquella persona sense feina en edat de treballar inscrita a l'OTG i que compleix el concepte estadístic establert per l'Ordre Ministerial d'11 de març de 1985.

Contractacions

Seràn objecte d'anàlisi en aquest informe aquells contractes (acord laboral escrit entre el treballador nou contractat i una empresa) registrats en les OTG. Els contractes es registren en l'oficina a la qual pertany l'empresa contractant.

Leq

El nivell equivalent d'un soroll continu que subministra la mateixa energia acústica del soroll fluctuant mesurat en el mateix interval de temps.

15

Informe de
conjuntura
socio
econòmica
de Mataró
Març 2004

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

Generalitat de Catalunya
Servei d'Ocupació de Catalunya

UNIÓ EUROPEA
Fons Social Europeu

Per a més informació:

Ajuntament de Mataró. Servei d'Estudis i Planificació

C/ Francisco Herrera, 70. 08301 Mataró. Tel. 93 758 21 31 Fax 93 758 21 36

<http://www.mataro.org> correu electrònic: ajmataro@ajmataro.es